

VARSÓI
MAGYAR
OKLEVÉLTÁR

Varsói Magyar Oklevéltár

Varsói Magyar Oklevéltár

Szerkesztette:
Novák Ádám

Debrecen, 2024

Tündéknek

A Debreceni Egyetem Magyarország a középkori Európában Kutatócsoport kiadványa. A kötet a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával a TKP2021-NKTA-34 számú projekt keretében jelent meg.

<http://memhung.unideb.hu/>

Szerkesztette:
Novák Ádám

Technikai szerkesztő:
Lovas Anett

Borító:

Elöl: II. Jagelló Ulászló lengyel király felségpecsétje (28. sz.) Habsburg Albert király felségpecsétje (56. sz.),
II. Jagelló Ulászló magyar király titkospecsétje (80. sz.)

Hátul: A [Divékly Adorján](#) által vezetett Varsói Magyar Intézet könyvtárának ex libris-e.
A könyvtár ma a DE BTK Történelmi Intézet Intézeti Könyvtárának része.

Az oklevelek átírásában közreműködött:

Borbás Benjámin (29. sz.)

Györkös Attila (67. sz.)

Hegyi Géza (92–93. sz.)

Pető Gábor (86., 88., 97–98. sz.)

Tóth Orsolya (65., 67., 77. sz.)

Tóth Péter (1–11., 23–24., 27., 38–40., 52–53., 56–62. sz.)

Az oklevelek lektorálásában közreműködött:

Móré Tünde, Tóth Orsolya, Tóth Péter

Angol fordítás:

Bacsa Balázs Antal

Mutatókat készítette:

Novák Ádám

A kötetet lektorálta:

Bárány Attila

ISBN:

Print: 978-963-490-634-6

Online: 978-963-490-635-3

Kiadó:

DE Magyarország a középkori Európában Kutatócsoport

Felelős kiadó: Bárány Attila

© Novák Ádám

© DE Magyarország a középkori Európában Kutatócsoport

A mű szerzői jogilag védett. Minden jog, így különösen a sokszorosítás, terjesztés és fordítás joga fenntartva. A mű a kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül részeiben sem reprodukálható, elektronikus rendszerek felhasználásával nem dolgozható fel, azokban nem tárolható, azokkal nem sokszorosítható és nem terjeszthető.

Nyomta:

Printart-Press Kft., Debrecen, 50 példányban.

Felelős vezető: Szabó Balázs

Debrecen, 2024

Tartalom

<u>Előszó</u>	VI
<u>Foreword</u>	IX
<u>Oklevélkivonatok</u>	XII
<u>Oklevélszövegek</u>	1
<u>Földrajzinév-mutató</u>	241
<u>Személynév- és pecsétmutató</u>	247
<u>Rövidítésjegyzék</u>	283

Előszó

Immáron két éve annak, hogy a [Fontes Memoriae Hungariae](#) sorozat (ISSN: 2560-0281) negyedik füzetében közreadtuk a Varsóban őrzött magyar vonatkozású oklevelek Jagelló-kori szövegeit, egyúttal ígéretet tettünk arra, hogy egy éven belül kiadjuk a teljes anyag egybeszerkesztett változatát. Sajnos azonban az élet közbeszólt, és más, határidős projektek kerültek előtérbe. A hosszabbra nyúlt szerkesztési folyamat talán még a végeredmény javára is vált.

Éppen egy évtizede, 2014 nyarán bontott zászlót a [Lendület Program](#) keretében a Bárány Attila professzor úr által szervezett Magyarország a középkori Európában Kutatócsoport. Akkor még csak külső tag, és PhD-hallgatóként kaptunk támogatást arra, hogy egy személyes kutatóút keretében keressük fel Varsóban a Történeti Források Központi Levéltárát ([Archiwum Głównie Akt Dawnych w Warszawie](#)). Akkor fogalmazódott meg bennünk a cél: adjuk közre a lengyel-magyar kapcsolatok fontos, zömében eredetiben fennmaradt középkori dokumentumait teljes szöveggel. A feladatra nem vállalkoztunk volna Tóth Péter, a tőle megszokott alaposággal elkészített, és önzetlenül átadott oklevél-átiratai, biztatása és tanácsai nélkül. Visszatekintve be kell látnunk, szakmailag nem is álltunk készen egy ilyen feladatra. Ezért is tűnik utólag bölcs megoldásnak, hogy négy külön füzetben jelentettük meg a szövegkorpuszt. Kötetről kötetre számos dolgot megtanultunk egy oklevéltár szerkesztésének lépéseiről, menetéről, szabályairól. Mivel folyamatos segítséget biztosítottak kollégáink, így sikerült elkerülni, hogy súlyos hibák kerüljenek bele a megjelent kötetekbe. A mostani szerkesztés során azonban nyilvánvalóvá vált az is, hogy megannyi kisebb-nagyobb pontatlanság, bosszantó elírás tarkította az eredeti korpuszt.

Joggal merülhet fel a kérdés: érdemes volt-e közzétenni a hibák ellenére az egyes füzeteket? Szabad-e belevágnia egy fiatal kutatónak egy ilyen feladatba felkészületlenül? A kérdésre magunk nem adhatjuk meg a választ, azt azonban kijelenthetjük: a munka során rengeteget tanultunk, fejlődtünk, és kaptunk visszacsatolásokat, útmutatásokat, tanácsokat. Enélkül nem készülhetett volna el ez a – minden bizonnyal még mindig nem tökéletes – kiadvány sem. Mindemellett továbbra is a vállalkozás *szerkesztőjeként*, semmint az oklevelek közreadójaként tekintünk magunkra.

Nagy tanulság volt az is, hogy egy forráskiadás nem jelenhet meg mutatók nélkül. Nagyban emeli a kötet felhasználói értékét: segítik a tájékozódást nem csak a laikusok, hanem a szakmabeliek számára is, emellett több helyütt pontosították az oklevelek kivonatait, kiadóit, kiadási helyeit vagy akár a dátumokat is. Ezért ezt a munkát nem spóroltuk meg, és az oklevélszövegekben szereplő minden földrajzi- és személynév feloldását igyekeztük megadni is

indexelni. Ennek szerkesztése közben is rengeteget lehetett tanulni, egyúttal felismerni, hogy ma az internet és digitalizált tudás korában még mindig nem egyszerű feladat egy ilyen elkészítése, s ezzel még jobban felértékelődnek szakmánk nagyjainak időtálló művei, akik még kizárólag analóg módon, és klasszikus kutatási módszerekkel állították össze saját munkáik indexeit. A hosszabbra nyúlt szerkesztési folyamat azért is előnyére válhatott a kötetnek, mert a párhuzamosan futó pecsétani kutatásaink eredményeként az anyagban fellelhető több mint ötszáz pecsét mutatóját is el tudtuk készíteni.

A sorozat szerkesztésének szerves része volt – a kutatócsoport hungarika-kutatási projektjével összefüggésben – az oklevelek fotói mellett a pecsétképek folyamatos közzététele a Memoria Hungariae adatbázisban (<https://lendumemhung.unideb.hu>). Ennek köszönhetően 2023-tól az AGAD online katalógusában (https://agad.gov.pl/inwentarze/perg_skan_II_23.xml) mindegyik általunk listázott magyar vonatkozású oklevél fotóanyaga elérhető és letölthető, hiszen azok jórészének digitalizálását mi rendeltük meg. Ezzel áttételesen hozzájárultunk a magyar történelem ezen fontos forrásainak restaurálásához, rögzítéséhez. Emellett a katalógustételeknél hivatkozzák is a kiadott forrásközléseket, ezzel létrehozva egy komplexebb kutatói segédletet, ami egy remek példa a medievisztikai kutatások nemzetköziségére.

A kötetben 90 oklevél 98 oklevélszövege kerül közlésre teljes szöveggel, magyar nyelvű kivonattal. Köztük megtalálhatóak I. Lajos király lengyel trónhoz való jogát taglaló dokumentumok, Hedvig lengyel királynő oklevele, melyben a magyar trón örökösének nevezi magát. Luxemburgi Zsigmond magyar és II. Ulászló lengyel királyok tárgyalásainak menlevelei, békeszerződésai, köztük az 1412-es lublói béke, mely rendelkezik a Moldvai Fejedelemség fölötti jogokról, a Fekete-tenger kikötővárosáról, Kiliáról. Teljes szöveggel közöljük az 1440-ben III. Ulászlóhoz küldött magyar követséghez kapcsolódó okleveleket és azt a feltehetően Vitéz János által fogalmazott alkotmánytörténeti dokumentumot, mely I. Ulászló magyar király megkoronázásának körülményeit írja le. Hunyadi Mátyás és Kázmér tárgyalásainak dokumentumait, melyek az 1474-es ófalui békében csúcsosodtak ki, s ennek a magyar országnagyok által megerősített példányán található Újlaki Miklós boszniai király egyetlen fennmaradt pecsétje. Olvashatóak a Jagelló-kori lengyel-magyar békék okmányai, mint például II. Ulászló magyar, Zsigmond lengyel király és Sándor moldvai fejedelem közti megállapodás szövegei. A moldvai fejedelmek okleveleit, melyek eredetileg óegyházi szláv nyelven, cirill betűkkel íródtak Eudoxiu de Hurmuzaki kiadása nyomán latinul (25, 33. sz.), Mihai Costăchescu közlése alapján, Hegyi Géza fordításában és kivonatolásában magyarul (92., 93.) közöljük.

A kötetben a [Collectio Diplomatica Hungarica](#) anyagából a DF 288959–289022. és DF 289127. valamint a DF 292993–293002. jelzetű oklevelek szerepelnek. Emellett bekerült még további 15 db oklevél, mely korábban nem került mikrofilmzésre, és nem került be a Diplomatikai Fényképgyűjteménybe. Ezen oklevelek nagyobb részét ismerte átiratból a magyar történetírás, de valamiért kimaradt a korábbi hungarika-kutatás során. Néhány továbbit pedig mi tartottunk elengedhetetlennek beemelni az anyagba, mert úgy gondoltuk, hogy sokszor apró, de fontos adalékkal szolgálhatnak a magyar uralkodók tartózkodási helyére, tevékenységére, címeire vonatkozóan.

A korábbi füzeteknek megfelelő oldalszámokkal közöljük az okleveleket, ám számos változás ismerhető fel a két anyag között. Elsősorban a magyar nyelvű fejrésztáblákban és a jegyzetapparátusban pontosítottunk, egységesítettünk, javítottunk. Az oklevélszövegekben is eszközöltünk kisebb változásokat, egy-egy bizonytalan olvasatot sikerült – részben a névmutatónak köszönhetően – feloldani. Fontos kiegészítés az 1474-es ófalui béke megerősítésének pecsétzalagjain szereplő nevek listája.

A mutatók összeállításában, a szöveg korrektúrázásában közreműködött Bacsa Balázs Antal, a cseh országnagyok beazonosításában nagy segítségemre volt Patrik Pastrnak ([Univerzita Palackého v Olomouci](#)). Az 1509-es sokpecsétetes oklevelek esetében a lengyel személyek meghatározásában Marcin Hlebionek ([Uniwersytet Mikołaj Kopernika w Toruniu](#)) pecsétazonosításaira támaszkodtam. Egy-egy fejtörést okozó név feloldásában pedig mindig számíthattam Bárány Attilára. Ismételten Lovas Anett volt segítségemre a technikai szerkesztésben. Neki és minden kollégámnak köszönöm a kitartó munkát.

Debrecen, 2024. június 1.

Novák Ádám
szerkesztő

Foreword

It has now been two years since we published in the fourth issue of the [Fontes Memoriae Hungariae](#) series (ISSN: 2560-0281) the texts of the documents from the Jagiello-period with Hungarian relevance that are preserved in Warsaw, and we also pledged to publish an edited version of the complete material within a year. Unfortunately, life interfered and other projects with deadlines were pushed to the fore. However, this has not been to the detriment of this publication at all, but perhaps to its benefit.

One decade ago, in the summer of 2014, the *Hungary in Medieval Europe Research Group*, organised by Professor Attila Bárány within the framework of the [Lendület Programme](#), raised its flag. At that time, we were only an external member and, as PhD students, we received a grant to visit the Central Archive of Historical Sources ([Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie](#)) in Warsaw on a self-guided research trip. It was then that we set ourselves the goal: to publish the full text of these important medieval documents of Polish-Hungarian relations, most of which have survived in their original form. We would not have undertaken the task without the usual thoroughness, encouragement and guidance of Péter Tóth, who selflessly provided us with his diploma transcripts. And, looking back, we must admit that professionally we were not even ready for such a challenge. That is why, in retrospect, it seems wise to have published the corpus of texts as a series of four separate booklets. In the meantime, we have recognised our shortcomings and tried to rise to the challenge. We learned a lot about the steps, the procedures and the rules of editing an archive. With the continuous help of our colleagues, we were able to avoid making serious errors in the published volumes. In the course of the current editing, however, it has also become apparent that the original corpus was riddled with hundreds and hundreds of minor and major inaccuracies, and annoying typos.

One might wonder: was it worth publishing the individual booklets despite the errors? Should a young researcher undertake such a task unprepared? We cannot answer this question ourselves, but we can say that we have learnt and improved a lot in the process, and we have also received feedback, guidance and useful advices. Without it, this – certainly still imperfect – publication would not have been made possible. Nevertheless, we still consider ourselves primarily as editors, and not as publishers.

Another major lesson was that a source publication cannot be published without indices. It greatly enhances its value to the user: it helps to find information not only for the layman but also for the specialists, and in many cases, it has also clarified the extracts, publishers, places of issue and even

the dating of the diplomas. We have therefore spared no effort in doing this work, and attempted to resolve and index all the geographical and personal names in the charter texts. While editing this, we were able to learn a lot, and at the same time realise that today, in the age of the internet and digitised knowledge, it is still not an easy task to compile such a work, and this makes the timeless work of the great figures of our profession, who still composed their indexes using only analogue and classical research methods, even more valuable. The volume has also benefited from the time that has elapsed, as a result of our parallel research on seals, we are able to produce an index of the more than five hundred seals in the material.

In addition to the photos of the diplomas, the continuous publication of the seal images in the *Memoria Hungariae* database was an integral part of the editing of the series, in connection with the *Hungarica Research Project* of the research group (<https://lendulet.memhung.unideb.hu>). Thanks to this, in the AGAD catalogue (https://agad.gov.pl/inwentarze/perg_skan_II_23.xml), which is available online as of 2023, the photographic material of all the Hungarian-related diplomas listed by us is available and can be downloaded, as we have ordered the digitisation of a large part of them. Thereby we have indirectly contributed to the restoration and recording of these important sources of Hungarian history. Moreover, the published sources are cited in the catalogue entries, thus creating a more complex research aid, which is a great example of the internationality of medieval studies.

The volume contains 98 full texts of 90 charters, with excerpts in Hungarian. These include documents describing King Louis I of Hungary's right to the Polish throne, and the charter of Queen Jadwiga of Poland, in which she declares herself heir to the Hungarian throne. Among them are also the negotiating letters and peace treaties of Sigismund of Luxembourg, King of Hungary, and Władysław II Jagiełło, king of Poland, including the Treaty of Lubowla of 1412, which regulates the rights over the Principality of Moldavia and the Black Sea port city of Kilia. We publish in full the documents related to the Hungarian delegation sent to Władysław III of Poland in 1440, and the constitutional historical document, presumably drafted by John Vitéz, which describes the circumstances of the Hungarian coronation of Władysław III (known in Hungary as King Ulászló I). The documents of the negotiations between Matthias Hunyadi and Casimir that culminated in the 1474 Treaty of Ófalu, bearing the only surviving seal of Miklós Újlaki, King of Bosnia, on a copy of the agreement which the Hungarian dignitaries affirmed. The documents of the Polish-Hungarian peace treaties of the Jagiello period, including the texts of the agreement between King Vladislaus II of Hungary, King Sigismund of Poland and Prince Alexander

of Moldavia. The charters of the Moldavian princes, originally written in Old Ecclesiastical Slavonic, in Cyrillic letters, are published in Latin (nos. 25, 33), based on the publication of Eudoxiu de Hurmuzaki and the edition of Mihai Costăchescu, and published in Hungarian (nos. 92, 93), based on the translation and excerpt provided by Géza Hegyi.

The volume contains documents from the [Collectio Diplomatica Hungarica](#), marked DF 288959–289022, DF 289127, and DF 292993–293002. In addition, another 15 diplomas were also included, which had never been microfilmed before and which were not part of the Diplomatic Photo Collection. Most of these documents were known from transcriptions in Hungarian historiography, but for some reason they were omitted from earlier Hungarica research. And some additional items we thought were important to include in the material, because we believed that they could often provide small but significant information about the whereabouts, activities and titles of the Hungarian rulers. We publish the charters with the pagination of the previous booklets, but there is a slight difference between the two materials. Primarily, we have clarified, standardised and corrected the headings and notes in Hungarian. To a lesser extent, we have also made changes to the text of the documents, as we have managed to resolve some ambiguous readings, partly owing thanks to the index. A notable addition is the list of names found on the seal bands of the ratification of the 1474 Treaty of Ófalu.

I was assisted in the compilation and proofreading of the indices by Balázs Antal Bacsa, and Patrik Pastrnak ([Univerzita Palackého v Olomouc](#)) was of great help in identifying the Bohemian dignitaries. In the case of the 1509 poly-sigillic charters, I have relied on the seal identifications of Marcin Hlebionek ([Uniwersytet Mikołaj Kopernika w Toruniu](#)) to identify the Polish officials. And I could invariably count on Attila Bárány to help me unravel some puzzling names. As always, Anett Lovas was once again there to help me with the technical editing. I thank her and all my colleagues for their persistent work!

Debrecen, 1 June 2024

Ádám Novák
editor-in-chief

Oklevélkivonatok

1.

1350. április 4. Buda. I. Lajos király oklevele, amelyben átengedi Kázmér lengyel királynak Halicsot, intézkedik annak sorsáról arra az esetre, ha Kázmérnak utóda születnék, továbbá a korábbi szerződéseknak megfelelően fivére, István nevében is segítséget ígér a poroszországi keresztetek ellen.

AGADW, Dok. Perg. 5525.

[1–2. oldal](#)

2.

1353. május 27. Buda. I. Lajos király oklevele, amellyel a Mazóviához tartozó plocki dukátusért cserébe átenged két mezővárost azok összes tartozékával Károly római és cseh királynak, Kázmér lengyel király és Bolko šwidnicai herceg beleegyezésével.

AGADW, Dok. Perg. 16.

[3–4. oldal](#)

3.

1353. május 27. Buda. I. Lajos király oklevele, amelyben IV. Károly római és cseh király javára lemond mindazokról a jogokról, amelyek a šwidnicai és jawori hercegségekben őt vagy a magyar koronát megilletik, s egyúttal segítséget ígér a császárnak mindazok ellen, akik a mondott hercegségek birtokában háborgatni akarnák őt.

AGADW, Dok. Perg. 16.

[5. oldal](#)

4.

1354. január 25. Buda. I. Lajos király nyílt parancslevele, amely szerint Kázmér lengyel király kérésére engedélyezte, hogy a lengyel kereskedők egészen Liptó, Sáros és Szepes vármegyékig sőt hozzanak be Magyarországra.

AGADW, Dok. Perg. 5524.

[6. oldal](#)

5.

1355. január 24. Buda. I. Lajos király oklevele Kázmér lengyel király számára, amelyben a ruténiai ügyek rendeződéséig haladékot ad a nevezettnek, hogy visszafizesse azt az összeget, amelyet ottani birtokjogának visszaállítására érdekében adott neki.

AGADW, Dok. Perg. 5524.

[7. oldal](#)

6.

1355. január 24. Buda. I. Lajos király levele, amelyben megígéri Kázmér lengyel királynak, hogy ha személyesen nem tudna jelen lenni a litvánok elleni

hadjárásban, akkor a szokásosnál nagyobb létszámú hadinépet küld majd segítségül.

AGADW, Dok. Perg. 5524.

[8. oldal](#)

7.

1355. április 12. Buda. I. Lajos király oklevele, amellyel – akadályoztatva lévén – felhatalmazza anyját, Erzsébet királynét, hogy Ószandec városában fogadja a lengyel rendek hűségesküjét az ő nevében és örökösei, vagy ezek hiányában István herceg és fia, János nevében is.

AGADW, Dok. Perg. 5525.

[9–10. oldal](#)

8.

1355. április 30. Ószandec. Vásári Miklós esztergomi érsek, Gönyüi Tamás királyi ajtónállómester, Marócsuk királynéi lovászmester és más országnagykok oklevele, amellyel kötelezik magukat azon egyezés betartására, amely I. Károly magyar és Kázmér lengyel király között született a lengyel trón utódlására nézve.

AGADW, Dok. Perg. 5526.

[11–12. oldal](#)

9.

1364. május 8. Krakó. I. Lajos magyar király oklevele, amely szerint hozzájárul ahhoz, hogy ha Kázmér lengyel királynak fiú utódja születik, ő örökölje a lengyel trónt, s intézkedik arra az esetre is, ha Kázmérnak leánya születik, hogy tudniillik őt a korábbi rendelkezéseknek megfelelően, illőképpen házasítsák majd meg.

AGADW, Dok. Perg. 5527.

[13. oldal](#)

10.

1368. Késmárk. Rudger János késmárki bíró és a négy szenior oklevele, amellyel a jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend landeki kolostorának adományozzák a városban lévő Szent Erzsébet templomot, valamint ezzel együtt bizonyos szabad és adóköteles szántóföldeket, továbbá egy fél malmot.

AGADW, Dok. Perg. 2360.

[14–15. oldal](#)

11.

1369. február 14. Buda. I. Lajos magyar király oklevele, amely szerint Kázmér lengyel királlyal együtt a Budán folytatott tárgyalásaiknak megfelelően megerősítenek minden korábbi szerződést és kölcsönös védelmet ígérnek egymásnak mindenki, de különösen Károly római császár és cseh király ellen.

AGADW, Dok. Perg. 5528.

[16. oldal](#)

12.

1370. december 8. Gnézda. I. Lajos magyar és lengyel király Kalisz város kapitányának megparancsolja, hogy a nevezett várost őrizze meg a Kázmér király által adományozott szabadságjogaiban és kiváltságaiban, továbbá maradéktalanul tartsa be a Kázmér, vagy más, korábbi uralkodók által kibocsátott szabadságlevelek rendelkezéseit.

AGADW, Dok. Perg. 6502.

[17. oldal](#)

13.

1372. június 4. Pyzdry. Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, visszaadja Kalisz városának azt a Dobrzec nevű birtokot, melyet egykor Kázmér király saját birtokába vett. Kázmér még életében ígéretet tett arra, hogy átengedi a városnak az említett települést, erről Gniezno érseke, Jarosław is tanúságot tett.

AGADW, Dok. Perg. 6503.

[18–19. oldal](#)

14.

1373. május 27. Krakkó. Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, a Mikołaj z Zasonia tulajdonát képező Zasonia és Niecew falvakat a lengyel jog hatálya alól kiveszi és áthelyezi a srodai jognak nevezett német jog (ius Theutonicum) hatáskörébe.

AGADW, Dok. Perg. 6505.

[20–21. oldal](#)

15.

1373. október 3. Kassa. Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, Kalisz polgárainak vámmentességet ad Konin és Ostrzeszów vámhelyeken, amely kiváltságban az említett polgárok már Kázmér király idején is részesültek.

AGADW, Dok. Perg. 6506.

[22. oldal](#)

16.

1374. augusztus 21. Kalisz. Stawiszyn és Konin városok és azok előjárói hűségesküt tesznek I. Lajos királynak és anyjának, Erzsébet királynénak, továbbá az uralkodó minden törvényes utódjának. Amennyiben a királynak nem volna fia, első-, vagy annak elhalálása esetén, másodszülött leánygyermekének is hűséget fogadnak, valamint e leányok leszármazottainak.

AGADW, Dok. Perg. 258.

[23. oldal](#)

17.

1378. március 12. Krakkó. Sędziwój krakkói kapitány tanúsítja, hogy Otton z Pilczy [Pilecki] sandomierzi vajda és kapitány önként eladta Siedlec és Klimontów birtokait, valamint a mysłowicei egyház kegyúri jogát Piotr Szafraniec krakkói alasztalnoknak a Pielgrzymowice birtokhoz tartozó szántóföldek illetékének feléért és 700 márka értékű prágai garasért (egy márkáért 48 garast számítva).

AGADW, Dok. Perg. 4987.

[24–25. oldal](#)

18.

1378. december 22. Krakkó. Sędziwój krakkói kapitány tanúsítja, hogy Ioannes Erstos, egykori wieliczkaei és bochniai sóbányafelügyelő, önként eladott hat, a bochniai sóbányában dolgozó bányászt Zakliczyn örökösének, bizonyos Hankon úrnak 200 márka értékű prágai garasért (egy márkáért 48 garast számítva) és egy telekért Makówban, mely ugyancsak az említett Hankon úr örökségéhez tartozott.

AGADW, Dok. Perg. 4988.

[26–27. oldal](#)

19.

1379. szeptember 28. Krakkó. Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, a Piotr Szafraniec krakkói alasztalnok tulajdonát képező Siedlec és Klimontów településeket a lengyel jog hatálya alól kiveszi, és áthelyezi a magdeburgi jognak is nevezett német jog (ius Theutonicum) alá.

AGADW, Dok. Perg. 4987.

[28–29. oldal](#)

20.

1379. november 2. Krakkó. Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, a Mathias, dobrzany-i kancellár és mostohafiai, Ioannes és Tomislaus, Swieszkowice örökösének tulajdonát képező Milkovice, Mistrovice, és Nechanice falvakat a lengyel jog hatálya alól kiveszi és áthelyezi a srodai jognak nevezett német jog (ius Theutonicum) alá.

AGADW, Dok. Perg. 1793.

[30–31. oldal](#)

21.

1380. augusztus 12. Zólyomlípce. I. Lajos lengyel és magyar király kinyilvánítja a lengyelországi világi és egyházi előljáróknak, hogy nem rendelkeznek ítélkezési joggal Dubrogozius bölcsészdoktor és krakkói dékán, valamint Johannes Nemerze, továbbá Abraham és Abram, Nowy Dwór örökösei és az említett személyek birtokai fölött.

AGADW, Dok. Perg. 1059.

[32. oldal](#)

22.

1381. június 3. Wislica. I. Lajos, Magyarország, Lengyelország stb. királya megerősíti Sędziwój krakkói kapitány, valamint Hankon, Zakliczyn örököse számára korábban kiadott oklevelét.

AGADW, Dok. Perg. 4988.

[33. oldal](#)

23.

1386. június 9. Buda. Erzsébet királyné oklevele, amelyben kinyilvánítja Ulászló lengyel király és felesége, Hedvig királyné iránti szeretetét és megígéri, hogy mindenkivel, még Mária királynéval szemben is támogatni fogja őket.

AGADW, Dok. Perg. 5529.

[34. oldal](#)

24.

1388. augusztus 2. Buda. Zsigmond magyar király oklevele, amellyel jövő év Szent Mihály arkangyal ünnepéig (1389. szeptember 29-ig) szóló fegyverszünetet köt Ulászló lengyel királlyal, és jóvátételt ígér, amennyiben ő maga, vagy hívei megszegnék ezt a fegyverszünetet.

AGADW, Dok. Perg. 5530.

[35. oldal](#)

25.

1395. január 6. Szucsáva. Mivel István, moldvai vajda Ulászló, lengyel király segítségével foglalta el a moldvai vajdaságot, ezért megígéri neki és Hedvig királynénak, hogy ő, utódai és Moldva egész népe minden eszközzel támogatni fogják a magyar király és a havasalföldi vajda ellenében, valamint a törökök, a tatárok és az halicsiak ellen. Továbbá, ha valaha Ulászlónak, vagy utódainak segítségre lenne szüksége a teuton lovagok, vagy a keresztetek elleni harcban, lehetőségeikhez mérten támogatást nyújtanak neki. Moldva bojárjai ugyancsak hűséget fogadnak Ulászlónak és Hedvignek, és biztosítják őket arról, hogy jelenlegi és jövőbeni urukat egyaránt megakadályozzák abban, hogy a lengyel korona ellen szervezkedjen, amennyiben annak ilyen szándéka volna.

AGADW, Dok. Perg. 5329.

[36–37. oldal](#)

26.

1397. május 25. Gniezno. Hedvig lengyel királynő és magyar trónörökös Stęszewi Mościcot szolgálataiért pénzzadományban részesíti, mégpedig úgy, hogy kiegészíti 60 prágai garas-márkával azt az összeget, melyet említett híve Ulászló királytól kap Mosina városában. Ez a járandóság mindaddig megilletti, amíg ő és utódai birtokolják a települést.

AGADW, Dok. Perg. 352.

[38. oldal](#)

27.

1403. április 4. Szalatnok. Magyar országnagyok oklevele, amelyben ünnepélyesen kinyilvánítják barátságukat a lengyel országnagyok iránt és kijelentik, hogy a kereskedelmi megállapodások érvényben maradnak. Azt kívánják, hogy Magyarország újra megválasztott uralkodója és a lengyel király baráti szövetségben legyenek és egyik fél se támogassa királyát, ha hadat indít a másik fél ellen.

AGADW, Dok. Perg. 5542.

[39–40. oldal](#)

28.

1410. április 27. Krakko. Ulászló lengyel király szabad átvonulást biztosít Zsigmond királynak és kíséretének Poroszország felé, mivel az 1500 lovasal elindul, hogy rendezze a lengyel király és a porosz keresztesek közötti konfliktust.

AGADW, Dok. Perg. 36.

[41–42. oldal](#)

29.

1410. június 16. Buda. Zsigmond, mint birodalmi vikárius figyelmezteti Ulászló lengyel királyt, hogy hagyjon fel a Német Lovagrend zaklatásával, amely az egyház és a birodalom pajzsa a hitetlenekkel szemben. Ulrich von Jungingentől, a rend nagymesterétől értesült a lengyel uralkodó és a lovagok közötti jogvitákról és a hitetlenek miatt kialakult nézeteltérésekről, s mivel a Német Lovagrend a birodalom és a vikárius hivatal oltalmát élvezzi, Zsigmond támogatni fogja azt Ulászló, a hitetlenek és mindenki más ellen, akik arra törekednek, hogy meggyengítsék a rendet és a kereszténységet.

AGADW, Dok. Perg. 62.

[43–44. oldal](#)

30.

1411. március 31. Igló. Magyar követek Zsigmond királytól nyert különleges felhatalmazásuk alapján a Magyar- és Lengyelország között támadt viszályok elintézése érdekében hozzájárulnak, hogy november 11-én Ófaluban 12 magyar és ugyanannyi lengyel prelátus és báró gyűljön össze Sromowcében, és közösen hozzák meg érvényes határozatukat.

AGADW, Dok. Perg. 5543.

[45–47. oldal](#)

31.

1411. március 31. Igló. Közjegyzők által Cramer Miklós kereskedő házában, a lengyel követek előtt a magyar követek írásba foglaltatják kötelezettségvállalásukat, amely szerint, ha a Német Lovagrend és Ulászló lengyel király közt létrejön a béke, Zsigmond és a magyarok is karácsonyig a

békét megtartják, a megállapodás szerinti találkozón 12–12 meghatalmazottat választanak, s ezek határozatának alávetik magukat, a mostani fegyverszünet alatt pedig kereskedőknek kölcsönösen szabad közlekedést biztosítanak.

AGADW, Dok. Perg. 5544.

[48–51. oldal](#)

32.

1411. május 17. Gyurgyevó. Mircea havasalföldi vajda bárói tanácsára szövetséget köt Ulászló lengyel királlyal Zsigmond ellen. Kölcsönösen kötelezik magukat, hogy egymás segítségére sietnek, ha Zsigmond megtámadja valamelyiküket, Mircea pedig egy lengyel–magyar háború esetén Magyarország határvidékeit tűzzel és minden kártétellel pusztítani fogja.

AGADW, Dok. Perg. 5615.

[52–53. oldal](#)

33.

1411. május 25. Targul de Jos. Sándor moldvai vajda az előkelőkkel együtt megújítja Ulászló lengyel királynak korábban tett esküjét, hogy tudniillik Lengyelország királya és koronája ellen nem támad, hanem bármikor segítséget nyújt neki minden egyes ellensége és a magyar király ellen. Amennyiben a magyar uralkodó ellenük, vagy hűbéruruk, a lengyel király ellen vonulna, ők megtámadják Magyarország határait.

AGADW, Dok. Perg. 5305.

[54–55. oldal](#)

34.

1411. november 19. Sromowce. A lengyel országnagyok, Zsigmond megbízásából pedig a magyar országnagyok 1412. augusztus 15-ig érvényes fegyverszünetet kötnek, s megállapodnak, hogy február 14-én Zsigmond Késmárkon vagy Lublón, Ulászló Ószandecen megjelenik, hogy azután személyes találkozón végleges békét kössenek. Ha pedig ez nem sikerülne, akkor a lengyel és magyar országnagyok július 25-én gyűlnek össze ismét. A fegyverszünetet Zsigmond nem köteles megtartani, ha Ulászló megtámadja a Német Lovagrendet; ha viszont az utóbbi a támadó fél, ennek nem tartozik segítséget nyújtani. Végül biztosítják a magyarországi kereskedők szabad közlekedését az iglói egyezség értelmében.

AGADW, Dok. Perg. 5545.

[56–58. oldal](#)

35.

1411. november 27. Krakkó. Ulászló, lengyel király jóváhagyja a fegyverszünet betartására és a tartós béke megszilárdítására irányuló megállapodást, mely saját megbízottai és Zsigmond, magyar uralkodó követei között jött létre.

AGADW, Dok. Perg. 5545.

[59–60. oldal](#)

36.

1412. február 18. Ófalu. Magyar országnagyok menlevelet biztosítanak mindazoknak a lengyel prelátusoknak és báróknak, akik Ófaluba jönnek a Magyarország és Lengyelország közötti ellentétek megtárgyalására.

AGADW, Dok. Perg. 5558.

[61–62. oldal](#)

37.

1412. március 9. Lubló. Magyar követek esküt téve Vitold litván nagyfejedelem kezébe *salvus conductus*-t biztosítanak Ulászló lengyel király és kísérete számára a lublói tárgyalások alkalmával.

AGADW, Dok. Perg. 5559.

[63–65. oldal](#)

38.

1412. március 15. Lubló. Zsigmond magyar és Ulászló lengyel király, illetve Vitold litván nagyfejedelem barátsági szerződése, amely intézkedik Halics és Podólia birtoklásáról, Moldva fejedelmének segítségnyújtási kötelezettségeiről (illetve ennek elmulasztása esetén Moldva felosztásáról), valamint az egymás országai ellen kihágásokat elkövetők büntetéséről.

AGADW, Dok. Perg. 5660.

[66–70. oldal](#)

39.

1412. március 17. Lubló. Zsigmond magyar király oklevele, amely szerint esküvel kötelezte magát arra, hogy barátságot tart Ulászló lengyel királlyal és sem ellene, sem örökösei ellen nem cselekszik. János esztergomi érsek, Cillei Hermann és Garai Miklós nádor megígérik, hogy Zsigmondot az eskü megtartására biztatják.

AGADW, Dok. Perg. 5561.

[71–72. oldal](#)

40.

1412. március 25. Kassa. Zsigmond magyar király kezességet vállaló oklevele, amelyben megígéri Ulászló lengyel királynak és Vitold litván nagyfejedelemnek, hogy a Német Lovagrend engedelmeskedni fog annak az ítéletnek, amelyet Budán, pünkösdkor (május 22.) hoz majd a közöttük lévő viszályok dolgában.

AGADW, Dok. Perg. 57.

[73. oldal](#)

41.

1412. március 26. Kassa. Ulászló lengyel király Zsigmondra bízta Heinrich von Plauen nagymesterrel és a Német Lovagrenddel támadt viszályának el-

intézését, felhatalmazza őt, hogy a pünkösdtől (május 22.) számított tizenöt napon belül hozzon ítéletet, s kötelezi magát, hogy annak engedelmeskedik.
AGADW, Dok. Perg. 67. [74. oldal](#)

42.

1412. május 18. Marienburg. Heinrich von Plauen, a Német Lovagrend nagymestere az Ulászló lengyel király és közte kitört viszályok elintézésére Zsigmondot békebíróul elfogadja oly feltétellel, hogy a most Budán rendezhető ügyekben azonnal, a gondosabb vizsgálatot igénylőkben két év alatt fogja ugyancsak Budán vagy Magyarország határain belül Zsigmond vagy helyetteseül kijelölt megbízottja ítéletét meghozni.
AGADW, Dok. Perg. 55. és 76. [75–77. oldal](#)

43.

1412. október 1. Buda. Zsigmond magyar király meghatalmazza Makrai Benedeket, Csúcs urát, a Lengyelország és a Német Lovagrend közti viszályban Budán 1412. augusztus 24-én hozott ítélete végrehajtására.
AGADW, Dok. Perg. 55. és 76. [78–79. oldal](#)

44.

1413. június 10. Krakó. Makrai Benedek mindkét jog licenciátusa, magister in artibus, Csúcs ura, akit Zsigmond a maga helyetteseként döntőbírául rendelt ki a Német Lovagrend, valamint Ulászló lengyel király és Vitold litván nagyfejedelem között támadt konfliktus rendezésére, beszámol arról, hogy a lengyel uralkodó meghatalmazottjának jelentése szerint a Német Lovagrend Ulászló rossz hírbe hozásával igyekezett megszerezni a katolikus uralkodók – köztük is elsősorban Vencel cseh király – támogatását. Makrai ezen állítás hitelességéről megbizonyosodott és kijelenti, hogy a lengyel király és Vitold nagyfejedelem a Lovagrenddel való háború elkerülése végett minden Zsigmond nevében hozott rendelkezést betartott. Ezzel szemben az ítélettel elégedetlen lovagok nem törődnek a döntéssel és a legkevésbé sem félnek a kilátásba helyezett büntetéstől.
AGADW, Dok. Perg. 55. és 76. [80–83. oldal](#)

45.

1415. április 20. Konstanz. Zsigmond magyar király Ulászló lengyel király részére tartalmilag átírja, és új pecsétjével megerősíti 1412. március 16-i oklevelét.
AGADW, Dok. Perg. 5562. [84. oldal](#)

46.

1415. augusztus 17. Konstanz. A konstanzi zsinat Ulászló lengyel királyhoz. Nyújtson segítséget Magyarországnak, amelyet a török, felhasználva Zsigmond távollétét, megtámadott, a Német Lovagrendnek pedig, amelyhez hasonló felszólítást intézett, engedjen szabad átvonulást.

AGADW, Dok. Perg. 5563.

[85–87. oldal](#)

47.

1419. szeptember 15. Kassa. Zsigmond, aki korábban azt ígérte, hogy Szent Mihály napjáig (1419. szeptember 29.) ítéletet hoz az Ulászló lengyel király és a Német Lovagrend között támadt viszály ügyében, egyéb elfoglaltságaira hivatkozva meghosszabbítja a határidőt a következő vízkeresztig (1420. január 6.).

AGADW, Dok. Perg. 72.

[88–89. oldal](#)

48.

1423. március 14. Késmárk. Zsigmond király menlevelet biztosít mindazoknak a lengyel nemeseknek, akik részt vesznek a közte és Ulászló király között kialakult konfliktus rendezésére összehívott gyűlésen Sromowcében.

AGADW, Dok. Perg. 5564.

[90–91. oldal](#)

49.

1423. március 19. Ófalu. Zsigmond király menlevelet állít ki Ulászló lengyel király és a lengyel urak számára, akik azért érkeznek Magyarországra, hogy rendezzék a két uralkodó között támadt konfliktusokat.

AGADW, Dok. Perg. 5565.

[92–93. oldal](#)

50.

1423. március 19. Ófalu. A magyar országnagyok menlevelet adnak Ulászló lengyel királynak, főpapjainak, báróinak, nemeseknek és minden alattvalójának, akik a Zsigmonddal és velük folytatandó tárgyalásra Magyar- és Lengyelország bármely helyére jönnek, a közöttük és Ulászló király, illetve a két ország és alattvalóik közötti nézeteltérések megszüntetéséért. A tárgyalást követően saját országa, Litvánia földjei vagy bármely neki alávetett terület irányába elhagyhatja az országot. Saját és kíséretének biztonságát a határtól hat mérföldes távolságban garantálják.

AGADW, Dok. Perg. 5566.

[94–96. oldal](#)

51.

1423. március 29. Késmárk. Zsigmond emlékezetül adja, hogy miután elhatározta, hogy Ulászló lengyel királlyal tárgyalásokat folytat a közte egyfelől, Ulászló, valamint Vitold litván nagyfejedelem között másfelől a korábban Lublóban kötött örök béke óta kialakult nézeteltérésekről, károkról és jogtalanságokról, a főpapok, fejedelmek, bárók és előkelők tanácsára a békét helyreállítja és megújítja, és ígéretet tesz a korábbi rendelkezések betartására. A békét megerősítik még a király mellett a magyar bárók és főpapok.

AGADW, Dok. Perg. 5567.

[97–99. oldal](#)

52.

1423. április 9. Lőcse. Zsigmond magyar király oklevele, amely szerint a március 21-i ófalui találkozójuk alkalmával Ulászló lengyel király esküt tett, hogy ellentétben ellenségei vádaskodásaival, nem támogatta a csehországi wiklifita eretnekeket.

AGADW, Dok. Perg. 5548.

[100–101. oldal](#)

53.

1425. február 6. Vasvár. Zsigmond magyar király levele Ulászló lengyel királyhoz, amelyben kifejezi örömét afölött, hogy Ulászlónak fia született, s mivel akadályoztatása miatt személyesen nem tud részt venni a keresztelőn, elküldi maga helyett Kelemen győri püspököt azzal a felhatalmazással, hogy lássa el helyette a keresztapai kötelességeket.

AGADW, Dok. Perg. 5464.

[102–103. oldal](#)

54.

1427. május 5. Medyka. Ulászló lengyel király teljhatalmú biztosokat küld ki a Magyar- és Lengyelország közti határok kiigazítása és az új határok kijelölése céljából.

AGADW, Dok. Perg. 5568.

[104. oldal](#)

55.

1439. február 10. Namysłów. János zenggi püspök, mint pápai legátus, az Ulászló lengyel és Albert római király közti béketárgyalások folytatása és befejezése céljából ez év június 24-ig fegyverszünetet rendel el, melyet Albert király biztosai is elfogadnak.

AGADW, Dok. Perg. 5569.

[105–107. oldal](#)

56.

1439. május 3. Pozsony. Albert római és magyar király az Ulászló lengyel királlyal való fegyverszünet meghosszabbítása, vagy békeegyezség megkötése végett Benedek győri püspök, Kaspar Schlick birodalmi és cseh királyi kancellár, Perényi János tárnokmester, Rozgonyi István pozsonyi ispán és szepesi kapitány, Hohenberg István és Pohárnok István zólyomi kapitány személyében teljhatalmú biztosokat küld ki.

AGADW, Dok. Perg. 5570.

[108–109. oldal](#)

57.

1439. október 17. Esztergom. Albert római és magyar király az Ulászló lengyel királlyal való béketárgyalások megindítása és fegyverszünet megkötése végett Palóci László és Berzevici Pohárnok István személyében teljhatalmú biztosokat küld Lengyelországba.

AGADW, Dok. Perg. 5571.

[110. oldal](#)

58.

1440. január 18. Buda. A tanácskozáson jelen lévő bárók, főpapok, előkelők, és nemesek oklevele, amellyel teljhatalmú megbízást adnak követeknek János zenggi püspöknek, Tallóci Matkó szlavón, horvát-dalmát bánnak, Bátori István volt országbírónak, Perényi János tárnokmesternek, Pálóci László ajtónállómesternek és Marcali Imre somogyi és verőcei ispánnak, hogy Lengyelországban tárgyalásokat folytassanak Ulászló lengyel királlyal és a lengyel országnagyokkal.

AGADW, Dok. Perg. 5574.

[111–112. oldal](#)

59.

1440. március 9. Krakkó. Magyar követek oklevele, amely szerint a magyar rendektől Erzsébet királyné beleegyezésével kapott felhatalmazásuk alapján az előző napon a krakkói székesegyházban Magyarország királyává nyilvánították Ulászló lengyel királyt.

AGADW, Dok. Perg. 5572.

[113–114. oldal](#)

60.

1440. március 12. Buda. Magyar bárók, főpapok, előkelők, és nemesek oklevele Ulászló lengyel királyhoz, amelyben tudósítják, hogy követségbe küldték hozzá teljes felhatalmazással Rozgonyi Simon veszprémi püspököt, Újlaki Miklós macsói bánt, Bebek Imre székelyispánt és Hédervári Lőrinc fia Istvánt, hogy megsürgessék mielőbbi Magyarországra érkezését.

AGADW, Dok. Perg. 5573.

[115–117. oldal](#)

61.

1440. június 29. Buda. Az ország rendjei eskü alatt erősítik meg I. Ulászló magyar királlyá választását és érvénytelenítik V. László megkoronázását.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5575.

[118–123. oldal](#)

62.

1440. július 17. Székesfehérvár. A magyar rendek oklevele, amely szerint mivel Erzsébet királyné elvitette a Szent Koronát és megkoronáztatta vele csecsemő fiát, ezért a Szent István király fejereklje-tartójából kivett régi koronával Magyarország királyává koronázták Ulászló lengyel királyt.

AGADW, Dok. Perg. 5581.

[124–131. oldal](#)

63.

1441. május 22. Buda. I. Ulászló magyar és lengyel király a szászsebesi jövedelmeiről készített elszámolásban átadott György deáknak ezer magyar aranyforintot, melyet Jan Oleśnicki sandomierzi várnagynak szánt hűséges szolgálataiért cserébe. Amennyiben az említett György nem továbbította volna az összeget, úgy az uralkodó más magyarországi jövedelmeiből garantált ezer forintot a várnagy számára.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5576.

[132. oldal](#)

64.

1441. július 4. Buda. Piotr Polak z Wilfina [z Lichwina] elismeri, hogy tartozik négyszáz magyar aranyforinttal Mikołaj Lasockinak, és ígéretet tesz az összeg visszafizetésére. Amennyiben a pénzt a megjelölt határidőig nem fizetné vissza, feljogosítja Lasockit különböző szankciók alkalmazására vele szemben.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 1256.

[133. oldal](#)

65.

1471. november 16. Krakkó. Kázmér lengyel király fia, Kázmér herceg, a magyar trón természetes örököse nevében is, szolgálatába fogadja Istvánt és testvérét Jánost, és átveszi Iłowa nevű várakat, cserébe védelmet ígér nekik, s azt, hogy ha Mátyás magyar királlyal a békéről tárgyal a jövőben, az ő érdekében is ugyanúgy fog eljárni, mint a többi alattvalóiban.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5577.

[134. oldal](#)

66.

1473. április 14. Nysa. Márk kardinális, pápai követ, aquileiai pátriárka oklevele a Mátyás magyar király és Kázmér lengyel király közötti békeközvetítésről.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5578.

[135–136. oldal](#)

67.

1473. július 30. Buda. Mátyás király az 1473-as nysai és opavai tárgyalásait illetően, amelyeket Kázmér lengyel királlyal és annak elsőszülött fiával, Ulászlóval folytatott, Márk kardinális, pápai legátus közvetítésével, értesíti alattvalóit arról, hogy *salvus conductus*-t adott területein a Cseh Királyság követeinek, amit minden alattvalójának tiszteletben kell tartania.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5555.

[137–138. oldal](#)

68.

1474. január 10. Eperjes. Mátyás magyar király felhatalmazza Veronai Gábor erdélyi püspököt, Szentlászlói (Túz) Osvát zágrábi püspököt, Szapolyai Imre szepesi grófot, Dengelegi Pongrác János volt erdélyi vajdát és királyi főkapitányt, Handó György pécsi prépostot és Berendi Bak Gáspár szepesi prépostot, hogy béke- és fegyverszüneti megállapodást kössenek a lengyel és a cseh király küldötteivel.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5579.

[139–140. oldal](#)

69.

1474. február 21. Ófalu. Mátyás magyar király és Kázmér lengyel király megbízottaik által örökbéke szerződést kötnek. Részletesen szabályozzák, hogy a két uralkodó és a két királyság lakói között felmerülő konfliktusokat hogyan rendezzék.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5582.

[141–144. oldal](#)

70.

1474. február 21. Ófalu. Magyar és lengyel országnagyok királyaik nevében a béke és kölcsönös barátság fenntartását szolgáló intézkedéseket fogadnak el. Megállapodnak abban, hogy követek útján nyolc napos fegyverszünetre szólítják fel a Žmigródban harcolókat, a magyar félnek felmerülő sérelmeit illetően igazságot szolgáltatnak, s ezt követően, négy vagy öt napon belül, csapataival ki kell vonulnia a városból, Kázmér király pedig szabad elvonulást engedélyez neki. A magyar urak megígérik, hogy közbenjárnak uruknál Muszyna várának visszaadása ügyében, cserébe a krakkói püspök előállíttatja a várból azokat, akik rablást követtek el vagy ellenségeskedést szítottak. A

két királyság képviselői az országaik közötti konfliktusokat gyűlésen fogják rendezni. A moldvai vajdával kétéves fegyverszünetet kötnek, a tizenhárom szepesi várost illető egyezségeket megtartják.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5583.

[145–147. oldal](#)

71.

1474. február 21. Ófalu. Mátyás magyar király és Ulászló, Kázmér lengyel király első szülött fia, megbízottaik által három évre fegyverszüneti egyezséget kötnek. Részletesen szabályozzák, hogyan járjanak el a fegyverszüneti megállapodást megsértőkkel szemben.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5580.

[148–150. oldal](#)

72.

1474. február 27. Bártfa. Mátyás magyar király átírja és megerősíti a megbízottai által Kázmér lengyel királlyal, Ófaluban kötött békeszerződést. Hangsúlyozza, hogy katonai erejét a katolikus hit ellenségei, a törökök ellen kívánja fordítani.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5584.

[151–152. oldal](#)

73.

1474. február 28. Korczyn. Kázmér lengyel király oklevele, mellyel a Mátyás magyar és Ulászló cseh király között létrejött hároméves fegyverszüneti egyezményt elfogadja, különös tekintettel a kölcsönös segítségnyújtási megállapodásra, amennyiben külső támadás érné a három királyság valamelyikét.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5585.

[153–154. oldal](#)

74.

1474. április 24. Buda. Magyar főpapok és bárók megerősítik a magyar és lengyel király között Ófaluban kötött szerződést.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5586.

[155–156. oldal](#)

75.

1479. január 7. Kassa. Mátyás király, az Ulászló cseh királlyal Olomoucban való találkozása és tárgyalása alkalmából Kázmér lengyel király név szerint felsorolt követeinek menlevelet állít ki.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5587.

[157–158. oldal](#)

76.

1479. április 2. Buda. Mátyás király oklevele a Kázmér király követeivel Poroszország, a warmiai püspökség és a lengyel-magyar határ dolgában tartott tárgyalásokról.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5588.

[159–163. oldal](#)

77.

1485. június 11. Krakkó. Kázmér, lengyel király, szolgálataiért Farnas Jánosnak és örököseinek átengedi Krakkó város ügyvédje hivatalának húsz márkás évi adóját, egészen addig, amíg az így kapott jövedelem el nem éri a kétszáz márkát. Ezt követően az adóztatás joga visszazáll a királyra.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 1407.

[164–165. oldal](#)

78.

1489. április 23. Prága. Ulászló cseh király oklevele, amelyben szövetséget köt Kázmér lengyel királlyal Mátyás magyar király ellen és segítséget ígér neki.

AGADW, Dok. Perg. Nr. 5556.

[166–168. oldal](#)

79.

1490. szeptember 23. Németi falu alatt táborban. János Albert védelmet ígér és tanácsosává nevezi ki Rozgonyi Istvánt, mivel elismerte János Albertet választott magyar királynak.

AGADW, Dok. Perg. 5589.

[169–170. oldal](#)

80.

1491. február 20. Kassa. II. Ulászló magyar király János Albert lengyel herceggel kötött békeszerződése.

AGADW, Dok. Perg. 5591.

[171–181. oldal](#)

81.

1491. március 5. Kassa. II. Ulászló király egy János Alberttel kötött korábbi egyezséget módosítva a Sziléziára kivetendő rendkívüli adók egy részét átengedi öccsének.

AGADW, Dok. Perg. 560.

[182–183. oldal](#)

82.

1492. december 5. Buda. II. Ulászló magyar király egyezsége János Albert lengyel királlyal, miszerint, ha valamelyikük alattvalója fellázadna és az uralkodó vagy annak javai ellenében cselekedne, az ellen kölcsönösen segítséget

nyújtanak egymásnak, a bűnöst országukba nem fogadják be és nem is védelmezik.

AGADW, Dok. Perg. 5590.

[184–185. oldal](#)

83.

1498. december 8. Buda. II. Ulászló király megbízó és felhatalmazó levele követei, Kálmáncsehi Domokos váradi püspök és Batthyányi Boldizsár boszniai bán számára a János Albert lengyel királlyal való béketárgyalásokra.

AGADW, Dok. Perg. 5592.

[186–187. oldal](#)

84.

1499. május 15. Buda. II. Ulászló magyar és János Albert lengyel uralkodók követek útján szerződést kötnek a keresztény hit védelme, vagyis a törökök elleni harc érdekében. A szerződés megújítja a békét és megerősíti az örök barátságot a két állam és uralkodói között. Ulászló közbenjárására a lengyel király békét köt István havasalföldi vajdával és Sándor litván nagyfejedelemmel. A magyar és a lengyel király, a havasalföldi vajda és a litván nagyfejedelem szövetséget kötnek a törökök ellen és vállalják egymás kölcsönös megsegítését. Az esetleges határvitákat követek útján rendezik. A négy állam kereskedői szabad kereskedési jogot kapnak egymás területén a szokásos adók megfizetésével.

AGADW, Dok. Perg. 5593.

[188–193. oldal](#)

85.

1499. május 15. Buda. Magyar főpapok és bárók jóváhagyják a II. Ulászló magyar és János Albert lengyel király között létrejött, elsősorban a törökök elleni küzdelmet érintő kölcsönös segítségnyújtási egyezséget.

AGADW, Dok. Perg. 5594.

[194–196. oldal](#)

86.

1507. május 28. Buda. II. Ulászló magyar király oklevele, amely szerint szövetségi és örök barátsági szerződést köt testvérével, Zsigmond lengyel királlyal a két ország közötti kapcsolatok megerősítése érdekében. A szerződés tizenöt pontjában egyebek mellett rögzítik a törökök és a tatárok elleni fellépés összehangolását. Kimondják, hogy Moldva a magyar király hűsége alatt maradjon. Megegyeznek, hogy ha a török vagy a tatár megtámadná a Magyar Királyságot, Erdélyt, Moldvát vagy Nándorfehérvárt, Zsigmond haladéktalanul segítséget nyújt. Eltiltják egymást a törökkel való különbékétől. Az oklevelet a jelenlévő magyar országnagyok is megerősítik.

AGADW, Dok. Perg. 5621.

[197–204. oldal](#)

87.

1507. május 31. Buda. A Zsigmond lengyel király által küldött lengyel követek oklevele, melyben átírják és megerősítik a II. Ulászló magyar királlyal kötött szerződést.

AGADW, Dok. Perg. 5596.

[205–206. oldal](#)

88.

1507. május 28. után. Krakkó. Lengyel közjegyző oklevele, melyben teljes szöveggel átírja II. Ulászló magyar király és Zsigmond lengyel király között kötött megállapodást a magyar országnagyok megerősítésével együtt, valamint ellátja hitelesítőjegyével és záradékával.

AGADW, Dok. Perg. 5595.

[207–208. oldal](#)

89.

1509. április 1. Piotrków. Zsigmond lengyel király oklevele II. Ulászlóhoz, amelyben ratifikálja a megkötött szövetséget. Többek között kiemeli, hogy ha török vagy tatár támadás éri Moldva vagy Havasalföld területét, akkor a lengyelek a magyar király segítségére sietnek.

AGADW, Dok. Perg. 5607.

[209–215. oldal](#)

90.

1509. április 1. Piotrków. Zsigmond lengyel király oklevele, mely teljes egészében megegyezik a 89. számú oklevéllel.

AGADW, Dok. Perg. 5626.

[216. oldal.](#)

91.

1509. november 11. Lwów. Korlátközi Osvát komáromi ispán és tatai várnagy, továbbá Béla Barnabás szörényi bán és királyi tanácsos, Ulászló magyar király követeinek oklevele Bogdán moldvai vajdához, melyben jelentik, hogy Zsigmond lengyel király visszatértükig fegyverszünetet rendelt el.

AGADW, Dok. Perg. 5408.

[217–218. oldal](#)

92.

1510. január 22. Kamjanec. Bogdan moldvai vajda követei, Ion Tăutul kancellár (logofăt), Toader várnagy (pârcâlab), Isac románújvári várnagy (pârcâlab), és Ivancu kenyérosszó (pitar) szláv nyelvű, cirill betűs oklevele Zsigmond lengyel király követeivel kötött békéről.

AGADW, Dok. Perg. 5409.

[219–221. oldal](#)

93.

1510. február 7. Jászvásár. Bogdán moldvai vajda átírja és megerősíti a követei útján Zsigmond lengyel királlyal kötött békét. Az oklevelet rajta kívül bojárai, Ion Tăutul kancellár (logofăt), Ieremia karácsonkői várnagy, Toader várnagy (pârcălab), Șandru várnagy (pârcălab), Dan Bolea és Grincovici hotini kapitányok, Isac románújvári várnagy (pârcălab), Luca Arbure szucsávai főajtónálló, Moghilă, Cozma Șarpe udvarmester (vornic), Trotușan kincstartó (vistiernic), Toma Cățăleanul főlovász (comis), Ivancu kenyérosztó (pitar) is megerősítette pecsétjével.

AGADW, Dok. Perg. 5410.

[222. oldal](#)

94.

1510. június 20. Tata. II. Ulászló király átírja és megerősíti Bogdan moldvai vajda követei és Zsigmond lengyel király követei között kötött béke oklevelét.

AGADW, Dok. Perg. 5411.

[223–230. oldal](#)

95.

1515. április 27. Pozsony. II. Ulászló király oklevelében garantálja a szabad kereskedelem és a szabad közlekedés jogát Boroszló (Wrocław) város lakóinak.

AGADW, Dok. Perg. 748.

[231–232. oldal](#)

96.

1515. július 22. Bécs. Közjegyzők átírják Habsburg Miksa német-római császár és II. Ulászló cseh és magyar király szerződését, melyben Ulászló leányát, Annát Miksa unokájának, Ferdinándnak ígérik feleségül. Az oklevél megerősítőinek felsorolása után három közjegyzői záradékkal.

AGADW, Dok. Perg. 1372.

[233–235. oldal](#)

97.

1521. január 18. Buda. II. Lajos magyar király levele Frigyes legnicai herceg, Brandenburgi György örgróf, valamint Ákosházi Sárkány Ambrus zalai ispán és királyi tanácsos számára, melyben megbízást kapnak, hogy Zsigmond lengyel király és Brandenburgi Albert, a Német Lovagrend nagymestere között egyengessék el a viszályt és teremtsenek békét.

AGADW, Dok. Perg. 5597.

[236–237. oldal](#)

98.

1521. április 10. Toruń. II. Lajos magyar király követei, Brandenburgi György őrgróf, Frigyes legnicai herceg, valamint Ákosházi Sárkány Ambrus zalai ispán kijelentik, hogy a császári parancsot Liegnitzi Frigyes hercegnél letétbe helyezték, hogy az Zsigmond lengyel király és Brandenburg Albert Poroszország nagymestere rendelkezésére álljon.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 163.

[238–240. oldal](#)

I.

1350. április 4. Buda. I. Lajos király oklevele, amelyben átengedi Kázmér lengyel királynak Halicsot, intézkedik annak sorsáról arra az esetre, ha Kázmérnak utóda születnék, továbbá a korábbi szerződéseknek megfelelően fivére, István nevében is segítséget ígér a poroszországi keresztetek ellen.

Nos Ludovicus Dei gratia Hungariae, Jerosolimi, Syciliae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae,¹ Serviae, Gallitiae, Lodomeriae, Comaniae, Bulgariaeque rex, princeps Salernitanus et honoris montis Sancti Angeli dominus memoriae commendantes tenore praesentium significamus, quibus expedit universis, quod nos regnum Russciae, quod praedecessorum nostrorum olim illustrium regum Hungariae beatarum recordationum fore dignoscebatur et per consenquens eiusdem regni Hungariae regimine et trono regalis dignitatis ad nos iure successorio devolutis, nostrum fore dignoscitur, serenissimo principi domino Casimiro, eadem gratia regi Poloniae, avunculo nostro carissimo de consensu incliti principis domini Stephani, ducis totius Sclavoniae, Dalmatiae et Croatiae, fratris nostri carissimi dedimus et donavimus, in his scriptis huiusmodi moderamine et pacto interpositis, quod si praedicto domino regi Poloniae Divina gratia filium condonabit, quandocumque voluerimus, ab eodem filio suo et suis heredibus sexus masculini, non tamen a dicto domino Casimiro rege usque vitam suam nos vel dictus dominus dux Stephanus frater noster, aut utrorumque nostrorum heredes dictum regnum pro centum millibus florenis redimere possimus atque valeamus, filius vero ipsius domini regis vel sui heredes nobis vel dicto domino Stephano duci aut heredibus nostris, occasione qualibet et contradictione semotis, reddere et restaurare tenebuntur regnum praenotatum. Si vero eundem dominum regem Poloniae sine herede sexus masculini, quod absit, decedere contingat, extunc dictum regnum Russciae tanquam ius nostrum proprietarium eodem modo, sicut regnum Poloniae ad nostras manus devolvetur iuxta principalem conventionem nostram de regno Poloniae praenotato factam pleno iure. Subsidium autem et auxilium contra cruciferos de Pruscia et alios quoslibet suprascriptis [!] duntaxat praedicti regni Russciae dum et quando expediens fuerit et opportunum, iuxta modum et formam prioris compositionis inter dominum Carolum regem, genitorem nostrum piae memoriae et per consequens nos, ac ipsum dominum regem Poloniae habitae nos vel idem dominus Stephanus dux frater noster compraestabuntur [!] domino regi Poloniae praenotato. In cuius rei memoriam praesentes concessimus literas nostras privilegiales pendentibus sigillis [!] nostro

¹ Az oklevél átírója itt is és a többi átírt oklevélben is Bamae, illetve Baniae neveket ír Ramae helyett, nyilván nem ismerve ezt a nevet. Tévedését természetesen javítottuk.

et eiusdem serenissimi ducis munimine roboratas. Datum Budae, in octava festi Paschae, anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5525.

MH: 11011–12.

MNL OL DF: 288 978.

Közli: Prochaska, 30–31.

Regeszta: AOkt. XXXIV. 256. sz. (Óváry I. 53. sz.)

Átírta Suchywilk Janusz lengyel kancellár Krakkóban, 1357. augusztus 27-én egy másik oklevéllel együtt (lásd a 7. számot); az átírat 60 x 28 cm nagyságú, erősen rongált és hiányos hártya, amelynek függőpecsétje elveszett. Mellette helyezték el 8 oldal terjedelmű újkori másolatát, amely akkor készült, amikor az oklevél még jobb állapotban volt. Az átíró oklevél az eredetin lévő pecsétet a következőképpen írta le: [...] litera de duobus sigillis rotundis de caera communi in filis sericeis viridi coloris est sigillata. In superficie primi sigilli quadam ymago sedens in sua regia maiestate, induta de purpura, coronam habens in capite, sceptrum vero tenens in manu dextra et globum cum cruce in manu sinistra. Literae circumferentiales cruce praemissa sunt istae: Ludovicus Dei gratia Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Gallitiae, Lodomeriae. A tergo vero sigilli primi in medio clypeus, in quo clypeo crux geminata, quae super tribus lapidibus, literae circumferentiales praemissa cruce: Comaniae, Bulgarorumque rex et princeps Salernitanus et honoris montis Sancti Angeli. In superficie secundi sigilli homo armatus in equo phallerato, gladio vibrato, in galea, literae circumferentiales praemissa cruce: Sigillum domini Stephani Dei gratia ducis. A tergo sigilli secundi: in medio clypeus cum quatuor pertracturis et crux geminata super clypeo. Literae circumferentiales: Totius Slavoniae et Dalmatiae.

(Tóth Péter)

2.

1353. május 27. Buda. I. Lajos király oklevele, amellyel a Mazóviához tartozó plocki dukátusért cserébe átenged két mezővárost azok összes tartozékával Károly római és cseh királynak, Kázmér lengyel király és Bolko swidnicai herceg beleegyezésével.

Nos Ludowicus Dei gratia Hungariae, Dalmatiae, Ramae, Serviae, Gallitiae, Lodomeriae, Comaniae, Bolgariaeque rex notum facimus universis, quia serenissimus ac invictissimus princeps et dominus, dominus Karolus Romanorum semper augustus et Boemiae rex occasione sincerae dilectionis et favorosi affectus, quo personam nostram, necnon magnifici principis domini Kazimiri regis Poloniae illustris, fratris nostri dilecti pia benignitate prosequitur nobis ambobus, heredibus et successoribus nostris, Hungariae et Poloniae regibus, ducatum Ploczensem cum appendiis, dominio et pertinentiis suis, necnon omnia iura, quae sibi in praedicto Ploczensi ducatu et aliis principatibus Mazoviae competunt, rite donavit, sicut in literis factis desuper lucidius continetur, nos tanto favori volentes vicem respondere et benignis ac firmis exhibitionibus ipsius relative dilectionis studio respondere, sibi, heredibus et successoribus suis, regibus Boemiae et eiusdem regni coronae oppida Byczeyn et Creutzburg cum vasallis, districtibus, metis, dominiis et circumferentibus suis deliberatione praevia et sano, fidelium nostrorum accedente consilio, auctoritate procuratoria, quam in hoc et omnibus infrascriptis et eorum quolibet nomine et vice dicti regis Poloniae, nostri fratris plene potimur, reddimus et restituimus universos et singulos vasallos, cives, homines et inhabitatores oppidorum et pertinentiarum huiusmodi nostro et dicti regis Poloniae nomine ab omni fidelitatis et subiectionis homagio, iuramentis et promissionibus nobis utrobique praescitis virtute praesentium absolventes ipsum regem Romanorum et Boemiae, necnon illustrem principem dominum Bolkonem, ducem Swidnicensem, consanguinem nostrum, fideiussores et compromissores ipsorum ab omnibus debitis, in quibus praefato regi Poloniae per litteras seu alio quovis modo obligari noscuntur, nomine et vice, quibus supra liberos et quietos dimittimus ac penitus absolutos, nominatim et expresse cives Swidnicenses seu alios quoscumque homines ducatus eiusdem ab omnibus promissionibus, quas occasione talium debitorum pro parte ducis praefati regi praedicto Poloniae fecerunt voce vel scripto, praesentibus absolventes. Insuper promittimus nos efficaciter obligantes praedicto fratri nostro, Romanorum et Boemiae regi omnino facere et actualiter procurare, quod praefatus frater noster Poloniae rex infra spatium quatuor mensium a data praesentium computandorum huiusmodi ordinationem, compositionem, donationem, cessionem et omnia alia et singula per nos ordinata et facta, donata sive concessa cum dicto fratre nostro Romanorum et Boemiae rege nostro proprio et eiusdem fratris nostri

regis Poloniae nomine et vice ratificabit, acceptabit et approbabit et in nullo penitus contradicet vel faciet, seu etiam deviabit, ymo praedictis omnibus et singulis se confirmando suum consensum et assensum expresse adhibebit ac super praemissis eidem fratri nostro Romanorum et Boemiae regi litteras suas dabit et exhibebit, qualibet occasione relegata. In quorum omnium testimonium ac evidentem firmitatem praesentes fieri fecimus, sigillique dupplicis et autentici appensione muniri. Datum Budae, anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo tertio, VI. Kalendas Iunii, regni autem nostri anno duodecimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 16.

MH: 11007–8.

MNL OL DF: 288 959.

Közli: Fejér, CDH, IX/2. CXI. sz. (de egy, a bécsi levéltárban lévő oklevélre hivatkozva).

Regeszta: AOklt. XXXVII. 376. sz.

Kázmér lengyel király kérésére átírja a másik 1353. május 27-én kelt oklevéllel együtt (lásd a 3. számot). IV. Károly császár Prágában, 1356. április 23-án; az átíró oklevél 45 x 26 cm nagyságú hártyán, amelynek hártyaszalagon függő pecsétje elveszett.

(Tóth Péter)

3.

1353. május 27. Buda. *I. Lajos király oklevele, amelyben IV. Károly római és cseh király javára lemond mindazokról a jogokról, amelyek a swidnicai és jawori hercegségekben őt vagy a magyar koronát megilletik, s egyúttal segítséget ígér a császárnak mindazok ellen, akik a mondott hercegségek birtokában háborgatni akarnák őt.*

Nos Ludowicus Dei gratia Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Gallitiae, Lodomeriae, Comaniae, Bulgariaeque rex, princeps Salernitanus et et honoris montis Sancti Angeli dominus notum facimus universis, quod nos ob amoris sinceri puritatem, quo serenissimum ac invictissimum principem et dominum, dominum Karolum Romanorum semper augustum et Boemiae regem specialis dilectionis favore prosequimur, ipsi tamquam regi Boemiae, haeredibus et successoribus eius, Boemiae regibus et eiusdem regni coronae imperpetuum ducatus Swidnicensem et Jaurensem cum omnibus ipsorum appendiis, dominiis et pertinentiis, necnon omnia iura, quae nobis, regno seu coronae Hungariae in dictis ducatus quavis ratione competunt seu valebunt competere, rite dedimus et praesentibus sponte ac liberaliter erogamus, renuntiantes expresse pro nobis, fratribus, haeredibus ac successoribus nostris, regibus Hungariae omni iuri, impetitioni, iurisdictioni et omnibus simpliciter respectibus nobis, regno et coronae Hungariae competentibus in eisdem. Promittimus etiam bona et sincera fide supradicto Romanorum semper augusto et Boemiae regi, tamquam regi Boemiae, fratri et amico nostro karissimo, haeredibus et successoribus suis, Boemiae regibus, dum et quociens requisiti seu moniti fuerimus, adversus quoslibet invasores, seu aemulos eorundem, qui eos in praedictorum ducatum, appendiorum, dominiorum, iurium et pertinentiarum possessione impedire seu molestare contenderent, opportunum impendere auxilium et iuvamen, praesentium sub nostrae maiestatis sigillo duplici testimonio litterarum. Datum Budae, anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo tertio, VI. Kalendas Iunii, regni autem nostri anno duodecimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 16.

MH: 11009–10.

MNL OL DF: 288 959.

Közli: Fejér, CDH IX/2. CXI. sz. (de egy, a bécsi levéltárban lévő oklevél alapján).

Regeszta: AOkt. XXXVII. 377. sz.

Kázmér lengyel király kérésére átírja a másik 1353. május 27-én kelt oklevéllel együtt (lásd a 2. számot). IV. Károly császár Prágában, 1356. április 23-án; az átíró oklevél 45 x 26 cm nagyságú hártján, amelynek hártýaszalagon függő pecsétje elveszett.

(Tóth Péter)

4.

1354.² január 25. Buda. I. Lajos király nyílt parancslevele, amely szerint Kázmér lengyel király kérésére engedélyezte, hogy a lengyel kereskedők egészen Liptó, Sáros és Szepes vármegyékig sőt hozzanak be Magyarországra.

Ludovicus Dei gratia rex Hungariae fidelibus suis praelatis, baronibus, comittibus, castellanis, nobiles et aliis cuiusvis status et praeeminentiae hominibus, quibus praesentes ostendentur, salutem et gratiam. Noveritis, quod nos ad caritativam et fraternalem instantiam excellentis principis domini Kazimiri eadem gratia regis Poloniae, fratris nostri carissimi annuimus, ut sales dicti regis fratris nostri de Polonia usque civitatem nostram Sarus, Scepusiensem et Lyptoviensem et non ultra per Hungaros, Polonos et alterius cuiusvis ydiomatis homines mercatores libere et sine omni contradictione ac impedimento adducantur venditioni exponendo. Igitur fidelitati vestrae firmo edicto regio praecipientes mandamus, quatenus praedictos mercatores, cuiuscunque nationis existant, praedictos sales de regno Poloniae in regnum nostrum, scilicet usque civitatem nostram Sarus in terra Scepusiensi et Lyptoviensi importantes nullo modo praesumptis impedire, sed eosdem libere incedere admittatis, aliud optentu nostrae dilectionis facere non audentes. Et haec volumus ubique in illis finibus palam facere proclamari. Datum Budae, in festo Conversionis Beatae Pauli apostoli, anno Domini Millesimo CCC-o L-o q[- - -].

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5524.

MH: 11001-2.

MNL OL DF: 288 977.

Közli: Dogiel, I. 37. o. I. sz.; Fejér, CDH IX/2. CLIV. sz. (Dogiel alapján.)

Regesztá: AOKlt. XXXVIII. 41. sz.

Átírja I. Lajos két másik oklevelével együtt (lásd az 5. és 6. számokat) Suchywilk Janusz lengyel kancellár Krakkóban, 1355. szeptember 1. előtt. Az átíró oklevél hártya, mérete 34 x 30 cm, függőpecsétje elveszett. Az átíró oklevél a következőket mondja az átírtak pecsétjeiről: [...] in superficie praedictorum quaedam ymago sedens in sede regiae mayestatis, induta purpura, coronata, habens sceptrum in manu dextra et globum cum cruce in manu sinistra, litterae circumferentiales cruce praemissa sunt istae: Lodovicus Dei gratia Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae sive Gallitiae, Lodomeriae.

(Tóth Péter)

² Az oklevél évi keletéből csupán a "q" kezdőbetű olvasható ki. B. Halász Éva regesztájában az átiratok alapján 1354-re keltezte.

5.

1355. január 24. Buda. I. Lajos király oklevele Kázmér lengyel király számára, amelyben a ruténiai ügyek rendeződéséig haladékot ad a nevezettnek, hogy visszafizesse azt az összeget, amelyet ottani birtokjogának visszaállítása érdekében adott neki.

Nos Lodovicus Dei gratia rex Hungariae vobis, serenissimo principi domino Kazimero eadem gratia Polonorum regi, illustro awunculo nostro praedicto asumpimus et promittimus ac spondemus, quod debitum, quo nobis occasione regni Ruthenorum tenemini, quod a nobis recognovistis et super quo mediantibus litteris vestris nobis existitis obligati, a vobis non repetemus, nec vos impetere intendemus super ipso vel illud exigere, donec possessionem pacificatam seu dominium prout praedecessores vestri habuerunt, optinere vallueritis regni praenotati. Sed cum illam optinueritis Deo duce, volumus, ut debitum ipsum plenarie, prout tenemini persolvatis. Datum Budaee, vigesimo quarto die mensis Januarii, anno Domini Millesimo CCC-o L-o quinto.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5524.

MH: 11003–4.

MNL OL DF 288 977.

Közli: Dogiel, I. 37. o. I. sz.; Fejér, CDH IX/2. CLXXVIII. sz. (Dogiel alapján.)

Átírja Suchywilk Janusz lengyel kancellár 1355. szeptember 1. előtt, Krakkóban (lásd a 4. sz. oklevélnél leírtakat).

(Tóth Péter)

6.

1355. január 24. Buda. I. Lajos király levele, amelyben megígéri Kázmér lengyel királynak, hogy ha személyesen nem tudna jelen lenni a litvánok elleni hadjáratban, akkor a szokásosnál nagyobb létszámú hadinépet küld majd segítségül.

Princeps serenissime et sincere, karissime domine Kazimire, illustris rex Poloniae! Quia pro praesente vestra expeditione, quam contra Litvanos vos fateamini, habiturum subsidium nostrum personale aut gentis oportuna vobis per nos impendi fraternaliter exposcitis, idcirco nos Lodovicus Dei gratia rex Hungariae promittimus, ut si protunc aliquo negotio impediti in ipsa expeditione personaliter interesse nequeamus, gentis tamen amplioris, quam alias consueveramus praesidium fraternali vestrae celsitudini imperari promptos nos offeremus et paratos pro exterminio et confusione eorundem. Datum Budae, vicesimo quarto die mensis Januarii, anno Domini Millesimo CCC-o L-o quinto.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5524.

MH: 11005–6.

MNL OL DF 288 977.

Közli: Dogiel, I. 37–38. o. I. sz.; Fejér, CDH IX/2. CLXXIX. sz. (Dogiel alapján.)

Átírja Suchywilk Janusz lengyel kancellár 1355. szeptember 1. előtt, Krakkóban (lásd a 4. sz. oklevélnél leírtakat).

(Tóth Péter)

7.

1355. április 12. Buda. I. Lajos király oklevele, amellyel – akadályoztatva lévén – felhatalmazza anyját, Erzsébet királynét, hogy Ószandec városában fogadja a lengyel rendek hűségesküjét az ő nevében és örökösei, vagy ezek hiányában István herceg és fia, János nevében is.

Nos Ludovicus Dei gratia rex Hungariae notum facimus universis praesentes litteras inspecturis, quod cum nos ad petendum, recipiendum et exigendum fidelitatis, subiectionis, obedientiae, homagionis et dominii proprietarii ac iuris successionis regiminis et gubernationis regni Poloniae iuramentum per universos praelatos, duces, barones, proceres, milites, nobiles, castellanos, civitatum oppidum ac villarum cives iuratos et hospites ac cuiuscunque status et conditionis homines nobis et haeredibus nostris ex nostro femore descendentibus, vel illis non extantibus inlyto principi domino Johanni duci, nato olim domini ducis Stephani fratris nostri piae recordationis in casum, ubi serenissimum principem dominum Casimirum praemissa gratia eiusdem Poloniae regni regem, avunculum nostrum praedilectum sine haeredibus masculini sexus decedere contingerit, de ipsius domini regis beneplacito, voluntate et consensu exhibendum et praestandum ac dudum illustrissimo principi Carolo, genitori nostro carissimo felicis memoriae pro se ipso ac nobis, nostrisque haeredibus exigenti mediantibus efficacissimis instrumentis et litteris exhibitis ad praefata innovandum et per praedictum dominum regem Poloniae anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo quinto, scilicet vigesima tertia mensis Februarii Budae, in domo nostra regia innovatum per ipsum ac omnes supradictos ad quindenas festi Paschae nunc venturae affectuosissime invitati in civitatem Zunduch aut personaliter accedere, aut casu aliquo impediante excellentissimam principissam dominam reginam, genetricem nostram carissimam destinare debuissimus, prout inter nos ac dominum regem praelibatum primitus ordinatum, dispositum, deliberatum ac firmatum ac litteris vallatum utrorumque. Et quia nos ad praesens rationabiliter impediti et aliis arduis negotiis occupati pro sacramento ipso exigendo sicut promissimus, accedere non valemus, ideo iam dictam dominam reginam genetricem nostram duximus destinandam, eamque constituimus nostram procuratricem, negotiorum gestricem ac nuntiam quo ad idem specialem, dantes eidem plenam potestatem pro nobis, haeredibus nostris, aut illis non existentibus pro domino Johanne duce, nepote nostro praedicto et ipsius haeredibus vice nostrae personae et etiam eorundem ab omnibus praelatis, ducibus, baronibus, proceribus, militibus, nobiles, castellanis, civitatum, oppidorum ac villarum civibus iuratis et hospitibus ac cuiusvis status et conditionis hominibus supradictis per se aut procuratores idoneos sacramentum fidelitatum, subiectionis, obedientiae, homagii,

dominii proprietarii et iuris successionis regiminis et gubernationis regni Poloniae praelibati praestandum, exhibendum in nostram personam recipiendi et exigendi ac oblatum et praestitum acceptandi, nosque ad ea, quae in litteris pactorum initorum cum eodem genitore nostro ac ubicunque continentur et quae per ipsum ac nos circa haec assumpta existunt, efficaciter obligandi ac ea si petita fuerint, in nostram maiestatem iuramento firmare corporali ratum nos promittentes habere atque gratum, quidquid per eandem genetricem nostram actum, factum, ordinatum, dispositum, deliberatum, gestum fuerit et firmatum in praemissis et quolibet promissorum praesentium sub nostrae maiestatis testimonio litterarum. Datum Budaë, die duodecimo mensis Aprilis anno supradicto.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5525.

MH: 11013–11014.

MNL OL DF: 288 978.

Közli: Prochaska, 31–33.

Regeszta: Óváry I. 55. sz.

Átírta Suchywilk Janusz lengyel kancellár Krakkóban, 1357. augusztus 27-én egy másik oklevéllel együtt (lásd az 1. számot). Az átíró oklevél az eredetin lévő pecséteket a következőképpen írja le: [...] *secunda vero littera [!] similiter de sigillo rotundo de cera communi sigillata, pendens in pergameno, in superficie huius sigilli ymago sedens in sua regia maiestate, coronam habens, sceptrum tenens in manu dextra et globum cum cruce in manu sinistra, litterae circumferentiales cruce praemissa sunt istae: Lodovicus Dei gratia Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Gallitiae, Lodomeriae [...]*

(Tóth Péter)

8.

1355. április 30. Ószandec. Vásári Miklós esztergomi érsek, Gönyüi Tamás királyi ajtónállómester, Marócsuk királynéi lovászmester és más országnagyok oklevele, amellyel kötelezik magukat azon egyezés betartására, amely I. Károly magyar és Kázmér lengyel király között született a lengyel trón utódlására nézve.

In Christi nomine amen. Quum est moris, consuetudinis atque consonum rationi, ut quidque regia maiestas de consilio et beneplacito praelatorum et baronum, procerum ac nobilium regni sui decreverit faciendum sive statuendum et matura deliberatione praehabita agit, ordinat et disponit in hiis praesertim, quae ad utilitatem, honorem et comodum suum, sui que regni venire possunt, non inmerito sic ordinata acta et disposita ab omnibus regni incolis debent approbari et inviolabiliter observari. Hinc est, quod nos Nicolaus Dei et apostolicae sedis gratia archiepiscopus Strigoniensis, locique eiusdem comes perpetuus de Thuruch, Thomas Petri magister ianitorum regalium et castellanus de Chokokow, Morothwe magister agazonum reginalium et comes de Beregh, Nicolaus praepositus Scepcziensis, Ladislaus praepositus Chazmensis, comes capellae reginae, Gregorius custos Waradiensis decretorum doctor, Johannes Olyueri magister dapiferorum reginalium ac Johannes Allexandri comes Czwngradiensis et castellanus de Gymus et de Zendrew de consensu, mandato, beneplacito et voluntate serenissimorum principum domini Lodovici praedicta gratia regis et dominae Elizabeth reginae Hungariae genitricis eiusdem, dominorum nostrorum vobis, excellentissimo principi domino Kazimiro saepedicta gratia Polonorum regi personaliter recipienti promittimus bona fide, absque omni dolo sive fraude, quod ad hoc, ut composito, ordinato et disposito, quae dudum inter vos et potentissimum principem quondam dominum regem Karolum, sororium vestrum dominum atque nostrum super subiectione homagii ac regimine regni vestri Poloniae in persona serenissimorum principum dominorum Lodovici, Andreae et Stephani natorum ipsius in casum, ubi vos absque haerede masculini sexus decedere contingeret, inita fuit et firmata. Et nunc praefatis dominis Andrea et Stephano sublatis de hac vita, inter vos et praelibatum dominum nostrum regem ac inclitum principem dominum Johannem ducem totius Sclavoniae, Croatiae et Dalmatiae, supradicti domini Stephani ducis filium, nepotes vestros, quo ad eorum haeredum atque ipsorum sexus, de quo supra personas innotata perpetuis temporibus inviolabiliter et inconcusse, quo ad omnes suos articulos ac clausulas tam quo ad ea, quae per vos sunt assumpta, quam quo ad ea, quae per praedictos dominos nostros regem et reginam vobis, regnique vestri regnicolis assumpta existunt, vice versa perseverent, toto nostro posse et conamine erga praedictos dominos nostros efficacitate insistemus, ipsisque quo ad omnia

praedicta et quae ea contingere possent, quoquomodo assistemus consiliis et auxiliis oportunis, et nichilominus quae per nos circa praedicta alias donec fieri promptis effectibus curabimus adimplere. Sic Deus nos adiuvet et haec sancta, quam tangimus ewangelia. In quorum testimonium sigilla nostra praesentibus duximus appendenda. Data in Zadoch, in vigilia Sanctorum Philippi et Iacobi apostolorum, anno Domini M-o CCC-o quinquagesimo quinto.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5526.

MH: 110015–16.

MNL OL DF 288 979.

Közli: Dogiel, I. 38–39. o. II. sz.; Fejér, CDH IX/2. CCI. sz. (Dogiel alapján.)

Átírja Suchywilk Janusz lengyel kancellár 1357. szeptember 27-én, Krakkóban. Az átírt oklevél hártya, amelynek mérete 40 x 35 cm. Fügőpecsétje elveszett. Ez az eredeti oklevél pecsétjeiről a következőket írja: [...] cui quidem litterae decem sigilla, duo oblongae figurae, octo vero spericae figurae de cera communi ad tergum scilicet, ad faciem de cera rubea, solum ultimum sigillum de cera communi ex utraque parte, in pergamem praesulis appendebant.

(Tóth Péter)

9.

1364. május 8. Krakó. I. Lajos magyar király oklevele, amely szerint hozzájárul ahhoz, hogy ha Kázmér lengyel királynak fiú utódja születik, ő örökölje a lengyel trónt, s intézkedik arra az esetre is, ha Kázmérnak leánya születik, hogy tudniillik őt a korábbi rendelkezéseknek megfelelően, illőképpen házassítsák majd meg.

Nos Lodovicus Dei gratia rex Hungariae notum facimus, quibus expedit universis, quod licet regnum Poloniae ex renuntiatione et obligatione per serenissimum principem dominum Kazimerium eadem gratia regem Poloniae, fratrem nostrum carissimum pluries nobis facta post tempora vitae ipsius ad nos debeat cum pleno iure pertinere, nos tamen voluntati suae annuentes exnunc admittamus, quod si aliquam filiam principis sibi in uxorem duxerit, exqua prolem masculinam dumtaxat legitime procreaverit, ipsam sibi succedere in praedicto regno Poloniae tamquam verum haeredem quavis obligatione eiusdem regni non obstante, ita tamen, quod in casum, quo dictus dominus rex Poloniae frater noster non filium, sed filiam habuerit legitimam, eam iuxta pristinae ordinationis et dispositionis nostrae formam mediante pecunia, prout in litteris et instrumentis exinde confectis expressatum est, cum debita solempnitate nuptui tradere promittimus et pollicemur. Sed iuramentum, conditionem, compositionem et obligationem prius inter ipsum et nos factam et multis litteris vallatam in suo vigore et firmitate volumus per omnia remanere harum sub nostrae maiestatis testimonio litterarum. Datum Cracoviae, in festo Beati Stanizlai martyris, anno Domini M-mo tricentesimo sexagesimo quarto.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5527.

MH: 11017–19.

MNL OL DF: 288 980.

Közli: Prochaska, 33.

Regeszta: AOklt. XLVIII. 306. sz. (Óváry I. 91. sz.)

Hártyán, amelynek mérete 18 x 36 cm. Bőrszalagon függő, I. Lajos király 1363 után vésetett második kettős felségpecsétjének előlapjával. A pecsét erősen sérült, restaurált. Csupán egyharmada eredeti, mely a trónon ülő király alakját és a körirat alsó ötödét ábrázolja. Hátlapja nincs, csak az öntőforma mintája látható.
(Tóth Péter–Novák Ádám)

IO.

1368. Késmárk. Rudger János késmárki bíró és a négy szenior oklevele, amellyel a jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend landeki kolostorának adományozzák a városban lévő Szent Erzsébet templomot, valamint ezzel együtt bizonyos szabad és adóköteles szántóföldeket, továbbá egy fél malmot.

In nomine Domini amen. Ex quo omnia entia tendi habent ad esse primum et cum homo sit rationalis creatura et mediante ratione assimiletur entibus nobilissimis, porro quae specialiter videntur ad culmen et fulciamenta primi entis, quod est nobilissimus homoque, qui est creatura infima, merito eademque fulciamenta supplere tenetur tanquam loco a minori. Nos igitur Johannes iudex cognomine dictus Rudger, nec non quatuor seniores, totaque communitas civitatis Fori Caseorum Strigoniensis dyocesis inspectis et consideratis habitibus salutaribus, operumque piorum ordinis Sancti Sepulcri Jerosolimitani, considerataque perseverantia pietatis claustrum in Landek, fratrumque inibi habitantium, unde eisdem fratribus, ordinique ipsorum ad instantem supplicationem ipsorum contulimus, dedimus et donavimus ecclesiam Sanctae Elyzabet inferiorem in praedicta civitate videlicet Foro Caseorum, intra muros situatam, sub nomine oratorii dotatam XXXII iugeribus liberis bonae terrae arabilis et sex mediis iugeribus, quae faciunt tria plena iugera, etiam liberis, et XXXII iugeribus censualibus etiam bonae terrae et medio molendino situatum [!] prope civitatem praedictam, idemque medium molendinum legatum sub forma testamenti, huius mediam marcam (?) in censu et est opus dare censum de media marca cum contingerit secundum consuetudinem terrae Scepusiensis, quotiens videlicet expedire. Quam quidem ecclesiam inferiorem praedictam contulimus ipsis fratribus ordinis praedicti, ut nomine ipsorum elegimus ydoneum praespiterum dominum Eberhardum ipsam praefatam ecclesiam inferiorem habendam, possidendam, regendam et proventus ipsi ecclesiae deputatos in proprios usus convertendos, prout sibi et suis fratribus melius videbitur expedire, salvo tamen iure ecclesiae nostrae parochialis. Quarum quidem et libertatem collationis ecclesiarum possidemus et fungimur ex speciali gratia et amoris privilegio insignium regum nostrorum, videlicet Lodovici regis Hungariae ac antecessorum suorum in Christo decumbentium, videlicet serenissimorum regum Bela et Colomanno [!] qui fratres excellentissimae Elyzabet reginae et viduae extiterunt. Ceu tota regio Hungariae sigillatis litteris regalibus signis videbitur et probabitur continere, nec quisque verbis [- -]olis³ et obprobriosis audet contraire. Caeterum si saepofatus dominus Eberhardus seu fratres ordinis

³ 3–4 betű az oklevél kopása miatt olvashatatlan.

praedicti contra quempiam appellavit se apellarunt pro eo, quod amministrazione ecclesiae inferioris, quae est ipsi ordini concessa, a praeposito Scepusiensi habere nequiebat, eandem appellationem complere et agere est astrictus sine praeiudicio et fatigatu civitatis et hospitem inibi existentium aliquali. Et cum quaecumque possunt fieri, cum Deo et honore ex libero arbitrio ob eam et ob reverentiam veram omnes nos scitote fore per nos. In cuius rei testimonium praesentes litteras karactere nostrae civitatis duximus roborandum. Datum per manus magistri Nicolai nostri notarii, anno Domini M-o CCC-o LXVIII-o.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5360.

MH: 11020–22.

MNL OL DF: 288 969.

Regeszta: AOkt. LII. 832. sz.

A hajtogatások mentén kissé kopott hártván, amelynek mérete 32 x 16 cm. A zöld selyemsodraton függő viaszpecsét kb. 5 cm átmérőjű. A nyomat rendkívül kopott, csupán köriratának egy része ismerhető fel, olvasata ennek is bizonytalan. Feltehetően Rudger János késmárki bíró, vagy Késmárk város közösségének pecsétje lehet.

(Tóth Péter–Novák Ádám)

II.

1369. február 14. Buda. I. Lajos magyar király oklevele, amely szerint Kázmér lengyel királlyal együtt a Budán folytatott tárgyalásaiknak megfelelően megerősítenek minden korábbi szerződést és kölcsönös védelmet ígérnek egymásnak mindenki, de különösen Károly római császár és cseh király ellen.

Lodovicus Dei gratia rex Hungariae, etc. Recognoscimus publice per praesentes, quod cum in civitate nostra Budensi unacum serenissimo principe domino Cazimirio eadem gratia rege Poloniae, fratre nostro carissimo convenissemus, expeditis et reformatis quibusdam negotiis rempublicam et commune bonum utrorumque regnorum respicientibus, habito inter nos maturo tractatu, de consilio baronum nostrorum unanimi voluntate censuimus et devenimus omnia pacta, conventiones, ligas et confoederationes primitus utrobique habitas, factas, dispositas et firmatas, quo ad omnes clausulas et puncta earum in suis iuxta tenorem litterarum desuper confectarum firmitatibus et vigoribus irrefragabiliter permanere, promittentes bona fide et absque dolo et fraude, quod unus alterorum contra quaslibet personas cuiuscunque status, dignitatis, conditionis et praeeminentiae existant, nullo penitus excepto vel excluso, et specialiter contra magnificum principem dominum Carolum Romanorum imperatorem et regem Bohemiae regna, terras et dominia nostra quaelibet, quae vel quas in praesenti habemus aut in posterum possidebimus, invadere molientes defensare, tueri, adiuvare, protegere et succurrere teneatur, non parcentes personis, laboribus et expensis. Demum alternatim cum omni sinceritate promisimus, quod nullus nostrum in antea cum aliqua persona, de quibus praemittitur, quae nobis guerras movere praesumpsit vel cui ipsas movebimus, aliquas concordias perpetuas, contractus matrimoniales de personis nobis coniunctis cum ipso imperatore et sibi coniunctis, uniones, pacta et ligas sive treugas pacis faciet seu facere attemptabit quovis modo alterius sine requisitione, consensu et beneplacita voluntate. Harum, quibus sigillum nostrum est appensum testimonio litterarum. Actum et datum Budae, feria quarta Cinerum, anno Domini M-o CCC-mo LX-mo nono.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5528.

MH: 11023–26.

MNL OL DF: 288 981.

Közli: Dogiel, I. 39–40. o. III. sz.; Fejér, CDH IX/4. LXXXIII sz. (Dogiel alapján.)

Hártyán, amelynek mérete 40 x 18 cm. I. Lajos király második felségpecsétje, melynek felső 1/5-e kitört, ettől eltekintve jó állapotú lenyomat. A kitört részt a restaurálás során minta nélkül pótolták. Hátlapja nincs, csak az öntőforma mintája látható.

(Tóth Péter–Novák Ádám)

12.

1370. december 8. Gnédza. *I. Lajos magyar és lengyel király Kalisz város kapitányának megparancsolja, hogy a nevezett várost őrizze meg a Kázmér király által adományozott szabadságjogaiban és kiváltságaiban, továbbá maradéktalanul tartsa be a Kázmér, vagy más, korábbi uralkodók által kibocsátott szabadságlevelek rendelkezéseit.*

Nos Lodovicus Dei gracia Hungarie et Polonie rex, vobis fidelibus nostris dilectis capitaneis civitatis nostre Kalisiensis, nunc constituto et constituendis in futurum, damus firmis in mandatis: quatenus fideles nostros, dilectos consules et communitatem dicte civitatis nostre Kalis, in omnibus hysdem libertatibus, consuetudinibus et immunitatibus ac graciis debeatis immutabiliter conservare, in quibus tempore condam incliti principis domini Kazimiri regis Polonie, fratris nostri carissimi pie memorie, gavisus atque freti extiterunt, litterasque et privilegia eorundem super memoratis libertatibus ipsorum, sub sigillis ipsius olim domini Kazimiri regis Polonie et aliorum regum nostrorum predecessorum ac principum confectas et emanata, quoad omnes suas continencias et clausulas, gratas atque rata studeatis inviolabiliter observare: et aliud, sicut nostram gratiam habere desideratis, in hys non facturi. Datum Gneznie in festo Concepcionis Virginis gloriose, anno Domini millesimo CCC septuagesimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 6502.

MH: 11027–28.

MNL OL DF: –

Közli: KDW III. 1643. sz.

Hártyán, amelynek mérete 31,5 x 11 cm. Függőpecsétje pergamenszalaggal volt az oklevél plicájára (4 cm) erősítve, mára leszakadt.

(Novák Ádám)

13.

1372. június 4. Pyzdry. *Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, visszaadja Kalisz városának azt a Dobrzec nevű birtokot, melyet egykor Kázmér király saját birtokába vett. Kázmér még életében ígéretet tett arra, hogy átengedi a városnak az említett települést, erről Gniezno érseke, Jaroslaw is tanúságot tett.*

Nos Elizabeth Dei gracia senior regina Ungarie et Polonie, universis tam presentibus quam futuris tenore presencium declaramus, quod accedentes ad maiestatis nostre conspectum providi et honesti viri. consules civitatis nostre Kalyssiensis nobis humiliter supplicarunt, ut villam ipsius civitatis Dobrze vulgariter nominatam, a tempore fundacionis ipsius civitatis incorporatam eidem, quam clarissimus princeps dominus Kazimirus olym rex Polonie, pie recordacionis frater noster karissimus, tempore sui regiminis, nulla culpa civitatis seu civium predictorum eo tempore existencium in eadem exigente, voluntate propria in sue maiestatis potestatem receperat, ipsis reddere et restituere dignaremur: quam eciam, ut audivimus, ipse frater noster premortuus, dum adhuc sospitate corporis frueretur in vita humana, reddere ipsis promiserat libera voluntate: super quibus premissis maiestas nostra a reverendo in Christo patre, domino Iaroslao sancte Gneznensis ecclesie archiepiscopo sufficiens recepit testimonium; qui sub fidei puritate protestatus est, supradictam villam Dobrze ad fundum dicte civitatis Kalyssiensis et ad consules qui pro tempore fuerint pertinere, et per prenominatum dominum regem sine causa ipsis fore ablatam et minus iuste possessam pluribus annis retroactis. Nos vero testimonium huiusmodi sane pretendentes, consideracione pia animam premortui fratris nostri karissimi olym regis Polonie salvare volentes in hac parte, sepedictam villam Dobrze civitati et consulibus Kalyssiensibus sepedictis exnunc et eorum successoribus qui pro tempore fuerint, de benignitate regie maiestatis nostre restituimus graciose eo iure, quo primitus possedebant eandem, ipsis et eorum posteris cum omnibus et singulis pertinenciis suis, prout ab antiquo in suis limitibus noscitur esse distincta, perpetua possessione ascribimus et incorporamus tenendam, habendam et pacifice possidendam; ita tamen, quod ipsam in toto vel in parte alienare non valeant quoquomodo sine nostro beneplacito et consensu. Volumus autem, ut, auctis ex benignitate regia eorum iuribus in premissis, teneantur annis singulis camere regie censum solvere amplioem. In cuius rei testimonium, presentes literas civitati et consulibus Kalyssiensibus sepedictis dari mandavimus sigilli nostri appensione munitas. Actum in Pysdri feria sexta post octavas Corporis Christi, sub anno eiusdem MCCCLXX secundo, presentibus hys testibus: Przecslao Kalyssiensi, Dobeslao Cracoviensi palatinis, Laurencio Poznaniensi, Iohanne Kalyssiensi castellanis, Nicolao cancellario,

Ottone capitaneo Polonie, Zavissio vicecancellario aule nostre regalis, et aliis quam pluribus fide dignis. Datum per manus honorabilis viri domini Nicolai doctoris decretorum, cancellarii nostri Polonie supradicti.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 6503.

MH: 11029–30.

MNL OL DF: –

Közli: KDW III. 1661. sz.

Hártyán, amelynek mérete 43 x 19,5 cm. Független selyemzsinórral volt az oklevél plicájára (4,5 cm) erősítve, mára leszakadt.

(Novák Ádám)

I4.

1373. május 27. Krakkó. *Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, a Mikolaj z Zasonia tulajdonát képező Zasonia és Niecew falvakat a lengyel jog hatálya alól kivesszi és áthelyezi a srodai jognak nevezett német jog (ius Theutonicum) hatáskörébe.*

In nomine Domini amen. Ea, que regalis fieri decrevit serenitas, ratum atque stabile debet perpetuis temporibus permanere. Proinde nos Elizabeth senior Ungarie et Polonie regina, notum facimus presentibus et futuris, quod fidelia servicia Nicolai Zassona considerantes ipsiusque petitionibus dignis et honestis acclinati, exnunc villas suas Zassona et Neczew vulgariter nuncupatas, in districtu Sandecensi locatas, de iure Polonico in ius Thewtunicum, quod Sredense dicitur, transferimus perpetuo duraturum: removentes inibi omnia iura Polonica, modos et consuetudines universas, que ipsum ius Theutonicum, ut plurimum solent impedire. Eximimus insuper ac liberamus scoltetos et omnes incolas dictarum villarum ab omnibus iurisdicionibus et potestatibus omnium palatinorum [...] castellanorum [...] iudicum [...] subiudicum et officialium eorundem, ita, quod coram ipsis vel eorum aliquo pro causis magnis et parvis, puta furti, sanguinis, homicidij et alijs quibuscunque minime respondere aut aliquas penas solvere tenebuntur, sed tantum incole villarum sepepredictarum coram suis scoltetis, qui pro tempore fuerint, sculteti vero coram suo domino aut coram nobis, dum negligentes in reddenda justitia in casu fuerint, littera nostra evocati, de se querulantibus iure eorum praedicto respondebunt; in causis vero criminalibus et capitalibus superius expressatis, eisdem scultetis iudicandi, sentenciandi et puniendi plenam et omnimodam concedimus facultatem, prout dictum ius Thewtunicum in omnibus suis articulis et punctis postulat et requirit. In quorum omnium testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum. Actum et datum Cracovie in crastino Ascensionis Domini, anno eiusdem millesimo CCCLXX tercio. Presentibus hijs testibus: Iohanne castellano Cracoviensi, Petro Sandomiriensi, Dobeslao Cracoviensi palatinis, Otta Wisliciensi, Andrea Zarnoviensi, Petro Malogostensi castellanis et aliis valde multis.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 6505.

MH: 11031–33.

MNL OL DF: –

Közli: KDM III. DCCCLII. sz.

Hártyán, amelynek mérete 50,4x18 cm. Szép állapotú, vörös viaszú függőpecsétjét – melynek tulajdonosa Erzsébet magyar és lengyel idősebb királyné – selyemzsinórral rögzítették az oklevél plicájára (7,6 cm). A gyöngysorral mindkét oldalt határolt majuszkulás körirat négykaréjos pecsétmezőt vesz körbe, benne két háromszögpajzs. A jobb oldalin az Anjouk és az Árpádok címere hasított pajzsban, balra a lengyel sas. Fölöttük háromágú korona.

(Novák Ádám)

15.

1373. október 3. Kassa. *Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, Kalisz polgárainak vámmentességet ad Konin és Ostrzesszów vámbhelyeken, amely kiváltságban az említett polgárok már Kázmér király idején is részesültek.*

Noverint universi presentes literas inspecturi, quod nos Elizabeth Dei gracia senior Ungarie et Polonie regina, volentes civibus et universis incolis civitatis nostre Kalisiensis gratiam facere specialem, exnunc ipsos et eorum quemlibet a solucione medii theloni in Conyn et Ostrzesszow liberos facimus penitus et solutos, tenore presencium omnibus et singulis theloneatoribus dictorum locorum, in Conyn videlicet et Ostrzesszow, firmissime nostre gracie sub optentu prohibentes, quatenus a supradictis civibus nostris Kalisiensibus et eorum mercibus, cuiuscumque generis vel speciei seu estimacionis exstiterint, in eundo et redeundo per loca theloneorum iam dictorum, quocienscumque et quandocumque ipsos cives vel eorum quemlibet transire contingerit, non plus quam medietatem iusti theloni exigere, requirere aut eciam recipere presumant quovismodo; sed ipsos, recepta medietate dicti theloni, libere et secure permittant, secundum quod tempore et in vita serenissimi principis domini Kazimiri olim regis Polonie, fratris nostri carissimi, fieri est consuetum; in premissis secus facientes, nostram et filii nostri indignacionem se noverint incururos. Datum Cassovie feria secunda post diem beati Michaelis, sub anno Domini millesimo CCC.LXX tercio. Nostro sigillo subappenso.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 6506.

MH: 11034–35.

MNL OL DF: –

Közli: KDW III. 1619. sz.

Hártyán, amelynek mérete 29 x 14 cm. Függőpecsétje pergamenszalaggal volt az oklevél plicájára (4 cm) erősítve, mára leszakadt.

(Novák Ádám)

16.

1374. augusztus 21. Kalisz. *Stawiszyn és Konin városok és azok elöljárói hűségesküt tesznek I. Lajos királynak és anyjának, Erzsébet királynénak, továbbá az uralkodó minden törvényes utódjának. Amennyiben a királynak nem volna fia, első-, vagy annak elhalálózása esetén, másodszülött leánygyermekének is hűséget fogadnak, valamint e leányok leszármazottainak.*

Noverint quibus expedit universi, quod nos consules, iurati totaque universitas civitatum de Staviszino et de Konyn, fecimus et promissimus fidele omagium nostro iuramento, sine omni dolo et semota qualibet fraude, serenissimo principi domino Lodovico digna Dei gracia Ungarie, Polonie, Dalmacie etc. regnorum regi, necnon excellentissime principi domine Elizabeth eadem gracia matri sue carissime, Ungarie et Polonie regine seniori, ipsis in omnibus obedire, et nullum alium preter ipsos in dominos et heredes suscipere regni praedicti, et per eum filio suo quem idem rex habuerit, ac suis liberis legittimisque successoribus, qui hereditarie tenentur succedere in possessione regni antedicti. Si, quod absit, praefatum dominum regem filium acciderit non habere, extunc promissiones, omagia per nos sine iuramento ad filiam unam debent devolvi ac eciam devenire et ad liberos ipsius, quam nobis predictus rex deputaverit et assignaverit, et que nobis in ipso regno voluerit commanere. Preterea, eciam si eandem filiam decedere contingerit ab hac luce, quod absit, tunc secundogenite filie praedicti domini regis idem omagium, liberis ipsius et successoribus legittimis tenemur ratum, gratum, firmum et inviolabile tenere ac illibate conservare, et sic a primis pueris suis usque ad ultimos, praedictum omagium tamquam ad legittimos heredes pertinebit. In cuius rei testimonium et evidenciam pleniorum, sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datam Kalis feria secunda proxima infra octavas Assumpcionis sancte Marie, sub anno a Nativitate Domini millesimo CCCmoLXXmoIIIto.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 258.

MH: 11036–37.

MNL OL DF: –

Közli: KDW III. 1708. sz.

Hártyán, amelynek mérete 30 x 17,2 cm. Eredetileg két pergamenszalaggal rögzített pecsét függött az oklevél plikáján (2,4 cm), mára csupán nyomuk maradt.

(Novák Ádám)

17.

1378. március 12. Krakkó. *Sędziwój krakkói kapitány tanúsítja, hogy Otton z Pilczy [Pilecki] sandomierzi vajda és kapitány önként eladta Siedlec és Klimontów birtokait, valamint a myślowicei egyház kegyúri jogát Piotr Szafranec krakkói alasztalnoknak a Pielgrzymowice birtokhoz tartozó szántóföldek illetékének feléért és 700 márka értékű prágai garasért (egy márkáért 48 garast számítva).*

In Christi nomine amen. Nos Sandzivogius capitaneus Cracoviensis generalis, notum facimus presentibus et futuris, quibus expedit universis, quod ad nostram plurimorumque terre nobilium veniens presenciam, Magnificus videlicet dominus Otho miles de Pilcza nec non palatinus et capitaneus terre Sandomiriensis, non compulsus non coactus, nec aliquo vicio aut errore circumventus, sed de ipsius mera, bona spontaneaue voluntate, usus scilicet (ad) hoc consilio salubri suorum specialium amicorum, hereditates suas infrascriptas videlicet Sedlecz et Klimontow, una cum quadam parte iuris patronatus ecclesiam in oppido Misłowice conferendi, cum omni iure et dominio, quemadmodum ipse solus tenuit, habuit et multis temporibus possedit, nihil iuris, dominij vel proprietatis pro se excipiendo in bonis memoratis, videlicet cum agris, agriculturis, pratis, pascuis, sylvis, nemoribus, mericis, rubetis, borris et earum mellificijs, gais, sollitudinibus, quercetis, stagnis, lacubus, fluvijs, piscinis et earum piscaturis, rivulis, molendinis, aquis, aquarum decursibus et specialiter cum medio fluvio, qui vulgariter dicitur Przemsza, ac universaliter cum omnibus fructibus, redditibus, utilitatibus, censibus, proventibus, quibusvis obvencionibus ad dictas hereditates Sedlecz et Klimontow spectantibus aut spectare sperantibus, que nunc sunt ibidem aut esse potuerunt quomodolibet in futurum mediante meliori provisione, quemadmodum sepiusdicte hereditates tam in longitudine, quam in latitudine antiquitus ab alijs successoribus distincte circumferencialiter et limitate, nec non annulis et signis consuetis secundum terre consuetudines et statuta consignate, nobili viro domino Petrasio dicto Safranec subdapifero Cracoviensi, sibi sueque legitime posteritati pro dimidio manso agrorum in villa Pielgrzymowice, nec non pro septingentis marcis grossorum Pragensium numeri Polonialis, quadraginta octo grossos pro qualibet marca computando, dedit, permutavit, contulit, donavit, adscripsit, vendidit hereditarie et in perpetuum, coramque nobis secundum iuris exigenciam resignavit tenendas, habendas, possidendas, donandas, vendendas, commutandas, obligandas, ac pro sua suorumque successorum libera voluntate convertendas, quemadmodum memorato domino Potrassio suisque legitimis successoribus ac liberis natis et nascendis utriusque sexus melius et utilius competere videbitur ac eos expedire. Si quod absit, sepe dictus dominus Potrassius per quempiam hominem pro

ipsis bonis Sedlec et Klimontow quovismodo impediretur, memoratus dominus Ottho coram nobis promisit ipsum dominum Potrassium et eius legitimos successores a talibus impedimentis infra spacium trium annorum et eadem [...] verbo sue promissionis sine omni dolo et semota qualibet fraude, harum quibus sigillum nostrum presentibus appensum est testimonio literarum. Actum et datum Cracovie die sancti Gregorij pape, sub anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo octavo, presentibus his dominis: Zavissio cancellario et archidiacono Cracoviensi, Iacussio Ilinski, Dymitro thezaurario regni Polonie, Iwano milite fratre ipsius germano, Iacussio Cztan, Potrassio de Roznow militibus et alijs multis fidedignis vocatis ad premissa specialiter et rogatis. Amen.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 4987.

MH: 11038–39.

MNL OL DF: –

Közli: KDM I. CCCXXXIX. sz.

Átírta Erzsébet magyar és lengyel királyné 1379. szeptember 28-án (lásd a 19. számot). Az átirat hártýára készült, amelynek mérete 45,5 x 29 cm. Szép állapotú, vörös viaszú függőpecsétjét selyemzsinórral rögzítették az oklevél plicájára (4,5 cm). A pecsét leírását lásd a 14. számú oklevélnél.

(Novák Ádám)

18.

1378. december 22. Krakkó. *Sędziwój krakkói kapitány tanúsítja, hogy Ioannes Erstos, egykori wieliczikai és bochniai sóbányafelügyelő, önként eladott hat, a bochniai sóbányában dolgozó bányászt Zakliczyn örökösének, bizonyos Hankon úrnak 200 márka értékű prágai garasért (egy márkáért 48 garast számítva) és egy telekért Makówban, mely ugyancsak az említett Hankon úr örökségéhez tartozott.*

In Christi nomine amen. Cum omnes vendiciones, empciones, resignaciones per se nullum robur firmitatis valeant obtinere, nisi sint solempni literarum titulo sagaciter, fide dignorum testimonio firmiter roborate, proinde nos Sandzivogius capitaneus Cracoviensis, recognoscimus quibus expedit universis, presentibus et futuris, noticiam presencium habituris, quod accedens ad nostram multorumque aliorum nobilium presenciam honorabilis vir dominus Iohannes Erstos Satrbininus, quondam Zupparius zupparum salis in Veliczka et in Bochna, non compulsus nec coactus, seu aliquo vicio errorum seductus, sed bona ipsius animi voluntate, sex famulos sectores salis in montibus zuppe Bochnensis strenuo militi domino Hankoni heredi de Zaklicino, vendidit et coram nobis a se et a suis successoribus legitimis perpetue resignavit pro ducentis marcis grossorum Pragensium, marca pro qualibet quadraginta octo grossos computando, et pro uno manso seu laneo, quem in Makow hereditate ipsius domini Hankonis extirpare libere et licite pro se et pro suis successoribus habebit, et perpetue ratione commutationis dictorum famulorum possidebit iure Sredensi emensuratum, perpetue et cum omni iure dictos famulos tenere, habere, vigere, vendere, prout eidem domino Hankoni et suis legitimis successoribus natis et nascendis melius, utilius et conveniencius videbitur expedire. Ut autem dicte vendicionis resignacio robur obtineat in se firmitatis, presentes scribi fecimus easque sigilli nostri signaculo roborantes. Datum et actum Cracovie in crastino b. Thome apostoli, anno Domini millesimo trecentesimo septuagesimo octavo. Presentibus his: domino Zavissio cancellario regni Polonie, domino Drogossio iudice Cracoviensi, domino Stascone castellano Visliciensis, domino Iascone de Bezlicz, domino Naweykone de Lankawa, domino Spitkone de Kampanowo heredibus et alijs pluribus fidedignis.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 4988.

MH: 11047–48.

MNL OL DF: –

Közli: KDM I. CCCILIII. sz.

Átírta Lajos magyar és lengyel király 1381. június 3-án (lásd a 22. számot). Az átírat hártýára készült, amelynek mérete 45,5 x 27 cm. Pecsétje selyemzsinórról függött az oklevél plicájáról (5,2 cm), mára elveszett.

(Novák Ádám)

19.

1379. szeptember 28. Krakkó. *Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, a Piotr Szafraniec krakkói alasztalnok tulajdonát képező Siedlec és Klimontów településeket a lengyel jog hatálya alól kivessi, és áthelyezi a magdeburgi jognak is nevezett német jog (ius Theutonicum) alá.*

In nomine Domini amen. Iuri congruit et est consonum rationi, ea que aguntur in tempore, ne simul cum lapsu temporis pereant, ut literarum apicibus, sicut sapientum sancivit auctoritas, et fidedignorum testimonio roborentur. Eapropter nos Elizabeth Dei gracia senior regina Hungarie, Polonie, Dalmacie etc. ad universorum noticiam volumus devenire, quod oblata nobis pro parte strenui viri Potrasij dicti Safrancz subdapiferi Cracoviensis, nostri fidelis peticio continebat, quatenus sibi literam nobilis viri Sandzivogij capitanei Cracoviensis nostri fidelis, sanam et integram, omnique prorsus vicio carentem, ac sigillo ipsius appenso sigillatam innovare, ratificare, gratificare et confirmare de reginali iure proprietatis plenarie dignaremur. Cuius quidem litere tenor de verbo ad verbum sequitur sub hac forma:⁴

Nos vero ipsius Potrassij petitionibus ob ipsius probitatem (et) merita graciosius annuentes, memoratam literam in omnibus suis articulis, punctis, clausulis et sentencijs, prout superius sunt descripte approbamus, innovamus, ratificamus et presentis scripti patrocinio confirmamus, volentes ac decernentes, ut omnia et singula contenta in proscripta litera perpetue roboris obtineant firmitatem. Preterea eciam, quod consideratis et attentis diligenter et sollicitè dignis ac fidelibus obsequijs, que nobis strenuus miles dominus Potrassius pre-tactus de Luczicz que vulgariter nuncupatur, noster fidelis et dilectas a longis et retroactis temporibus indicijs, servicijs beneplacitis multipliciter exhibuit et ostendit, ac domino comite fervencius exhibere poterit in futurum; Horum igitur serviciorum et aliorum tam multorum intuitu, speciali gracia ipsum prosequi cupientes, ut ipsi et Cmethonibus suis in villis videlicet Sedlec et Klimontow superius nominatis fructus accrescat et utilitas omnimode (augeatur), exnunc villas ipsius antedictas in terra Cracoviensi situatas, prout in suis metis et granijs sunt limitate et distincte, de iure Polonico in ius Theutonicum, quod Magdeburgicum dicitur vulgariter, transferimus perpetuis temporibus duratum. Removentes ibidem omnia iura Polonica ac modos et consuetudines universas Regni Polonie, que ipsum ius Theuthonicum impedire ac aliquo modo perturbare consueverunt. Absolvimus insuper et eximimus ac tenore presencium liberamus praefatum Potrassium et successores ipsius nec non kmethones et

⁴ Lásd a 17. sz. oklevelet.

incolas omnes, quosque inhabitatores et scultetum seu scultetos predictarum villarum Sedlecz et Klimontow ab omnibus iurisdictionibus, iuribus, potestatibus, angarijs et preangarijs omnium dominorum palatinorum, capitaneorum, castellanorum, iudicum et subiudicum, ministerialium universorum nostri regni, ita, quod coram eis vel eorum aliquo in causis tam magnis, quam parvis, puta furti, sanguinis, homicidij, incendij, membrorum mutilacionibus seu alijs quibusvis excessibus citati aut ad aliquam causam tracti minime tenebuntur respondere, sed kmethones et incole supradictarum villarum coram suis sculteto vel scultetis (per praedictum Potrassium) et eius legitimos successores deputato vel deputatis, scultetus vero vel sculteti coram prefato suo domino et herede aut posteris, non alias, qui pro tempore fuerint, vel coram nobis seu nostro iudicio generali, si fuerint in reddenda iusticia negligentes, dummodo ad hoc per nostram literam nostro sigillo sigillatam evocati fuerint, tunc de se querulantibus non aliter nisi suo et dicto iure Theuthonico Magdeburgensi respondere cuilibet sint adstricti. In causis vero criminalibus et capitalibus, prout superius est declaratum et expressum, aliisque quibuscumque sculteto vel scultetis villarum sepius nominatarum iudicandi, sentenciandi, excessus delinquentium corrigendi et reformandi, puniendi et condempnandi de benignitate nostra reginali damus, concedimus et elargimur plenam ac omnimodam potestatem, prout ipsum ius Theutonicum secundum consuetudinem regni Polonie, alias (per statutum) serenissimi principis recolende memorie domini Casimiri olim regis Polonie et fratris nostri serenissimi conservatam, in omnibus suis clausulis, punctis et articulis postulat et requirit. Et in horum omnium evidens testimonium, sigillum nostrum presenti privilegio iuris Theuthonici est appensum. Datum Cracovie ipso die beati Venceslai martyris, anno Domini millesimo trecentesimo septuagesimo nono, presentibus his testibus strenuis militibus et honorabilibus viris ac dominis: Petro de Szczekocin castellano Lublinensi, Iohanne de Tharnow et castellano Sandomiriensi, Andrea de Wawrowice et subiudice Cracoviensi, Spithkone de Lowinicza et subpincerna Sandomiriensi, Nicolao Krzelowski, Krzczonkone de Ostrow heredibus et alijs quam pluribus fide dignis ad premissa. Datum per manus venerabilis viri, domini Zavissij archidiaconi et cancellarii (nec non) Simonis de Ruscow vicecancellarii Cracoviensium.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 4987.

MH: 11040–42.

MNL OL DF: –

Közli: KDM I. CCCL. sz.

Leírását lásd a 17. számú oklevélnél.

(Novák Ádám)

20.

1379. november 2. Krakkó. *Erzsébet, Magyarország és Lengyelország királynéja, a Mathias, dobrzanyi kancellár és mostohafiai, Ioannes és Tomislaus, Swieszkowice örökösének tulajdonát képező Milkovice, Mistrowice, és Nechanice falvakat a lengyel jog hatálya alól kivesszi és áthelyezi a srodai jognak nevezett német jog (ius Theutonicum) alá.*

In nomine Domini amen. Quod magna regum auctoritas fieri decrevit, ratum atque firmum debet perpetuo permanere. Proinde nos Elizabeth Dei gracia regina senior Ungarie et Polonie, notum facimus, quibus expedit, universis, quia advertentes, quod ius Theutonicum regnicolis nostris multum utilitatis confert, ob merita igitur honorabilis viri, domini Mathie cancellarii Dobrinensis et canonici Cracoviensis, ac filiastrorum ipsius, videlicet Iohannis et Thomislai fratrum germanorum, heredum de Swescoviz, et fidelia servicia, villas ipsorum, videlicet Milcovicze, Mistrzovicze et Necznycze, sitas in terra Sandomiriensi, de iure Polonico in ius Theutonicum Stredense exnunc transferimus perpetuo duraturum: removens ibidem omnia iura Polonica, modos, consuetudines, angarias Polonicae. Absolvimus, eximimus et perpetuo liberamus heredes superius nominatos, scultetos et villanos omnes inhabitantes⁵ in dictis villis, ita, quod dicti heredes non alias nisi coram nobis et nostro iudicio, dum tamen per nostram literam fuerint citati, de se querulantibus respondebunt iure ipsorum militali, homines autem ipsorum coram suis dominis et heredibus respondebunt; scolteti vero dictarum villarum⁶ gaudentes iure Theutonico et exempcione omnium castellanorum, palatinorum, iudicum et ministerialium suorum, quocumque nomine censeantur, non alias, nisi coram dominis suis respondebunt. Incole vero et homines quicumque coram sculteto, qui pro tempore fuerit dictarum villarum, de se querulantibus iure ipsorum Theutonico praedicto Novi fori, quod Stredense dicitur, praedicto respondebunt et omni iure uti Theutonico, secundum quod uti et frui tempore domini Kazimiri pie memorie regis Polonie, fratris nostri consueverunt. In causis autem criminalibus, puta furti, homicidij, incendij, membrorum mutilacionibus et alijs quibusvis universis condempnandi, sentenciandi, puniendi scoltetis iam dictarum villarum plenam et omnimodam damus in omnibus clausulis, prout ipsum ius Theutonicum postulat et requirit, potestatem. In quorum omnium testimonium sigillum nostrum presentibus duximus appendendum. Datum Cracovie in crastino Omnium Sanctorum, anno Domini millesimo CCC septuagesimo nono. Presentibus hijs dominis,

⁵ KDM: inhabitantes, ami leginkább gépelési hibának tűnik, de a b és h hasonló írásképe miatt az olvasási hibát sem lehet kizárni.

⁶ KDM: viilarum.

nobilibus viris: Iohanne castellano Cracoviensi, Ottone Sandomiriensi, Dobeslao Cracoviensi palatinis, Iohanne Sandomiriensi, Stanislao Wysliciensi castellanis, Drogossio iudice Cracoviensi. Datum per manus domini Zavissi cancellarii Cracoviensis.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 1793.

MH: 11043–44.

MNL OL DF: –

Közli: KDM III. DCCCCXIII. sz.

Hártyán, melynek mérete 48,6 x 24,5 cm. Pecsétje selyemzsinórról függött az oklevél plicajáról (5,5 cm), mára elveszett.

(Novák Ádám)

21.

1380. augusztus 12. Zólyomlipcse. I. Lajos lengyel és magyar király kinyilvánítja a lengyelországi világi és egyházi előljáróknak, hogy nem rendelkeznek ítélkezési joggal Dubrogozius bölcsészdoktor és krakkói dékán, valamint Johannes Nemerze, továbbá Abraham és Abram, Norwy Dwór örökösei és az említett személyek birtokai fölött.

Nos Lodovicus, dei gracia Rex Hungarie, Polonie, Dalmacie etc., vobis universis capitaneis, palatinis, woyvodis, castelianis, iudicibus, subiudicibus et aliis quibuspiam iudicibus et iusticiariis regni nostri Polonie praedicti, ecclesiasticis et secularibus, firmis regiis mandamus sub preceptis, quatenus honorabilem virum dominum Dubrogozium doctorem decretorum et decanum Cracoviensem, necnon Nemerze Johannem, Abraham et Abram heredes de Nova Curia pretextu castris nostri Belathon vocatis(s) et suis villis sive pertinentiis, necnon ville Lubuznya nuncupate, similiter cum suis attinenciis quibuslibet nullatenus iudicare presumpmatis; quod si qui aliquod ius in eisdem se habere sperant, eosdem in conspectum nostre maiestatis transmitatis prosequendos, quibus nos iusticie complementum exhibere faciemus dictante iuris equitate. Aliud igitur facere non ausuri in premissis, dicte graciae nostre sub optentu. Datum in Lipche Zoliensi, die Dominico proximo post festum beati Laurentii martiris. Anno domini M° CCC° octuagesimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 1059.

MH: 11045–46.

MNL OL DF: –

Közli: DKM 371. o. 7. sz.

Hártyán, melynek mérete 31,7 x 14 cm. Pecsétje elveszett.

(Novák Ádám)

22.

1381. június 3. Wislica. I. Lajos, Magyarország, Lengyelország stb. királya megerősíti Sędziwój krakkói kapitány, valamint Hankon, Zakliczyn örököse számára korábban kiadott oklevelét.

In nomine Domini amen. Plenitudo fiducie in humanis actibus ex sublimitate rationis tunc concernitur, quando labenti memorie scriptis literarum autenticarum (est) subventum. Proinde nos Ludovicus Dei gracia rex Hungarie, Polonie, Dalmacie, Croacie, ad universorum et singulorum presencium et futurorum noticiam hominum volumus devenire, quod oblata nobis pro parte nobilis viri domini Hankonis heredis de Zaklicino peticio continebat, quatenus sibi literam Sandzivogij capitanei Cracoviensis nostri fidelis, sanam et integram, omnique suspicione prorsus ac vicio carentem, eiusque sigillo municioni appenso, confirmare de innata nobis clemencia dignaremur. Cuius quidem litere tenor per omnia sequitur in hec verba:⁷

Nos igitur prefati Hankonis petitionibus, cum iuste petentibus non est denegandus assensus, graciosius annuentes, supradictam literam in omnibus suis punctis, articulis et clausulis suis ratam, gratam atque firmam habentes, ratificamus, gratificamus, approbamus et virtute presencium confirmamus, volentes (et) decernentes, predictam literam in prefatis suis articulis, clausulis, punctis ac [condicionibus] vim obtinere perpetue firmitatis. Harum quibus sigillum nostrum est appensum testimonio literarum. Actum Vislicie proxima secunda feria post festum Pentecosten, anno Domini millesimo trecentesimo octuagesimo primo. Presentibus: reverendo in Christo patre domino Zawissio episcopo, Dobeslao castellano, Sandzivogio capitaneo Cracoviensibus, Ottone Sandomiriensi, Spitkone Cracoviensi palatinis et Iohanne Castellano Sandomiriensi et alijs multis nostris fidelibus fidedignis. Datum per manus venerabilis viri domini Iohannis Radlicie cancellarii regni Polonie superioris.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 4988.

MH: 11049–50.

MNL OL DF: –

Közli: KDM I. CCCLV. sz.

Leírását lásd a 18. számú oklevélnél.

(Novák Ádám)

⁷ Lásd a 18. sz. oklevelet.

23.

1386. június 9. Buda. *Erzsébet királyné oklevele, amelyben kinyilvánítja Ulászló lengyel király és felesége, Hedvig királyné iránti szeretetét és megígéri, hogy mindenkivel, még Mária királynéval szemben is támogatni fogja őket.*

Elizabeth Dei gratia regina Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, etc. significamus harum notitiam habituris, quibus expedit universis, quod nos serenissimum principem dominum Wladislaum regem Poloniae, etc. maternalis dilectionis amplexu tamquam filium et generem nostrum carissimum suscepimus et suscipimus, sibi que ex certa nostra scientia bona nostra fide sine omni dolo et fraude, promittimus, quod ipsum contra quoscumque homines, terras, iura et dominia sua impugnare et attemptare volentes et contra quoslibet suos aemulos et inimicos cum omnibus nostris hominibus, terris, castris, civitatibus, munitionibus et omnimodi nostra facultate quotienscumque oportunum fuerit, suffragantes volumus fideliter adiuvere, et quod omnia nostra castra, civitates et munitiones sibi suae necessitatis tempore contra quoslibet suos aemulos et inimicos absque dilationis obstaculo prompta et apperta esse debeant, tamquam nobis, Maria regina Hungariae, etc. filia nostra carissima dumtaxat excepta, quod si dicta domina Maria quempiam praeter nostram voluntatem adiuvere voluerit contra regem et reginam Poloniae, tunc volumus cum domina Hedvigi, filia nostra carissima, regina Poloniae et conthorali suo remanere, ipsosque in omnibus nostris iuvaminibus subportare. Ceterum dicto domino Wladislao regi Poloniae, filio nostro carissimo sinceriter promittimus et spondemus, quod ipsum a quibusvis dampnis et periculis publicis et occultis sibi in persona propria, bonis atque rebus quomodolibet imminentibus, nostrae notitiae patentibus volumus et tenebimur fideliter praemunire, et omnia praescripta nostra promissa rata et firma volumus observare, praesentium sub nostrae maiestatis sigillo testimonio literarum. Datum Budae, in vigilia Penthecostes, anno Domini millesimo trecentesimo octuagesimo sexto.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5529.

MH: 11051–52.

MNL OL DF: 288 982.

Közli: Dogiel, I. 40. o. IV. sz.; Fejér, CDH X/1. CLV. sz. (Dogiel alapján.); Süttő 694. sz.

Hártyán, amelynek mérete 30 x 27 cm. Hátoldalán azonos kézzel: Literae Elyzabeth reginae Hungariae maiestatis, dominae nostrae dominae Hedvigis reginae Poloniae. Sötétkék zsinóron függő pecsétjének csak a fészke van meg.

(Tóth Péter)

24.

1388. augusztus 2. Buda. *Zsigmond magyar király oklevele, amellyel jövő év Szent Mihály arkangyal ünnepéig (1389. szeptember 29-ig) szóló fegyverszünetet köt Ulászló lengyel királlyal, és jóvátételt ígér, amennyiben ő maga, vagy hívei megszegnék ezt a fegyverszünetet.*

Nos Sigismundus Dei gratia rex Hungariae, Dalmatiae, Croatiae ac marchio Brandenburgensis, etc. tenore praesentium significamus, quibus expedit universis, quod nos ex certis causis de consilio fidelium nostrorum praelatorum et baronum veras treugas pacis nomine nostro et ad nos pertinentium cum illustrissimo principe domino Ladizlao rege Poloniae et ad eum spectantibus statuimus, ordinavimus et disposuimus, ac policemur et promittimus eas a festo Sancti Michaelis archangeli proxime affuturo usque ad annualem revolutionem dicti festi inclusive sine fraude et dolo duraturas, promittentes pro nobis et ad nos pertinentibus bona nostra fide et in virtute praestiti iuramenti huiusmodi veras treugas pacis firmiter et inviolabiliter observare. Et in casum et eventum, quod nos dictas pacis treugas, quod absit, infringerimus, extunc fidefragi et violatores treugarum debemus reputari, et si aliquis vel aliqui ex nostris saepedictas treugas pacis violare praesumpserit et legitime praedicta fecisse repertus fuerit, talem vel tales usque ad satisfactionem condignam laeso vel laesis memorato domino Ladizlao regi Poloniae vel illi seu illis, quorum interest, sine fraude et dolo curabimus assignare. Et in casu, quo huiusmodi pacis et treugarum violatorem vel violatores assignare non curaremus, extunc promittimus bona fide et in virtute iuramenti, quibus supra omnia et singula dampna, iniurias seu molestias praetextu huiusmodi violationis treugarum data vel illatas reficere, refundere et resarcire iuxta iuramentalem dispositionem dampni aut iniuriae passorum vel passi integraliter et ad plenum. In cuius rei testimonium praesentes concessimus litteras nostras pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas. Datum Budae veteri, die Dominico proximo post festum Ad vincula Beati Petri apostoli, anno Domini M-o CCC-mo LXXX-mo octavo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5530.

MH: 11053–54.

MNL OL DF: 288 983.

Közli: Mon. Pol. XII. 20–21. o. 16. sz.; Fejér, CDH XI/1. 458. o. CCLVI. sz.

Regesza: Óváry I. 126. sz.; ZsO I. 677. sz.

Hártyán, amelynek mérete kb. 38 x 27 cm. Fügőpecsétje elveszett. (N. Á.)
(Tóth Péter)

25.

1395. január 6. Szucsáva. *Mivel István, moldvai vajda Ulászló, lengyel király segítségével foglalta el a moldvai vajdaságot, ezért megígéri neki és Hedvig királynénak, hogy ő, utódai és Moldova egész népe minden eszközzel támogatni fogják a magyar királyt és a havasalföldi vajda ellenében, valamint a törökök, a tatárok és a halicsiak ellen. Továbbá, ha valaha Ulászlónak, vagy utódainak segítségre lenne szüksége a teuton lovagok, vagy a keresztetek elleni harcban, lehetőségeikhez mérten támogatást nyújtanak neki. Moldova bojárjai ugyancsak hűséget fogadnak Ulászlónak és Hedvignek, és biztosítják őket arról, hogy jelenlegi és jövőbeni urukat egyaránt megakadályozzák abban, hogy a lengyel korona ellen szervezkedjen, amennyiben annak ilyen szándéka volna.*

Nos Stephanus, terrae Moldaviae voyevoda, notum facimus hacce tabula nostra cuique, qui earum inspiciet vel modo audiet, nos dei et Ladislai, magnifici Poloniae regis, Lituaniae, Rossiae, aliarum terrarum, carissimi domini nostri auxilio occupavisse atque possedisse terrae Moldaviae voyevodatam. Proinde polliciti sumus pollicemurque nos carissimo domino nostro, Poloniae regi, magnificae Hedvigi reginae, liberis, successoribus, dominis futuris regibusque, nepotibus, coronae Poloniae cum liberis nostris, postea futuris successoribus terraeque Moldaviae dominis, nepotibus fidem servaturos cumque omnibus opibus nostris, omnibus proceribus, omnibus terrigenis, officialibus, tota terrae Moldaviae gente contra Hungariae regem, Bassarabiae voyevodam, Turcos, Tataros, Rossos praesentes adfuturos. Item si quando contigerit, ut auxilium nobis in regni Poloniae regionibus remotioribus, ultra Cracoviam et ultra Poloniam, in Teutonon et in cruciferos versus ferendum esset, et Ladislaus rex vel successores ipsius certiores nos de ea re fecerint et nos monuerint, adiuvabimus eos, quantum in nobis situm erit, contra omnes hostes eorum ne unum quidem excipientes per honorem et fidem, sine fraude et dolo. Pollicemurque insuper nos eos de omnibus rebus praemonituros, consilia eis optima daturus, contra eos nullo tempore futuros nec alios nobis dominos praeter eos quaesituros in saecula saeculorum, sine fraude et dolo. In cuius tabulae nostrae vigorem sigillum nostrum appendimus. In oppido nostro Sociavia, sanctae Epiphaniae et Baptismatis divini die. Nos quoque domini et proceres terrae Moldaviae, dominus Michaël, frater voyevodae, dominus Bratal Niatedul, dominus Stanislaus, dominus Dragasius eques, dominus Hrozea eques, dominus Ioannes Stravicius, dominus Vladus iudex, dominus Michaël Ivanisius eques, dominus Hideu, dominus Romanus Costea eques, alii domini proceres, terrigenae, tota terrae Moldaviae gens polliciti sumus pollicemurque una cum voyevodis nostris, terrae Moldaviae dominis, qui nunc sunt et postea erunt, nos magnifico Ladislao, supra scripto Poloniae regi, Lituaniae,

Rossiae, aliarum multarum terrarum, carissimo domino nostro, magnificae Hedvigi, liberis, successoribus, qui postea erunt nepotibus, coronae Poloniae fidem servaturos eisque cum omnibus opibus, omnibus amicis, omnibus fratribus, liberis, nepotibus nostris contra Hungariae regem, Bassarabiae voyevodam, Turcos, Tataros, Rossos succursuros. Item si quando contigerit, ut auxilium nobis in regni Poloniae regionibus remotioribus, ultra Cracoviam et ultra magnam Poloniam, in Teutonos inque cruciferos versus ferendum esset, et Ladislaus, Poloniae rex, eiusque successores, Poloniae domini futuri ac reges, certiores nos de ea re fecerint et nos monuerint, adiuvabimus eos, quantum in nobis situm erit, in regionibus ad unam omnibus per honorem et idem, sine fraude et dolo, neque ullo tempore contra eos erimus. Si autem dominus noster, qui nunc est vel postea erit, contra dominum regem vel coronam Poloniae aliquid struxerit vel id ad effectum iam adduxerit, nostrum erit dominos nostros ab ea re revocare, retrahere ac retinere. Quod si dominus noster, qui nunc est vel postea erit, nos in ea re sequi noluerit, nos obligati erimus domino regi et coronae Poloniae amici manere contraque illos dominos nostros communiter exurgere per honorem et fidem, sine fraude et dolo. In cuius rei vigorem sigilla nostra huic tabulae nostrae appendimus. In oppido Sociavia sanctae epiphaniae et baptismatis divini die, anno post sanctam nativitatem Divinam 1395.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5329.

MH: 11055–62.

MNL OL DF: 288 971.

Közli: DIR I/2. 817–819. o. DCXLVII. sz.

Hártyán, amelynek mérete 45 x 26 cm. Plicájára (5 cm) eredetileg 11 pecsétet függesztettek vörös színű selyemzsinórral, ebből ma 7 pecsétfészek van meg öt pecsétnyomattal. A pecséték leírását lásd az adatbázisban. Az oklevél szövegét szláv nyelven rögzítették. Latin átiratát Eudoxiu de Hurmuzaki kiadása nyomán közöljük. (*N. Á.*)

26.

1397. május 25. Gniezno. *Hedvig lengyel királynő és magyar trónörökös Stęszewi Mościcot szolgálataiért pénzadományban részesíti, mégpedig úgy, hogy kiegészíti 60 prágai garas-márkával azt az összeget, melyet említett híve Ulászló királytól kap Mosina városában. Ez a járandóság mindaddig megilleti, amíg ő és utódai birtokolják a települést.*

Hedwigis Dei gratia regina Poloniae et heres Ungariae, significamus tenore praesentium quibus expedit universis praesentibus et futuris praesentium notitiam habituris, quod consideratis fidelibus servitiis, nobis per Moszczionem de Stanssewo nostrum fidelem dilectum studiose exhibitis et in posterum exhibendis, volentes sibi harum intuitu gratiam facere et ad nostra servitia propensius exhibenda reddere promptiorem, sibi et suis heredibus et legitimis successoribus, in et super opido nostro Mossina et eius pertinentiis sexaginta marcas grossorum Pragensium numeri Polonialis consueti, et octo grossos in marcam quamlibet computando, ad pecunias eidem Moszczyczoni per serenissimum principem dominum Wladislaum regem Poloniae, nostrum consortem carissimum, in et super eodem opido similiter pro suis servitiis assignatas, superaddimus gratiose et donamus; ita, quod idem Moszczicz et sui successores opidum praedictum tenebunt, habebunt, utifruentur et possidebunt tamdiu, donec sibi vel eisdem successoribus, per nos vel nostros successores praedictae sexaginta marcae integre fuerint persolutae: harum quibus sigillum est subappensum nostrum testimonio litterarum. Datum Gneznae die sancti Urbani papae et [...] ⁸

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 352.

MH: 11063–64.

MNL OL DF: –

Közli: KDW III. 1980. sz.

Hártyán, amelynek mérete 28 x 23 cm. Plicájára (4,5 cm) eredetileg függőpecsétet függesztettek, mely mára elveszett. (*N. Á.*)

⁸ Elmosódott, olvasata bizonytalan. Datálása az oklevél hátoldali jegyzetei és korábbi kiadása után történt.

27.

1403. április 4. Szalatnok. *Magyar országnagyok oklevele, amelyben ünnepélyesen kinyilvánítják barátságukat a lengyel országnagyok iránt és kijelentik, hogy a kereskedelmi megállapodások érvényben maradnak. Azt kívánják, hogy Magyarország újra megválasztott uralkodója és a lengyel király baráti szövetségben legyenek és egyik fél se támogassa királyát, ha hadat indít a másik fél ellen.*

In nomine Domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Summi Regis dispositio ineffabili ratione cuncta disponens inter caeteras virtutes hanc, quae pax dicitur et praestantior dignata est reputare, a qua filius Altissimi tanquam a digniori rex pacificus voluit [nominari],⁹ qua [praeordinans] exsuperari omnem sensum nobis reliquit exemplum [inquiens apostolis], pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis, innuens, ut in pacis amplitudine iugiter ambulemus, sine qua etiam non potest coli bene caelestis medicus et auctor verae pacis, in cuius dulcedine singuli ratione fruente merito deberent sua loca firmiter figere et fundare. Proinde nos praelati et barones, proceres, nobiles et communitates etc. universorum terrigenarum regni Hungariae ad notitiam tam praesentium, quam futurorum per haec scripta deducimus, quomodo cogitantes ea, quae pacis sunt et non afflictionis, considerantesque, quod effusa contentio super principes facit eos errare in invio et non in via, futurorum etiam periculorum dispendiis ex elationibus disturbiorum et guerrarum venientibus cupientes occurrere, dignum arbitramur et rationi consentaneum, ut foedus amicitiae et pacis tranquillitas inter haec regna, videlicet Ungariae et Poloniae diuturnis temporibus, quorum contrariorum memoria hominum non extitit, roborata et firmata perpetue observentur. Et ne de recordia posterorum seu succedaneorum nostrorum memoria decideret eiusdem foederis longaevi et laudabiliter firmati, servatio maturo consilio praehabito de certa scientia nostra et voluntate ultronea ipsam tenore praesentium innovamus, promittentes pura fide, sine dolo et fraude ipsi regno Poloniae, eiusque praelatis, baronibus, proceribus, nobiles et terrigenarum communitatibus efficaciter assistere et ipsis auxiliis, consiliis, favoribusque nostris temporibus perpetuis firmiter adhaerere, ipsos nunquam aliquibus coloribus exquisitis deservendo, eo etiam non obmisso, quod omnes dispositiones, ordinationes et consuetudines antiquae circa mercantias et alias quascumque negotiationes [feri solitae] inter eadem regna diutius, et [signanter] tempore piae memoriae Lodovici et Kazimiri regum servatae inviolatae et integrae permaneant et regnum utrumque circa iura

⁹ 16. század eleji másolata: AGADW, Libri Legationum III. kötet, 5a–b. fol. A szögletes zárójelbe tett, kopás miatt nehezen olvasható szavakat a Libri Legationum III. kötetében szereplő másolat alapján rekonstruáltuk.

dominiorum et possessionum quorumlibet, [quae nunc tenet], possidetque, pacificum perpetue conservetur. Illo praesertim addito specialiter et expresse, quod regem nostrum, quem noviter elegimus et introduximus, ac successores eius, reges Hungariae [cum] ipsorum rege, seu regibus unire et amicabiliter foederare volumus, quod et ipsi vice reciproca facere tenebuntur. Si autem aliquis regnorum praedictorum rex, utpote si noster adversus illos aut eorum adversus nos insurgeret et nobis aut ipsis guerras movere intenderet, extunc nos regi nostro contra ipsos non debemus praestare subsidia et ipsi regi eorum contra nos etiam non facient pari modo. Et ut praescripta per successores nostros irrefragabiliter teneantur, praesentes nostrorum appensorum sigillorum munimine fecimus communiri. Datum in oppido Zalatnak Zagrabiensis dyocesis, quarto die mensis Aprilis, anno Domini millesimo quadringentesimo tertio.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5542.

MH: 11065–11113.

MNL OL DF: 288 984.

Közli: Dogiel, I. 40–41. o. V. sz.

A hajtogatások mentén kissé kopott hártján, amelynek mérete 40 x 25 cm. Az oklevélre eredetileg 51 pecsétet függesztettek, egy sorban címzetlen pergamenszalagokon. Ma 47 darab található meg ebből. A pecsétek leírását lásd az adatbázisban. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

28.

1410. április 27. Krakkó. Ulászló lengyel király szabad átvonulást biztosít Zsigmond királynak és kíséretének Poroszország felé, mivel az 1500 lovassal elindul, hogy rendezze a lengyel király és a porosz keresztetek közötti konfliktust.

Serenissimo principi domino Sigismundo, Dei gratia, regi Hungarorum, Croatiae, Dalmatiae, etc. marchioni Brandenburgensi, sacri Romani imperii vicario generali, et regni Bohemiae gubernatori, etc. Wladislaus, eadem gratia, rex Poloniae, nec non terrarum Cracoviae, Sandomiriae, Siradiae, Lanciciae, Cuiaviae, supremus princeps, Litvaniae, Pomeraniae, Russiaeque dominus, et heres etc. salutem et perfectam in Christo amoris charitatem. Illustris princeps, frater noster carissime. Ex quo ad sopiendas dissensiones et ad sedanda disturbia, inter nos et cruciferos de Prussia currentia, salutifero moti proposito, ad partes Prussiae satagitis visitare, ut securi et sine impedimento fines regni et terrarum nostrarum valeatis pertransire; pro caritate vobis et omnibus praelatis, baronibus, militibus, clientibus, aliisque cuiuslibet status et conditionis hominibus, in vestra familiaritate et comitiva euntibus, in numero mille quingentorum equorum, de salvo, securo, et christianico conductu tenore praesentium providemus; promittentes in verbo nostro regio, sub fide honore, et onere iuramenti nostris, dolo et fraude cessantibus, nulla arte ingenio, astutia, vel colore, observatis, quod libere, secure, et sine omni impedimento, cum tota comitiva, et familiaritate vestris, eundo ad Prussiam et redeundo ad regnum Hungarorum, fines regni et terrarum nostrarum, per terras et aquas poteritis pertransire, sub securo, perfecto et integro, christianico et indubitato securitatis conductu absque ulla molestia, arrestatione, retentione, offensa vel gravamine, salvis rebus omnibus et personis. Itaque cum omnibus praedictis vestris praelatis, baronibus et tota comitiva, familiae vestrae, de regno vestro Hungarorum, ut praemissum est, per regnum nostrum ire et ad regnum vestrum reverti et redire, usque in Lubocza, a duce Wythowdo, omnibusque subditis ipsius et nostris securi valeatis et possitis; nolentes tamen, ut per hoc securitatis nostrae conductus laederetur, cassaretur et cessaret; si quod absit, inter vestros familiares et nostros subditos aliqua seditio, contentio, controversia et discordia verbi, facti vel operis, oriatur, vel crescat; et si ex eis, quantaunque offensio, vel laesio personarum, inflictio vulnerum, vel mortis stipendium sequeretur vel veniret, et si rumor aliquis vel incendium, per familiares vestros committeretur; ut per hoc dictus salvus conductus ullo modo debeat violari; sed quod inviolabiliter permaneat, et robur obtineat sincere et constantis firmitatis. Praeterea nuntii, ambasiatores vestri, interim vestram sinceritatem ad Prussiam sequentes, vel de Prussia ad Hungariam per vos remittendi, aut dirigendi cuiuscunque gradus, status, conditionis aut praeeminentiae fuerint, eadem securitate

et conductu vobiscum debent potiri, et gaudere, quorum equos in numerum mille quingentorum equorum vestrae comitivae et familiaritatis, prius descriptorum, poni volumus et omnimode computari. Vobis igitur capitaneis, procuratoribus, tenentariis, castritenis, et singulis regni nostri officialibus, tum advocatis, consulibus, rectoribus civitatem, qui praesentibus fueritis requisiti, damus firmis nostris regalibus in mandatis quatenus praedictum dominum Sigismundum, regem Hungarorum etc. cum eius comitiva, honorifice susceptum, benevole pertractetis, et de securitate omnimoda providere debeatis; praesentibus ab hinc ad festum S. Joannis Baptistae nunc proxime venturum tantummodo valituris. Datum Cracoviae, die Dominico Vocem Jucunditatis anno Domini millesimo quadringentesimo decimo, nostrae maiestatis sigillo praesentibus sub appenso. Ad relationem domini Nicolai regni Poloniae vicecancellarii.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 36.

MH: 11114–16.

MNL OL DF: –

Közli: Lites T. II. 446–447. o. LVI. sz.; Dogiel, I. 41–42. o. VI. sz.; Fejér, CDH X/5. 76–78. o. XX. sz.

Regeszta: ZsO II. 7525. sz.

Hártyán, amelynek mérete kb. 43 x 30 cm, kezdőbetűje díszes „S” betű. Plicájára (kb. 8 cm) természetes színű, ép függőpecsétet erősítettek pergamenyszalaggal, melynek függesztése mára elszakadt. II. Ulászló lengyel király felségpecsétjének előlapja (kb. 122 mm). (*N. Á.*)

29.

1410. június 16. Buda. *Zsigmond mint birodalmi vikárius figyelmezteti Ulászló lengyel királyt, hogy hagyjon fel a Német Lovagrend zaklatásával, amely az egyház és a birodalom pajzsa a hitetlenekkel szemben. Ulrich von Jungingentől, a rend nagymesterétől értesült a lengyel uralkodó és a lovagok közötti jogvitákról és a hitetlenek miatt kialakult nézeteltérésekről, s mivel a Német Lovagrend a birodalom és a vikárius hivatal oltalmát élvezzi, Zsigmond támogatni fogja azt Ulászló, a hitetlenek és mindenki más ellen, akik arra törekednek, hogy meggyengítsék a rendet és a kereszténységet.*

Wir Sigmund von gots gnaden Kunig czu Ungern czu Dalmacien czu Croacien etc. Marggraff czu Brandenburg etc. Und des heiligen Romischen Reichs gmeiner Vicarie, lossen euch Kunig Wladisla von Polan wissen, das der Erwürdige pruder Ulrich von Iungingen Homeistor Dewczhes Ordens mit samt seynen gebitigern uns vorbracht und geklatgt hat, Wy das Ir mit In czu krige komen seit von der ungelawbigen twegen und das Ir derselben Krige und sache an den allerdurchleuchtigsten Fursten Herren Wenczlaw Romischen und Bemischen Kunig unsern liben Herren und pruder czu dem Rechten gegangen seit und euch des hinder In mit trewen und prifen czu bleiben verbunden habt Und derselb unser Herre und pruder mit dem Rechten dorumb awsgesprochen hab demselben Und als Sy sieh vorschriben haben sy gnuk haben getan Und gern noch gnuk tuen welten Und das Ir doby nicht meint czu bleiben als Ir euch genu vorschriben habt und euch doruber mit ungelawbigen und andern sterklich besampt und meint sy czu beschedigen. Nu haben sy uns angeruft als ein Vicarie des heiligen Reichs Sint dem male das sy von der heiligen Romischen Kirchen und dem heiligen Reich an dem ort der Cristenheit czu eim schilte wider dy ungelawbigen gesezt und in des heiligen Reichs vorsprochnis sint, das wir In beystendig und behulfen sein sullen, als das uns von Amptes twegen geboret und als wir In des schuldig sein czutuen. Nu sint dem male das sy also in des heiligen Reichs und in Unserr als des Reichs Vicaries vorsprochnis sint So pit wir das Ir pey dem awsproche des egenanten Unsers Herren und pruders pleibt Und sy nicht beschedigt aber sulche awsgesprochene Recht und czu vorderst gote und der ganczen Cristenheit Unser als Irs vorsprechers doran schonet wer aber das sy an dem Unser bete und sulchs Rechten nicht genissen kunden so musten und welten wir In behulfen sein gen euch und den Ungelawbigen und alle den so mit ir sy und dy Cristenheit meint czu krenken, Und weln uns des gen euch und allen ewern Helfern bewart haben mit desem prife der Geben ist czu Oven an dem achten tage vor Sant Johannes tag des Tawffers an der sunnewend

und vorsigilt mit dem Sigill des Vicariats Ampts. Noch Crists geburd in dem Virzenhundertsen und czenden Iare.

Ad mandatum domini regis Johannes de Bamberg.¹⁰

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 62.

MH: 11117–19.

MNL OL DF: –

Közli: Lites T. II. 449–450. o. LX. sz. Vö. ZsO II. 7709. sz. regesztával, mely egy latin, jún. 21-én kelt oklevél alapján készült, aminek közlése: SRP III. 402–403. o.

Hártyán, amelynek mérete kb. 41 x 20 cm. Plicájára (kb. 8 cm) selyemzsinóron természetes színű, szélein töredezett viaszpecséttel, mely Zsigmond birodalmi vikárius pecsétje. (*N. Á.*)

(Borbás Benjámín)

---

¹⁰ A korábbi kiadás alapján.

30.

1411. március 31. Igló. *Magyar követek Zsigmond királytól nyert különleges felhatalmazásuk alapján a Magyar- és Lengyelország között támadt viszályok elintézésére érdekében hozzájárulnak, hogy november 11-én Ófaluban 12 magyar és ugyanannyi lengyel prelátság és báró gyűljön össze Sromowcében, és közösen hozzák meg érvényes határozatukat.*

Nos miseratione Divina Joannes Strigoniensis archiepiscopus, et Johannes Jauriensis ecclesiarum episcopus, Nicolaus de Gara, regni Hungariae palatinus, Stiborius de Styboricz waywoda Transylvaniae, comes Symon de Rozgon iudex curiae regiae, Nicolaus de Marchali alias waywoda Transylvaniae, Joannes de Polsewcz tavnaricorum regalium magister, Johannes de Maronth pridem banus Machoviensis, et Petrus de Peren nuper comes Sicularum regalium, ad universorum notitiam per haec scripta deducimus. Quomodo cupientes fines Hungariae, et Poloniae regnorum pacatos reddere, et etiam displicentiarum, et iniuriarum materias, ac fomites inter serenissimos principes et dominos, dominos Sigismundum Hungariae, et Vladislaum Poloniae reges, et eorum regna hactenus ortas, et concurrentes suffocare, et ad statum debita caritatis deducere, ita quod unicuique ipsorum justitia aequo libamine ministretur pro quibuscunque iniuriis, et ex quibuscunque causis ex praedictis regibus unus alium posset, aut vellet impetere, de mandato serenissimi principis domini Sigismundi regis Hungariae, praedicti domini nostri gratiosissimi speciali potestate nobis in hac parte concessa, conventionem per praelatos, et barones regnorum praedictorum, ipso die Sancti Martini proxime affuturo in antiqua praelatis, et baronibus Hungariae, in Schramowiche praelatis, et baronibus Poloniae regnorum Villis statuimus, et condiximus infallibiliter celebrandam. Ad quam nos pro parte nostra praelatos, et barones regni Hungariae bona fide promittimus comportare, sub conditionibus infrascriptis, his videlicet, quod ad eandem conventionem praelati et barones regnorum praedictorum debent venire cum plena, et omnimoda potestate regum, regnorumque praedictorum, ubi duodecim ex dominis praelatis, et baronibus de Hungaria ex una, et totidem duodecim ex dominis praelatis, et baronibus de Poloniae partibus ex altera ad decidendum, sopiendum, et finaliter concludendum omnium displicentiarum, causarum, et iniuriarum inter eosdem reges, et regna currentium, ut praefertur, materias debent per ambas partes dari, nominari, relegi, qui sub fide, et onere juramenti omnes causas, et facta dissensionum regum, et regnorum praedictorum primo per modum concordiae amicabilem videre, et temperare debent, ut ea recto tramite arbitrii planificent, et unirent. In casu autem quo ipsi per concordiam complanare non possent, extunc judicialiter vigore justitiae ipsi discutient, planabunt, et decident; quin imo in

rebus dubiis, quas proprio ingenio discernere non poterint, causas ad decisionem superarbitri, si ipsum tunc necessario unanimiter decreverint eligendum, debent remittere, per ipsum finaliter decidendas. Ubi autem superarbitrè ab utraque parte electus onus huiusmodi super se suscipere recusaret, aut morte, vel alio legitimo impedimento praeventus, etiam post acceptationem oneris praefati non posset, aut nollet ulterius procedere in praemissis, tunc praelati, et barones praedicti jurati, ex utraque parte, si necessitas fuerit, eligendi alium plenam habebunt facultatem. Item ante omnia praedicti duodecim ex una, et alii duodecim ex alia partibus eligendi, sacramentum fidei, seu juramentum sub hac forma verborum facere debent, et praestare tactis venerabilibus reliquiis, aut Sanctis Evangeliiis: Juro, vel juramus ad hanc Sanctam Dei Evangeliam sic me, vel nos Deus, et Sancta Sanctorum adjuvent, quod in factis negotiis, causis, et iniuriis ex parte serenissimorum principum dominorum Sigismundi Hungariae, et Wladislai Poloniae regum, et ipsorum regnorum coram nobis proponendis timore, favore, et odio cuiuslibet regum praedictorum, et ipsorum regnorum semotis, et exclusis solum Deum habentes prae oculis, meram justitiam, et rectum iudicium, prout intellectus rationis nostrae attingere, et comprehendere poterit, facere promittimus; dolo et fraude quibuslibet procul motis. Ideoque Nos supradicti sub fide et honore nostris promittimus, et spond[emus, quod]¹¹ ea, quaecunque viginti quatuor praedicti praelati, et barones jurati, ex utraque parte electi in factis eisdem concluderint, deciderint, et determinaverint, rata, grataque manere debent, et invi[olabiliter observari], ubi etiam omnia conclusa, determinata, et decisa per vigintiquatuor per utramque partem eligendos literis, et sigillis regum, praelatorum, et baronum, nobiliumque praedictorum [debent roborari], et firmari. Si autem aliquem praelatorum, et baronum ex ambabus partibus electorum, et juratorum decedere contigerit, alter licite eligatur, et quoties necesse fuerit, ad concur[... numerum] reducatur. Illo etiam addito principaliter, et expresso, quod praedicti vigintiquatuor praelati, et barones ex utraque parte regum, et regnorum eligendi et jurati paenas per obser[vationem praevaricationis], sententiae, et decreti ipsorum iudice, aut arbitrarie vallare plenam habeant potestatem, prout ipsorum expedire videbitur voluntati. In quorum omnium, et singulorum praemiss[orum] testimonium, et vigorem literas praesentes sigillorum nostrorum appensione fecimus communiri. Datum in Iglavia, alio nomine Nova Villa, feria tertia proxima ante Dominicam Ramis Palmarum, anno Domini millesimo quadringentesimo undecimo.

¹¹ Egy folt miatt a következő sorokban néhány szó nem olvasható, ezek pótlását a kiadások alapján végeztük és szögletes zárójel jelöltük.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5543.

MH: 11123–32.

MNL OL DF: 288 985.

Közli: Dogiel, I. 42–43. o. VII. sz.

Regeszta: ZsO III. 289. sz.

Néhol foltos hártván, melynek mérete kb. 46,5 x 25 cm. Plicaturán (kb. 5 cm) eredetileg 9 darab pecsét függött beíratlan pergamenszalagokon természetes színű pecsétfészkekben. Ma két főpap vörös viaszú, és hat világi előkelő zöld viaszú pecsétje van meg. A pecsétek leírását lásd az adatbázisban. (*N. Á.*)

31.

1411. március 31. Igló. *Közjegyzők által Cramer Miklós kereskedő házában, a lengyel követek előtt a magyar követek írásba foglaltatják kötelezettségvállalásukat, amely szerint, ha a Német Lovagrend és Ulászló lengyel király közt létrejön a béke, Zsigmond és a magyarok is karácsonyig a békét megtartják, a megállapodás szerinti találkozón 12–12 meghatalmazottat választanak, s ezek határozatának alávetik magukat, a mostani fegyverszünet alatt pedig kereskedőiknek kölcsönösen szabad közlekedést biztosítanak.*

In nomine Domini Amen. Sub anno nativitatis eiusdem millesimo quadringentesimo undecimo indictione quarta ultima mensis Martii hora completorii vel quasi, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Johannis Divina providentia papae vicesimi tertii anno primo, in villa Nowawess alias Nowa Villa Strigoniensis diocesis et ibidem in domo habitationis providi Nicolai Bertholdi dicti Cramer institoris in stubaque inferiori domus eiusdem, in reverendissimorum in Christo patrum et dominorum dominorum Nicolai Gneznensis et Nicolai Haliciensis archiepiscoporum ac magnificorum dominorum Cristini de Ostrow castellani et Johannis palatini Cracoviensis, Nicolai de Michalow palatini et Michaelis castellani Sandomiriensis. Johannis de Schzcecoczin castellani Lublinensis. Zawyssy de Oleschnicza tribuni Lublinensis et Johannis Warschowsky ac aliorum consiliariorum serenissimi principis et domini domini Wladislai regis Poloniae tunc ambasiatam ex parte eiusdem domini Wladislai regis Poloniae ad serenissimum principem et dominum dominum Sigismundum regem Hungariae et ipsius consiliarios in facto pacis et concordiae facientium, nostrorumque notariorum publicorum infrascriptorum et testium subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum praesentia constituti personaliter magnifici viri domini Nicolaus de Gara regni Hungariae palatinus, Styborius de Styborzicze woyewoda Transsilvanus, comes Symon Rosgon iudex curiae regiae, Nicolaus de Marchali alias woyewoda Transsilvanus, Johanes de Pelschewcz tavernicorum regalium magister, Johannes de Maronth pridem banus Machoviensis, Petrus de Peren nuper comes Syculorum regalium, Nad Janusch et Schpanfya Myklus et alii multi barones et milites de regno Hungariae, consilarii praefati domini Sigismundi regis Hungariae, per oraculum vive vocis prenominati reverendissimi in Christo patris domini Nicolai archiepiscopi Gneznensis et per ipsorum solempnem stipulationem manibus eorum nobis infrascriptis notariis factam, praedicti domini Sigismundi regis Hungariae et ipsorum nominibus promiserunt sub fidei et honoris ipsorum puritate ac sine dolo et fraude:

Se magister et ordo cruciferorum de Prussia habent perpetuam pacem et concordiam indissolubilem cum praedicto domino Wladislao rege Poloniae et suis

subditis et regnicolis, prout hoc ipsum praedicti domini consilarii et ambasiatores praefati domini Wladislai regis Poloniae dicunt asserunt et affirmant, quod etiam praedictus dominus Sigismundus rex Hungariae et ipsimet domini consilarii praedicti ac omnes regnicolae et subditi ipsius domini Sigismundi regis Hungariae erga praedictum dominum Wladislaum regem Poloniae ac suos regnicolas et subditos seu cum ipso domino Wladislao rege Poloniae et suis regnicolis et subditis pacem et concordiam indissolubilem atque firmam usque ad festum nativitatis domini nostri Jesu Christi proxime venturum tenebunt et inviolabiliter observabunt. Insuper domini et consilarii praedicti modo praemisso promiserunt omnia et singula in conventionem in loco praedicto cum praedictis dominis de regno Poloniae celebrata pro utraque parte ipsorum ordinata et facta et in litteris ipsorum tunc descripta iuxta tenorem earundem litterarum tenere et inviolabiliter observare, quodque iuxta tenorem litterarum praedictarum conventionem cum praelatis et baronibus regni praedicti Poloniae domini praelati et barones de regno praedicto Hungariae in die et loco in praedictis litteris descriptis debent celebrare, ad quam conventionem praelati et barones regnorum praedictorum venire debent cum plena et omnimoda potestate regum regnorum praedictorum, ubi duodecim ex dominis praelatis et baronibus de Hungaria ex una, et totidem duodecim ex dominis praelatis et baronibus de Polonia ex altera partibus, ad decidendum sopiendum et finaliter concludendum omnium displicentiarum causarum et iniuriarum inter eosdem reges et regna currentes materias debent per ambas partes dari nominari et eligi, qui sub fide et onere iuramenti per ipsos tactis venerabilibus reliquiis aut Sanctis Evangeliiis faciendi et praestandi omnes causas et facta dissensionum regum regnorum praedictorum primo per modum concordiae amicabilem videre et temptare debent, ut ea recto tramite arbitrii planificarent et unirent. In casu vero quo ipsi per concordiam complanare non possent, extunc iudicialiter rigore iustitiae ipsas discutient planabunt et decident; in rebus quoque dubiis, quas proprio ingenio discutere non possent, causas ad decisionem superarbitri, si ipsum tunc necessario unanimiter decreverint eligendum, debent remittere per ipsum finaliter decidendum. Si autem superarbitrator ab utraque parte electus onus huiusmodi super se suscipere recusaret aut morte vel alio legitimo impedimento preventus etiam post acceptationem oneris praefati non posset aut nollet ulterius procedere in praemissis, tunc praelati et barones praedicti iurati ex utraque parte si necesse fuerit eligendi alium plenam habebunt facultatem. Ceterum promiserunt et sponderunt domini supradicti sub fide et honore ipsorum, quod ea, quaecunque viginti quatuor praedicti praelati et barones iurati ex utraque parte electi in factis eisdem concluderint deciderint et determinaverint, rata grataque manere debent et inviolabiliter observari et quod praedicti viginti quatuor praelati et barones, ex utraque parte regum regnorum praedictorum eligendi et iurati, penas pro observatione pronuntiationis senten-

tiae ipsorum arbitrarie aut iuridice vallare plenam habeant potestatem, prout ipsorum expedire videbitur voluntati. Item domini praelati et barones supradicti pro utraque parte decreverunt et ordinaverunt quod omnes regnicolae regnorum praedictorum, stantibus praedictis treugis pacis, cum omnibus bonis suis rebus et mercantiis de uno regnorum praedictorum ad aliud libere et absque quovis impedimento transire possunt ac in utroque regnorum praedictorum morari et alterutrum praticare ac ad propria reverti absque quovis dampno et impedimento sine laesione personali vel reali et debita ipsorum a debitoribus eorum iustitia mediante exigere et sibi invicem pro omnibus iniuriis et debitis iustitiam ministrare expeditam, quocienscunque alicui fuerit oportunum. Praeterea si praedicti domini videlicet duodecim et duodecim ex parte dominorum regum praedictorum Poloniae et Hungariae in conventionem praedictam bonum pacis inter dominos reges praedictos et ipsorum regna non poterint invenire, nihilominus parecte treugae pacis inter ipsos dominos reges et ipsorum regnicolas atque regna usque ad praedictum nativitatis domini nostri Jesu Christi festum firmiter et inviolabiliter debent permanere. Super quibus omnibus et singulis praefati domini praelati et barones tam de Polonia quam de Hungaria petierunt a nobis notariis publicis infrascriptis fieri et confici praesens publicum instrumentum. Acta sunt hoc anno indictione mensis die hora pontificatus et loco quibus supra. Praesentibus illustri principe domino Janussio duce Rathiboriensi et magnifico domino Hermano comite Cyliae nec non honorabilibus viris dominis Henrico Remer de Bylueth cancelario ecclesiae Amerflordensi, Nicolao Nicolai de Marienwerder et Johanne Radlicza de Radliczicze publicis aliquibus apostolica et aliquibus imperiali auctoritatibus notariis, clericis Traiectensis Paderburnensis Pomezanensis et Gneznensis diocesis et aliis quampluribus testibus fidedignis ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

S. N. Et ego Jacobus Stanislai de Pyantek clericus Gneznensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius, praedictis omnibus et singulis, dum sic ut praemittitur fierent et agerentur, una cum praenominatis testibus et notario infrascripto praesens interfui eaque sic fieri vidi et audivi et manu propria conscripsi signoque et nomine meis solitis et consuetis consignavi in fidem et testimonium omnium et singulorum praemissorum requisitus.

S. N. Et ego Albertus Othira quondam Martini de Luthoniae clericus Poznaniensis dyocesis, publicus imperiali auctoritate notarius, praedictis omnibus et singulis, dum sic ut praemittitur agerentur et fierent, una cum praenominatis testibus ac notario publico suprascripto praesens interfui ideoque ad hoc praesens publicum instrumentum me manu mea propria subscripsi signoque et

nomine meis solitis et consuetis consignavi in fidem et testimonium omnium singulorum praemissorum specialiter requisitus.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5544.

MH: 11133–34.

MNL OL DF: 288 986.

Közli: Mon. Pol. XII. 43–45. o. 36. sz.

Regesza: Óváry I. 197. sz.; ZsO III. 291. sz.

Enyhén foltos hártján. Első kezdőbetűje díszített, szöveg alatt a közjegyzők közjegyzői jegyei (signetum). Mérete kb. 60 x 30 cm. (*N. Á.*)

32.

1411. május 17. Gyurgyevó. *Mircea havasalföldi vajda bárói tanácsára szövetséget köt Ulászló lengyel királlyal Zsigmond ellen. Kölcsönösen kötelezik magukat, hogy egymás segítségére sietnek, ha Zsigmond megtámadja valamelyiküket, Mircea pedig egy lengyel–magyar háború esetén Magyarország határvidékeit tűzzel és minden kártétellel pusztítani fogja.*

In nomine Domini Amen. Nos Mirche voivoda Transalpinus etc. tenore praesentium significamus, tam praesentibus quam futuris, quibus expedit universis, quod cupientes inire foedera inviolabilis amicitiae cum serenissimo principe domino Wladislaio rege Poloniae etc. de baronum nostrorum unanimi consilio pro eo talem fecimus ordinationem, alias atque pridem temporibus perpetuis ab utraque parte firmissime tenendam et irrefragabiliter observandam, quod memoratum dominum Wladislaum regem toto nostro posse atque potentia, dum et quotienscunque nostrum auxilium postulaverit, ad homines sibi subditos, ab insultu et hostili incursu regis Hungariae ac ipsius homagialium, et quorumlibet hominum sibi subiectorum, contra alios vero praedicti domini Wladislai aemulos aut iniuriatores quorumlibet ipsius, iuxta arbitrii nostri beneplacitum iuvare promittimus et spondemus, quemadmodum amico facere expedit atque decet, imo multo magis iam quia consanguinitatis amor hoc facere compellit amicos. Idemque dominus Wladislaus rex ad nostram postulationem, signanter contra regem Hungariae et ipsius subditos, pro toto ipsius posse, atque potentia nos debet, imo tenebitur adiuvare. In casu autem si idem Hungariae rex hostiliter insurget, aut sui contra saepofatum dominum Wladislaum regem etc. extunc nos hostiliter spondemus, imo promittimus nostra cum gente fines regis Hungariae fortiter constringere incendio et omni malo. Dum autem praedictus rex Hungariae etc. nos aut nostram terram hostiliter attemptaverit subintrare. Extunc praefatus dominus Wladislaus rex etc. haec omnia supradicta nobis toto posse atque potentia debeat et teneatur adiuvare, contra alios vero nostros aemulos iuxta ipsius liberi arbitrii beneplacitum, nobis auxiliabitur tamquam amicus et frater fratri semper facere consuevit. Quemadmodum etiam priores nostras literas obligatorias gratas et ratas habentes, tamquam ipsas de verbo ad verbum ratificamus et confirmamus vigore praesentium mediante, addicientes autem, et adiungentes, quod si quis ex nostris motionem aliquam facere, et se nobis obviare praesumpserit aut attemptaverit aliquid contra eundem sominum Wladislaum regem, talem volumus una cum iam dicto somino Wladislaio rege tempore nobiscum exposcendo, coercere, ac omnino funditus destruere, usque ad ultimum quadrantem, quemadmodum consanguinitas, fraternitas et inviolabilis amor et amicitia iam nos constringit, et semper facere compellit. Datum in civi-

tate nostra Imoiow die Dominico, Vocem Jucunditatis. Anno Domini millesimo quadringentesimo undecimo. Ad perpetuae unionis circa roborationem confederationis, amicitiam, ac bonitatem, praesentes fieri duximus nostro sigillo maiori munimine roboratas ut supra.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5615.

MH: 11135–44.

MNL OL DF: 289 020.

Közli: Dogiel, I. 600. o. V. sz.; DIR I/2. 472–473. o. CCCXCI. sz.; Fejér, CDH X/5. 130–131. o. LI. sz.

Regeszta: ZsO III. 471. sz.

Hártyán, melynek mérete kb. 40 x 19 cm. Plicájára eredetileg 13 pecsétet függesztettek zöld és vörös selyemzsinóron. (*N. Á.*)

33.

1411. május 25. Tãrgul de Jos. Sãndor moldvai vajda az elõkelõkkel együtt megújítja Ulászló lengyel királynak korábban tett esküjét, hogy tudniillik Lengyelország királya és koronája ellen nem támad, hanem bármikor segítséget nyújt neki minden egyes ellensége és a magyar király ellen. Amennyiben a magyar uralkodó ellenük, vagy hűbéruruk, a lengyel király ellen vonulna, õk megtámadják Magyarországnak határait.

Dei gratia nos Alexander voyevoda, terrae Moldaviae dominus, una cum proceribus nostris notum facimus hac tabula nostra praesentibus ac futuris, quibus id opus erit universis, constituisse nos sub fide et veritate nostra magnifico, illustri ac praepotenti Ladislao, magno Poloniae regi, domino nostro, fidei sacramentum et iurairanda, quae ipsi dedimus osculataque cruce confirmavimus, praestare adiungentes tam nostras quam procerum nostrorum litteras, quibus nos una cum his proceribus coronae et regno ipsius obstrinximus nunquam nos contra regem ipsum et coronam Poloniae futuros, sed ei ipsi et coronae ipsius quandocumque id opus erit, sine fraude et dolo auxilium laturos contraque Hungariae regem et unumquemque hostem ipsius (nam, qui est ipsi, est nobis quoque hostis) in propulsandis iniuriis, quae ipsi iniunctae sint, tamquam nobis iniunctae sint, adstaturus. Et si quando Hungariae rex, id quod deus avertat, contra dominum nostrum, Poloniae regem, profecturus sit, nos deo iuvante fines regis Hungariae invasuros et quaecumque poterimus in dominum nostrum, Poloniae regem, conlaturos. Si autem rex Hungariae contra me, Alexandrum voyevodam contraque terram meam Moldaviam profecturus sit, dominum nostrum, Poloniae regem defensurum nos, in fines Hungariae bellum inlaturum et quaecumque poterit tamquam dominum nostrum facturum. Fundamus insuper, confirmamus renovamusque hacce tabula nostra per honorem et fidem nostram sine fraude et dolo illud fidei sacramentum, iurairanda et litteras, quaecumque ipsi dedimus et quibus nos cum proceribus nostris obstrinximus nos ea firmiter, valide et im-mote in omnibus articulis, sententiis ac verbis tenturos, nunquam ea labefacturos neque oppugnatos in saecula saeculorum. Neve nobis dominus noster rex in terra nostra et in patrimonio nostro et in finibus nostris iniuriam ullam faciat. In quarum sponsionum meliorem ac pleniorum fidem sigilla nostra huic tabulae nostrae appendimus. Scriptum in Foro Inferiore anno 6919¹², Maii 25 die, feria secunda post Ascensionem Divinam.

¹² Bizánci idõszámítás.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5305.

MH: 11120–22.

MNL OL DF: 288 970.

Közli: DIR I/2. 830–831. o. DCLVII. sz.

Regeszta: ZsO III. 488. sz.

Hártyán, amelynek mérete kb. 33 x 14,5 cm. Plicájára (kb. 6 cm) eredetileg 13 pecsétet függesztettek zöld és vörös színű selyemzsinórral, ebből ma 11 pecsétfészek van meg egy pecsétnyomattal. A pecsétek leírását lásd az adatbázisban. Az oklevél szövegét szláv nyelven rögzítették. Latin átiratát Eudoxiu de Hurmuzaki kiadása nyomán közöljük. (*N. Á.*)

34.

1411. november 19. Sromowce. *A lengyel országnagyok, Zsigmond megbízásából pedig a magyar országnagyok 1412. augusztus 15-ig érvényes fegyverszünetet kötnek, s megállapodnak, hogy február 14-én Zsigmond Késmárkon vagy Lublón, Ulászló Ószandecen megjelenik, hogy azután személyes találkozón végleges békét kössenek. Ha pedig ez nem sikerülne, akkor a lengyel és magyar országnagyok július 25-én gyűlnek össze ismét. A fegyverszünetet Zsigmond nem köteles megtartani, ha Ulászló megtámadja a Német Lovagrendet; ha viszont az utóbbi a támadó fél, ennek nem tartozik segítséget nyújtani. Végül biztosítják a magyarországi kereskedők szabad közlekedését az iglói egyezség értelmében.*

Nos Jacobus Dei gratia Plocensis, Albertus Posnaniensis, Nicolaus Wilnensis et Mathias Primisliensis ecclesiarum episcopi, Cristinus de Ostrow castellanus Cracoviensis, Joannes Liganza Lanciencensis Mathias de Wansosche Calisiensis palatini, Georgius alias Sedigoth consiliarius domini ducis Alexandri, alias Withowd, capitaneus Podoliae, Joannes de Sczekoczini Lublinensis, Nicolaus de Bloczischow Santocensis castellani, Joannes Cracoviensis et Petrus Syradiensis, iudices, significamus tenore praesentium, quibus expedit universis, quod habito et servato die conventionis et termino placitorum per venerabiles in Christo patres dominos Nicolaum Gnesnensem et Nicolaum Halicensem archiepiscopos, Christinum castellanum Cracoviensem, Joannem de Tarnow Cracoviensem, Nicolaum de Michalow Sandomiriensem palatinos, Michaellem Bogumilovicze Sandomiriensem Joannem de Sczekoczini Lublinensem, castellanos Sbigneum de Brzrze marschalum regni Poloniae et Zavissium de Oleschnicza, tribunum Lublinensem, circa festum Sancti Martini nobis in Schramovicze, et praelatis ac baronibus serenissimi principis domini Sigismundi regis Hungariae videlicet domino Ladislao episcopo Tinniniensi nec non ecclesiae Beatae Mariae Virginis in Scepusio gubernatore, Symone de Rosgon iudice curiae regis Hungariae, Emerico de Perenii secreto cancellario domini regis Hungariae, Petro de Pereni alias comite Sicularum, Johanne de Rosgon, Stephano de Nana, Petro de Brizovicz comite Scepusiensi Matheusch Palocz comite de Borsod, castellano de Dziusdzur, Johanne de Humenna, Stephano filio Pauli de Somosch, Benedicto Czudar, et Johanne, filio Jacobi de Natmihal, in Antiquavilla existentibus, iuxta tenorem litterarum per eosdem in Iglawia, alio nomine in Nowavilla confectarum statuto et praefixo, cum eisdem praelatis et baronibus videlicet Ladislao episcopo Tinniniensi nec non ecclesiae Beatae Mariae Virginis in Scepusio gubernatore, Symone de Rosgon iudice curiae regis Hungariae, Emerico de Pereni secreto cancellario domini regis Hungariae Petro de Pereni, alias comite Sicularum, Johanne de Rosgon, Stephano de Nana, Petro de Brizovicz, comi-

te Scepusiensi Mattheusch Palocz comite de Borsod castellano de Dziusdzur, Johanne de Humenna, ad eandem conventionem per serenissimum principem dominum Sigismundum regem Hungariae, etc. missis de speciali et expresso mandato serenissimi principis domini Wladislai regis Poloniae, domini nostri gratiosissimi ad hunc finem devenimus et hoc in eadem conventione conclusimus: primo et principaliter, quod treugae pacis per serenissimos principes dominos Sigismundum Hungariae etc. et Wladislaum Poloniae etc. reges, regnaque, et dominum Allexandrum, alias Withowd et subditos et coadiutores ipsorum firmiter inviolabiliterque ac christianice a die datae praesentium usque ad festum Assumptionis Beatae Mariae Virginis gloriosae, proxime affuturum, debent teneri et servari ita, quod interim ipsis stantibus et firmiter observatis, pro firmanda pace perpetua praedicti serenissimi principes et domini Sigismundus Hungariae etc. et Wladislaus Poloniae etc. reges ipsi die Dominico Carnisprivii proxime affuturo, quo in ecclesia Dei esto mihi decantatur, vel alia die, si quam eis aptiorem invenerint, ipse dominus Sigismundus Hungariae in Kesmarg, vel in Lubowla; et dominus Wladislaus rex Poloniae in Sandecz, debent constitui et ibi demum de personali conventionem per ipsos faciendam, die et loco aptis provideri; ad quam utriusque quilibet ipsorum regum venire debet, nisi infirmitate aut aliquo alio notabili ac legitimo impedimento esset impeditus; quod utique impedimentum, si occurrerit, unus alteri significando declarabit. Si autem, quod absit, habita conventionem, ut praemittitur, personali, ipsi domini Sigismundus Hungariae et Wladislaus Poloniae reges perpetuam inter se non fecerint unionem, ex tunc ad festum Beatorum Philippi et Jacobi Apostolorum proxime affuturum, iuxta seriem litterarum in Iglavia, alias in Nowavilla, confectarum praelati et barones domini Sigismundi regis Hungariae etc. in Antiqua, et praelati et barones domini Wladislai regis Poloniae in Schramovicze, villis, ad idem faciendum precise et directe debent iterum convenire, et omnes displicentias, dissensiones ac iniuriarum materias inter eosdem dominos Sigismundum Hungariae et Wladislaum Poloniae reges currentes et exortas, per modum concordiae aut iudicialiter, seu rigore iustitiae, prout in litteris praedictis in Iglavia, seu in Novavilla confectis describitur, decidere rectificare, et complanare. Quae quidem litterae per praelatos et barones in Iglavia, alio nomine in Novavilla, pro perpetua unione inter praedictos dominos Sigismundum Hungariae et Wladislaum Poloniae reges faciendam confectae et conscriptae non obstantibus hiis inscriptionibus, quas ad conventiones per dominos praedictos, Sigismundum Hungariae et Wladislaum Poloniae reges habendas, et treugas, quas ad festum Assumptionis Beatae Mariae proxime affuturum, servandas conficimus et facimus, praesentibus in omnibus earum clausulis, articulis, punctis, conditionibus, sententiis, debent inviolabiliter observari et teneri ac etiam in suo robore permanere. Illo etiam addito specialiter et expresso, quod ipse dominus noster Wladislaus rex Poloniae, etc. cruciferos de Prussia

per gwerras et contentiones gwerrarum notabiles et publicas non invadet nec perturbabit; sed iuxta tenores litterarum quarumcunque, inter ipsum dominum Wladislaum regem Poloniae, eiusque fratrem dominum ducem Witholdum ex una, et ipsos cruciferos parte ex altera, quomodolibet confectarum, facta sua cum ipsis disponet. Si autem ipse dominus Wladislaus rex Poloniae, dominus noster gratiosus, eos quod Deus auferat, per gwerras manifestas, ut praemititur, molestaret, contra inscriptiones proprias, super unione perpetuae pacis, inter ipsum et eosdem cruciferos confectas, ex tunc dominus Sigismundus rex Hungariae ad servandas pacis treugas, quas a die datae praesentium ad praedictum festum Assumptionis Beatae Mariae Virginis proxime affuturum, statuimus et fecimus, non debet esse astrictus, seu ligatus, si autem ipsi cruciferi ex adverso inscriptiones ipsi domino Wladislao regi Poloniae factas violarent, et eas servare, contempnerent, tunc ipse dominus Sigismundus rex Hungariae debet recedere ab ipsis cruciferis, et nulla penitus ipsis auxilia, subsidia et consilia, praestare tenebitur, adversus dominum nostrum regem Poloniae, et fratrem ipsius dominum Alexandrum, alias Witholdum, et ipsorum coadiutores, in littera unionis contentos et conscriptos, publica vel occulta. Promittimus insuper bona fide, sine dolo et fraude, quod praesentes litteras dominus Wladislaus, rex Poloniae predictus, dominus noster gratiosissimus, in omnibus eorum articulis, clausulis et conditionibus tenebit et servabit, et litteris suae maiestatis sigillo confirmabit, quas in Castro Czorstensi,¹³ ipso die Epiphaniae Domini praedictis praelatis et baronibus, cum quibus has inscriptiones fecimus, tradendas et dandas reponeamus, eo etiam non omissa quod mercatores de regno Hungariae ad regnum Poloniae iuxta tractatum et dispositionem in Iglavia, alio nomine Novavilla habitam, cum eorum mercibus liberam transeundi et reddeundi, ac facta eorum disponendi, habebunt facultatem. Harum, quibus sigilla nostra sunt appensa, testimonio litterarum. Datum in Schramovicze feria quinta ipso die Sanctae Elisabeth. Anno Domini millesimo quadringentesimo undecimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5545.

MH: 11145–46.

MNL OL DF: 288 987.

Közli: Fejér, CDH X/5. 120–124. o. XLVIII. sz.

Regeszta: ZsO III. 1235. sz.

Átirja II. Ulászló lengyel király 1411. november 27-én Krakkóban (lásd 36. számot). (*N. Á.*)

¹³ Bizonytalan olvasat.

35.

1411. november 27. Krakkó. *Ulászló, lengyel király jóváhagyja a fegyverszünet betartására és a tartós béke megszilárdítására irányuló megállapodást, mely saját megbízottai és Zsigmond, magyar uralkodó követei között jött létre.*

Vladislaus Dei gratia rex Poloniae, necnon terrarum Cracoviae, Sandomiriae, Siradiae, Lanciciae, Cujaviae, Litvaniaeque princeps supremus, Pomeraniae, Russiaeque dominus et heres etc. significamus tenore praesentium, quibus expedit, universis. Quomodo de speciali et expresso mandato nostro venerabiles in Christo patres domini Jacobus Plocensis, Albertus Posnaniensis, Nicolaus Vilnensis, et Mathias Premisliensis ecclesiarum episcopi, Cristinus de Ostrow castellanus Cracoviensis, Joannes Ligeza Lanciciensis, Mathias de Wansosz Calissiensis palatini, Georgius alias Gedigoth consiliarius ducis, Alexandri alias Witoldow capitaneus Podoliae, Joannes de Szczekociny Lublinensis, Nicolaus de Blociszkow Sanocensis castellani, Joannes Cracoviensis, et Petrus Siradiensis iudices, plenam nostram potestatem habentes, in Villa Stramowice in conventionem circa festum Sancti Martini proxime praeteritum constituti cum praelatis et baronibus infrascriptis, videlicet domino Ladislao episcopo Tymiensi, necnon ecclesiae Beatae Mariae Virginis in Scepusio gubernatore, Simone de Rozgon iudice curiae regis Hungariae, Emerico de Peremi secreto cancellario domini regis Hungariae, Petro de Peremi alias comite Syculorum, Joanne de Rozgon, Stephano de Nana, Petro de Brzezowiec comite Scepusiensi, Matheus Palecz comite de Borset castellano de Dziusdow, Joanne de Humena, Stephano filio Pauli de Somosh, Benedicto Czuder et Joanne filio Jacobi de Nathmichal ex parte serenissimi domini principis Sigismundi regis Hungariae, ad eandem conventionem missis in Antiqua Villa cum plena potestate superius constitutis, talem ordinationem fecerunt, quam praesentibus litteris conscripserunt. Quorum quidem litterarum tenor de verbo ad verbum sequitur, et est talis...¹⁴

Et ut praesentes litterae in suo robore permaneant, ipsas gratificamus, ratificamus, approbamus, et tenore praesentium confirmamus, bona fide promittentes sine dolo, et fraude ipsas in earum omnibus articulis, punctis, conditionibus, clausulis, et sententiis firmiter tenere, et servare. Harum, quibus sigillum nostrum est appensum, testimonio litterarum. Datum Cracoviae feria sexta proxima ante festum Beati Andreae Apostoli gloriosi, anno Domini millesimo quadringentesimo undecimo.

¹⁴ Lásd a 34. sz. oklevelet

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5545.

MH: 11147–50.

MNL OL DF: 288 987.

Közli: Dogiel, I. 43–45. o. VIII. sz.

Hártyán, melynek mérete kb. 66 x 38 cm. Plicájára (kb. 8 cm) pergamenszalaggal természetes színű viaszpecsétet fügesztettek, melyen II. Ulászló lengyel király felségpecsétjének előlapja (kb. 122 mm) látható, hátlapján a pecsét készítése során keletkezett mélyedések. (*N. Á.*)

36.

1412. február 18. Ófalu. Magyar országnagyok menlevelet biztosítanak mindazoknak a lengyel prelátusoknak és báróknak, akik Ófaluba jönnek a Magyarország és Lengyelország közötti ellentétek megtárgyalására.

Nos Stiborius Agriensis, Ladislaus Tiliensis episcopi, Stiborius woyewoda Transsilvanus, Symon de Rozgon iudex curiae regni Hungariae, Johannes Magnus magister thavernicorum, Petrus de Peryn comes terrae Siculorum, Stephanus de Compolth, Petrus de Brzezowicze comes in terra Sypsensi, Johannes de Humenna et Johannes de Magnomichal, coniunctim et divisim omnes in solidum, tam pro nobis quam pro omnibus aliis cuiuscumque status eminentiae vel conditionis hominibus, sub onere iuramenti sub fide conscientia et honore nostris dolo et fraude cessantibus, nulla arte ingenio vel colore observatis, omnibus praelatis et baronibus regni Poloniae singulariter singulis et universaliter universis et eorum comitive sequacibus ad nos venire volentibus, tenore praesentium promittimus pro salvo integro perfecto et christianico securitatis conductu firmiter et inviolabiliter observando, tamdiu quousque nobiscum omnia negotia ipsis per serenissimum principem et dominum dominum Wladislaum dei gratia regem Poloniae etc. committenda et commissa ad finem deduxerint, quod ad nos in Antiquam Villam pro sedandis sopiendis et tollendis controversiis displicentibus dissensionibus disturbis rancoribus et odiis, quomodolibet inter serenissimos principes dominos Sigismundum Romanorum et Hungariae regem dominum nostrum gratiosum et Wladislaum regem Poloniae etc. praedictum ac ipsorum regna Hungariae et Poloniae suscitatis et exortis, et pro aliis factis et negotiis praedictis regibus et ipsorum regnis oportunitis disponendis, libere et secure cum omni ipsorum quam secum habuerint comitiva, absque qualibet molestia arestatione detentione dampno offensa et gravamine, venire poterint factaque domini Wladislai regis Poloniae etc. et ipsius regni ac suorum subditorum libere iuxta beneplacitum eorum voluntatis per se vel per intermedias personas nobiscum ordinare et tractare et ad propria sine omni impedimento reverti et reddere, salvis omnibus ipsorum et comitive eorum rebus pariter et personis, nolentes, ut per hoc securitatis nostrae huiusmodi conductus cassaretur laederetur in aliquo vel cessaret, si quod absit inter ipsorum vel eorum comitive familiares et homines ac nostros subditos homines et familiares vel quoscumque alios extraneos aliqua gwerre seditio contentio controversia et discordia verbi facti vel operis oriantur vel crescant, etiam si exinde quantecunque ofensiones personarum laesiones vulnerum influentiones incendia vel mortis dispendia sequerentur. Si quid autem contra praemissa vel quodlibet praemissorum per se vel per alium seu alios, directe vel indirecte, explicite vel implicite, publice vel occulte duxerimus accep-

tandum, per quod aut per quae huiusmodi securitati nostrae posset derogari, id ipsum vergat in dedecus nostrorum conscientiae famae fidei et honoris. Datum in Antiqua Villa feria quinta in crastino Cinerum anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo, sigillis nostris subappensis etc.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5558.

MH: 11151–61.

MNL OL DF: 288 991.

Közli: Mon. Pol. XII. 52. o. 47. sz.

Regeszta: Óváry I. 219. sz.; ZsO III. 1767. sz.

Enyhén foltos hártván, melynek mérete kb. 42 x 14 cm. Plicaturáján (kb. 3,5 cm) eredetileg 10 darab pecsét függött beíratlan pergamenszalagokon természetes színű pecsétfészkekben. Ma két főpap vörös viaszú, és hét világi előkelő zöld viaszú pecsétje van meg. Berceviczi Péter leszakadt pecsétjét tévesen a 37. sz. oklevélhez kötötték vissza. A pecsétek leírását lásd az adatbázisban. (*N. Á.*)

37.

1412. március 9. Lubló. *Magyar követek esküt téve Vitold litván nagyfejedelem kezébe salvus conductus-t biztosítanak Ulászló lengyel király és kísérete számára a lublói tárgyalások alkalmával.*

Nos Branda miseratione Divina sanctae Romanae ecclesiae cardinalis Placentinus, Johannes sanctae Strigoniensis ecclesiae archiepiscopus, Stiborius Agriensis, Johannes Jauriensis, Stephanus Transsilvanus, Philippus Waciensis et Ladislaus Tiniensis episcopi; Hermanus Ciliae Zegoriaeque comes etc. Nicolaus de Gara regni Hungariae palatinus, Stiborius wayvoda Transsilvanus, comes Simon de Rozgon iudex curiae regalis, Johannes filius Henrici curiae regalis magister, Nicolaus Treutel de Nemma alias magister tavernicorum, Nicolaus de Chak alias wayvoda Transsilvanus, Johannes Magnus de Peulseuth tavernicorum magister, Petrus de Perin alias Sicularum comes, Johannes filius Gregorii de Alssan regalium pincernarum magister, Philippus de Gorogh alias comes Themesiensis, Petrus filius Henrici comes terrae Cipsiensis, Desew de Garra agazonum reginalium magister, Matheus de Paloth comes de Gyoosgywr, Stephanus de Kompolth, Johannes de Humonna et Johannes filius Jacobi de Nagmihal, aliique praelati barones et nobiles regni Hungariae coniunctim et divisim omnes in solidum, tam pro nobis quam pro omnibus aliis cuiuscumque status eminentiae vel conditionis hominibus et praesertim pro serenissimo principe domino Sigismundo Romanorum rege semper augusto et Hungariae rege etc. domino nostro gratioso, sub onere iuramenti sub fide et honore ac conscientia nostris dolo et fraude cessantibus nullis exquisitis coloribus ingenio arte vel astutia observatis, ad manus praeclari principis domini Alexandri alias Wytowd ducis Lytwaniae et omnium praelatorum baronum nobilium et subditorum regni Poloniae et terrarum Lytwaniae etc., serenissimo principi domino Wladislao regi Poloniae etc. cum omnibus et singulis ipsius principibus ducibus baronibus militibus clientibus et aliis cuiuscumque status et conditionis hominibus, tenore praesentium promittimus pollicemur et spondemus pro salvo integro perfecto indubitato et christianico securitatis conductu, quod ad conventionem cum serenissimo principe domino Sigismundo rege praedicto domino nostro gratioso et nobiscum ad locum dictum Lyblo, pro sedandis decidendis et sopiendis inter se et serenissimum principem dominum Sigismundum praedictum et ipsorum regna terras dominia et subditos disturbis dissensionibus controversiis dampnis iniuriis rancoribus displicentiis et odiis quomodolibet exortis, libere secure et absque omni molestia perturbatione invasione captivatione arrestatione dampno offensa vel gravamine, cum tota ipsius comitiva quam secum habuerit, venire poterit factaque sua regni sui terrarum Lythwaniae et aliarum sibi subiectarum

libere et iuxta suae voluntatis beneplacitum per se vel per interpositas personas cum praedicto domino rege Sigismundo nobiscum et cum aliis coadiutoribus nostris et nobis adhaerentibus, tamdiu quamdiu opus fuerit et necesse, ordinare disponere et tractare ac ad propria in die vel in nocte quacunque hora voluerit simul cum comitiva sua vel seorsum absque omni impedimento redire et reverti, usque transmetas regni Hungariae per sex miliaria aut ultra, salvis omnibus ipsius et eius comitive rebus pariter et personis, nolentes, ut per hoc securitatis nostrae huiusmodi conductus laederetur cassaretur vel cessaret, si quod absit per homines comitive ipsius domini regis Poloniae etc. aliqua incendia lites contentiones seditiones controversiae rumores et discordiae inflictiones vulnerum homicidia et qualescunque offensiones personarum verbi facti vel operis committantur et sequantur. Si quis autem contra praedictum dominum Wladislaum regem Poloniae etc. vel homines ipsius praedictae comitive verbo facto vel opere per que laedi possunt vel offendi aut eis quovismodo derogari insurgere voluerit, tunc eidem domino Wladislao regi Poloniae etc. et omnibus hominibus ipsius comitive adversum quemlibet hominem mundi, nullum prorsus excludendo, consilio auxilio favore et omni facultate nostra volumus et debemus et ex nunc nos obligamus circa protectionem tuitionem et defensionem fideliter et constanter assistendo adhaerere. Et si quidpiam contra praemissa vel aliquid praemissorum per nos vel per alium seu alios directe vel indirecte explicite vel implicite publice vel occulte verbo facto vel opere scripto signo nutu vel quocumque indicio duxerimus acceptandum vel ea neglexerimus aut noluerimus quovismodo adimplere, per quod aut per que huiusmodi nostri salvi conductus securitas in aliquo laederetur, id ipsum vergat in dedecus nostrorum fidei conscientiae animae famae pariter et honoris, infamesque inglorii periuri fidefragi degeneres ignobiles volumus reputari a nobilitate et omnium fidedignorum conversatione communiione et participatione semoveri et secludi, ignominie et pudori cum omnibus nostris posteris subiacere tamquam promissorum fidei conscientiae iuramenti et honoris corruptores et nephandi transgressores, subicientes nos et successores nostros monitionibus hortationibus increpationibus execrationibus inprecationibus impropriis molestationibus turbationibus et bonorum nostrorum vastationibus praeclari principis domini Alexandri alias Wytoud ducis Lythwaniae praedicti ac praelatorum baronum nobilium et omnium subditorum regni Poloniae et terrarum Lythwaniae et aliarum dicto regno Poloniae coniunctarum et ipsorum posterorum, omnibus penitus excusationibus et exceptionibus amputatis et exclusis, quae nobis famae honori iuramento et conscientiae nostris aliquo possent in aliquo suffragari. Datum in Lyblo feria quarta proxima post Dominicam Oculi anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5559.

MH: 11162–82.

MNL OL DF: 288 992.

Közli: Mon. Pol. XII. 53–54. o. 48. sz.

Regeszta: ZsO III. 1839. sz.

Enyhén foltos hártván, melynek mérete kb. 38 x 21 cm. Plicaturáján (kb. 6 cm) eredetileg 24 darab pecsét függött beíratlan pergamenszalagokon, természetes színű pecsétfészkekben. Ma három főpap vörös viaszú, egy világi előkelő vörös viaszú, és tizenöt világi előkelő zöld viaszú pecsétje van meg. A 36. sz. oklevél egyik leszakadt pecsétjét (Berzevici Péter) tévesen ehhez az oklevélhez kötötték vissza. A pecsétek leírását lásd az adatbázisban. (*N. Á.*)

38.

1412. március 15. Lubló. *Zsigmond magyar és Ulászló lengyel király, illetve Vitold litván nagyfejedelem barátsági szerződése, amely intézkedik Halics és Podólia birtoklásáról, Moldva fejedelmének segítségnyújtási kötelezettségeiről (illetve ennek elmulasztása esetén Moldva felosztásáról), valamint az egymás országai ellen kibágásokat elkövetők büntetéséről.*

Nos Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galiciae, Lodomeriae, Cumaniae, Bulgariaeque rex ad certitudinem praesentium et memoriam futurorum. Inter varias sollicitudines, curasque multiplices, quae ministerio regiae dignitatis incumbunt, de salubri et pacifico statu regnorum nostrorum sollicite cogitare nos convenit, ut in regnis ipsis ac subditis nostris vigeat tranquilla beatitudo quietis et solidae pacis gratia nutriatur. Supremo opere igitur occurrendum est, ut non crescant iurgia, sed iuxta magistram omnium bonorum caritatem, quae nil sapit extraneum, nil asperum, nil confusum, ymmo propria aequitate nutrit concordiam, dissociatos coniungit, pacem et unitatem consolidat. Cupientes itaque omnium displicentiarum, odiorum, iniuriarum, damnorum et guerrarum materias et fomites inter nos ab una et serenissimum ac praeclaros principes dominos Wladislaum regem Poloniae et Alexandrum alias Witoldum magnum ducem Littwaniae, fratrem eiusdem regis Wladislai partibus ex altera, ac regna et subditos cuiuslibet nostrum quoquo modo hactenus exortas et attemptatas tollere et suffocare ac ad statum debitum mutuae caritatis et fraternitatis unione laudabili deducere, ad huiusmodi connexionis, pacis et fraternitatis et concordiae inconcusse duraturam devenimus unionem. Primo nempe et certa nostra scientia et in virtute fidei catholicae perfectae et puro corde ac verbo regio, accedente etiam ad hoc praelatorum et baronum ac procerum regni nostri Ungariae consensu pariter et assensu assumimus et pollicemur, quod ab hac die et hora in antea puram, veram et sinceram fraternitatem eisdem domino Wladislao regi et Alexandro duci, pro quo praefatus Wladislaus rex nobis fecit cautionem, ut idem dux Alexander viceversa nobis eandem fraternitatem iugiter observabit et per suas autenticas et privilegiales litteras firmabit, exhibebimus et servabimus, ipsosque contra omnem hominem viventem, eos hostiliter invadere molientem totis nostris viribus adiuvabimus. Et quod auxilium vel consilium nunquam dabimus, nec consentiemus contra ipsorum statum seu personas, neque in periculum seu necem personarum ipsorum per nos vel per alium seu alios aliquatenus machinabimur, aut machinari volentibus consentiemus, sed potius conservationem sanitatis et vitae ipsorum utriusque, honores quoque eorum pro posse procurabimus, et quod de regno, ducatu, terris, dominiis, vasallis ac subditis ipsorum nullo umquam

tempore quicquam attemptabimus, damnum quoque et periculum status et personarum ac honoris ipsorum avertemus, proditoribus et rebellibus ipsorum non consentiemus, ymo fraternitates ipsorum in talibus ubi sciverimus, praemunemus, eis intimando defendemus ac ipsis assistemus, ac omnia alia et singula erga eorum fraternitates generaliter et specialiter attendemus et efficaciter observabimus, quae verae et sincerae fraternitatis vinculum exigit et quae in praesentibus nostris per distinctiones et continentias eorundem in suis punctis, clausulis et articulis, sententiisque et capitulis universis comprehenduntur, promittimus firmiter, inviolabiliterque et effectualiter attendere et tenere, prout praefati domini Wladislaus rex et Witoldus dux, fratres nostri carissimi vicaria et reciproca vicissitudine hec nobis tenenda et observanda repromiserunt. Item quia super terris Russiae, Podoliae, Moldaviae inter nos et ipsum dominum Wladislaum regem Poloniae et occasione earundem inter cetera dissensionis materia vertebatur, in facto itaque terrae Russiae inter nos et praefatum dominum Wladislaum regem concordatum extitit hoc modo, ut vita nobis et sibi insimul comite usque ad diem obitus unius ex nobis, quem videlicet prius nutu Divino exemi contingat ab humanis, inter nos et ipsum dominum regem Wladislaum, necnon praefatum ducem Witoldum pacis et treugarum foedera habeantur et inconcusse observentur modo infrascripto, quibus treugis durantibus praefatus dominus Wladislaus rex Poloniae etc. terram ipsam Rusciae teneat pacifice, prout tenet sine impedimento nostro vel regni aut subditorum nostrorum aliquali. In terra vero Podoliae promittimus eundem dominum Wladislaum per nosmet ipsos non impedire, nec per nostros subditos facere impediri, neque alicui ad illam impediendam consilium, favorem vel auxilium praestare treugis durantibus infrascriptis. Item in casu, quo nos, regem Sigismundum memorato domino Wladislao rege fratre nostro vocatione Divina praemori contingat, extunc post obitum nostrum praedictae treugae infra quinque annos immediate sequentes debent perdurare. Et e converso si praetactum dominum Wladislaum regem prius nobis decidere accidat, foedera huiusmodi treugarum similiter infra quinquennium inter Hungariae et Poloniae regna post eius decessum debent firmiter observari et infra praedictos quinque annos treugarum videatur de iustitia et iure partium secundum seriem et contentias litterarum alias per praelatos et barones utriusque regni, Ungariae videlicet et Poloniae primum in Iglo alio nomine in Novavilla et altera vice in Antiquavilla confectarum, quarum contenta habentes hic persufficienter inserta, quoad haec in suo robore volumus permanere.

Praeterea de terra Moldvae seu Moldaviae talis, ut sequitur inter nos et eundem dominum Wladislaum regem Poloniae, fratrem nostrum carissimum est mutuo concordatum, ex quo enim magnificus Alexander pro nunc waywoda Moldvanus ad beneplacita et mandata ipsius domini Wladislai regis, fratris nostri se dinoscitur obligasse, quam obligationem nos, Sigismundus rex praelibatus ob amorem

purae et sincerae fraternitatis praefati domini Wladislai regis nolentes turbare et impedire, ideo dispositum extitit et firmatum, ut quotienscumque Turci et infideles terras coronae Ungariae cum valido exercitu invaderent ac eandem depopulare et devastare molirenrur, aut quodcumque nos, praefatus Sigismundus rex contra praedictos Turcos ac infideles mille lanceas vel plures armaremus et contra ipsos in expeditionem extra fines regni nostri Hungariae destinaremus, extunc ad nostram intimationem et significationem idem rex Poloniae, frater noster carissimus mandare debet supradicto Moldvano, ut ipse propria in persona cum sua tota potentia nobis et nostro exercitui succurrat et obsequia praestet fideliter et constanter salvo, si Moldvanus ipse infirmitate notabili et gravi extunc esset praeventus, quo casu nichilominus potentiam suam cum rectore exercitus sui idoneo transmittere debet, vel si saltem in servitio memorati domini Wladislai regis, fratris nostri charissimi cum sua potentia protunc foret praeoccupatus, qui si de mandato memorati domini Wladislai regis, ut praelibatur, in succursum contra Turcos vel infideles personaliter venire, vel infirmitate praeviente mittere suam potentiam recuset, extunc nos ambo, videlicet Sigismundus et Wladislaus reges simul debemus terram Moldaviae non obstante praedicta obligatione potenter invadere et ipsum waywodam Moldvanum ab eadem amovere et ditioni nostrae subiungere, obtentamque inter nos reges dividere et per limites seu terminos infrascriptos distinguere et celebrare tali modo, quod silvae maiores Bucowina dictae incipiendo de montibus seu ab alpbis regni Ungariae inter eandem terram Moldaviae et terram Sepenicensem situatae penes Sereth protendentes se ad aliam silvam minorem Bucowina dictam usque ad fluvium Pruth debent per medium dividi seu dimidiari et quod forum Jasuarher in sinistra parte situm maneat pro eodem domino Wladislao rege Poloniae, etc. forum vero, seu villa Berleth in dextra parte sita maneat nobis, Sigismundo regi et coronae regni nostri Ungariae. Transcense fluvio Pruth residuae silvae directe procedendo per campos desertos usque ad mare pari modo cum eisdem campis desertis per medium dividantur ita, quod Feyeruar alias Belegrod cum aequali medietate pro supradicto domino Wladislao rege Poloniae, etc. et Kilia cum alia aequali medietate pro nobis, Sigismundo rege et corona Ungariae maneat taliter dimidiatae et divisae. Et pars illa, quae ex tali divisione cedit domino Wladislao regi praedicto, remaneat in manibus eiusdem sub forma pacis et treugarum super terra Rusciae superius expressarum. Ubi autem praefatus Moldvanus constanter et fideliter mandata per praefatum dominum Wladislaum regem Poloniae, etc. sibi iniungenda in nostrum subsidium et succursum adimplebit, tunc praedicta totalis terra Moldvae remanebit apud eundem etiam post obitum alterius nostrum regum praedictorum ad quinquennium sub foedere treugarum praedictarum, salvo iure partis utriusque.

Item, si aliquis vel aliqui ex subditis cuiuscumque nostrum alterius regnorum nostrorum aut terrarum aliquas vastationes, praedas, rapinas vel incendia vel alia quaecumque maleficiorum genera in regnis et terris alterius commiserit vel commiserunt, quod per hoc treugae praemissae non infringantur, sed quod idem malefactores ad satisfactionem iudicialiter compellantur ita, quod damna per ipsos facta de bonis eorum resarciantur. Et si iudicio parere contempnerent, uterque nostrum ipsos tamquam maleficos persequi et impugnare tenebitur et debebit. Et ut praelibatur, nullo dissensionis, displicentiae, controversiae et maleficiae genere superveniente, quotiescumque ex accidente interrumpi possit et debeat quomodolibet vel dissolvii foedus treugarum et inscriptionum praedictarum, sed ut in talibus delicta non remaneant impunita, disposuimus, ut undecunque contingant in talibus delinqui ac excessum fieri, recurratur et intimetur per iniuriam et damnum patientem ad alterorum oppidorum, utpote de incolis regni Ungariae ad oppidum Sandecz et de incolis regni Poloniae ad oppidum Leucze, quae quidem oppida teneantur iudicibus hincinde ex utraque parte deputatis ac deputandis casum, delictum et excessum intimare et ipsos invocare, ut in termino competenti iudices quatuor nostri, videlicet comites comitatum de Sarus, Scepusiensis, Wyuariensis et Zempliniensis protunc constituti et per nos deputati ad iustitiam et quaerelam incolae de Polonia in Antiquavilla, et ex adverso iudices totidem per praefatum Wladislaum regem constituti, in literis suis nominatim expressi, utpote Sandecensis et Wayniciensis castellani, iudex et subcamerarius Cracoviensis etiam pro tempore constituti in villa Schramovicz ac in eisdem locis minor pars iudicum eorundem, prout rei qualitas depoposcerit, convenient ac iudicium ac iustitiam faciant simpliciter et de plano, necnon subterfugiis cessantibus in delinquentes digne animadvertant. Et in corroborationem, fidem ac testimonium cautelae ulterioris sigilla praelatorum, baronum et procerum regni nostri, quorum nomina inferius describuntur, penes sigillum nostrum regale praesentibus sunt appensa.

Nos quoque miseratione Divina Joannes archiepiscopus Strigoniensis, comes perpetuus, Strigoniensi et Collocensi provinciis primas et apostolicae sedis legatus et aulae Romanorum regis cancellarius, Stiborius Agriensis, Stefanus Transsilvanus, Johannes Jauriensis, Philippus Vaciensis et Ladislaus Tininiensis episcopi, necnon Hermanus comes Ciliae, Nicolaus de Gara palatinus regni Ungariae, Stiborius wayvoda Transsilvanus, comes Symon de Rozgon iudex curiae regiae, Philippus de Ozora comes Themesiensis, Johannes Bebek de Pelsewcz tavernicorum, Johannes filius Henrici ianitorum, Johannes filius Gregorii pincernarum, Petrus Cheh agazonum magistri, Nicolaus de Czak pridem wayvoda Transsilvanus, Petrus de Peren pridem comes Siculorum, Zuborius thesaurarius, Paulus Bissenus banus, Nicolaus Treutel de Newna, Filpes de Corogh, Nicolaus de Hederuar ianitorum, Georgius de Ilsua filius palatini pincernarum, Desev

de Gara agazonum reginalium magistri, David Laczk de Zantow, Petrus filius Henrici comes Scepusiensis, Johannes de Homonna, Matheus de Palowcz castellanus de Gyosgewr comes Wiuariensis, Stephanus Compolth, Johannes Rozgon comes de Saros, Ladislaus Frank wayvoda, Petrus Bebek filius Detrici palatini, Georgius comes de Bozen, Bartholomeus Fanchi, Gallus de Zeech alias comes Zoliensis, Benedictus Zudar, Nicolaus filius Beke de Welike, Petrus filius Pouzae, Michael filius Pauli de Kerekeghaz, Johannes Jank, Ladislaus Teteus, Dionisius filius bani de Lochonch, Nicolaus, Sigismundus et Johannes de Chetnek, Johannes filius Jacobi de Nagmyhal, Michael Jakch de Kusal, Stephanus filius Pauli de Somus, Emericus filius Johannis de Derenchen, Johannes filius Rikalf de Tarkv et Ladislaus filius Michaelis bona fide et christianice nostris et fratrum regnicolarum universorum vice et nominibus assumimus, pollicemur et fidem iubemus, quod omnia et singula superius scripta et expressa praefatus dominus noster Sigismundus rex attendet et servabit, nosque attendemus et servabimus, suamque serenitatem toto conamine inconcusse observanda pro posse inducemos, dolo et fraude in praemissis omnibus et singulis procul motis. Datum Liblio, anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo, XV. die Martii, regnorum nostrorum anno Ungariae, etc. vigesimo quinto, Romanorum vero secundo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5660.

MH: 11184–11233.

MNL OL DF: 288 993.

Közli: Dogiel, I. 46–48. o. IX. sz.

Regeszta: ZsO III. 1854. sz.

Fordítás: Magyar békeszerződések, 163–172. o. 42. sz. (ford. Süttő Szilárd).

Hártyán, amelynek mérete 65 x 42 cm. A szöveg első sorának kezdőbetűi díszítettek. Plicaturájára (kb. 7 cm) legkevesebb 50 darab pecsétet függesztettek beíratlan pecsétzalagokon természetes színű pecsétfészkekben (a fotók alapján nem állapítható meg a felfüggesztett pecsétek eredeti száma). Ma egy vörös viaszú uralkodói, hat főpap vörös viaszú, és negyvenhárom világi előkelő zöld viaszú pecsétje van meg. A pecsétek leírását lásd az adatbázisban. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

39.

1412. március 17. Lubló. *Zsigmond magyar király oklevele, amely szerint esküvel kötelezte magát arra, hogy barátságot tart Ulászló lengyel királlyal és sem ellene, sem örökösei ellen nem cselekszik. János esztergomi érsek, Cillei Hermann és Garai Miklós nádor megígérik, hogy Zsigmondot az eskü megtartására biztatják.*

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus et Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galatiae, Lodomiriae, Bulgariaeque rex, etc. recognoscimus et tenore praesentium profiteamur serenissimo principi domino Wladislao regi Poloniae, fratri nostro carissimo ad fidem puram et perfectam servandam nos per votum iuramenti ligno crucis vivificae per nos tacto corporaliter praestiti obligatum et astrictum, quicquid iuramentum seu fidei sacramentum sibi fecimus et praestitimus per formam verborum infrascriptam: Ego Sigismundus rex Romanorum semper augustus et Hungariae rex, etc. iuro, quod exnunc fidem servabo domino Wladislao regi Poloniae, etc. fratri nostro carissimo et ipsum semper prosequar sinceris favoribus et liberos suos legitimos ac heredes, bonum status et honoris ipsius procurando et commoda ac profectus eius ordinando ubilibet, nec unquam ad optinenda bona, regna, terras, principatus et dominia, quae nunc habet et in futurum habiturus est, volo attendere, vel ad perimendam seu perdendam vitam eius vel mortem sibi procurandam quomodolibet aspirare aut cogitare, sed ubicunque mali aliquid et sinistri de ipso scivero, audivero et sensero, ipsum fideliter praemuniam et sibi contra insidias omnium inimicorum suorum firmiter toto posse assistam dolo et fraude quibuslibet procul motis, eumque ac liberos suos legitimos et heredes nunquam deseram, ymmo pro honore et statu eius bona profectus et commoda ipsius tamquam propria procurabo, ordinabo et disponam, quamdiu vitam duxero in humanis. Sic me Deus adiuvat et sancta crux, sanctaque Maria mater Christi et omnes sancti. Et ut maior caritas, certitudo atque securitas inter praedictos serenissimos principes, dominos Sigismundum Romanorum et Hungariae ac Wladislaum Poloniae reges augeatur et concreseat, nos Johannes miseratione Divina archiepiscopus Strigoniensis, Hermannus comes Cyliae et Zagoriae, etc. Nicolaus de Gara palatinus regni Hungariae promittimus et spondemus, quod ipsum dominum Sigismundum Romanorum et Hungariae regem, dominum nostrum gratiosum ad hoc tenebimus et nostris hortaminibus inducemus, quod iuramentum suum praedicto domino Wladislao regi Poloniae cum matura et bona deliberatione factum et praestitum in omnibus articulis, clausulis et conditionibus tenebit ad tempora suae vitae constanter et servabit, nec unquam praedicto domino Sigismundo regi Romanorum et Hungariae, domino nostro gratioso huius contrarium consulemus. Praeterea nos Sigismundus praedictus

Romanorum et Hungariae rex promittimus, quod praesentes litteras sigillo maiestatis nostrae faciemus sigillare, quamcito sculptum fuerit et potimur, hoc etiam adiungentes, quod litteris illis, in quibus post mortem alterius nostrorum treugae quinque annorum sunt descriptae, infra quos videri debet de iustitia et iure partium pro terris Russyae et Moldwae secundum seriem litterarum per praelatos et barones utriusque regni, Hungariae videlicet et Poloniae primo in Iglow, alio nomine in Novavilla et secundo in Antiquavilla confectorum, praeiudicare volumus aut in aliquo derogare per praesentes harum, quibus sigillum nostrum, quo utimur, una cum sigillis praedictorum venerabilis archiepiscopi Strygoniensis et magnificorum comitum Cyliae ac palatini Hungariae est appensum, testimonio litterarum. Datum in Liblio alias in Lubowla, feria quinta proxima post Dominicam Laetare, anno Domini M-o CCCC-o duodecimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5561.

MH: 11234–37.

MNL OL DF: 288 994.

Közli: Dogiel, I. 49. o. X. sz.

Regeszta: ZsO III. 1860. sz.

Hártyán, amelynek mérete kb. 52 x 28 cm. Plicaturájára (kb. 7 cm) eredetileg négy pecsétet függesztettek, ma egy főpap vörös viaszú, és egy világi előkelő zöld viaszú pecsétje található meg. A pecsétek leírását lásd az adatbázisban. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

40.

1412. március 25. Kassa. *Zsigmond magyar király kezességet vállaló oklevele, amelyben megígéri Ulászló lengyel királynak és Vitold litván nagyfejedelemnek, hogy a Német Lovagrend engedelmeskedni fog annak az ítéletnek, amelyet Budán, pünkösdkor (május 22.) hoz majd a közöttük lévő viszályok dolgában.*

Nos Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus et Hungariae, etc. rex tenore praesentium et in verbo nostro regio sine dolo et fraude pollicemur et nos fideiussoria astringimus cautione serenissimo principi domino Wladislao regi Poloniae, etc. pro cruciferis de Prussia, quod ipsi cruciferi facta et negotia sua ordinis sui et suorum subditorum et coadiutorum, quae inter dominum Wladislaum regem Poloniae, etc. praedictum et praeclarum principem Allexandrum alias Witoldum magnum ducem Lytwaniae ac terras, subditos et coadiutores ipsorum ab una et praedictos cruciferos ac eorum subditos et coadiutores parte ab altera vertuntur et verti sperantur, pro litteris pacis foederum et pace perpetua ad manus nostras ac de alto et basso in forma meliori compromittent et in festo Penthecostes proximo in Buda in termino ipsis per nos deputato cum plena et omnimoda mandati potestate et litteris compromissi ipsorum coram nobis comparebunt et omnia in dicto termino per nos et nostri decreti summam pronuntiata, discussa et decisa cum adiectione poenae protunc exprimendae exequentur, tenebunt, adimplebunt et servabunt inconcusse. Si autem pronuntiationi vel edicto huiusmodi nostris in aliquo vel in aliquibus punctis, articulis, clausulis vel conditionibus contempnerent vel negligerent obedire aut eis quovismodo contrairent, extunc ipsos ad observanda ea et quodlibet eorum compellere, cogere sine aliqua dilatione et arcere volumus fideliter et constanter, dolo et fraude quibuslibet procul motis. Datum Cassoviae, anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo, feria sexta ipso die Annuntiationis Virginis Gloriosae, regnorum nostrorum anno Hungariae, etc. XXV-o, Romanorum vero secundo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 57.

MH: 11238–40.

MNL OL DF: 288 961.

Közli: Dogiel, IV. 87. o. LXXXI. sz.; Fejér, CDH X/5. 286–288. o. CXXXV. sz.

Regeszta: ZsO III. 1897. sz.

Hártyán, amelynek mérete kb. 33 x 21,5 cm. Pergamenszalagon, természetes színű pecsétfészekben vörös viaszú, szép állapotú pecséttel, amely Zsigmond római királyi titkospecsétje, melynek mérete kb. 5 cm. (N. Á.)

(Tóth Péter)

41.

1412. március 26. Kassa. *Ulászló lengyel király Zsigmondra bízta a Heinrich von Plauen nagymesterrel és a Német Lovagrenddel támadt viszáljának elintézését, felbatalmazza őt, hogy a pünkösdtől (május 22.) számított tizenöt napon belül hozzon ítéletet, s kötelezi magát, hogy annak engedelmeskedik.*

Nos Vladislaus Dei gratia rex Poloniae Lithvaniaeque princeps supremus, et heres Russiae etc. Significamus tenore praesentium, quibus expedit, universis. Quomodo de iustitia et aequitate, ac iuris cultura et peritia serenissimi principis domini Sigismundi Romanorum regis semper augusti et Hungariae regis et fratris nostri carissimi plene confidentes, pro, et super omnibus et singulis causis, litibus, dissensionibus, discordiis, controversiis, contractuum, concordatorum, et pacis perpetuae laesionis conceptorum, susceptorum, promissorum, et stipulatorum inter nos ex una Henricum de Plaven magistrum generalem, et professos ordinis cruciferorum de Prussia nostrosque et ipsorum subditos, coadjutores, adhaerentes, ac terras, vel earum occasione quomodolibet ortis vel orituris, motis vel movendis, solemniter ac de alto et basso in ipsum compromittimus, et consentimus tenore praesentium mediante. Dantes et concedentes ei plenam potestatem infra quindecim dies a die Pentecostes proxime venturo stando vel sedendo die feriato, vel non feriato, verbo vel in scripto, de facto vel de iure, partibus vel earum altera absente vel praesentibus pronuntiandi, sentiendi, diffiniendi, arbitrando et laudandi, promittentes nostro, et regni nostri nominibus stare et parere ipsius pronuntiationi, diffinitioni, decisioni, sententiae arbitrari vel amicabili, renuntiantes iuris vel facti exceptionibus, defensionibus, quibus contra ea possimus, vel possemus tueri quomodolibet imposterum ac etiam infuturum, harum, quibus sigillum nostrum est appensum, testimonio literarum. Datum in Caschovia Sabbatho ante Dominicam Ramis Palmarum anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 67.

MH: 11241-43.

MNL OL DF: -

Közli: Dogiel, IV. 87-88. o. LXXXII. sz.

Regesza: ZsO III. 1902. sz.

Hártyán, amelynek mérete kb. 30 x 20 cm. Pergamenszalagon, természetes színű pecsétfészkekben vörös viaszú, kissé elmosódott pecséttel, amely II. Ulászló lengyel királyi titkospecsétje. (N. Á.)

42.

1412. május 18. Marienburg. *Heinrich von Plauen, a Német Lovagrend nagymestere az Ulászló lengyel király és közte kitört viszályok elintézésére Zsigmondot békebíróul elfogadja oly feltétellel, hogy a most Budán rendezhető ügyekben azonnal, a gondosabb vizsgálatot igénylőkben két év alatt fogja ugyancsak Budán vagy Magyarország határain belül Zsigmond vagy helyetteseül kijelölt megbízottja ítéletét meghozni.*

Nos Frater Henricus de Plaven ordinis hospitalis Sanctae Mariae domus Theutonicorum Jerosolimitani magister generalis. Significamus tenore praesentium quibus expedit universis: Quod cupientes ex animo dissensiones, bella, gverras, lites et discordias evitare, ad pacem aspirare, et in quiete ac dulcedine pacis colere Auctorem, de illustrissimi principis et gratiosissimi domini nostri, domini Sigismundi Romanorum regis semper augusti, ac Hungariae, Dalmatiae, Croatiae etc. regis justitia et aequitate, juris cultura, fide, prudentia, peritia, quibus multipliciter illustratur, plurimum confidentes, in ipsum absentem tanquam praesentem nostro, ordinis, coadjutorum et subditorum nostrorum nominibus, pro quibus omnibus et singulis bona fide et sine dolo promittimus de rato habendo, et procuravimus cum effectu sub obligatione omnium bonorum nostrorum, quod nos, ordo totus, et coadjutores nostri et subditi praesens compromissum, et omnia supra et infra scripta indeque secutura ratum rataque habebimus et habebunt, et firmiter observabimus et observabunt, nec non quod praesens compromissum ratificabunt et approbabunt infra annum facta pronuntiatione, fienda vel non facta, de alto et basso, absolute et sine dolo compromittimus per praesentes tanquam in arbitrum, arbitratorem, judicem et amicabilem compositorem de, et super omnibus displicentiis, controversiis, odiis, rancoribus, pactorum stipulatorum, contractuum pacis, foederum et confoederationum, jurium, libertatum et privilegiorum, cirographorum laesionibus, violationibus, ac de et super injuriis, dampnis, granitiis, diffamationibus detractionibusque, offensis, gravaminibus, interesse, et expensis hactenus factis, et debitis per serenissimum principem dominum Vladislaum regem Poloniae etc., coadjutores et adhaerentes sibi, et generaliter super omnibus et singulis actionibus, obligationibus, juribus, querelis, conventionibus, petitionibus, pecuniarum summis, ac quaestionibus quibuscunque, quomodolibet inter praefatum dominum Vladislaum regem Poloniae etc., inclytum principem dominum Alexandrum alias Vitowdum magnum ducem Litvaniae, ac praelatos, videlicet Gneznensem, Vladislaviensem, Poznaniensem, Plocensem et Varmiensem episcopos, et ecclesiarum ipsorum, barones, terras et subditos eorumdem, magnificosque dominos Joannem et Semovitum Mazoviae, et Boguslaum Stolpensem duces, et eorum subditos, ac omnes coadjutores et adhaerentes eis ex una, nosque nostros coadjutores et subditos parte ex altera,

vertentibus seu verti et esse sperantibus, praeteritis et praesentibus, dantes et concedentes eidem domino Sigismundo regi plenam potestatem, quod possit summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figura iudicii, lites, attempata et controversias, et causas et omnia praedicta inter nos, ordinem, subditos et coadjutores nostros ex una, ac praefatos dominos regem Poloniae praeclaros duces, barones, coadjutores et subditos suos parte ex altera, sedare judicialiter vel extrajudicialiter, et dictas dissensiones ac displicentias et controversias, lites, quaestiones et quascunque causas praeteritas vel praesentes et omnia alia contingentia, et dependentia, incidentia, seu forsitan de novo infra scripti commissi tenore, occasione praemissorum emergentia, oritura vel orta ex eisdem, per nos proponenda audire, et legitime examinare in, et super omnibus et singulis pro suae libitu voluntatis, quibuscunque horis et temporibus, diebus feriatis et non feriatis, partibus praesentibus vel absentibus, vocatis tamen, lite contestata vel non contestata, juris ordine et solempnitate servatis vel non servatis, verbo vel in scriptis, stando vel sedendo, simul vel divisim diffiniendo, ordinando, arbitrando, transigendo, componendo, vel alias quomodolibet faciendo, prout sibi melius videbitur expedire, infra hunc et duos annos continue se sequentes. Ita tamen, quod omnes causae, quae quomodolibet per ipsum dominum Sigismundum Romanorum etc. regem hac vice hic in Buda diffiniri possint et discuti, sine ulteriori dilatione decidantur, reliquae autem aliae difficultates et obscuritates notabiles continentes, quae majori indagine et examinatione indigent, eorundem duorum annorum duntaxat spatio durante, et brevius, quo fieri potest, in Buda, vel infra metas regni Hungariae per eundem dominum Sigismundum, vel alium, quem ad hoc decreverit specialiter deputandum, terminentur. Et nisi infra terminum et locum praedictum suam arbitrariam sententiam, ordinationem, et compositionem amicabilem tulerit, compromissum hujusmodi et omnia in eo contenta viribus non subsistant, nec ad ea, vel eorum aliqua tenenda vel observanda astringamur, prolataque infra dies, locum et terminum corrigere, declarare et interpretari valeant, si ex eis dubietas vel obscuritas imminebit inter partes, promittentes bona fide, quod tam nos compromittentes, quam successores nostri et ordo noster arbitrium, laudem, ordinationem et compositionem, et quidquid super praemissis et quolibet praemissorum idem dominus Sigismundus rex duxerit faciendum, in perpetuum acceptabimus et acceptabunt, ratificabimus et ratificabunt, emologabimus et emologabunt, ratum et gratum habebimus et habebunt, observabimus et observabunt, eis parebimus et parebunt, et acquiescimus et acquiescent inviolabiliter, nec in aliquo contraveniemus vel contravenient, de jure vel de facto quoquo modo nunquam a pronuntiatione sententiae, ordinatione et compositione, per dictum dominum Sigismundum regem faciendo appellabimus vel appellabunt, et super his vel illorum aliquo recurremus vel recurrent ad arbitrium boni viri, aut ea petemus vel petent revocari, emendari

vel moderari, nec ratione personae domini Sigismundi regis praedicti arbitri et arbitratoris, nec in commune rerum et quaestionum, de quibus compromisimus, vel alia ratione opponemus vel opponent contra dictum compromissum, vel contra sententiam, ordinationem et pronuntiationem dicti domini Sigismundi regis, qualitercunque procedat, vel qualitercunque proferat suum arbitrium, vel sua mandata, sive servet juris ordinem, sive praetermittat, sub poena per eundem dominum Sigismundum regem arbitrum et arbitratores apponenda et vallanda, quae quidem poena totiens committatur et exigatur, quotiens contra praedictam, vel aliquod praemissorum ventum fuerit, non obtemperatum aut non paritum fuerit per se, vel alium seu alias quoquo modo, qua poena commissa et exacta, semel vel pluries soluta vel non soluta aut exacta, nihilominus omnia et singula praemissa in sua semper remaneant firmitate, renuntiantes insuper omni juris auxilio canonici vel civilis, omnibus exceptionibus, membranarum allegationibus, rationibus, et ceteris beneficiis juris, facti, et patriae legibus seu consuetudinibus, quibus possemus facere vel venire contra compromissum praedictum, et omnibus, quae hujusmodi compromisso possunt objici, vel opponi, et specialiter titulis, punctis, et articulis in quibuscunque litteris, pactionibus, foederum conventionibus, et contractibus praeteritis, positis et expressis, ac aliis in contrarium facientibus quibuscunque harum, quibus nostrum et ordinis nostri sigillum majus est appensum, testimonio literarum. Datum in castro nostro Marienburg Pomeraniensis dioecesis, anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo, XVIII die mensis Maji.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 55. másik példánya 76.

MH: 11244–45. és 11246–48.

MNL OL DF: 288 960. és 288 693.

Közli: Dogiel, IV. 95–96. o.

Regeszta: ZsO III. 2154. sz.

Átírja Makrai Benedek 1413. június 10-én. (lásd 44. számot). (*N. Á.*)

43.

1412. október 1. Buda. *Zsigmond magyar király meghatalmazza Makrai Benedeket, Csúcs urát, a Lengyelország és a Német Lovagrend közti viszályban Budán 1412. augusztus 24-én hozott ítélete végrehajtására.*

Nos Sigismundus Dei gratia Romanorum rex et semper augustus et Hungariae Dalmatiae Croatiae etc. rex, arbiter arbitrator et amicabile compositor inter serenissimum principem dominum Wladislaum regem Poloniae et praeclarum principem Alexandrum alias Witholdum magnum ducem Lythwaniae fratres nostros carissimos et praelatos barones et subditos regni Poloniae magnificosque Semovitum et Johannem duces Mazoviae et Boguslaum Stolpensem ducem eorumque subditos et omnes coadjutores dicto domino regi Poloniae ex una et venerabilem fratrem Henricum de Plawen hospitalis Sanctae Mariae ordinis Theutonicorum magistrum generalem et ipsum ordinem terras subditos coadjutores et adhaerentes eorum partibus ex altera, super omnibus displicentiis controversiis, quae inter dictas partes vertebantur et nunc vertuntur, electus et deputatus benivole pariter et assumptus. Notum facimus tenore praesentium quibus expedit universis, quod quia magna nobilis et egregii viri Benedicti de Macra in utroque iure licentiati dominique de Czucz fidelis nostri dilecti circumspeditionis industria, quae in magnis et arduis quid expediat quidve deceat longe lateque circumspicit, non inmerito nos inducit, ut sibi, in quo secure quiescimus, quae grandis sunt ponderis et cordi nostro quam plurimum insident, committamus: quae de re meliori via iure modo ac auctoritate, quibus melius possumus et efficacius, praedictum Benedictum deputamus ad omnia et singula infra scripta et tantum in his nostras vices plenarie eidem comittimus nostrumque iudicem delegatum subarbitratorem ac commissarium de nostra certa scientia ipsum praesentibus constituimus. Primo damus sibi auctoritatem, quod sententiam et sententias, per nos Budae anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo vicesima quarta die mensis Augusti latam et latas, cum omnibus suis particulis punctis clausulis dependentiis et connexis, valeat et debeat executioni demandare, testesque pro liquidatione ablatorum et dampnorum illatorum pro ipsorum executione fienda recipere et in illis partibus sententiae, in quibus terminus executioni fiendae per nos assignatus non fuerit, ipsum terminum totiens quotiens sibi visum fuerit expedire, intra quem seu quos partes parere praedictae sententiae nostrae debeant. Item damus eidem Benedicto auctoritatem in omnibus propositionibus utriusque partis per nos ad partes remissis et per dictas partes de novo proponendi, citandi testes et partes testibusque iuramentum deferendi et ipsos examinandi, praesumptiones audiendi, instrumenta videndi et generaliter omnia probationum genera recipiendi, item metas et granicies atque nova opera respi-

ciendi et super illis probationes cuiuscunque generis etiam recipiendi et in illis si fieri poterit de communi partium praedictarum consensu finem imponendi, et si non poterit finem imponere de communi partium consensu, quae invenerit per probationes nobis referendi. In his autem taliter agat, quod posterius maiora valeant sibi committi per nostram majestatem, et coram Deo et nobis non patiatu-
 detrimen-
 tum, nil odio vel favore nil timore vel amore munere vel obsequio, sed solius Dei amor et fidelitas, quam nobis et coronae nostrae debet, sit in corde et in operibus suis. Datum Budae anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo prima die Octobris annorum vero regnorum nostrorum Hungariae etc. vicesimo sexto, Romanorum vero tertio.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 55. másik példánya 76.

MH: 11244–45. és 11246–48.

MNL OL DF: 288 960. és 288 693.

Közli: Mon. Pol. XII. 59–60. o. 52. sz. (Makrai Benedek 1413. március 20-i okleveléből.); Dogiel, IV. 96–97. o. (Makrai Benedek 1413. június 10-i okleveléből.)

Regeszta: ZsO III. 2742. sz.

Átírja Makrai Benedek 1413. június 10-én (lásd 44. számot). (*N. Á.*)

44.

1413. június 10. Krakkó. *Makrai Benedek mindkét jog licenciátusa, magister in artibus, Csúcs ura, akit Zsigmond a maga helyetteseként döntőbírául rendelt ki a Német Lovagrend, valamint Ulászló lengyel király és Vitold litván nagyfejedelem között támadt konfliktus rendezésére, beszámol arról, hogy a lengyel uralkodó meghatalmazottjának jelentése szerint a Német Lovagrend Ulászló rossz hírbe hozásával igyekezett megszerezni a katolikus uralkodók – köztük is elsősorban Vencel cseh király – támogatását. Makrai ezen állítás hitelességéről megbizonyosodott és kijelenti, hogy a lengyel király és Vitold nagyfejedelem a Lovagrenddel való háború elkerülése végett minden Zsigmond nevében hozott rendelkezést betartott. Ezzel szemben az ítélettel elégedetlen lovagok nem törődnek a döntéssel és a legkevésbé sem félnek a kilátásba helyezett büntetéstől.*

Notum sit tam spiritualibus, quam saecularibus principibus et praelatis, ac aliis Christi fidelibus universis, quod cum nos Benedictus de Macra in utroque jure licentiat, magister in artibus, dominusque de Thuch, judex delegatus, subarbitrator ac commissarius per serenissimum principem dominum Sigismundum Romanorum regem semper augustum, ac Ungariae, Dalmatiae, Croatiae etc. regem arbitrum, arbitratozem, et amicabilem compositorem inter serenissimum principem dominum Vladislaum regem Poloniae, et praeclarum principem Alexandrum alias Vitoudum magnum ducem Lithvaniae, eorumque adherentes et subditos ex una, ac venerabilem et religiosum fratrem Henricum de Plaven ordinis hospitalis Sanctae Mariae domus Teutonicorum Jerosolimitani magistrum generalem, ejusque adherentes et subditos, ac totum ordinem ex alia partibus, deputatus mandato in scriptis suscepto tenoris infrascripti, juxta vim et formam ejusdem mandati commissionis nobis factae, ac vigore compromissi tenoris subscripti pro executione arbitrariae sententiae per praefatum dominum Sigismundum regem Romanorum et Ungariae regem etc. inter dictas partes latae facienda processissemus, prout processimus in terris Poloniae, Prussiae, Samagitarum, Kurlandiae, Lithvaniae, Russiae, Masoviae, Pomeraniae etc. debitum nostri officii exequentes, expositoque inter caetera per procuratorem ejusdem serenissimi principis domini Vladislai regis Poloniae nobis jam in itinere versus propria constituto, quomodo nuntii magistri et ordinis praedictorum in diversis mundi partibus coram regibus, principibus, et aliis Christi fidelibus, et praesertim coram serenissimo principe domino Venceslao rege Bohemiae, in detrimentum laudabilis famae et honoris praelibati domini regis Poloniae, volentes, ut dicitur, sibi in auxilium principes catholicos, et alios christicolos per hoc alligere, ac contra praefatum dominum regem Poloniae ipsorum animos provocare, asserere non verentur, quod praefatus dominus rex Poloniae arbitrali sententiae

praefati serenissimi domini regis Romanorum inter dictas partes prolatae parere non curaret cum effectu, a nobis dictus procurator literas recognitionis nostrae, rei sive facti veritatem in se hujusmodi continentes, tanquam ab executore dictae arbitralis sententiae, et ad hoc specialiter deputato sibi fieri postulavit. Nosque Benedictus praefatus veritatem hujusmodi rei ex acti[...] et gestis coram nobis et quae in dictis terris hujusmodi executionis praefatae arbitralis sententiae agentes negotia rei experientia comperimus, et justitia in hoc cunctis elucescat fidei christianae cultoribus, vobis omnibus supradictis illustrissimis dominis regibus, principibus, patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis, ducibus, marchionibus, burgraviis, comitibus, capitaneis, civitatum rectoribus, communitatibus, militibus et clientibus, ac omnibus et singulis praelatis, et aliis personis tam ecclesiasticis, quam saecularibus declarare cupientes praesentibus recognoscimus publice profitentes, quod praefatus serenissimus princeps dominus rex Poloniae etc. tanquam rex catholicus, ac verus cultor fidei orthodoxae una cum fratre suo praefato domino Alexandro alias Vitoudo magno duce Lithvaniae cum christianis disturbia litium declinantes, et ut in effectu apparuit gverras cum praefato ordine evitare volentes, ad requisitionem nostram sententiae, ac deffinitioni arbitrali praefati domini regis Romanorum arbitri praelibati per nos executae sufficienter paruerunt in omnibus suis punctis et clausulis, et nunc parent realiter cum effectu. Quodque magister et ordo praefati de justitia non contenti, per subterfugia recusationis fraude volentes sententiam praefati domini judicis et arbitri, ac mandatum regiae majestatis eludere domini regis Romanorum antedicti, a veroque tramite justitiae declinantes, dictae arbitrali sententiae parere non curarunt, neque curant usque modo, poenas appositas et adjectas in eadem sententia minime formidantes, cujus quidem recognitionis nostrae hujusmodi nostras praesentes literas subscriptionibus tabellionum ad hoc requisitorum, et testium annotationibus rogatorum infra scriptorum, sigillique nostri munimine fecimus roborari ad evidentiam omnium praemissorum. Tenores vero literarum, de quibus supra sit mentio, et primo compromissi, deinde commissionis nobis factae de verbo ad verbum sequuntur, et sunt tales...¹⁵

Et sic finiunt tenores literarum praedictarum. Acta vero sunt haec anno Domini millesimo quadringentesimo tredecimo, indictione sexta, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Joannis Divina providentia papae vigesimi tertii anno quarto, die vero decima mensis Junii, hora tertiarum vel quasi, in civitate Cracoviensi in domo hospitii nostri, praesentibus reverendo in Christo patre domino Alberto episcopo Cracoviensi, regni Poloniae supremo cancellario, nec non venerabilibus viris dominis Nicolao Penanskonis¹⁶ praeposito, magistro

¹⁵ Lásd a 42. és 43. sz. okleveleket

¹⁶ Bizonytalan olvasat.

Paulo Vladimir decretorum doctore, custode Nemerza de Krzelow, et magistro Nicolao Binczonis canonico ecclesiae Cracoviensis, ac strenuis et nobilibus viris dominis Dobeslao de Bloge castellano Spiczimiriensi Gneznienis, et Joanne de Melsteyn¹⁷ Cracoviensis diocesis et aliis testibus quam plurimis fidedignis.

Et ego Petrus Urbani de Michow clericus Cracoviensis dioecesis publicus apostolica autoritate notarius, quia praedictae recognitioni praefati domini Benedicti executoris et aliis supradictis, dum sic agerentur et fierent, una cum praenominatis testibus praesens interfui et notariis subscriptis, eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi, et praesertim literas commissionis praefatae sub sigillo majestatico serenissimi principis et domini, domini Sigismundi Romanorum regis et Hungariae etc. vidi. Ideoque me aliis occupato negotiis per alium fidelem praesentes literas scriptas in hanc publicam formam redegi, signoque et nomine meis solitis et consuetis manu propria, una cum appensione sigilli praefati domini Benedicti, me huic subscribens consignavi rogatus et requisitus, in fidem et testimonium omnium et singulorum praemissorum.

Et ego Nicolaus olim Andreae de Vyslicia, publicus auctoritate imperiali notarius, coniugatus, Cracoviensis diocesis, literarum praedictarum compromissi et comissionis habitioni, pronuntiationi, recognitioni ac omnibus et singulis praemissis, dum sic ut praemittitur per praefatum dominum Benedictum et coram eo agerentur et fierent, una cum testibus praenotatis praesens interfui cum aliisque notariis publicis suprascriptis, eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi, per scripta, me aliis arduis praepedito negotiis, cum notariis antescriptis in hanc publicam formam redegi sigilloque praefati domini Benedicti subappenso, signo et nomine meis solitis consignavi de mandato domini commissarii praelibati et per procuratorem dominorum regis et ducis antedictorum rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium praemissorum.

Et ego Petrus alias Wladimirus Petri de Szychlino clericus Gneznensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius, quia praedictae recognitioni praefati domini Benedicti, executoris, et aliis supradictis, dum sic agerentur et fierent, una cum praenominatis testibus praesens interfui et notariis subscriptis, eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi, et praesertim literas comissionis praefatae sub sigillo maiestatis serenissimi principis et domini, domini Sigismundi Romanorum regis et Hungariae etc. vidi. Ideoque, me aliis occupato negotiis, per alium fidelem praesentes literas scriptas in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis manu propria una cum appensione sigilli praefati

¹⁷ Az utóbbi két név olvasata bizonytalan, korábbi kiadások után közöljük.

domini Benedicti me huic subscribens consignavi rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorum praemissorum.

Et ego Thomas Iacobi de Radomske clericus Gneznensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius, quia praedictae recognitioni praefati domini Benedicti, executoris, et aliis praedictis, dum sic ut praemittitur agerentur et fierent una cum praenominatis testibus praesens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi, et praesertim literas comissionis praefatae sub sigillo maiestatis serenissimi principis et domini, domini Sigismundi Romanorum regis et Hungariae etc. vidi. Ideoque, me aliis occupato negotiis, per alium fidelem praesentes literas scriptas in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis manu propria una cum appensione sigilli praefati domini Benedicti me huic subscribens consignavi rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorum praemissorum.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 55. másik példánya 76.

MH: 11244–45. és 11246–48.

MNL OL DF: 288 960. és 288 693.

Közli: Dogiel, IV. 94–97. o. LXXXVI. sz.; Lites T. II. 354–356. o. Doc. 35.

Regeszta: ZsO IV. 736. sz.

AGADW, Dok. Perg. 55: Hártyán, melynek mérete kb. 70 x 60 cm. Díszes „N” kezdőbetűvel, egykoron pecséttel megerősítve, mely mára elveszett. A szöveg alatt a közjegyzők közjegyzői jegyei (signetum).

AGADW, Dok. Perg. 76: Hártyán, melynek mérete kb. 70 x 60 cm. Pergamenszalagon függő természetes viaszú pecsétmezőben zöld viaszú pecséttel megerősítve, tulajdonosa azonosíthatatlan. A szöveg alatt a közjegyzők közjegyzői jegyei (signetum), melyek megegyeznek a másik példányéval. (*N. Á.*)

45.

1415. április 20. Konstanz. *Zsigmond magyar király Ulászló lengyel király részére tartalmilag átírja, és új pecsétjével megerősíti 1412. március 16-i oklevelét.*

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus et Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Gallytiae, Ladamiriae, Bulgariaeque rex, etc. significamus tenore praesentium quibus expedit universis, quod cupientes promissum nostrum serenissimo principi domino Wladislao regi Poloniae, etc. illustri, fratri nostro carissimo factum efficaciter adimplere et prout iustum est, ipsum reddere certiozem, litteras nostras super certis conclusionibus et contractibus inter nos et ipsum factis harum serie decrevimus roborandas. Quarum quidem litterarum tenor sequitur in haec verba: Sigismundus Dei gratia Romanorum rex...¹⁸

Sed quia in his nostris litteris mentio sit de sigillo nostrae maiestatis, cum quo ipsae litterae debent sigillari, ideo ipsas litteras in omnibus earum articulis, punctis, clausulis et conditionibus ratificamus, gratificamus, roboramus et tenore praesentium confirmamus decernentes ipsas robor firmissimum in omnibus punctis, ut praefertur, obtinere harum, quibus sigillum maiestatis nostrae est appensum, testimonio litterarum. Datum Constantiae, vicesima die mensis Aprilis, anno Domini M-o CCCC-o quinto decimo, regnorum nostrorum anno Hungariae, etc. vicesimo nono, Romanorum vero quinto.

Ad mandatum domini regis
Johannis prepositus Strigoniensis vicecancellarius

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5562.

MH: 11249–53.

MNL OL DF: 288 995.

Közli: Dogiel, I. 49–50. o. XI. sz.; Fejér, CDH X/5. 583–585. o. CCLXII. sz.

Regeszta: ZsO V. 525. sz.

Hártyán, melynek mérete kb. 44 x 28 cm. Plicaturáján (kb. 10 cm) selyemsodraton Zsigmond római király természetes viaszú, enhén kopott felségpecsétje, melynek mérete kb. 11 cm. Hátoldalán három mélyedés. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

¹⁸ Lásd a 39. sz. oklevelet.

46.

1415. augusztus 17. Konstanz. *A konstanzi zsinat Ulászló lengyel királyhoz. Nyújtsion segítséget Magyarországnak, amelyet a török, felhasználva Zsigmond távollétét, megtámadott, a Német Lovagrendnek pedig, amelyhez hasonló felszólítást intézett, engedjen szabad átvonulást.*

Sacro sancta Constantiensis synodus, universalem Dei ecclesiam repraesentans, in Spiritu Sancto legitime congregata, excellenti et glorioso principi, domino Vladislao, regi Poloniae illustri, pacem in eo, per quem reges regnant et qui ipsi regibus dat salutem. Licet certas, princeps gloriose, sacra synodus litteras vestrae celsitudini de his, quae ad pacem sunt ecclesiae, ceterisque per diu desideratis successibus, praemiserit, utramque potentiam, tanquam fidei orthodoxae scutum solidissimum, ad prosecutionem, perfectionemque tanti boni, tamque praeneccessarii operis, pacis scilicet et quietis catholicae ecclesiae finalis, tranquillitas non nisi de sursum a Patre luminum per principem illustrissimum et dominum Sigismundum, Romanorum, Hungariae etc. regem, fratrem carissimum tanquam mysticum instrumentum, et ipsius ecclesiae advocatum strenuum, de patrocinio viscerosis praestolatur affectibus a populo christiano; qui quidem rex opus alias feliciter inchoatum, Divina suffultus prudentia, ad feliciora producens media, duas scilicet obedientias, nuper in unam redigendo, finem denique felicissimum execrando schismati, quantum sibi foret possibile, satagens imponere, regis superni, Jesu Christi scilicet sectatus vestigia, semet ipsum sponte offerens, pervigil laboribus assiduis, expensis et rebus nihil derogans, gratissimis, regnum inclutum, uxorem, filios (filiam) et amicos, ac cetera, quae a mundi amatoribus, difficile relinquuntur, ut pacem a fidei catholicae demeritis hominum propulsatam, diutine de auxilio ad decus pristinum reduceret, intrepide sponteque deseruit, in regionem tandem longinquam, ad instar viatoris, per loca plena periculis, pro salute et pace ecclesiae profecturus, voluit, prout debuit, infaustis prudenter futuris occurrere eventibus; quamobrem se et sua quacunque per ardua negotia regni, signanter Hungariae huius sacri ac universalis concilii, quantum ad ipsius spectaret patrocinium et tuitionem sollemniter recommisit. De vestra nihilominus ac fratris vestri illustris ducis Alexandri, alias Witoldi, sinceritatibus fidem gestans inconcussam, regnum praedictum, ceteraque qualiacunque eius incumbentia onera, alias iure protectionis, viva voce, publice, non semel sed pluries, coram nobis commendavit, asserens pro tunc certis naturalibus et aliis legitimis foederibus serenitates praedictas ac regna Poloniae et Hungariae fuisse, et esse hinc inde indissolubiliter colligata. Sed ecce, princeps clarissime, nuper nobis circa incumbentia eiusdem ecclesiae negotia hic non mediocriter occupatis, quaedam ex praecordiis deflenda, corda nostra novitas perterruit; qualiter gentis

Turcarum rabies saevissima, operi sanctissimo invidens, ac infesta, sentiens, ipsum regem a sui regni laboribus in remotis fidei catholicae peragentem negotia, in eiusdem fidei praegrave dispendium, se cum ingenti effroenataque potentia coacervans, christiani sanguinis more suo sitiens profluvios, terras praefati Romanorum regis etc. invadens hostiliter, quod non sine cordiali dolore referimus, quam plures magnificos virosque regni Hungariae nobiles, ceterosque in magna, ut fertur, multitudine in ore gladii prostratos, crudeliter interemit; time-turque non immerito ipsorum saevitia, ne ipsi, hac infelici animati victoria, plura audeant, possint et faciant, et usque, quod absit, ad penetralia regni et terrarum Hungariae, et ad irreparabilem iacturam et scandalum fidei catholicae, nisi in tempore, fortiter succursum fuerit, procedatur. Eatenus, princeps potentissime, ad vestrae praeceteris brachium virtutis in hoc horrendo casu sacra decrevit synodus singulariter recurrentum, obsecrans, et quantum poterit, per aspersionem sanguinis Jesu Christi vestram fidelitatem sinceriter deprecatur, quatenus quum sitis alumnus ac propagator fidei catholicae, intrepidus, ac inimicorum eiusdem fidei miles ac propugnator perstreuous; attento demum, quum estis praelibato regi Romanorum, fratri vestro, modo multiplici inseparabiliter colligatus; et praesertim, quum et vestrae et praenominati illustris ducis Alexandri, fratris vestri etc. protectionis clypeo salus non modica et spes praefati regni Hungariae ultimata in hoc casu poene dependeat; velitis audacter pro fide contra subversores eiusdem, tanquam alter Judas Machabaeus, pro legibus paternis accinctus, potentissime consurgere, ferreque sine morae dispendio regi et regno saepe dictis salutis succursum, praedictorum hostium saevitiam dextera vestrae potentiae repellendo. Ne autem princeps inclyte, propria facta occasione controversiarum cum venerabilibus in Christo devotis, magistro et fratribus hospitalis Sanctae Mariae Theuthonicorum Jerosolymitanorum hinc inde pendentia, vos ac vestros a tam pio et summe necessario opere potentissimae caritatis retrahant quoquo modo; scripta nostra praefatis magistro et fratribus, uti in copiis, praesentibus inclusis, liquet, actu dirigimus, quatenus super omnibus praedictis controversiis, guerris et odiis quibuslibet, pacem simpliciter, si fieri poterit, alias treugas pacis, pro parte utraque firmatas et initas, inviolabiliter continuando, teneant et observent, seque ad succurrendum regno praedicto ac occurrendum hostibus celeriter ac potenter expediant, semotis obstaculis quibuscunque. Eatenus placeat velitique regia maiestas contemplatione fidei gentibus praedicti ordinis, illuc pro subsidio terras vestras pertransire volentibus, passus securos ac liberum transitum in eundo favorabiliter concedere, et largiri. Et nihilominus vestram celsitudinem, eadem ratione sacra synodus decentius ac in Domino quantum poterit, efficacius obsecrat praesentibus, et ad pacis ac concordiae pulchritudinem, si possibile fuerit, alias ad treugarum, ut praefertur, continuationem solidam ac stabilem, quantum in nobis fuerit, adhortatur. Ipsa enim sacra tantorum patrum

concio, ad sopiendum quaestionis huiusmodi pertractatum, si fieri potest, amicabilem concordiam, se contemplatione vestrae celsitudinis non segniter, immo, sicut poterit fructuosius, propterea occupabit. Hoc nempe fili carissime, vobis ac regni Poloniae futuris successoribus universalis ecclesia, cuius res agitur, ad gratum reservabit antidotum, vosque merito spiritualium donorum participem faciet, Christo dante; rex denique Romanorum ac regnum Hungariae ceterique principes catholici, si quando vobis aut vestris huiusmodi, quod Deus avertat, immineret necessitas, ad paria tenerentur et maiora: quum etiam ad succurrendum celerius iacturae regis et regni praedictorum ceteros reges et principes pari modo in hoc necessitatis articulo fore decrevimus invitandos. Praeterea latori praesentium, militi strenuo Stanislao, fidei nostro dilecto, de praemissis ac aliis particularibus huius sacrae synodi occurrentibus negotiis latius informato, fidem dignetur eadem Serenitas apponere dicendorum. Datum Constantiae XVI. Kal. Septembris anno Domini M-o CDXV. Apostolica sede vacante.

Joannes de Tremosnicz

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5563.

MH: 11254–55.

MNL OL DF: 288 996.

Közli: Dogiel, I. 50–52. o. XII. sz.; Fejér, CDH X/5. 592–596. o. CCLXV. sz.

Regeszta: ZsO V. 949. sz.

Szakadozott hártyán, melynek mérete kb. 54 x 40 cm. Vastagon rajzolt „S” kezdőbetűvel. Hátoldalán: „Excellenti et glorioso principi domino Wladislao Regis Poloniae illustri”. (*N. Á.*)

47.

1419. szeptember 15. Kassa. *Zsigmond, aki korábban azt ígérte, hogy Szent Mihály napjáig (1419. szeptember 29.) ítéletet hoz az Ulászló lengyel király és a Német Lovagrend között támadt viszály ügyében, egyéb elfoglaltságaira hivatkozva meghosszabbítja a határidőt a következő vízkeresztig (1420. január 6).*¹⁹

Nos Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae rex significamus tenore praesentium quibus expedit universis. Quod licet serenissimus princeps dominus Wladislaus praedicta Dei gratia rex [illustris frater] noster carissimus nomine suo et incliti fratris sui domini Alexandri Witoldi magni ducis Lythwaniae ac aliorum suorum ducum praelatorum baronum [procerum] coadiutorum et coadhaerentium super omnibus et singulis causis litibus castris fortalitiis dampnis iniuriis discordiis controversiis odiis [pactorum contractionum] foederatorum etc. et pacis perpetuae lationibus diffamationibus detractationibus et generaliter super omnibus et singulis actionibus obligationibus [iuribus] querelis et concordiis praesertim in Thorun et alibi ubicumque factis motis et exortis praesentibus et futuris inter ipsum dominum regem Poloniae [Alexandrum] Witoldum magni ducem Lythwaniae fratres nostros carissimos et alios regni Poloniae principes praelatos coadiutores adhaerentes et subditos [ab una, et] magistrum generalem ordinis cruciferorum de Prussia et ipsum ordinem eiusque adhaerentes coadiutores et subditos ab alia parte vertebantur et vertuntur [et verti] sperantur in nos tanquam arbitrum arbitratorem et amicabilem compositorem in forma plenissima compromississet, cum potestate pronuntiandi [...] ad festum Sancti Michaelis Archangeli proximi et non ultra, attendens tamen multitudinem negotiorum nostrorum quae nobis pendente huiusmodi [compromissione] emergerunt, ut nequeamus quovis modo tanta brevitate temporis artati quod restat tam arduis negotiis quae magnam maturitatem re[quirunt] intendere nostrisque motus instantiis, et ut guerram fugere et amplecti pacem ab omnibus tanquam cultor verae fidei agnoscatur super omnibus clausulis punctis conditionibus et articulis quae tenor compromissi ipsius comprehendit et cum eadem potestate terminum quantum ipsum et partem [suam vi]detur concernere hinc usque ad festum Epifaniae proximum prorogavit taliter tamen si magister generalis et ordo cruciferorum praedicti, quo [...] per nostros ambasiatores solempnes requiri fecimus, prius eundem terminum ad diem Epifaniae praedictum curaverint prorogare et tunc in [eodem casu] promittimus in fide et honore ac verbo regio pronuntiationem vigore compromissi

¹⁹ Az eredeti oklevél a második hajtásnál elszakadt, erősen sérült, nem olvasható. Ezeket a részeket az oklevél másolatából készített átirat alapján kiegészítettük és szögletes zárójellel jelöltük.

huiusmodi inter partes praedictas hinc ad festum Epifaniae praedictum super omnibus praedictis et aliis in compromisso comprehensis articulis et clausulis sine ulteriori dilatione facere et sententiam ferre inclusive. Si vero praefati cruciferi in huiusmodi termini prorogationem ante lapsum temporis in compromisso contenti non consenserint, extunc prioris obligationis nostrae formam et literas eidem domino Wladislao regi super hoc concessas servabimus et eidem satisfaciemus omnino praesentium nostrarum sigillo nostro inpendenti munitarum vigore et testimonio literarum. Datum Cassoviae secundo die festi Exaltationis Sanctae Crucis anno Domini millesimo quadringentesimo decimo nono, regnorum nostrorum anno Hungariae etc. tricesimo tertio Romanorum vero nono.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 72.

MH: 11256–57.

MNL OL DF: 288 962.

Közli: AÖG 52. (1874) 117–119. o. LXIV. sz. (kódex másolatból).

Regeszta: ZsO VII. 961. sz. szeptember 14-i kelettel.

Hártyán, melynek mérete kb. 41 x 23 cm. Plicaturán (kb. 6 cm) pergamenszalagon természetes viaszú pecsétfészekben Zsigmond ötödik magyar királyi vörös viaszú titkospecsétje, melynek mérete kb. 4,5 cm és kb. egyötöde kitört. (*N. Á.*)

48.

1423. március 14. Késmárk. Zsigmond király menlevelet biztosít mindazoknak a lengyel nemeseknek, akik részt vesznek a közte és Ulászló király között kialakult konfliktus rendezésére összehívott gyűlésen Sromowcében.

Nos Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. rex significamus tenore praesentium, quibus expedit, universis, quod cum in conventionem proxima praeterita in oppidis nostris Kesmark et Libicze vocatis in terra nostra Scepusiensi existentibus de nostro ac serenissimi principis domini Wladislay eadem Dei gratia regis Poloniae etc, fratris nostri karissimi mandato et voluntate celebrata praelati et barones utriusque nostrum inter se ad sopiendum, complanandum et tollendum disscensiones et odia inter ipsum dominum regem Poloniae ac inclitum principem Allexandrum alias Vitoldum magnum ducem Lytwaniae ab una et nostram maiestatem parte ex altera satore zizaniae dyabolo procurante suscitata et exorta super dominicam Reminiscere proxime praeteritam in Schramowicze et Antiqua Villis terminum posuissent, tamen ad continuandam huiusmodi conventionem praelati et barones dicti domini Wladislai regis Poloniae etc. iam ipsis in ipsa Schramowicze congregatis per nos in praedicta Kesmark sunt invitati et ibi nos nostrique praelati et barones cum ipsis praelatis et baronibus domini regis Poloniae congressi conventionem praedictam incepimus celebrare. Et tandem causis intervenientibus legitimis et motivis nostri Antiquam Villam et praefati domini Vladislai regis Poloniae etc. praelati et barones villam Schramowicze praesenti conventioni elegerunt. Ut autem ipsis in ipsa Schramowicze existentibus haec inchoata conventio valeat tutius et feliciter terminari, eisdem praelatis et baronibus, videlicet reverendissimis in Christo patribus dominis Alberto Dei gratia Cracoviensis, regni Poloniae cancellario et Johanni Wladislawiensis ecclesiarum episcopis, Johanni decano Cracoviensi, regni Poloniae vicecancellario, Johanni de Tharnow palatino, Nicolao de Michalow capitaneo Cracoviensi, Sandiwogio de Ostrorog Poznawiensi, Johanni de Toliscrow Calisiensi, Mathie de Labisczin Wladislawiensi palatinis, Michaeli Sandomeriensi, Floriano Wisliciensi, Dobeslao Wovniciensi castellanis, Georgio alias Gedigoldus capitaneo Podoliae et Sbigneo de Brzeze marscalco regni Poloniae antedicti et aliis, quos sibi duxerint ad haec tractanda negotia adhibendos, ac omni ipsorum comitive, quam secum habuerint, ceterisque omnibus cum ipsis ad dictam conventionem venientibus vel venire volentibus simul vel seorsum et tam ad praedictam villam Schramowicze, quam ad alia quaecumque propria loca vel extranea ipsis et eorum cuilibet accommoda sive ad tractanda super praedictis odiis etc. sive alia facienda salvum conductum nostrum et securitatem plenam, integram,

perfectam, christianicam et indubitam absque ullo colore et interpretatione sinistra aut peregrina, praeter propriae significationis et sententiae intellectum concedimus veniendi et per tempus tractatibus et placitis praesentibus aptum et necessarium usque ad finem et dissolutionem conventionis huius exclusive sive ibidem in Schramowicze sive in aliis propinquis locis manendi, morandi, standi et habitandi ac ad propria cuiuslibet eorum quacumque hora diei aut noctis dispositis vel non dispositis eorum negotiis salvis omnibus eorum rebus et personis per terram vel aquam sine omni impedimento, vexatione, contentione, aresto, detentione, rixa et perturbatione qualibet redeundi promittentes sub fide nostra regia pro nobis et omnibus nostris subditis et aliis quibuslibet, qui regnum nostrum intraverint vel nostram comitabuntur maiestatem, quod salvus conductus noster praedictus et securitas nostra praesens a nobis et omnibus praedictis firmiter, fideliter et inviolabiliter servabitur et constanter cum omni attentione et fide nec per nos et nostros subditos et omnes praedictos quocumque casu imminente, videlicet homicidii, incendii, vulnerationis, improprii, contentionis et cuiuslibet contumeliae, quae possent inter praedictos praelatos et barones nostros nostros regni Hungariae vel aliquem ipsorum comitive ac praedictos praelates et barones regni Poloniae aliquantulum suboriri, debet violari notam pati vel aliquid sustinere detrimentum, sed illaesa, integra, immunis et efficax in omnibus suis punctis, condicionibus, capitulis et clausulis debet semper remanere et durare. Nichilominus tamen quaecumque dampna vel incomoda sub huiusmodi securitate nostra et conductu praefati praelati et barones regni Poloniae vel ipsorum quispiam comitive per offensam, iniuriam, invasionem vel aliam quamlibet perturbationem, quod absit, sufferent, ad plenam satisfactionem omnium horum et emendam volumus, promittimus, pollicemur et spondemus verbo nostro regio et fidei obligari harum, quibus sigillum nostrum appensum est, testimonio litterarum. Datum in Kesmark, praedicta ipsa die Dominica, qua cantatur Laetare, anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo tertio, regnorum nostrorum anno Hungariae etc. tricesimo sexto, Romanorum tredecimo et Bohemiae tertio etc.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5564.

MH: 11259–61.

MNL OL DF: 288 997.

Közli: Mon. Pol. XII. 163–164. o. 126. sz.; ZsO X. 281. sz.

Hártyán, melynek mérete kb. 50 x 23 cm. Plicaturán (kb. 10 cm) pergamenszalagon, természetes színű pecsétfészekben vörös viaszú szép állapotú pecséttel, amely Zsigmond római királyi titkospecsétje, mérete kb. 5 cm. (*N. Á.*)

49.

1423. március 19. Ófalu. *Zsigmond király menlevelet állít ki Ulászló lengyel király és a lengyel urak számára, akik azért érkeznek Magyarországra, hogy rendezzék a két uralkodó között támadt konfliktusokat.*

Sigismundus dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungariae Boemiae Dalmatiae Croatiae etc. rex notum facimus tenore praesentium universis, quomodo volentes cum serenissimo principe domino Wladislao rege Poloniae etc. fratre nostro carissimo pro sedandis complanandis amputandis et sopiendis disensionibus rancoribus displicentiis odiis disturbiis dampnis iniuriis et offensiis, quomodolibet inter nos regna et subditos nostros ab una et eundem dominum Wladislaum regem Poloniae etc., regna terras et subditos ipsius parte ex altera suscitatis et exortis, conventionem facere personalem, sibi et omnibus suis principibus ducibus praelatis et baronibus ac aliis cuiuscumque status vel conditionis comitive suae quam secum adduxerit, ad manus omnium praelatorum baronum et subditorum Poloniae, una cum omnibus praelatis baronibus et nobilibus regni Hungariae, ad hoc ipsorum speciali voluntate accedente et consensu, tenore praesentium promittimus et verbo nostro regio fideliter pollicemur pro salvo integro perfecto et christianico securitatis conductu, dantes et concedentes sibi et ipsius comitive praedictae ad nos et quaecumque loca Hungariae vel Poloniae regnorum, et specialiter ad finem pontis in parte regni Hungariae, qui pendet inter Antiquam Villam et Schramowicze, veniendi liberam facultatem, factaque et negotia regni sui et sua, terrarum Littwaniae et aliarum sibi subiectarum, totiens et tam diu quamdiu et quotiens opus fuerit et necesse, nobiscum cum praelatis et baronibus regni nostri Hungariae ac aliis cuiuscumque status conditionisque hominibus, ordinandi disponendi tractandi et ad propria, quacumque hora die aut nocte, simul vel cum comitiva sua vel seorsum, dispositis vel non dispositis factis huiusmodi vel negotiis, secure et absque omni impedimento redeundi, salvis omnibus ipsius rebus et ipsius comitive pariter et personis; reditus vero eorum post dissolutionem conventionis huiusmodi ad quindecim dies maneat plena facultas transeundi et eundi. Quem quidem securitatis nostrae conductum, una cum praedictis praelatis et baronibus nostris iuxta formam tenorem contenta sententias puncta et clausulas litterarum eidem Wladislao regi Poloniae etc. per praelatos et barones nostros praedictos super salvo conductu ad nos veniendi in locis praefatis concessum, sine dolo et fraude, bona fide, sub poenis impropriis imprecationibus, in eisdem litteris praelatorum et baronum nostrorum impressis et contentis, attendemus tenebimus et constanti roboris firmitate fideliter et inviolabiliter observabimus, nec eis contraveniemus verbo scripto facto vel opere, per se vel alium seu alios, directe vel indirecte, publice vel occulte, quantocumque

tempore succedente et crescente. Praesentium sub nostri regalis sigilli appensione testimonio litterarum. Datum in Antiqua Villa, anno Domini millesimo quadingentesimo vigesimo tertio, proxima feria sexta ante Dominicam Judica. Regnorum nostrorum anno Hungariae etc. trigesimo sexto.

Ad mandatum domini regis Dei gratia episcopis Pataviensis cancellarius;
referens Franciscus praepositus Strigoniensis.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5565.

MH: 11262–65.

MNL OL DF: –

Közli: Mon. Pol. XII. 164–165. o. 127. sz.

Regeszta: Óváry I. 301. sz.

Hártyán, melynek mérete kb. 37 x 22 cm. Plicaturán (kb. 10 cm) pergamenszalagon, természetes színű pecsétfészekben Zsigmond római királyi vörös viaszú szép állapotú titkospecsétje fűgött, mára leszakadt, de az oklevéllel együtt őrzik. Mérete kb. 5 cm. (*N. Á.*)

1423. március 19. Ófalu. *A magyar országnagyok menlevelet adnak Ulászló lengyel királynak, főpapjainak, báróinak, nemeseinek és minden alattvalójának, akik a Zsigmonddal és velük folytatandó tárgyalásra Magyar- és Lengyelország bármely helyére jönnek, a közöttük és Ulászló király, illetve a két ország és alattvalóik közötti nézeteltérések megszüntetéséért. A tárgyalást követően saját országa, Litvánia földjei vagy bármely neki alávetett terület irányába elhagyhatja az országot. Sajat és kíséretének biztonságát a határtól hat mérföldes távolságban garantálják.*

Nos Georgius episcopus Pataviensis almae Strigoniensis ecclesiae administrator, cancellarius etc., Thomas episcopus Agriensis, Nicolaus de Gara regni Hungariae palatinus, Nicolaus de Chaak waywoda Transsilvanensis, comes Petrus de Peren iudex curiae, Johannes de Maroth banus, Petrus Henrici magister thavarnicorum, Matheus de Palwcz secretarius cancellariae et comes Borsidiensis, Desew de Gara Machowiensis banus, Paulus de Ezgede banus, Johannes de Rozgon summus thesaurarius, Nicolaus de Peren marscallus, Henricus de Thomasy magister curiae, Ladislaus de Compult magister pincernarum, Johannes praepositus veteris Buden[sis] regiae maiestatis maioris sigilli Hungariae vicecancellarius, Sigismundus de Hamona, Nicolaus filius Dyetrici palatini de Pelsewcz, Nicolaus Salgo de Zechny aliique praelati barones et nobiles regni Hungariae, coniunctim et divisim omnes in solidum, tam pro nobis quam pro omnibus aliis cuiuscumque status eminentiae vel conditionis hominibus, et praesertim pro serenissimo principe domino Sigismundo Romanorum rege semper augusto ac Hungariae Boemiae etc. rege domino nostro gratioso, sub onere iuramenti, sub fide et honore ac conscientia nostris, dolo et fraude cessantibus, nullis exquisitis coloribus ingenio arte vel astutia observatis, quae de iure vel de facto consuetudinem legis vel patriae possent contra securitatem praesentem vel eius aliquam partem allegare, ad manus serenissimi principis domini Wladislai regis Poloniae et omnium praelatorum baronum nobilium et subditorum regni Poloniae etc., tenore praesentium promittimus pollicemur et spondemus pro salvo integro perfecto indubitato et christianicae securitatis conductu, quod ad conventionem cum serenissimo principe domino Sigismundo rege praedicto domino nostro gratioso et nobiscum personalem ad quaecumque loca Hungariae vel Poloniae regnorum, et specialiter ad finem pontis in parte regni Hungariae, qui pendet inter Antiquam Villam et Sramowicze, pro sedandis et sopiendis inter se et serenissimum principem dominum Wladislaum praedictum et ipsorum regna terras dominia et subditos disturbis dissensionibus controversiis dampnis iniuriis rancoribus displicentiis et odiis quomodolibet exortis, libere secure et absque omni molestia perturbatione invasione, cum tota ipsius comitiva, quam

secum habuerit, venire poterit, factaque sua regni sui terrarum Lithwanie et aliarum sibi subiectarum, libere et iuxta suae voluntatis beneplacitum, per se vel interpositas personas, cum praedicto domino rege Sigismundo nobiscum et cum aliis coadiutoribus nostris et nobis adhaerentibus, tam diu quam diu opus fuerit et necesse, ordinare disponere et tractare ac ad propria, in die vel in nocte quacumque hora voluerit, simul cum comitiva sua vel seorsum, absque omni impedimento, redire et reverti usque trans metas regni Ungariae per sex miliaria aut ultra, salvis omnibus ipsius et eius comitive rebus pariter et personis, nolentes, ut per hoc securitatis nostrae huiusmodi conductus laederetur cassaretur vel cessaret, si quod absit per homines comitive ipsius domini regis Poloniae etc. aliqua incendia lites contentiones seditiones controversiae rumores et discordiae inflictiones vulnerum homicidia et qualescumque offensiones personarum verbi facti vel operis committantur et sequantur. Si quid autem contra praedictum dominum Wladislaum regem Poloniae vel homines comitive suae predictae, verbo facto vel opere, per quae laedi possent vel offendi aut eis quovismodo derogari, insurgere voluerit, tunc eidem domino Wladislao regi Poloniae etc. et omnibus hominibus ipsius comitive adversum quemlibet hominem mundi, nullum prorsus excludendo, auxilio consilio favore et omni facultate posse et potentia nostris, volumus et debemus et ex nunc nos obligamus, circa protectionem tuitionem et deffensionem fideliter et constanter assistendo adhaerere. Et si quidpiam contra praemissa vel aliquid praemissorum per nos seu alium aut alios, directe vel indirecte, explicite vel implicite, publice vel occulte, verbo facto vel opere, scripto signo nutu vel quocumque indicio, duxerimus attemptandum vel ea neglexerimus aut noluerimus quovismodo adimplere, per quod aut per quae huiusmodi nostri salvi conductus securitas in aliquo laederetur, id ipsum vergat in dedecus nostrorum fidei conscientiae animae famae pariter et honoris, infamesque et inglorii periuri fidefragi degeneres ignobiles volumus reputandum, a nobilitate et omnium fide dignorum conversatione comunione et participatione semoveri et secludi, ignominiae et pudori cum omnibus nostris posteris subiacere, tamquam promissorum fidei conscientiae iuramenti et honoris corruptores et nephandi transgressores, subicientes nos et successores nostros monitioni hortationi increpationi execrationi imprecationi impropriis molestationi turbationibus et bonorum nostrorum vastationibus praedicti Sigismundi regis etc. ac praelatorum baronum nobilium et subiectorum, omnibus penitus excusationibus et exceptionibus amputatis et exclusis, quae nobis famae honori iuramento et conscientiae nostris et aliis praemissis aequaliter et in aliquo possent suffragari. Harum quibus sigilla nostra appensa sunt testimonio litterarum. Datum in Antiqua Villa, anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimo tertio, proxima feria sexta ante Dominicam Judica.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5566.

MH: 11266–79.

MNL OL DF: 288 998.

Közli: Mon. Pol. XII. 165–167. o. 128. sz.

Regeszta: Óváry I. 300. sz.; ZsO X. 295. sz.

Hártyán, melynek mérete kb. 50 x 28 cm. Plicaturán (kb. 10 cm) beíratlan pergamenszalagokon, természetes színű pecsétfészkekben eredetileg 18 db pecsét függött egy sorban. Ma egy darab vörös viaszú és tizenegy darab zöld viaszú pecsét van meg, egy továbbinak csak a pecsétfészke maradt épen. Leírásukat lásd az adatbázisban. (*N. Á.*)

51.

1423. március 29. Késmárk. *Zsigmond emlékezetül adja, hogy miután elhatározta, hogy Ulászló lengyel királlyal tárgyalásokat folytat a közte egyfelől, Ulászló, valamint Vitold litván nagyfejedelem között másfelől a korábban Lublóban kötött örök béke óta kialakult nézeteltérésekről, károkról és jogtalanságokról, a főpapok, fejedelmek, bárók és előkelők tanácsára a békét helyreállítja és megújítja, és ígéretet tesz a korábbi rendelkezések betartására. A békét megerősítik még a király mellett a magyar bárók és főpapok.*

Sigismundus, Dei gratia Romanorum rex semper augustus, ac Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. rex. Notum facimus tenore praesentium universis. Altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei cuncta disponens, numero pondere et mensura, qui etiam corda tenet regum, et illa, quo voluerit, sua voluntate deflectit. Nos cum serenissimo principe, domino Wladislao, rege Poloniae, fratre nostro carissimo convenire disposuit, ut inter nos mutuis hinc inde tractatibus, colloquiis et placitis observatis et habitis, inter nos ab una, et praefatum Wladislaum, regem Poloniae, nec non illustrem principem Alexandrum, alias Witoldum, magnum ducem Lithuaniae, fratres nostros carissimos, parte ab altera, super omnibus odiis displicentiis, rancoribus, discrepantiis, laesionibus, dampnis, iniuriis, et offensis, post perpetua pacis foedera, dudum in Liblio inita inter nos utrinque subortis suscitatis, et occasione quacunque, a quacunque parte transgressis, mutua caritas et rediviva fraternitas oriretur, omnium rancorum, odiorum, displicentiarum, dissensionum, dampnorum, iniuriarum, offensarum et discrepantiarum, Spiritus nos Sancti gratia dirigente amotis prorsus fomitiibus et incentivis peremptis, paxque perpetua et tranquillitas restaurarentur, quia non nisi in pacis tempore bene colitur auctor pacis. Idcirco non per errorem aut improvide, sed animo deliberato, sano praelatorum, principum, baronum et procerum nostrorum fidelium accedente consilio, huiusmodi pacem, unionem et fraternitatem restauravimus, reduximus, restauramus et reducimus ad fraternae et pristinae caritatis perfectionem, quae per quaedam incommoda dampnorum, iniuriarum et offensarum praedictarum fuerat aliquanto tempore intercepta, ita, quod ad ea mala nunquam de cetero sub fide et honore, et pondere praestiti iuramenti instantibus seu obviantibus suggestionibus, persuasionibus et susurris quorumcunque quomodolibet revertemur, nec eorum ullo umquam tempore nos et heredes et successores nostri, inter nos in malo debebimus, nec volumus reminisci, ad animum revocare, innovare vel movere, ex novis vel aliis quibuscunque causis et casibus emergentibus in futurum, in quocumque statu vel dignitatis eminentia, dirigente altissimo fuerimus sublimati, sed dictos fratres nostros Wladislaum, regem Poloniae, et Allexandrum, ducem Littwaniae, mutuis favoribus et amoris vinculo prosequi tenebimur, ac si nunquam inter

Nos et eos dissensiones, odia, dampna et iniuriae huiusmodi contigissent, ipsosque vera, perfecta, christianica et indubitata caritate complecti, iuxta litteras et inscriptiones, inter nos in Libro editas et sub fidei puritate et iuramento firmatas. Insuper promittimus pro nobis, heredibus et successoribus nostris, ac sub fide et honore nostris purissimis pollicemur, pro nobis, terris et subditis nostrorum regnorum, nostris et ipsorum nominibus, universas et singulas litteras, inscriptiones, privilegia contractus, pactiones et munimenta omnia inter nos et dictum Wladislaum regem et Allexandrum ducem, fratres nostros carissimos, et eorum subditos inita, concepta, edita facta et finita, sub quacumque forma verborum seu tenore, quocumque tempore et in quibuscumque locis et praesertim litteras praedictas in Libro iuramento firmatas, quas hic habere volumus pro insertis, servabimus, nec ratione et occasione huiusmodi odiorum, displicentiarum, iniuriarum, dampnorum, laesionum et perturbationum inter nos et dictos fratres nostros, forte suadente seminatore zizaniae suscitatas, ullam instantiam, laesionem, dampnum, praeiudicium et iacturam, quomodolibet faciemus. Sed semper huiusmodi concepta fraternitatis pacta foedera et caritatis vinculum, in solida, perfecta, continua et firmitate perpetua, in eo statu et vigore, in quibus a primaevis eorum exordiis fuerant, debebunt inviolabiliter remanere, et iugiter priorem effectum et efficaciam obtinere. Eisdem litteras, privilegia et contractus praefatos, innovantes, ratificantes, gratificantes, roborantes, et de certa nostra scientia confirmantes. Et nos Georgius episcopus Pataviensis, almae Strigoniensis ecclesiae administrator, aulae Romanae regiae cancellarius, Thomas Agriensis, et Petrus Corbaviensis episcopi, Steffanus regni Rasciae despotus, Hermannus Ciliae Zegoriaeque comes, Nicolaus de Gara, regni Hungariae palatinus, Nicolaus de Chaak waivoda Transsilvanus, comes Petrus de Peren, iudex curiae regiae maiestatis, Petrus Henrici magister tavarnicorum, Pipo de Ozora comes Themesiensis, Desew de Gara banus Machowiensis, Joannes de Gara, Joannes de Marott banus, Joannes Gregorii de Alssan, Paulus de Ezdege banus, Jacobus de Zantho waivoda, Joannes de Rozgon summus thesaurarius regiae maiestatis, Matthaeus de Palowcz Borsodiensis et de Bereg comitatum comes, Nicolaus de Peren marescalus, Henricus de Thomasi magister curiae, Steffanus de Bator magister dapiferorum, Ladislaus de Kompolt magister pincernarum regiae maiestatis, Joannes Jakch de Kwsal, Steffanus de Rozgon, Junior comes Psoniensis, Michael filius Steffani comes Neugradiensis, bona fide et christianica, nostris et fratrum, regnicolarumque universorum nomine et nominibus assumimus et pollicemur, quod omnia et singula, superius scripta et expressa, dominus noster Sigismundus rex attendet, nos perpendemus et servabimus, suamque serenitatem inconcusse observanda inducemus, dolo et fraude in omnibus et singulis praemissis procul motis. Praesentium sub nostrae maiestatis ac etiam praelatorum, principum et baronum praedictorum sigillorum testimonio litterarum. Datum

in oppido Kiersmark. Anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo tertio, feria tertia post Dominicam Ramis Palmarum, regnorum nostrorum anno Hungariae etc. trigesimo septimo, Romanorum XIII., et Bohemiae tertio. L. SS. viginti quinque.

Ad mandatum domini regis
Franciscus prepositus Strigoniensis

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5567.

MH: 11280–308.

MNL OL DF: 288 999.

Közli: Dogiel, I. 52–53. o. XIII. sz.; Fejér, CDH X/6. 533–537. o. CCXXII. sz.

Regeszta: ZsO X. 329.

Hártyán, melynek mérete kb. 50 x 30 cm. Az „S” kezdőbetű szépen díszített, és az intituláció szókezdő betűi is díszettek. Plicaturán (kb. 10 cm) balról jobbra az első helyen selyemsodraton Zsigmond római királyi természetes viaszú felségpecsétje függött, mára leszakadt, de az oklevél mellett őrzik. Enyhén kopot, kitört, mérete kb. 11 cm. Ezt követően 24 db természetes színű pecsétfészkek függ pergamenszalagokon. Az öt vörös viaszú és tizenhét zöld viaszú pecsét leírását lásd az adatbázisban (két pecsétfészkek üres). Az első hat pecsét címezést is kapott a plican a felfüggesztésnél: „Rex”, „Pata[viensis]”, „Agrien[is]”, „Corbavien[is]”, „Despotus”, „Ciliae”. A második pecsét hátoldalába vörös viaszú ellenőrzőpecsétet (?) nyomtak. (*N. Á.*)

52.

1423. április 9. Lőcse. Zsigmond magyar király oklevele, amely szerint a március 21-i ófalui találkozásuk alkalmával Ulászló lengyel király esküt tett, hogy ellentétben ellenségei vádaskodásaival, nem támogatta a csehországi wiklifîta eretnekeket.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungariae, Boemiae, Dalmatiae, Croatiae, etc. rex universis et singulis principibus, ecclesiasticis et saecularibus comitibus, baronibus, nobiles, militibus, clientibus, ceterisque christicolis universis significamus, quod convenientibus nobis in terra Scepusiensi diocesis Strigoniensis prope Antiquam Villam vigesima prima die mensis Martii circa metas Hungariae et Poloniae cum serenissimo principe domino Wladislao rege Poloniae, fratre nostro carissimo ad placitanda et tractanda pacis commoda regnis et subditis nostris utriusque pro futura, quae Domino praestante in praesentiarum felices exitus receperunt, praefatus dominus Wladislaus rex Poloniae, frater noster carissimus, qui fuerat apud nonnullos Christi fideles ab aemulis suis pro subsidiis et receptationibus ac fautoria perfidorum hereticorum Wykleffistarum de Boemia delatus iniuste ad consultationem praelatorum, principum et baronum nostrorum, utrorumque in nostri et eorundem praelatorum, principum, baronum et procerum praesentia se iustificavit verbo regio et fidei, quod huiusmodi subsidia praefatis hereticis nunquam fecit, nec de sua processerunt voluntate et consensu. Quam quidem iustificationem volumus universis Christi fidelibus esse notam et eam praesentibus aperte ubique nuntiamus hortantes omnes et singulos, ad quos praesentes pervenerint, quatenus ipsam pro sufficienti et legitime facta velint et debeant recipere et praefatum dominum Wladislaum regem Poloniae, fratrem nostrum carissimum non obstante quibuscunque aemulorum suorum detractionibus principem vere catholicum et fidei christianae perfectissimum, indubitatum orthodoxum et catholicum zelatorem reputare, quem et nos reputamus et talem nostris testimoniis fidelibus affirmamus praesentium sub nostri regalis sigilli appensione testimonio litterarum. Datum Lewczoviae, anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo tertio, VIII. die Aprilis, regnorum nostrorum anno Hungariae, etc. trigesimo septimo, Romanorum tredecimo, Boemiae vero tertio.

Ad mandatum domini regis Dei gratia episcopo Pataviensis
cancellario referente Franciscus praepositus Strigoniensis

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5548.

MH: 11309–310.

MNL OL DF: 288 988.

Közli: ZsO X. 366.

Hártyán, amelynek mérete kb. 40 x 18 cm. Az „S” kezdőbetű díszített. Plicatúrán (kb. 8 cm) pergamenszalagon egykoron pecsét függött, mára elveszett. DF-ben tévesen protokollumként szerepel. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

1425. február 6. Vasvár. Zsigmond magyar király levele Ulászló lengyel királyhoz, amelyben kifejezi örömét afölött, hogy Ulászlónak fia született, s mivel akadályoztatása miatt személyesen nem tud részt venni a keresztelőn, elküldi maga helyett Kelemen győri püspököt azzal a felhatalmazással, hogy lássa el helyette a keresztapai kötelességeket.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungariae, Boemiae, Dalmatiae, Croatiae, etc. rex serenissimo principi domino Wladislao regi Poloniae, etc. fratri nostro carissimo salutem et fraterni amoris continuum incrementum. Serenissime princeps, frater carissime. Magnae exultationis perfusi laetitia de genite vobis sexus masculini prole bonae indolis et membrorum elegancia decenter suffulti et ad hanc lucem producti. Et ad renationes baptismalis fidei christianae auspice Domino proxime feliciter recreandi vestris praecipibus ad compaternitatis officium invitati libentissime vestris annuissemus votis, ymmo nos affectione voluntaria ultroneos obtulissemus, nisi nobis arduorum agitabilium negotiorum qualitas obstitisset. Ideoque ne tantae petitionis vestrae videamur ingrati, mittimus ad serenitatem vestram venerabilem Clementem episcopum Jauriensem, consiliarium nostrum devotum, dilectum, cui non per errorem aut improvide, sed animo deliberato et de certa nostra scientia tenore praesentium damus et concedimus auctoritatem et plenariam facultatem nostro nomine praefatum filium vestrum de fonte baptismatis tollendi et levandi, sibi que nomen fidelis chisticolae iuxta formam et ritum ecclesiae imponendi ac nos ad compaternitatis debitum obligandi et restringendi, ad quod obligati esse volumus ac si ipsum filium vestrum circa huiusmodi baptisma nostris propriis digitis tetigissemus et personaliter levassimus, volumusque in omni compaternitatis vinculo esse realiter obligati, ac si omnia circa praemissa necessaria personaliter per nos fuissent impleta. Ratum et gratum habentes et habere volentes quidquid per praedictum Clementem circa praemissa acta, facta, gesta fuerint et impleta, praesentium sub nostrae maiestatis sigilli testimonio litterarum. Datum in Ferrea Civitate Jauriensis dyocesis, anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo quinto, in die Sanctae Dorotheae virginis, regnorum nostrorum Hungariae, etc. tricesimo octavo, Romanorum quinto decimo, Boemiae vero quinto.

Ad mandatum domini regis
Franciscus praepositus Strigoniensis

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5464.

MH: 11311-12.

MNL OL DF: 288 976.

Közli: ZsO XII. 117.

Hártyán, amelynek mérete kb. 40 x 20,5 cm. Független selyem. *(N. Á.)*
(Tóth Péter)

54.

1427. május 5. Medyka. *Ulászló lengyel király teljhatalmú biztosokat küld ki a Magyar- és Lengyelország közti határok kiigazítása és az új határok kijelölése céljából.*

Wladislaus dei gratia rex Poloniae Lithwaniaeque princeps supremus et heres Russiae etc. significamus tenore praesentium quibus expedit universis, quomodo nos limitationibus et distinctionibus granicierum, inter nos et quasdam certas partes regni nostri ab una et serenissimum principem dominum Sigismundum eadem gratia Romanorum et Hungariae etc. regem fratrem nostrum carissimum ipsiusque terras partibus ab altera faciendis, propria in persona intendere non valentes, ex certa nostra scientia dedimus et concessimus damus et concedimus reverendo in Christo patri domino Johanni episcopo Wladislaviensi, magnificis strennuis et nobilebus Sandiwogio de Ostrorog Poznaniensi, Mathiae de Labischin Brestensi, Jarando de Grabye Juniwladislaviensi pallatinis, Thome de Pakost Poznaniensi, Martino de Slawsko Kalisiensi, Andree de Domaborz Camenecensi, Nicolao Kelbasa Bidgostiensi castellanis, Petro Corczbog Poznaniensi et Dobrogostio de Schamotuli Kalisiensi subcamerariis, Nicolao Sapyensky iudici Poznaniensi necnon honorabilibus Alberto preposito, Nicolao Kiczka archidiacono et Mathiae Cordebog canonico et officiali Gneznensis et Poznaniensis ecclesiarum et cuilibet ipsorum in solidum, plenam liberam et omnimodam potestatem ac mandatum speciale, metas sive granicies praedictas distingwendi decidendi et ipsas signis metalibus designandi erigendi et perficiendi ac alia omnia et singula faciendi, quae in praemissis et circa praemissa fuerint necessaria seu quomodolibet opportuna, promittentes nos ratum gratum atque firmum perpetuo habiturum, quidquid per dictos factores sive nuntios nostros seu quemlibet ipsorum actum factum ordinatum fuerit in praemissis, harum nostrarum vigore litterarum, quibus sigillum nostrum est appensum testimonio litterarum. Datum in Medica quinta die mensis Maii, anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimo septimo.

Relatio venerabilis Stanislai Czołek
regni Poloniae vicecancellarii.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5568.

MH: 11313–15.

MNL OL DF: 289 000.

Közli: Mon. Pol. XII. 203–204. o. 157. sz.

Regesza: Óváry I. 353. sz.; ZsO XIV. 468.

Hártyán, amelynek mérete kb. 43 x 28 cm. Pergamenszalagon, természetes színű pecsétfészekben vörös viaszú szép állapotú pecséttel, amely II. Ulászló lengyel királyi titkospecsétje. (*N. Á.*)

1439. február 10. Namysłów. János zenggi püspök, mint pápai legátus, az Ulászló lengyel és Albert római király közti béketárgyalások folytatása és befejezése céljából ez év június 24-ig fegyverszünetet rendel el, melyet Albert király biztosai is elfogadnak.

In nomine Domini amen. Universis et singulis innotescat praesentium ex tenore, quod nos Iohannes episcopus Segnensis, sanctissimi domini nostri domini Eugenii divina providentia papae quarti et apostolicae sedis legatus, post varios susceptos exhibitosque labores pro pace perpetua reformanda et firmanda inter serenissimos principes dominum Albertum Romanorum etc. ex una et dominum Wladislaum Poloniae reges et illustrem principem Kazimirum fratrem suum ex altera partibus, propter difficultates in tractatu huiusmodi pacis emergentes illam ad praesens perficere prout optabamus non potuimus, licet saepe et cum maxima attentione apud Wratislaviam inter praefatum dominum regem Romanorum etc. et insignes ambasiatores domini regis Poloniae diu tractavimus, nec non post diaetam in praesenti opido assignatam inter solemnes utriusque partis ambasiatores, qui in ea convenerunt, diligentissime laboravimus. Et considerantes, quod res arduae difficiliter fuerint et licet in uno tempore impedimentum recipiant, alio tempore dei misericordia adiuvante recipiant complementum, idcirco ne tantum bonum totaliter laberetur et huius pacis tractatus penitus rumperetur et propter eius rupturam bella et caedes insurgerent in populo christiano, nos inter praefatos dominos reges et dominum Kazimirum et utrorumque seu cuiuslibet eorum principes barones nobiles subditos adhaerentes et coadiutores et terras ac dominia eorum et cuiuscunque eorum, sufferentiam et tollerantiam a gwerra et treuga seu treugarum inducias auctoritate sanctissimi domini nostri papae et apostolicae sedis indicimus et statuimus, duraturam a die datarum praesentium usque ad festum sancti Iohannis Baptistae in mense Iunii proxime venturi usque ad solis occasionem, et quod tempore medio in festo Ascensionis Domini proxime venturi diaeta solemnis teneri et celebrari debeat in locis contentis in inscriptionibus regnorum Hungariae et Poloniae hactenusque observatis, pro continuatione tractatus pacis perpetuae, ad quam iidem domini reges et dominus Kazimirus per se aut per oratores suos pleno mandato fulcitos convenire teneantur, in qua diaeta dei misericordia concedente speramus, quod pax perpetua sequetur. Et ut haec treuga gratior et sincerior videatur et indicium aliquo modo praestet pacis perpetuae futurae, ei deliberavimus adiungendum, quod omnes captivi cuiuscunque partis, qui usque ad diem datarum praesentium pactati sunt pro quacunque pecuniae quantitate et illam non solverunt vel forte in futurum pactari continget, ad solutionem eius tempore treugarum durante artari seu coherceri minime possint. Et si aliqui captivorum Polonorum vel Bohemorum

non depactatorum super certis fideiussoribus, de quibus domini eosdem captivos habentes contentarentur, possent sibi relaxationis inducias optinere, consentiantur eis quamdiu treugae durant; quod si forsitan in Bohemia aliquis ex subditis adiutoribus vel adhaerentibus alicuius ex praefatis partibus aliqua temeritate permotus in huiusmodi treugis nollet includi, sed insolentiis et aliis insultibus ad modum guerrae hac treuga durante voluerit evagare, extunc alia pars illum invadere possit et per hoc treuga generaliter nullatenus infringatur nec etiam illius, qui in hac treuga noluerit includi, captivi gaudeant induciis solutione pecuniae depactatae. Mercatores autem et ceteri omnes subditi praefatorum dominorum regum possint ad invicem treuga huiusmodi durante mercari et negotiari, sicut tempore pacis poterant et solebant.

Nos autem Conradus Dei gratia episcopus Wratislaviensis nec non Conradus Kettener et Conradus Albus duces Slesiae etc., Gaspar Sligk miles aulae regiae supremus cancellarius dominus Novicastro et capitaneus terrarum Egrae et Cubiti, Benedictus praepositus Albensis et electus Iauriensis necnon Stephanus de Hohemberg, oratores et procuratores praefati domini regis Romanorum etc., ad haec potestatem sufficientem habentes, volentes monitis praedicti reverendi legati immo verius sanctissimi domini nostri papae et apostolicae sedis parere et in nullo penitus contraire seu illa contemnere, praefatam treugam sic ut praemititur indictam ac etiam dictam diaetam, ut praedicitur celebrandam per praefatum dominum nostrum regem vel oratores et procuratores suos, acceptavimus et amplexi sumus et tenore praesentium acceptamus et amplectimur, promittentes sub verbo regio domini nostri regis et sub puritate suae regiae fidei pro eo et universis subditis suis et regnorum ac dominiorum suorum cuiuscumque gradus seu conditionis existant et adhaerentibus et coadiutoribus suis, ut huiusmodi treugam praefatam domino regi Poloniae et domino Kazimiro fratri suo et regno ducatibus et terris et subditis adhaerentibus et coadiutoribus suis seu cuiuslibet eorum inviolabiliter observabit et per suos observari faciet, ac diaetam supra dictam in locis ipsis per se aut per solemnes oratores et procuratores suos ad haec potestatem habentes teneri faciet, omniaque explebit, quae in praefata treuga et conditionibus eius superius continentur. Reservamus tamen nobis viginti dierum spatium post datarum praesentium ad notificandum capitaneis et ceteris amicis et benivolis domini nostri regis, ut pecuniam promissam a captivis pactatis usque ad expirationem praefatae treugae non exigant nec exposcant.

In quorum testimonium nos supradictus Iohannes episcopus Segnensis apostolicae sedis legatus sigillum nostrum pontificale appendi fecimus ac praesentem notarium publicum rogavimus, ut sua subscriptione signaret. Nosque praefati oratores domini nostri regis Romanorum sigillis nostris muniri hanc cartam fecimus, ne quicquam in praemissis in dubium ullo umquam tempore posset veniri. Datum in opido Namslaw Wratislaviensis diocesis, decima mensis

Februarii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo tricesimo nono, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Eugenii digna Dei prudentia papae quarto anno octavo. Praesentibus ibidem egregio et discretis viris domino Thoma de Strzempyno decretorum doctore, Paszek de Goslawicze, Nicolao de Zawady et Iohanne Iantuszko testibus vocatis ad haec et rogatis.

Et ego Laurentius quondam Michaelis Monsterberg de Stum, clericus Pomezaniensis diocesis publicus apostolica auctoritate notarius, qui praedictis treugarum et dictae indictioni decreto et assignationi ac acceptationi, sic ut praemittitur, factis et habitis omnibusque aliis et singulis supra dictis, dum sic agerentur et fierent, una cum praenominatis testibus praesens interfui, ea omnia et singula sic fieri vidi et audivi, ideo hoc praesens instrumentum ad mandatum praefati domini legati hic me subscripsi signumque meum solitum apposui in fidem et testimonium omnium et singulorum praemissorum.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5569.

MH: 11321–29.

MNL OL DF: 289 001.

Közli: Mon. Pol. XII. 386–388. o. 254. sz.

Regeszta: Óváry I. 430. sz.

Hátján, amelynek mérete kb. 55 x 42 cm. Plicaturán hat vörös és egy zöld viaszú pecsét függ. Az első selyemzsinóron, mely erősen rongált, a többi címzés nélküli pergamenszalagon, kissé elmosódva. (*N. Á.*)

56.

1439. május 3. Pozsony. *Albert római és magyar király az Ulászló lengyel királlyal való fegyverszünet meghosszabbítása, vagy békeegyezség megkötése végett Benedek győri püspök, Kaspar Schlick birodalmi és cseh királyi kancellár, Perényi János tárnokmester, Rozgonyi István pozsonyi ispán és szepesi kapitány, Hohenberg István és Pohárnok István zólyomi kapitány személyében teljhatalmú biztosokat küld ki.*

Albertus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, etc. rex et dux Austriae, etc. notum facimus tenore praesentium universis. Cum pridem in diaeta Namslaviensi per reverendos in Christo patres Johannem Segniensem, sanctissimi domini nostri papae Eugenii et Alfonsum Burgensem episcopos, sacrae Basiliensis sinodi legatos pro continuatione pacis perpetuae inter nos ab una et illustrissimum ac praeclarum principes Wladislaum Poloniae regem et ducem Kazimirum, germanum suum indicta sit treuga et etiam diaeta conventionis celebranda super festo Ascensionis Domini nunc futuro per nos utrimque, aut oratores nostros pleno mandato fulcitos in locis inscriptionum antiquarum inter regna Hungariae et Poloniae habitarum, prout litterae praefatorum dominorum legatorum desuper confectae clarius attestantur. Idcirco eorum institutis obtemperantes huiusmodi diaetae satisfactori, ad eandem transmittendos duximus et transmittimus reverendum patrem Benedictum electum Iauriensis ecclesiae, Gaspar de Holicz imperialem et regni Bohemiae cancellarium terrarum Egrae et Cubiti capitaneum, Iohannem de Perin magistrum tavernicorum regalium, Steffanum de Rozgon comitem Pozoniensem et capitaneum terrae Scepusiensis, Steffanum de Hohenberg et Stephanum Poharnok capitaneum Zoliensem, consiliarios ambasiatores nuntios et fideles nostros dilectos, quibus omnibus et cuilibet eorum in solidum etiam plenarium mandatum auctoritatem et facultatem dedimus et concessimus, damus et concedimus per praesentes pro nobis et nostro ac regnorum nostrorum nomine in praefatis diaeta et loco cum dictis rege Poloniae fratreque suo Kazimiro seu ipsorum ambasiatoribus nuntiis et agentibus, pro eis pleno ad hoc mandato suffultis, conveniendi conferendi placitandi et de congruentibus mediis pacis perpetuae captandis pertractandi, et super cunctis illatis iniuriis et interesse componendi paciscendi transigendi ac modis honestis et licitis concordandi, pacemque et concordiam perpetuam inter nos et regna nostra Hungariae Bohemiae ceterasque terras nobis subditas ac praefatos regem et ducem regnum et terras eorum, ac etiam quascumque treugas seu sufferencias, prout viderint expedire, inter nos utrimque faciendi firmandi et concludendi, firmata conducta et conclusa promissionibus et stipulationibus sub verbo nostro regio et puritate fidei nostra parte roborandi, litterasque oportunas desuper confectas sive confiendas tradendi, et viceversa ab alia parte consimiles promissiones stipulationes

et litteras recipiendi approbandi et gratificandi, omniaque alia et singula dicendi faciendi gerendi et exercendi, quae pro huiusmodi pacis seu concordiae vel etiam treugarum dirigenda et procuranda unione quomodolibet honesta et necessaria fuerint seu etiam oportuna, quae et nos faceremus seu facere possemus, si praemissis nos contingeret personaliter interesse; etiam si talia essent, quae mandatum exigent magis speciale. Ratum et firmum habentes et in verbo nostro regio habere et tenere promittentes, quicquid per praefatos nostros consiliarios ambasiatores et nuntios vel maiorem eorum partem factum dictum gestum conclusum et firmatum fuerit quomodolibet in praemissis, praesentium sub nostrae regalis maiestatis sigillo testimonio litterarum. Datum Pozonii tertia die Maii, anno domini millesimo quadringentesimo tricesimo nono, regnorum nostrorum anno secundo.

Ad mandatum domini regis
Petrus praepositus Nortusensis.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5570.

MH: 11330–32.

MNL OL DF: 289 002.

Közl. Mon. Pol. XII. 391–392. o. 256. sz.

Regesza: Óváry I. 431. sz.

Hátyán, melynek mérete kb. 52 x 30 cm. Plicaturán pergamenszalagon Albert király természetes színű viaszba nyomott, kissé kopott, egyoldalú felségpecsétje.
(N. Á.)

(Tóth Péter)

57.

1439. október 17. Esztergom. *Albert római és magyar király az Ulászló lengyel királlyal való béketárgyalások megindítása és fegyverszünet megkötése végett Palóci László és Berzevici Pohárnok István személyében teljhatalmú biztosokat küld Lengyelországba.*

Albertus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, etc. rex, dux Austriae, etc. Significamus tenore praesentium quibus expedit universis, quod de fide et legalitate magnificorum et nobilium Wladislai de Palocz magistri curiae nostrae maiestatis et Stephani Poharnok de Berzevicz oratorum nostrorum fidelium dilectorum plenam gerendae fiduciae praesumptionem ipsis et eorum cuilibet in solidum plenam damus et omnimodam concedimus tenore praesentium facultatem cum serenissimo domino Wladislao rege Poloniae Lithwaniaeque principe supremo etc. conveniendi, necessarios quoque tractatus habendi atque treugam sufferentiam, tollerentiam a guerra concludendi, inscriptionibus firmandi et stabiliendi ac super pace tractanda perpetua, aliam diaetam congruentem inter nos utrinque recipiendi et faciendi, promittentes verbo nostro regio omnia et singula quaecunque per dictos oratores nostros conductata, tractata, conclusa ut fuerint, rata, grata atque firma habere et servare tamquam nos ipsi si praemissis interesse personaliter eadem clauderemus, tractaremus, concluderemus et modo efficaciori firmaremus. Harum testimonio litterarum [sigillum] quibus secretum nostrum est appensum. Datum Strigonii, Sabato post festum Sancti Galli, anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo nono, regnorum nostrorum anno secundo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5571.

MH: 11333–35.

MNL OL DF: 289 003.

Közli: –

Regesztá: Óváry I. 432. sz.

Hátján, melynek mérete kb. 31 x 14,5 cm. Plicatúrán pergamenszalagon természetes színű pecsétfészkekben Albert király osztrák titkospecsétje vörös viaszba nyomva, kiváló állapotban. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

58.

1440. január 18. Buda. *A tanácskozáson jelen lévő bárók, főpapok, előkelők, és nemesek oklevele, amellyel teljhatalmú megbízást adnak követeknek János zenggi püspöknek, Tallóci Matkó szlavón, horvát-dalmát bánnak, Bátori István volt országbírónak, Perényi János tárnokmesternek, Pálóci László ajtónállómesternek és Marcali Imre somogyi és verőcei ispánnak, hogy Lengyelországban tárgyalásokat folytassanak Ulászló lengyel királlyal és a lengyel országnagyokkal.*

Praelati, principes, comites, barones, milites, proceres et nobiles regni Hungariae nunc in congregatione generali Budae constituti notum facimus universis per praesentes, quod quia prout tam ex forma scriptae responsionis nostrae nuper magnificis viris Johanni de Koneczpole regni Poloniae cancellario ac Petro de Kurow castellano Sandeczensi, ambasiatoribus serenissimi principis domini Wladislai Poloniae regis, necnon reverendorum patrum ac magnificorum viro- rum praelatorum et baronum ipsius regni Poloniae hic pridem constitutis tradi- tae, quam etiam ex post ex certarum nostrarum litterarum serie colligitur, nostri fuit propositi certis promissionibus firmati, ut ad dandum et aperiendum dictis dominis regi ac praelatis et baronibus Poloniae super rebus et petitis per prae- fatos eorum ambasiatores propositis nostrum finale responsum aliquos etiam alios tractatus peragendo certos et notabiles ambasiatores nostros ad conspec- tum praefatorum dominorum regis et praelatorum ac baronum Poloniae nos- tro omnium nomine mittere et destinare. Ideo secundum praetactum nostrum propositum, mutuis plurimorum dierum colloquiis et tandem unanimi delibe- ratione praehabitis, carissimos fratres nostros reverendum in Christo patrem dominum Johannem episcopum Segniensem, necnon magnificos viros dominos Mathkonem de Tallowcz, regnorum Dalmatiae et Croatiae ac totius Sclavoniae banum, Stephanum de Bathor pridem iudicem curiae regiae, Johannem de Peren magistrum tavarnicorum regalium, Ladislaum de Paloucz magistrum ianitorum regalium et Emericum de Marczali Simigiensis et de Werewcze comitatum comi- tem ac magistrum dapiferorum regalium de nostri medio ad transeundum in hui- usmodi ambasiata nostra versus et ad dictos dominos regem ac praelatos et barones Poloniae duximus deputandos, imo deputamus et ipsos ad id unanimiter eligimus per praesentes, quibus omnibus simul et etiam maiori parti eorundem atque in casu, quo aliquis seu aliqui ex eis vel infirmitate, vel notabili et inevitabili occupatione et necessitate praeventi et occupati, aut ex quacumque alia inpotentiae causa illac accedere nequierint, etiam illis, qui ex ipsis nostro nomine illac accesserint, dedimus et attribuimus, imo damus et tribuimus per praesentes plenissimum mandatum fa- cultatemque et auctoritatem pro nobis et nostro ac totius regni et subditorum eius nomine secundum informationem eis traditam in loco, ubi praefatus dominus rex

Poloniae reperiri poterit, aut in quo idem eis audientiam praestare voluerit, ad conveniendum cum eodem domino rege ac praelatis et baronibus dicti regni Poloniae ac conferendum, necnon ad petita respondendum ac tractandum, agendum et componendum, concordandum, pacemque et concordiam cum ipsis secundum intentionem nostram eis cognitam faciendum, firmandum et concludendum, firmataque et condicta ac conclusa, stipulationibus sub nostrae fidei puritate nostri ac subditorum huius regni coronae parte roborandum, litterasque opportunas desuper confectas seu conficiendas tradendum, et vice versa ab ipsis domino rege ac praelatis et baronibus suis promissiones et consimiles stipulationes et litteras recipiendum, approbandum et gratificandum, omniaque alia et singula dicendum, faciendum, gerendum et exercendum, quae pro huius pacis, seu concordiae et conclusionis dirigenda et procuranda unione quomodolibet utilia fuerint seu etiam opportuna, quae et nos faceremus seu facere possemus, si his, quae per eos agentur et concludentur, nos omnes contingeret personaliter interesse, etiam si talia essent, quae mandatum exigent magis speciale, ratum et firmum habentes et de fide bona habere promittentes quicumque per praefatos nostros ambasiatores, vel maiorem eorum partem ac etiam illos, qui illac accedere et attingere poterunt, dictum, gestum, conclusum et firmatum fuerit quomodolibet nostri parte immutabiliter quoque in his, quoad omnes clausulas et articulos conclusionis eorum persistemus, contradictione qualibet praetermissa, praesentium litterarum nostrarum, quas potiorum ex nobis sigillis communiri fecimus, testimonio mediante. Datum Budae, in festo Beatae Priscae virginis et martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5574.

MH: 11336–50.

MNL OL DF: 289 005.

Közli: Mon. Pol. XII. 409–411. o. 268. sz.

Regeszta: Óváry I. 433. sz.

Pergamenen, melynek mérete 50 x 24 cm. Plicaturán tizenhárom darab pecsét függ (négy főpap vörös viaszú, két világi előkelő vörös viaszú, hét világi előkelő zöld viaszú pecsétje) beíratlan pergamenszalagokon, természetes színű pecsét-fészkekben. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

1440. március 9. Krakkó. *Magyar követek oklevele, amely szerint a magyar rendektől Erzsébet királyné beleegyezésével kapott felhatalmazásuk alapján az előző napon a krakkói székesegyházban Magyarország királyává nyilvánították Ulászló lengyel királyt.*

Nos Johannes Dei gratia episcopus Segniensis et gubernator abbatiæ de Sancto Gothardo, Mathko de Talloucz regnorum Dalmatiæ, Croatiae et totius Sclavoniæ banus, Johannes de Peren magister thavarnicorum regalium, Ladislaus de Palloucz magister curiæ regalis et Emericus de Marczaly magister dapiferorum regalium et comes comitatus Simigiensis, ambasiatores dominorum praelatorum, principum, comitum, baronum et procerum regni Hungariæ, per eos unanimiter cum plenissimo mandato ex consensu serenissimæ principis dominæ Elizabeth reginæ Hungariæ, modernæ dominæ nostræ gratiosissimæ ad excellentissimum principem dominum Wladislaum regem Poloniæ deputati, significamus harum tenore, quibus expedit universis, quod cum alias venientibus ad præfatum regnum Hungariæ et consequenter antelatos dominam nostram reginam, praelatos et principes, comites, barones et proceres prædicti regni magnificis Johanne de Coneczpole cancellario huius regni Poloniæ ac Petro de Kurow castellano Sandeczensi ex parte præfati domini regis Poloniæ, ac praelatorum ac baronum eiusdem regni in certa et notabili legatione, ibidem promissum fuisset pro responso finaliter ad huiusmodi legationem ipsorum dando certos ex praelatis et baronibus dicti regni Hungariæ mitti debere. Tandem ipsi domini praelati, principes, comites, barones et proceres ipsius regni Hungariæ nuper in congregatione generali Budæ celebrata constituti matura deliberatione præhabita promissioni ipsorum præactæ satisfacere cupientes, de consensu, ut præmisimus, antelatae dominæ nostræ reginæ unanimiter et communi voluntate ad transeundum in huiusmodi ambasiata ad ipsum dominum Poloniæ regem ac praelatos et barones suos tradita nobis plenissima informatione nos elegerunt. Nos vero officio huiusmodi legationis assumpto, in hunc locum ad ipsum dominum Poloniæ regem ac praelatos et barones suos venientes, atque iuxta præactam nobis traditam informationem, ea quæ peragenda erant cum eisdem Deo volente concludentes, die hesterna vigore mandati nobis traditi nostro ac præactorum omnium praelatorum, principum, comitum, baronum et procerum regni Hungariæ nominibus de consensu antelatae dominæ nostræ reginæ ipsum dominum Wladislaum regem Poloniæ in eiusdem regni Hungariæ cunctorumque regnorum et tenutarum ac pertinentiarum eiusdem regem et dominum rite elegimus, atque in cathedrali ecclesia castri Cracoviensis, ubi maior fidelium fuerat multitudo, publice in regem Hungariæ electum fore

pronuntiavimus et declaravimus, manifeste titulum et omnia dominia ac iurisdictionem coronae eiusdem regni Hungariae sibi et suae ditioni, necnon gubernationi submittendo, promittentes consensu et nominibus, quorum supra, eundem dominum Wladislaum regem in festo Beatorum Philippi et Jacobi apostolorum, hoc est prima die Maii proxime affuturo corona eiusdem regni Hungariae in loco ad hoc ab olim deputato solemniter coronare, sub simili etiam promissione praemissis adiacentes, quod mox solemnitate huiusmodi coronationis peracta, ipse dominus rex literas suas sub suo sigillo regni Hungariae super eo, ut sicut ipse cum copiis huius regni sui Poloniae nos et totum regnum Hungariae praetactum contra quoslibet inimicos tueri et defensare promisit, sic et huic regno suo Poloniae cum copiis regni Hungariae contra inimicos suos, dum opus fuerit et ingruerit necessitas, pari vicissitudine tenebitur defendere et tueri, praefatis dominis praelatis et baronibus istius regni Poloniae dari faciet et emanari. In quorum omnium testimonium praesentes concessimus litteras nostras sigillis nostris, quibus utimur, impendentibus communitas. Datum et actum Cracoviae, nona die mensis Martii, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo.

Ad propriam commissionem dominorum ambasiatorum
Johannes de Zredna custos Zagrabiensis, regni Hungariae prothonotarius

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5572.

MH: 11351–56.

MNL OL DF: 289 004.

Közli: Dogiel, I. 53–54. o. XIV. sz.; Katona, Tom. VI. Ord. XIII. 37–40. o.

Pergamenen, melynek mérete 57 x 30 cm. Plicaturán eredetileg öt darab pecsétet rögzítettek, ma egy vörös viaszú főpapi és három zöld viaszú világi előkelői pecsét függ beíratlan pergamenszalagokon, természetes színű pecsétfészkekben. (N. Á.)

(Tóth Péter)

60.

1440. március 12. Buda. *Magyar bárók, főpapok, előkelők, és nemesek oklevele Ulászló lengyel királyhoz, amelyben tudósítják, hogy követségbe küldték hozzá teljes felhatalmazással Rozgonyi Simon veszprémi püspököt, Újlaki Miklós macsóí bánt, Bebek Imre székelyispánt és Hédervári Lőrinc fia Istvánt, hogy megsürgessék mielőbbi Magyarországra érkezését.*

Serenissimo principi et domino, domino Wladislao Dei gratia regi Poloniae, Lithvaniaeque principi supremo et haeredi Rusciae, domino ipsorum gratiosissimo praelati et barones ac proceres regni Hungariae, videlicet reverendus in Christo pater dominus Benedictus episcopus ecclesiae Jauriensis, Ladislaus de Hedervara, abbas Sancti Martini Sacrimontis Pannoniae, item Laurentius de eadem Hedervara regni Hungariae praedicti palatinus, Stephanus et Georgius de Rozgon, comites Posenienses, Ladislaus filius condam Johannis de Maroth bani, Symon de Palocz alias magister agazonum regiae maiestatis, Johannes de Peren alias comes Maramarosiensis, Stephanus de Homonna, Ladislaus filius condam Petri Cheh de Leva waywodae, ac alter Ladislaus de Zechen, Rubertus de Tar magister agazonum reginalis maiestatis, Franko de Dombo, Petew de Gerse et Mathias de Hatwan, ipsius vestrae serenitatis humiles servitores et omnino fideles, quod admodum antecedenter per alias litteras atque fratres nostros, transmissionem certorum fratrum nostrorum, praelatorum videlicet et baronum huius regni ad eandem vestram serenitatem et pro eiusdem serenitatem vocatione et conductione in ipsum regnum per nos et alios fratres nostros factam eidem serenitati notificavimus, ita iam praesentium sub confidentia et assecuratione venient ad eandem vestram serenitatem iidem fratres nostri illinc missi, fideles videlicet eiusdem vestrae serenitatis servitores et devoti, videlicet reverendus in Christo pater dominus Symon episcopus Wesprimiensis ad Agriensem ecclesiam postulatus, Nicolaus de Wylak banus Machoviensis, Emericus de Pelseulcz Siculorum comes et Stephanus filius praenotati domini Laurentii palatini, exposituri plenissimas nostras voluntates et affectiones, quas de serenitate vestra concepimus et conclusimus, quarumque principiacione de praetactis nostris fratribus et litteris ad eandem vestram serenitatem antecedenter missis vestra serenitas potuit sano colligere intellectu, quos quidem fratres nostros cum plena potestate omnium nostrorum et ceterorum fratrum nostrorum ac universorum procerum ac nobilium regnicolarum ipsius regni mittimus ad eandem vestram serenitatem. Ad ipsorum itaque fratrum nostrorum atque omnium nostrum et aliorum, de quibus supra fit mentio, devotam et attentam supplicationem, imo potius plenimodam assecurationem et ratificationem vocationis nostrae et omnium praedictorum dignetur vestra serenitas pro gubernatione huius regni

celeriter et secure advenire, ut idem per vestrum celerem adventum ab omnibus tribulationibus et angustiis resurgat. Nos quoque in serenitate vestra dominum prospicuum et gratiosum, vosque in nobis fidelitatis promptitudinem et omnimodam sinceritatem videamur in omni iocunditate mutuos invenisse. Quicumque autem praenotati fratres nostri praesentium exhibitores cum vestra serenitate tractaverint, dixerint, fecerint et concluderint pro nobis et omnibus aliis fratribus nostris absentibus et regnicolis regni, ratum gratumque habebimus seu tenebimus atque firmum harum nostrarum, quibus sigilla nostra sunt appensa, testimonio et vigore mediante. Datum Budae, in festo Beati Gregorii papae, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo.

A pecsétek hártyszalagjain a következő nevek olvashatóak:

1. Domini episcopi Jauriensis²⁰
2. Abbatis Sancti Martini²¹
3. Laurentius palatinus
4. Nico[laus] banus de Wylak
5. Ladi[slaus] de Maroth
6. Ladislai de Zechen
7. [...] ²²
8. [...] ²³
9. [...] ²⁴
10. [...] ²⁵
11. Emericus de Pelsulcz
12. Joannes Kompolt
13. Symonis de Palocz²⁶
14. [...] ²⁷
15. [...] ²⁸
16. [...] ²⁹

²⁰ Pecsetje leszakadt.

²¹ Pecsetje leszakadt.

²² A szalagon sem címzés, sem pecsét nincs.

²³ A bevágásban nincs, vagy eredetileg sem volt szalag.

²⁴ A szalagon nincs címzés, és csupán üres pecsétfészkek lóg rajta.

²⁵ A szalagon sem címzés, sem pecsét nincs.

²⁶ Pecsetje leszakadt.

²⁷ A szalagon nincs címzés, de pecsét van.

²⁸ A bevágásban nincs, vagy eredetileg sem volt szalag.

²⁹ A bevágásban nincs, vagy eredetileg sem volt szalag.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5573.

MH: 11357-64

MNL OL DF: 289 127.

Közli: Mon. Pol. XII. 412-413. o. 271. sz.

Regeszta: Óváry I. 434. sz.

Pergamenen, melynek mérete 50,5 x 15 cm. Plicaturán eredetileg 13 darab természetes színű pecsétfészket rögzítettek (és további három bevágást ejtettek), ebből tizenkettőbe pecsételtek is. Ma hat világi előkelő zöld viaszú pecsétje függ – egy híján – beírt pergamenszalagokon. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

61.

1440. június 29. Buda. *Az ország rendjei eskü alatt erősítik meg I. Ulászló magyar királlyá választását és érvénytelenítik V. László megkoronázását.*

In nomine Domini. Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Cum gesta hominum in huius labentis vitae stadio in mortem et oblivionem currentium literarum munimine soleant futurorum notitiae et memoriae conservari, proinde nos praelati, principes, barones, comites, milites, proceres, clientes, cives, totaque communitas regni Hungariae, universaliter singuli et singulariter universi tenore praesentium notum facimus, recognoscimus et fatemur universis et singulis tam praesentibus, quam futuris, quod serenissimo et bonae memoriae principe, domino Alberto, Romanorum et praefati Hungariae regni rege, domino nostro gratiosissimo tempore noviter transacto, prout Divinae placuit voluntati, viam universae carnis ingresso, considerantes, qualiter per obitum ipsius regnum nostrum praedictum vacaret et necessario sibi careret gubernatore et defensore, volentesque super huiusmodi casu opportune consulare, de bono et felici statu regni eiusdem providere et periculis, quae ex diutina vacatione ipsius possent evenire, in tempore obviare, instituta mox ob eam rem totius regni in civitate Budensi generali conventionem, coepimus exacta diligentia, mutuis deliberationibus et consiliis nostris negotium hoc agere, modosque omnes et vias totis ingeniis nostris examinare, quibus de idoneo et tali rege saepedicto regno potuissemus prospicere et providere, per quem regnum ipsum in statu suo feliciter posset conservari, adaugeri et contra barbaras et sibi infestissimas nationes protegi et ab ipsorum crebris incursionibus Christi fideles respirare. Tandem post diutinas deliberationes, postque varios ad rem hanc habitos tractatus recensuimus, quod priscis temporibus, dum regna haec Hungariae et Poloniae sibi confinantia et commetanea in pace, concordia et amicitia speciali iuncta, colligata et unita fuerunt sive regum suorum sanguinis propinquitate, quemadmodum tradunt historiae tempore Sancti Ladislai regis fuisse, sive dominantis idemplitate, quod adhuc nonnulli aetatis nostrae homines diebus colendae memoriae Lodovici regis memorantur accidisse, qui utriusque regni gubernacula feliciter disponebat, multum id et per omnem modum utilitatis profectus et augmenti regnis istis attulerit, tum ex alternis incolarum suorum accessibus, assiduisque eorundem commerciis singulorum excrescebant commoda et suffragantibus sibi mutuo regnorum ipsorum contra hostes suos potentiis, laus, honor, gloria viguit et respublica ipsorum in immensum reflorebat, et ob hoc tali consideratione permoti, post eiusmodi deliberationes nostras accedente primum ad hoc illustrissimae principis dominae Elizabeth, reginae nostrae, praenominati domini Alberti consortis legitima expressa voluntate, obtulit se prae omnibus aliis mentibus nostris persona excellentissimi principis domini Wladislai Dei gratia Poloniae regis moderni,

domini nostri gratiosissimi, in quem demum vota omnium, qui in dicta Budensi et generali regni totius conventionem fuerunt convenientes, affectantibus omnibus ipsum sibi et dicto regno Hungariae praefici in dominum et regem. Et statim, ut potiremur, votis ad conficiendum huiusmodi negotium misimus ad praesentiam praenominati domini regis solennes ambasiatores et nuntios nostros speciali et sufficienti auctoritate et mandato tam praefatae dominae Elizabeth reginae, quam nostra et regni totius fulcitos et de expressa mente et voluntate eiusdem ac nostra ad plenum instructos, certificados et informatos, videlicet reverendum in Christo patrem dominum Johannem episcopum Segniensem et magnificos dominos Mathkonem de Thalloucz Dalmatiae, Croatiae et totius Sclavoniae regnorum banum, Johannem de Peren magistrum thavarnicorum regalium, Ladislaum de Palloucz curiae regalis magistrum ac Emericum de Marczali magistrum dapiferorum regalium et comitem Simigiensem. Ac hi huiusmodi mandato tum zelo boni communis regni saepedicti, tum etiam ad instantiam antedictae reginae et nostram suscepto profecti sunt, ad regemque praedictum in civitate Cracoviensi tunc constitutum venientes, exposita primum coram maiestate legatione iniuncta et demum exactis cum ipso domino rege, praelatisque, baronibus, proceribus et nobilibus regni Poloniae compluribus diebus in tractatibus ad rem eiusmodi opportunis negotium ipsis commissum tam sapienter, quam feliciter confecerunt et praememoratum serenissimum principem dominum Wladislaum in dominum et regem regni Hungariae et nostrum praemissa auctoritate et mandato, nomine regni eiusdem nominaverunt et elegerunt, expressis et enumeratis in ipsa electione omnibus et singulis conditionibus et modis, qui iuxta traditam ipsis formam exprimi debuerunt et signanter illis, per quos secundum voluntatem reginae praetactae et nostram collaudationem et consensum ipsi reginae et proli, quam tunc in utero gestabat ex ea sive in sexu masculino, sive faemineo generanda sufficienter extiterat provisum, omniaque huiusmodi electionis negotia post intimationem de nativitate filii per praefatam dominam reginam praefatis nuntiis nostris factam mandato praefatae dominae reginae et conclusa, et consummata sunt. Nos itaque praelati, barones, principes, comites, proceres regni Hungariae superius memorati animadvertentes praenominatos dominos ambasiatores et nuntios nostros electionem praedictam iuxta vim et formam eisdem datam et desiderium nostrum egisse et perfecisse, eandem unanimi voto nostro acceptavimus, gratificavimus, collaudavimus et confirmavimus et praesentium serie acceptamus, gratificamus, collaudamus et confirmamus, et saepefatum serenissimum et inclitum principem dominum Wladislaum Poloniae regem, etc. in dominum et regem regni Hungariae recipimus, assumimus et profitemur ac recognoscimus, sibi que tanquam domino nostro naturali et regi debitum honorem, obedientiam, reverentiam et fidelitatem, quamdiu vixerimus, exhibebimus et faciemus, et contra omnes aemulos suos et signanter, qui serenitatem suam in assecutione regni Hungariae et dominiorum

praedictorum quomodolibet impedire et perturbare voluerint, omnibus viribus, potentiis, consiliis et auxiliis fideliter adiuuabimus, nec ipsum quacumque occasione aut quouis quaesito colore ullo unquam tempore deservemus, ac coronationem praetensam nuper in mense Maii de dicto filio infante dicti domini Alberti olim regis praeter et contra voluntatem nostram factam inanem et irritam decernimus tenore praesentium mediante, sed ea non obstante singula suprascripta pura fide, irrevocabiliter servare et inviolabiliter tenere sub onere praestiti iuramenti, quod super lignum vivificae crucis universaliter singuli et singulariter universi praestitimus, volumus et promittimus sine omni dolo et fraude, nec his ullo unquam tempore verbo vel facto contravenire. In quorum omnium robur et testimonium sigilla nostra praesentibus sunt subappensa. Datum Budae, ipso die Beatissimorum Petri et Pauli apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo.

A pecséték hártyszalagjain a következő nevek olvashatóak. Felső sor:

1. Dominus Dyonisius archiepiscopus Strigoniensis
2. Dominus Johannes archiepiscopus Colocensis
3. Dominus Symon de Rozgon episcopus Agriensis
4. Dominus Mathias episcopus Wespremiensis
5. Dominus Joseph Bosnensis
6. Dominus Jacobus episcopus Sirmiensis
7. Dominus Johannes episcopus Segnensis³⁰
8. Laurentius de Hederwar palatinus
9. Ladislaus de Gara banus Machoviensis
10. Mathko regni Sclavoniae banus
11. Ladislaus abbas Sancti Martini
12. Johannes de Peren magister thavarnicorum
13. Ladislaus de Palocz magister curiae
14. Johannes filius condam comitis Petri de Peren
15. Symon de Palocz magister agazonum
16. Comes Johannes de Korogh
17. Emericus de Pelsewcz comes Siculorum
18. Nicolaus de Pelsewcz
19. Franciscus de Chaak comes Siculorum
20. Ladislaus filius Bani de Maroth
21. Ladislaus filius waywodae de Thamasy³¹
22. Henricus filius waywodae de Thamasy

³⁰ A pecsét leszakadt.

³¹ A szalagon nincs, vagy eredetileg sem volt pecsét.

23. Emericus filius Johannis et Nicolaus filius Ladislai de Kanisa³²
24. Michael Jakch de Kwsal
25. Ladislaus Jakch de Kwsal
26. Johannes filius waiwodae de Marczaly
27. Georgius filius Bani de Marczaly
28. Paulus filius Bani de Lindwa
29. Thomas de Zolyo
30. Michael Orzaag de Gwth
31. Johannes de Rozgon filius Stephani senioris
32. Johannes Orzaag de Gwth
33. Johannes de Hwnyad banus Zeureniensis
34. Ladislaus Haghmas
35. Ropertus de Tar
36. Stephanus de Pelsewcz
37. Ladislaus de Thyrews
38. Petrus de Palocz³³
39. Pethew de Gerse
40. Symon Zwdar
41. Rynoldus de Rozgon
42. Laurentius de Rozgon
43. Stephanus de Homonna
44. Danch de Maczedonia
45. Raphael et Paulus Hergey de Zekchew³⁴
46. Johannes de Lossoncz
47. Johannes filius Emerici de Zerdahel
48. Ladislaus et Georgius filii Johannis Jakch
49. Thomas de Bathor³⁵
50. Ladislaus frater Michaelis de Gezth
51. Ders filius Martini Bani de Zerdahel
52. Johannes de Maroth
53. Ni[...]³⁶
54. Nicolaus de Warda

---

³² Egy pecséttel.

³³ A szalagon nincs, vagy eredetileg sem volt pecsét.

³⁴ Egy pecséttel.

³⁵ A szalagon nincs, vagy eredetileg sem volt pecsét.

³⁶ A pecsét leszakadt.

Alsó sor:

55. Johannes de Vadach nuntius de comitatu Strigoniensi
56. Jacobus de Jobahazy nuntius comitatus Soproniensis
57. Petrus Theke de Agard et Demetrius de Pan nuntii de comitatu Zemlen
58. Ladislaus dictus Buda et Johannes Keche nuntii de comitatu Zarand
59. Nicolaus Chernel de [Zent]thiakab et Joseph de Endred nuntii comitatus Simigiensis
60. Paulus de Hangan et Blasius de Janosi nuntii de comitatu Ghemer
61. Michael de Monah et Ladislaus de Keer nuntii comitatus de Abawywar
62. Johannes de Bala et Nicolaus Barius nuntii de comitatu Borsod
63. Blasius Wani comitatus Pesth
64. Demetrius Rengy et Thomas de Thompafalua de comitatu Hont
65. Michael de Sandorhaza de comitatu Mediocris Zolnak
66. Johannes Varias de Kemen et Clemens de Salgo de comitatu Solth
67. Ladislaus de Nadasd et Albertus Orros nuntii de comitatu Torna
68. Petrus [...]ch et Johannes filius Jacobi de Zeretwa nuntii de comitatu Hong[...]³⁷
69. Albertus de Marchal et Georgius Reheny de comitatu Nograd
70. Stephanus de Seuenhaza et Petrus [...] de comitatu Chongrad³⁸
71. Petrus de Varyad et Thomas de Rad de comitatu Bachiensi
72. Stephanus Bothka de Zeplak et Clemes Thapan de Harazth nuntii de comitatu Castriferrei
73. Daniel de Seryen et Petrus de comitatu Chanadiensis
74. Daniel de Custan et Stephanus de Zana de comitatu Zala³⁹
75. Johannes de Wecz et Johannes filius Johannis de Paztoh nuntii de comitatu Hewyesensi
76. Paulus de Kwtheryncz et Ladislaus de Thapalocz nuntii de comitatu de Werewcze
77. Nicolaus filius Johannis de Manczem et Johannes Gepy de comitatu Posega
78. Stephanus Morchart de Zantho nuntius de comitatu Bodrogh et Ladislaus Swlyok socius eiusdem
79. Johannes Gombus et Andreas de Thamasfalwia nuntii de comitatus Saros
80. Salveslaus [...]⁴⁰
81. Zathmar Michael de Philpes

³⁷ A hártyszalag kiszakadásai miatt a nevek egy része olvashatatlan.

³⁸ Tintafolt miatt a családnév olvashatatlan.

³⁹ A szalagon nincs, vagy eredetileg sem volt pecsét.

⁴⁰ Az írás nagyon kopott és a névbe a pecsét fészke is beletakar.

82. Johannes Noffry de Baymucz
 83. Gregorius Betlehem
 84. Nicolaus filius Drag⁴¹
 85. Emericus de Pakos alias comes de Insula

*Leszakadt pecsétek*⁴²

- Nicolaus filius Stephani de Karatna et Ladislaus de Nabna nuntii de comitatus Walko
 – Ladislaus Zogyos de Katha et Johannes de Zentlwrycz nuntii comitatus Zolnok exterioris
 – [Johan]nes filius waywodae de Gyarmath

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5575.

MH: 11365–454.

MNL OL DF: 289 006.

Közli: Dogiel, I. 54–56. o. XV. sz.

Pergamenen, melynek mérete 60 x 38 cm, a hajtogatások mentén kicsit megkoptott. Plicaturán, két sorban eredetileg legkevesebb nyolcvannyolc darab pecsét számára készítettek bemetszéseket. Ma hetvenkilenc darab természetes színű pecsétfészek lóg alá, ebből legalább tizenegybe két pecsétet nyomtak. További három leszakadva. Hat főpap vörös viaszú, egy világi előkelő vörös viaszú, és hat világi előkelő természetes színű pecsétje azonosítható, a többit fekete vagy zöld viaszba nyomták. A pergamenszalagok zöme beírt. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

⁴¹ A szalagon nincs, vagy eredetileg sem volt pecsét.

⁴² Helyük pontos meghatározása bizonytalan.

62.

1440. július 17. Székesfehérvár. *A magyar rendek oklevele, amely szerint mivel Erzsébet királyné elvitette a Szent Koronát és megkoronáztatta vele csecsemő fiát, ezért a Szent István király fejereklye-tartójából kivett régi koronával Magyarország királyává koronázták Ulászló lengyel királyt.*

In nomine Sanctae Trinitatis et individuae Unitatis feliciter, amen. Nos praelati, barones, comites, milites, proceres et nobiles totius regni Hungariae cum efficacissima facultate communitatem eiusdem repraesentantes ad perpetuam rei memoriam multum clare cognitum coram nostris constat obtuitibus praecessorum nostrorum consummatis hucusque temporibus reipublicae diligentiam et eiusdem utilitatem operosam advertentiam hoc in regno felici fuisse actum solertia et ex eiusdem directione tam provida, quam utili non parvum, imo maximum in Christiana religione commodum viguisse. Quae et si plerumque ut temporum mutabilitate assolet nunc impugnationibus diversis, nunc vero aliorum stimulorum inijectionibus sinistris in se immissae adversitatis seminarium pertulerit et fortuitus varii ventilabro utcunque agitata fuerit, aequae tamen successit ea pro semper animorum idemptitas et voluntatum recuperata unanimitas, ut haec ipsa, quae visa sunt, interdum ad publicam utilitatem conducere accuratius ordinari et disponi, illa vero, quae communis nociturnitatis et dissidii materiam immittere agnita sunt, providentiae sarculo extirpari et evelli solititius curabantur. Quo pacto et nos, qui praesentium temporum dies cursu vitali deducimus, opportune arbitrati sumus, eam parimodo et per nos mutari debere operam, quatenus res huius regni et nostra iuxta modernorum qualitatem agendorum et temporum, sicuti provide sic et salubriter regi ac in melius auctore Domino dirigi propensius cognoscatur. Sic quidem mortuo nuper et de hac vita sublato condam illustrissimo bonae memoriae principe, domino Alberto Romanorum ac huius regni, etc. rege, immediato dum generali in civitate Budensi congregatione celebrata, cognoscentes regnum hoc, quod impraetermisse plurimorum aemulorum et praecipue paganorum impugnatur insultibus, idoneo et habili rectore carere non posse, missisque communi voluntate, assensu quoque et consensu tam serenissimae principis dominae Elizabeth reginae Hungariae, praefati condam domini Alberti regis relictæ, prout hoc ex literis suis clare consistit, quam etiam omnium nostrum ad serenissimum principem dominum Wladislaum Poloniae regem excelsum solemnibus ambasiatoribus et nuntiis nostris, eundem tanquam in regem, tutorem et rectorem huius regni communi desiderio electum ad hunc locum primum pro honore Dei et fidei sanctae catholicae augmentum, et demum pro utilitate nostra ad suscipiendam coronam eiusdem regni invitassemus et diligentius instantes induxissemus. Quia tempore intermedio praefata domina

Elizabeth regina adverso aemulorum et verius forensium et extraneorum hominum intestini belli viam potius aperire, quam praecludere cupientium freta consilio priorem et praeassumptam intentionem removens, satagensque et volens hoc regnum et nos regimini infantuli dicti condam domini Alberti regis nati posthumi, hoc est post eius obitum in lucem educti, parum nostri et regni eiusdem necessitati succurrere potentis subicere, ad impediendumque praetactae electionis et coronationis utile opus toto nisu hanhelans, sublata heu, clandestine de castro Wyschegrodiensi corona illa, qua hactenus reges Hungariae coronari soliti fuere, pridem antedictum infantem vix adhuc trimestrem praeter omnium nostrum voluntatem ad hoc sponte concurrere debentem atque contra consuetudinem hucusque in simili re tentam, absentibus etiam omnibus paramentis sacris, necnon gladio, sceptro, pomo et cruce legationis Sanctissimi Stephani primi regis nostri multo amplius in perniciem, quam utilitatem nostram cum eadem corona sublata coronari, si sic dici dignum est, fecit et procuravit atque continuo ipsam coronam, pro dolor, viceversa concludens, ad locum hactenus nobis incognitum in crudele omnium nostrum derogamen transmisit, seu asportavit. Ob hoc nos exnunc altera vice in multitudine tam copiosa, quantam memoria hominum praecedentium regum coronationis tempore non comprahendit, congregati matura plurium dierum deliberatione praehabita, ex quo corona illa sup-ratacta praevia ratione, ut opus erat, tam facile exnunc haberi non potuit, volentes et consultius cupientes necessitati nostri et huius regni, cuius et confinia per insultationem inimicorum, paganorum scilicet et aliorum morsus asperos continue lacerantur, opportune providere, considerantes etiam potissime, quod semper regum coronatio a regnicolarum voluntate dependet et efficacia ac virtus coronae in ipsorum approbatione constitit, videntes nichilominus regnum hoc regis idonei festina tuitione carere non posse, eundem serenissimum dominum Wladislaum regem pari voto et communi desiderio alia corona aurea operis vetusti Beatissimi Stephani regis, apostoli et patroni nostri in theca capitis reliquiarum eiusdem hucusque multa veneratione conservata instituimus, disposuimus et decrevimus debere coronari. Quam coronationem die hodierna, invocata suppliciter Spiritus Sancti gratia et eiusdem, ut pie credimus, instinctu cum peractione publica et manifesta omnium illorum cerimoniorum, quae ad eandem et eius efficaciam ac solemnitatem concurrere debuerunt, induto praefato domino nostro rege illis omnibus paramentis et indumentis sanctissimi primi regis nostri, atque oblatis eidem ac manibus suis traditis gladio, sceptro, pomo ac cruce legationis eiusdem sancti regis, necnon aliis omnibus necessariis absque omni defectu, praeter solam sublata coronam praetactam, feliciter consumavimus et praeconceptum, auspice Domino, conduximus ad effectum, decernentes, pronuntiantes et declarantes per haec scripta ipsam modernam coronam et coronationem omnem illam virtutem et efficaciam, illudque robur per omnia habere et habi-

turam, ac si praetacta prior corona capiti dicti domini nostri regis imposta fuisset et per eandem loco modernae haec ipsa coronatio fuisset expedita ita, quod ipsa priori corona absente et si eadem recuperari non poterit, omnis decor et efficacia ac quodlibet signaculum, misterium et robur eiusdem in hanc modernam coronam intelligantur et harum serie de omnium nostrum, quorum coronae merita discutere, probareque et improbare interest, voluntate cognoscantur, esse transfusi, dantes nichilominus et pari voluntate et decreto tribuentes praefato domino nostro nunc coronato regi plenissimam illam facultatem et potestatis plenitudinem in faciendis gratiis ac donationibus et confirmationibus perpetuis et ad tempus, collationibusque et locationibus honorum et officiolatum atque munitandis officialibus et baroniis regni, item in disponendis praelaturis ac beneficiis ecclesiasticis tam maioribus, quam minoribus ac recompensandis meritis fidelium quibuslibet, quoque infidelibus et linquentibus secundum unius cuiusque demerita puniendis, necnon in faciendis, emendandis et exequendis iudiciis, exercendisque, agendis, dirigendis et concludendis omnibus his, quae ad reges Hungariae, suos praedecessores et eorum facultatem quomodolibet, consuetudine videlicet aut de iure pertinuerunt, ac si idem praefata priori nunc sublata corona fuisset, ut moris extitit coronata. Proposuimus tamen, istis sic stantibus, eandem priorem coronam cum ipso domino nostro rege unanimiter toto posse et omni diligentia cognito loco conservationis eiusdem exquirere atque dante Domino recuperare, adiacentes communi voluntate, quod in casu, quo eadem corona prior huiusmodi diligentia nostra recuperata, quod Deus avertat, non posset, extunc a modo imposterum ac futuris semper temporibus universis regum Hungariae hinc succedentium coronatio cum praetacta alia, puta moderna sancti regis corona in ea solemnitate, prout solitum est, absque omni immutatione peragatur. Volumus consequenter et disposuimus, ut haec ipsa corona tamquam inclitum nostrorum regum insigne sub diligentissima custodia deinceps teneatur et honorifice relinquatur, reputeturque haec eadem corona, illa priori absente et si eadem recuperari non poterit, sufficiens et cum paramentis et aliis attinentiis supratactis per omnia competens ad omnium futurarum coronationum faciendum. Hoc tamen specialiter declarato, quod si Domino cooperante ipsa prior corona recuperari viceversa poterit, eadem suis decore, virtuteque et efficacia minime frustrata habeatur, quin imo decrevimus eandem pristino honori restitui atque in locum priorem reponi, de hac autem moderna corona supratactae tandem in isto casu disp[...]⁴³ prout antedicto domino nostro regi cum consilio nostro utilius videbitur expedire. Ne autem ex respectu et divulgatione praetactae aliae coronationis, si sic dicenda est, nuper per praefatam dominam

⁴³ Néhány betű olvashatatlan az oklevél rongáltsága miatt.

reginam quoad ante[...]tem⁴⁴ nobis exnunc, ut praediximus, inutilem factae et habitae alicuius dissidii hoc in regno materia generetur, eandem pari decreto tamquam, quae praeter omnium nostrum voluntatem spontaneam peracta est, irritamus et cassamus ac nullius volumus esse et dici efficaciae et virtutis. Postremo, ut haec omnia praemissa tamquam utilitati nostrae communi in praesentis necessitatis tempore per omnia congrua robur obtineant perpetuae firmitatis, nec unquam aliquorum [...]conatibus eadem retractari vel immutari valeant, statuimus et parili decreto conclusimus et promulgavimus, praesentiumque serie promulgamus et decernimus, ut si temporum in processu aliquis vel aliqui coronae regni Hungariae subditus seu subiecti sive ex praelatis, sive baronibus aut militibus, seu nobilibus sit vel existat praesenti primum praemissae exnunc multis rationabilibus ex causis approbatae coronae et coronationi, demumve aliis dispositionibus, conclusionibus et ordinationibus supra specificatis, seu cuiuspiam ex eis verbo seriose aut opere et facto, suggestioneque et irritamento, seu effectu sinistro directe vel indirecte contraire et contradicere, seu immutari, retractari et in irritum revocari procurare praesumpserit vel attemptaverit, talis vel tales mox, postquam de eis vel aliquo horum contra ipsum seu ipsos certitudo veritatis constiterit, in omnium honorum, humanitatisque et dinitatum ac nobilitatum amissione, ablata omni spe gratiae obtinendae condemnentur et condemnatus, seu condemnati ipso facto censeantur, quin [imo] ultra haec perpetuae et indelebilis infidelitatis crimen laesae maiestatis, reipublicaeque perturbatoris poenam et iudicium incurrant, omnesque possessiones et bona eiusdem et ipsorum, omni eis denegata gratia ad coronam et maiestatem regiam devolvantur et devoluta intelligantur harum nostrarum, quibus sigilla nostra appensa sunt, testimonio literarum mediante. Datum in Alba Regali, decima septima mensis Julii, hoc [est] die Dominico proximo post festum Divisionis Apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo.

A hártyszalagokon a következő nevek olvashatóak. Felső sor:

1. [...] ⁴⁶
2. Simon de Rozgon episcopus Agriensis
3. Josephus episcopus Bosnensis
4. Dominus Mathias episcopus Wespremiensis
5. Dominus Johannes episcopus Segniensis⁴⁷

⁴⁴ Néhány betű olvashatatlan az oklevél rongáltsága miatt.

⁴⁵ Ua.

⁴⁶ A hártyszalagon lévő írás teljesen lekopott, de a pecsét megvan.

⁴⁷ A pecsét leszakadt.

6. Dominus Jacobus episcopus Sirmiensis
7. Laurentius de Hederwara palatinus
8. Ladislaus de Gara banus Machoviensis
9. Nicolaus de Wylak banus Machoviensis
10. Matko regni Sclavoniae banus
11. Johannes de Peren magister thavernicorum
12. Dominus Ladislaus abbas Sancti Martini
13. Ladislaus de Maroth
14. Simon de Palocz magister agazonum
15. Comes Johhannes de Korogh
16. Franciscus de Chaak comes Siculorum
17. [...] ⁴⁸
18. Ladislaus de Pallocz magister curiae
19. [...] ⁴⁹
20. Michael Jakch de Kwsal
21. Ladislaus Jakch de Kwsal
22. [...] ⁵⁰
23. Ladislaus filius Waywodae de L[...]a ⁵¹
24. 2 ⁵²
25. [...] ⁵³
26. Michael Orsag de Gwth et Johannes filius eiusdem
27. Paulus [filius] bani de Lindwa
28. [...] ⁵⁴
29. [...]
30. [...]
31. Michael filius Stephani de Zend
32. [...] ⁵⁵
33. Rafael Herczogh
34. Laurentius K[...] de Rozgon ⁵⁶
35. [...] ⁵⁷

⁴⁸ Üres, név és pecsét nélküli hártvaszalag.

⁴⁹ A szalagon sem címzés, sem pecsét nincs.

⁵⁰ A szalagon sem címzés, sem pecsét nincs.

⁵¹ Kopás miatt olvashatatlan név.

⁵² Csak ez a szám szerepel a hártvaszalagon.

⁵³ A szalagon sem címzés, sem pecsét nincs.

⁵⁴ Három darab, egymást követő címzés és pecsét nélküli hártvaszalag.

⁵⁵ A szalagon sem címzés, sem pecsét nincs.

⁵⁶ Kopás miatt a név egy része olvashatatlan.

⁵⁷ A szalagon sem címzés, sem pecsét nincs.

36. Johannes Noffry de Baimocz
37. Simon Zwdar
38. [...] ⁵⁸
39. [...]
40. [...]
41. [...]
42. [...]
43. [...]
44. [...] ⁵⁹
45. Ladislaus filius Ladislai de Zechen
46. Ladislaus et Georgius Jakch de Kwsal
47. Gregorius et Johannes Pethene
48. Gregorius Zekyel
49. Johannes de Peslath ⁶⁰
50. Daniel de Kwstan Zaladiensis, Stephanus de Zana Zaladiensis

Alsó sor:

51. Petrus Chekhe de Agard thavarnicus dominae reginae, comitatus Zemleniensis
52. Item Atphy, item Albertus Atphy, Georgius Vecini Nuugrad megey
53. Egregii Michael Anyos de Fayz et Paulus de Esegwar electi de Wespremiensi
54. Nicolaus Balius et Johannes Balay
55. Item Petrus Meze, Stephanus de Sevenhaza de Chongorad mege
56. Demetrius Dacho de Nenyé ac Thomas Magnus de Tompaffalwa de comitatu Hunth
57. [...] ⁶¹
58. Item electi nobiles de comitatu Orodienzi, Sandor de Gerck ac Ladislaus Erdely de Elleffalwa
59. Ladislaus [...] nuntius Vivar ⁶²
60. Johannes de Zenthlerench ac Ladislaus de Katha nuntii [...] ⁶³
61. Albertus de Varboz comitatus de Thorná, Ladislaus filius Michaelis de Nadasd comitatus de Thorná

⁵⁸ Öt darab, egymást követő címzés és pecsét nélküli hártvaszalag.

⁵⁹ Név nélküli hártvaszalag, amelyen azonban rajta van a pecsétfészkek számára a viaszcipó.

⁶⁰ Az írás a szalagon nagyon kopott.

⁶¹ A szalagon sem címzés, sem pecsét nincs.

⁶² Nagyon kopott írású hártvaszalag.

⁶³ Több szó is olvashatatlaná kopott.

62. Michael Fil[pes] Zakmar
 63. Michael de Sandorhaza comitatus Zolnok mediocris
 64. Blasius Vany comitatus de Pesth
 65. Thomas de Molya
 66. Nicolaus filius Andreae comitatus Warasd
 67. Item Blasius Janossy, Paulus Hangony de Gemer mege
 68. Stephanus Bothka de Zeplak et magister Clemens dictus Tuplay de Harazth, nuntii comitatus Waswariensis
 69. Paulus de Kwthetyncz [...] Ladislaus de Thaplocza comitatus de Werewcze⁶⁴
 70. Johannes Jobahazy comitatus Sopron
 71. Zarand, Johannes Pethe, Ladislaus Buda
 72. Johannes filius Johannis de Paztho et Johannes de Weech nuntii de [Hewes]⁶⁵
 73. Petrus [...] filius Jacobi [...]⁶⁶
 74. Valentinus filius Georgii Ist[...] comitatus Ko[...]⁶⁷
 75. [...]⁶⁸
 76. Nicolaus Drag de Er[...]
 77. Daniel Feles de Seryen, Petrus de comitatu Chanad
 78. Item Michael Lengel de Eghazas Batyan de Comarom mege
 79. [...] Stephanus [...]⁶⁹
 80. Nicolaus filius de Mathos [...] Bacza, mege Valko⁷⁰
 81. Joseph de Endred et Nicolaus Chernel de Zenthjakab, nuntii comitatus Simigiensis

*Leszakadt pecsét*⁷¹

– Comes Stephanus de Bathor

⁶⁴ A pecsét fészke legalább egy szót takar.

⁶⁵ Nagyon kopott írású hártvaszalag.

⁶⁶ A hártvaszalag írása nagyon kopott.

⁶⁷ A hártvaszalag írása nagyon kopott.

⁶⁸ Címzés nélküli, de pecsétes hártvaszalag.

⁶⁹ A hártvaszalag írása nagyon kopott.

⁷⁰ A hártvaszalag írása nagyon kopott.

⁷¹ Helyének pontos meghatározása bizonytalan.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5581.

MH: 11455–95.

MNL OL DF: 289 009.

Közli: Katona, Tom. VI. Ord. XIII. 91–100. o.

Pergamenen a hajtogatások mentén erősen kopott, a közepén egy nedvességtől származó folt miatt kissé rongált. Mérete 68 x 42 cm. Plicaturán, két sorban eredetileg nyolcvanegy darab pecsét számára készítettek bemetszéseket. Ma hatvanhat darab természetes színű pecsétfészek lóg alá, ebből legalább négybe két pecsétet nyomtak. Egy pecsét leszakadt. Öt főpap vörös viaszú, egy világi előkelő vörös viaszú, és több világi előkelő természetes színű pecsétje azonosítható, a többit fekete vagy zöld viaszba nyomták. A pergamenszalagok zöme beírt. (*N. Á.*)

(Tóth Péter)

63.

1441. május 22. Buda. I. Ulászló magyar és lengyel király a szászsebesi jövedelmeiről készített elszámolásban átadott György deáknak ezer magyar aranyforintot, melyet Jan Oleśnicki sandomíri várnagynak szánt hűséges szolgálataiért cserébe. Amennyiben az említett György nem továbbította volna az összeget, úgy az uralkodó más magyarországi jövedelmeiből garantál ezer forintot a várnagy számára.

Wladislaus Dei gratia Hungariae Poloniae Dalmatiae Croatiae etc. rex Lithwaniaeque princeps supremus et haeres Russiae recognoscimus tenore praesentium quibus expedit universis, quia nos magnifico Iohanni de Oleschnicza castellano Sandomiriensi sincere nobis dilecto pro suis iustis et fidelibus obsequiorum meritis, hic celsitudini nostrae per ipsum exhibitis, dedimus mille florenos Hungaricales in auro ad egregium Georgium litteratum, in quittanceibus nostris super proventus nostros terrae Septemcastrensis. In casu autem, quo ipsum Iohannem castellanum Sandomiriensem praedictus Georgius litteratus de huiusmodi mille florenis non fecerit expeditum et contentum, promittimus tenore praesentium nos obligantes praefato Iohanni huiusmodi mille florenos in aliis nostris regni Hungariae certis proventibus assignare et de ipsis eundem effectualiter assecurare. Harum testimonio litterarum nostrarum, quibus sigillum nostrum praesentibus est subappensum. Datum Budae feria secunda Rogationum anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo primo.

Ad relationem magnifici Petri Woda
regni Poloniae vicecancellarii

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5576.

MH: 11496–98.

MNL OL DF: 289 007.

Közli: Mon. Pol. XII. 424. o. 279. sz.

Hártyán, melynek mérete kb. 32 x 16 cm. Pergamenszalagon, természetes viaszú pecsétfészekben vörös viaszú ép pecsét. Hátoldalán: Quittance super mille florenis. (N. Á.)

64.

1441. július 4. Buda. *Piotr Polak z Wilfina [z Lichwina] elismeri, hogy tartozik négyszáz magyar aranyforinttal Mikolaj Lasockinak, és ígéretet tesz az összeg visszafizetésére. Amennyiben a pénzt a megjelölt határidőig nem fizetné vissza, feljogosítja Lasockit különböző szankciók alkalmazására vele szemben.*

Nos Petrus Polak de Wilfin recognoscimus tenore presentium, quibus expedit, universis, quod nos tenemur generoso domino Michaeli Lassothsky quadringentos florenos Hungaricales auri puri et iusti ponderis, quos sibi fideiussimus pro serenissimo principe domino Wladislao rege, domino nostro gratiosissimo et quos promittimus sibi solvere ad festum Assumptionis Beatae Mariae Virginis proxime venturum et apud Georgium Sworc in Cracovia sub fide et honore reponere. In casu vero, quo sibi eosdem ad diem praefatum non solveremus, extunc in crastino totidem sibi succumbemus in vadio, alias tele zacladu gemu przepadnyemi. Quod si iterum hoc non curaremus persolvere, extunc idem dominus Michael potest aquirere dictas pecunias apud Iudeos seu Cristianos super damna nostra. Si vero hoc iterum non curaremus et solvere differremus, extunc debet nos monere, quam monitionem si non curabimus, extunc potest nobis increpare, vituperare verbis, quibus poterit, exquisitis, litteras super nos affigendo in port[is], vel ubicumque voluerit, increpatorias, cui nos promittimus, nec debemus contradicere, sed silere omnino tamdiu, quousque pecuniae praefatae sibi per nos totaliter, ut praefertur, cum vadio et damnis plene sibi fuerint persolutae. Promittimus insuper, quod ipsum non debemus evadere aliquo iure, sed nec litteris regalibus, nec etiam expeditione belli, vel aliqua necessitate domini regis, vel propria nostra. Datum Budae, feria secunda in crastino, Visitationis Beatae Mariae anno Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo primo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 1256.

MH: 11499–500.

MNL OL DF: 288 966.

Közli: ZDM, 143–144. o. VIII. 2328. sz.

Hártyán, melynek mérete kb. 49 x 28 cm. Pecsétje leszakadt. (N. Á.)

65.

1471. november 16. Krakkó. *Kázmér lengyel király fia, Kázmér herceg, a magyar trón természetes örököse nevében is, szolgálatába fogadja Istvánt és testvérét Jánost, és átveszi Iłowa nevű várukat, cserébe védelmet ígér nekik, s azt, hogy ha Mátyás magyar királlyal a békéről tárgyal a jövőben, az ő érdekükben is ugyanúgy fog eljárni, mint a többi alattvalóiban.*

Nos Kazimirus Dei gratia rex Poloniae magnus dux Lithwaniae, Russiae Prussiaeque dominus et heres, unacum illustrissimo domino Kazimiro, nato nostro carissimo, naturali herede Hungariae, tenore praesentium significamus quibus expedit universis. Quod famosos et nobiles Stephanum et Johannem germanos de Wrбно et Bohunino in nostros servitores et subditos una cum castro ipsorum Gylawa suscepimus et recepimus suscipimusque et recipimus per praesentes, quos in verbo nostro regio promittimus et spondemus tam in prosperis quam in adversis non deserere neque obmittere et si umquam continget nos aliquos tractatus de pace cum Mathia rege Hungariae tractare, ex tunc pro ipsis nihilominus quam pro nobis et ceteris nostris subditis tractabimus et bonum pacis disponemus et concludemus, in cuius rei testimonium sigillum nostrum praesentibus est impressum. Datum Cracovie, Sabbato infra octavas Sancti Martini episcopi, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo.

Relatione Magnifici Jacobi de Dambno
regni Poloniae cancellarii

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5577.

MH: 11501–2.

MNL OL DF: 289 008.

Közli: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 25 x 15,5 cm. Pecsétje leszakadt. (N. Á.)

(Tóth Orsolya)

66.

1473. április 14. Nysa. Márk kardinális, pápai követ, aquileiai pátriárka oklevele a Mátyás magyar király és Kázmér lengyel király közötti békeközvetítésről.

Marcus miseratione divina sacrosanctae Romanae ecclesiae tituli S. Marci presbiter cardinalis, patriarcha Aquilegiensis et Apostolicae Sedis legatus, ad notitiam quibus expedit universorum, et praesertim serenissimorum principum domini Mathiae Dei gratia Ungariae regis etc. et domini Kazimiri eadem gratia Poloniae regis etc. ac illustrissimorum dominorum Vladislai primo et Kazimiri secundo genitorum ipsius. Magnarum rerum gerendarum tractatus et aliorum securitatem quietemque et temporis maturitatem exposcere nemo est qui dubitet. Proinde cum terminus indicti a nobis conventus fuerit, prout optime nostis, dilatus, nec fuerint proportionabiliter induciae, similiter a nobis inter serenitates vestras, subditos, vasallos et regna vestra indictae, prorogatae, contigit, quod cum plures dies in multis et variis tractatibus componendae inter vos regnaque vestra concordiae cum oratoribus vestris elapsi essent, et pro rerum magnitudine adhuc nil certi conclusum esset, videreturque dies expirandarum induciarum non procul esse, haec armorum suspensio tam sancto pacis et concordiae operi, de quo agebatur, plurimum obfuisset, nisi celeri et opportuno ei remedio occurrissemus, animadvertentes enim tam sanctos tractatus hac incertitudine temporis impediri, et animo volventes incendia, strages et huius generis calamitates, quae non solum his tribus regnis inclitis ad quae pacificanda sanctae Sedis Apostolicae, licet immeriti, legatione fungimur, verum etiam universae reipublicae Christianae formidandae sunt, si quod Deus avertat, ab hoc conventu re infecta discederetur, ad quod iam utraque pars disposita et parata videbatur, ut liberioribus animis et quietioribus oratores vestri huic divino negotio, quod prae manibus est, nobiscum, adiuvante Domino, incumbere possent, et tot tantisque malis formidatis obsistere, treugas et pacis inducias, quas, ut praefertur, inter vos praefatos serenissimos reges et illustrissimos dominos regnaque vestra, vasallos et subditos vestros auctoritate apostolica nobis in hac praeconcessa et commissa, indiximus et instituimus usque ad Kalendas Maii proxime venturas, eadem auctoritate usque ad festum Ascensionis Domini nostri Iesu Christi proxime venturum, clausula suspensionis, depactionis Victorini, quae non amplius in rerum natura esse dicitur dumtaxat excepta. Super qua ad ministrandum in hoc conventu iustitiae complementum utrique parti nos obtulimus, et offerimus cum omnibus aliis et singulis articulis, clausulis, conditionibus et punctis, prout in primis litteris nostris inducialibus et secundis declaratoriis desuper confectis plenius continetur, praesentibus oratoribus vestris et aliis venerabilibus viris et legalibus notariis ad hoc specialiter vocatis, sub eisdem obtestationibus, censuris

et poenis ecclesiasticis, similiter in prioribus litteris nostris inducialibus contentis, a vobis serenissimi reges et illustrissimi domini, subditis, vasallis regnisque vestris inviolabiliter observandas, prorogandas duximus, prout tenore praesentium prorogamus, praedictos omnes et singulos articulos, clausulas, condiciones et puncta ac obtestationes, censuras et poenas ecclesiasticas in prioribus litteris nostris inducialibus, quas utriusque vestrum maiestati serenissimi reges per nuntios nostros misimus contentas, ita praesentibus pro expressis habentes, ac si omnes de verbo ad verbum earumque toti tenores praesentibus includerentur, in quo ad priores nostras litteras induciales nos plene remittimus, volentes in hoc ad eas, cum opus fuerit, recursum haberi.

Ceterum licet eiusmodi treugarum prorogatio ob sanctae Sedis Apostolicae reverentiam, et tam necessarii boni tractandi causa fuerit coram nobis, praesentibus honorabilibus viris et discretis notariis praefatis, ab oratoribus vestris, serenissimi reges, maiestatum vestrarum nomine, quantum in ipsis est, approbata et acceptata, nihilominus maiestates vestras harum serie rogamus in Domino, precamur, commonemus et eisdem sub praedictis obtestationibus, censuris et poenis ecclesiasticis, eadem auctoritate apostolica, ex parte omnipotentis Dei et beatorum apostolorum eius Petri et Pauli praecipimus et mandamus, quatenus dictam oratorum suorum approbatione et acceptatione prorogationis induciarum eiusmodi, a nobis indictae, coram nobis factam, ita acceptam, ratam, gratam, firmam stabilemque habeatis et inviolabiliter observetis, et a subditis, vasallis regnisque vestris integre, absque dolo et fraude observari faciatis, ac si maiestates vestrae in propria persona dictam prorogationem coram nobis approbassent et acceptassent. Qua in re, et regnorum vestrorum quieti et saluti consulitis, et ab omnipotenti Deo retributionem capietis. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium praemissorum praesentes nostras litteras fieri nostrique sigilli fecimus appensione communiri. Datum Nissae sub anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo tertio. Decimo octavo Kalendas Maii pontificatus sanctissimi in Christo patris et Domini nostri, Domini Sixti divina providentia papae quarti anno secundo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5578.

MH: 11503–5.

MNL OL DF: 292 993.

Közli: Dogiel, I. 67–68 o. XXIV. sz.; Katona, Tom. VIII. Ord. XV. 648–651. o.

Pergamenen, melynek mérete kb. 48 x 28 cm. Az oklevél kiállítójának keresztnéve díszített nagybetűvel szerepel. Zsinórón vörös viaszú függőpecsét töredéke. (N. Á.)

67.

1473. július 30. Buda. Mátyás király az 1473-as nysai és opavai tárgyalásait illetően, amelyeket Kázmér lengyel királlyal és annak elsőszülött fiával, Ulászlóval folytatott, Márk kardinális, pápai legátus közvetítésével, értesíti alattvalóit arról, hogy salvus conductus-t adott területein a Cseh Királyság követéinek, amit minden alattvalójának tiszteletben kell tartania.

Mathias, Dei gratia rex Hungariae, Bohemiae etc. Significamus tenore praesentium quibus expedit universis, quod cum in dieta et conventu Nyssensi per reverendissimum in Christo patrem, dominum Marcum miseratione divina tituli Sancti Marci presbiterum, cardinalem, patriarcham Acquilegiensem et Sedis Apostolicae legatum instituta et per nostros ex una ac serenissimi principis domini Kazimiri regis Poloniae etc. ac illustrissimi domini Wladislai, eius primogeniti partibus ab altera inter alia medio praedicti reverendissimi domini legati conclusa et tractata alter conventus in oppido Oppaviensi pro festo Assumptionis Sanctae Mariae proxime futuro sit indictus. Ad quem tam nos, quam praefati domini Kazimirus, rex Poloniae et Wladislaus, eius primogenitus oratores nostros mittere et dirigere debeamus de mediis pacis inter nos tractaturos. Unde providere cupientes quatenus oratores regni Bohemiae partis alterius conventioni et dietae praedictae Oppaviensi interfuturi plena et perfecta gaudeant potianturque et fruuntur securitate ac liberius et efficacius tractatibus pacis una cum nostris et praefati serenissimi principis domini regis Poloniae, oratoribus intendere possint et valeant per nos affidati et assicurati, oratoribus ipsis qui iuxta articulum dictorum tractatum Nyssensium ex parte ipsius primogeniti ipsi dictae Oppaviensis interesse debebunt usque ad numerum sex inclusive cuiuscumque status, dignitatis et praeeminentiae existant necnon nuntiis eorundem in factis et negotiis praesentibus ac aliis pro ipsorum necessitate quoquomodo dirigendis ac ipsorum cuilibet a die recessus et exitus de domibus eorum ac per totum tempus et spatium quo dieta ipsa duraverit nostrum regnum quodpiamcumque tutum et pacificum salvum conductum plenamque omnimodam et inviolabilem securitatem in mille personis et totidem equis citra vel ultra ad dietam et conventum Oppaviensem praedictos veniendi, accedendi, standi, pausandi, morandi pacis media exactandi, disponendi, practicandi et concludendi, tractatibusque huiusmodi pacis mediis conclusisque vel non conclusis ad propria infra quindecim dies post dissolutionem dictae dietae et transactione conventusque praedicti remeandi et recedendi salvis ipsorum rebus et personis de certa nostra scientia et voluntate ac consiliariorum nostrorum accedente consilio dedimus, contulimus et concessimus damusque conferimus et concedimus tenore praesentium mediante promittentes in verbo nostro regio praedictum nostrum salvum conductum

et praesentem securitatem de quibus dictos oratores et quemlibet eorum tutos et securos reddimus et facimus in omnibus capitulis, clausulis, punctis, articulis et condicionibus huic salvo conductui et securitati servientes per nos et universos principes, ecclesiasticos et seculares, palatinos, comites, barones, vasallos, milites, clientes, armigeros, civitates, communitates et quosvis universaliter regnicolas et subditos nostros cuiuscumque status, condicionis et praeeminentiae fuerint, tam in civitatibus, castris, fortalitiis, quam extra et alias ubicumque locorum in eundo et redeundo firmiter et inviolabiliter inconcusseque et illaese tenere et observare tenerique et observari debere. Neque eidem salvo conductui nostro in aliquo derogare vel contravenire directe vel indirecte, publice vel occulte aut quocumque ingenio vel colore per se vel per submissas personas non obstante etiam quod ubi aliquos ex servitoribus, familiaribus et comitiva praefatorum oratorum regni Bohemiae cum servitoribus, familiaribus et comitiva oratorum nostrorum casu aliquo levitate vel eventu rixas aut sanguinis effusionem vel qualescumque laesiones et offensas inter ipsos fieri oriri que continget per hoc nichilominus praesens noster salvus conductus non debeat in aliquo violari, sed omnis dissensionis et offensae materia ad cognitionem et decisionem partis utriusque refferre harum quibus sigillum nostrum praesentibus est appensum testimonio litterarum. Datum Budae, feria sexta proxima ante festum Ad vincula Beati Petri Apostoli. Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo tertio, regnorum nostrorum anno Hungariae etc. sexto decimo, Bohemiae vero quinto.

Ad mandatum domini regis

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5555.

MH: 11506–8.

MNL OL DF: 288 989.

Közli: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 52 x 27 cm. Hajtásoknál kissé foltos. Pergamenzalagon Mátyás harmadik cseh királyi kisebb pecsétje. (*N. Á.*)

(Györkös Attila–Tóth Orsolya)

68.

1474. január 10. Eperjes. Mátyás magyar király felhatalmazza Veronai Gábor erdélyi püspököt, Szentlászlói (Túz) Osvát zágrábi püspököt, Szapolyai Imre szepesi grófot, Dengelegi Pongrácz János volt erdélyi vajdát és királyi főkapitányt, Handó György pécsi prépostot és Berendi Bak Gáspár szepesi prépostot, hogy béke- és fegyverszüneti megállapodást kössenek a lengyel és a cseh király küldötteivel.

Nos Mathias Dei gratia rex Hungariae, Bohemiae, etc. significamus tenore praesentium quibus expedit universis, quod nos de fide, fidelitate prudentiaque et legalitate fidelium nostrorum, reverendorum in Christo patrum, dominorum Gabrielis Albensis Transsilvanae, cancellarii nostri, et Osvaldi Zagrabiensis ecclesiarum episcoporum, necnon spectabilis et magnificorum Emerici de Zapoya, comitis perpetui Scepusiensis, et Iohannis Pangracii de Dengeleg, alias wayvodae Transilvani, generalis capitanei exercituum nostrorum, item venerabilium et egregiorum Georgii Quinqueecclesiensis apostolici prothonotarii et Gasparis Sancti Martini de Scepusio ecclesiarum praepositorum, consiliariorum scilicet regni nostri ad plenum confisi, accedente etiam consilio et consensu aliorum praelatorum et baronum praefati regni nostri Hungariae, eisdem plenum et liberum mandatum et omnem auctoritatem potestatemque nostram dedimus et concessimus damusque et concedimus cum dominis praelatis et baronibus ac consiliariis regni Poloniae ad dietam proximis diebus futuris in locis ab antiquo ad hoc consuetis celebrandam venturis conveniendi resque facta et universa negotia utrorumque regnorum ipsorum, Hungariae videlicet et Poloniae, necnon etiam Bohemiae ac partium ad eadem pertinentium tangentes et concernentia tractandi, conferendi et disponendi ac exinde pacem, pacta, foedera, concordiam et treugas ad tempus vel in perpetuum confirmandi, disponendi vel de novo componendi et faciendi finaliterque concludendi atque firmandi ac omnia et singula faciendi, quae nos propria in persona facere possemus, si personaliter interessemus, etiamsi talia forent, quae mandatum exigent magis speciale promittentes in verbo nostro regio, et bona fide nostra omnia et singula ea, quae praefati consilarii regni nostri cum dictis praelatis et baronibus ac consiliariis regni Poloniae super quibuscunque rebus factis et negotiis praenominatorum regnorum ac eorundem partium tractaverint conferent disponent facient concludent et firmaverint rata habere atque grata ac firmiter et inviolabiliter observare, observarique facere per praelatos, barones incolas et quoslibet subditos nostros cuiuscunque status et conditionis existant harum literarum nostrarum quibus secretum sigillum nostrum est appensum vigore et testimonio mediante. Datum in Eperyes, feria quarta inter octavas festi Epiphaniarum Domini, anno eiusdem

millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto. Regnorum autem nostrorum anno Hungariae etc. sextodecimo, Bohemiae vero quinto.

Ad mandatum domini regis in consilio

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5579.

MH: 11509–11.

MNL OL DF: 292 994.

Közli: Dogiel, I. 68–69 o. XXV.; Katona, Tom. VIII. Ord. XV. 664–665. o.

Regeszta: Nehring, 94. o. 38. sz. (német)

Pergamenen, melynek mérete kb. 50 x 22 cm. Pergamenszalagon Mátyás második magyar királyi titkospecsétje. (*N. Á.*)

69.

1474. február 21. Ófalu. Mátyás magyar király és Kázmér lengyel király megbízottaik által örökbéke szerződést kötnek. Részletesen szabályozzák, hogy a két uralkodó és a két királyság lakói között felmerülő konfliktusokat hogyan rendezzék.

Nos Gabriel Albensis Transsilvaniae, Oswaldus Zagradiensis ecclesiarum episcopi, Emericus de Zapolya, comes perpetuus Scepusiensis, Johannes Pangraci de Dengeleg, alias waivoda Transsilvaniae, capitaneus generalis exercituum regalium, Georgius Quinqueecclesiensis prothonotarius apostolicus, et Gaspar Sancti Martini de Scepusio, ecclesiarum praepositi, ad perpetuam rei memoriam significamus, quibus expedit universis. Qualiter serenissimus princeps et dominus, dominus Mathias, Dei gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. rex, dominus noster gratiosissimus, una cum dominis praelatis, baronibus praefati regni Hungariae, praecessorum suorum serenissimorum regum et dominorum praelatorum et baronum vestigiis inhaerentes, cupientesque potius adversus impios Christianae religionis hostes vires suas extendere, quam differentiis cum quibuscunque Christianis incumbere. Nos cum pleno, libero, et sufficienti mandato ac omnimoda facultate suffultos, ad locum hunc ab antiquo pro celebrandis inter se dietis consuetum, ad conveniendum cum dominis praelatis, baronibus regni Poloniae transmiserunt cum ipsisque ea omnia tractandi, disponendi, definiendi, concludendi, firmandi et roborandi, quae ad conservationem, continuationem, stabilimentum et robur mutuae amicitiae, bonae fraternitatis et perpetuae pacis inter ipsa duo regna inclytos reges et Sacras Coronas ad praesens et in perpetuum facere viderentur et possent, prout in ipso mandato sub appendenti sigillo praefati serenissimi domini nostri regis ipsis dominis praelatis et baronibus regni Poloniae per nos ad manus tradito clarius continetur. Cum quibus quidem praelatis et baronibus dicti regni Poloniae, videlicet: reverendissimi in Christo patribus ac magnificis Jacobo archiepiscopo Gnesnensi, Joanne Cracoviensi episcopo, Dobeslao Kmita de Wisnicze, castellano Lublinensi et Joanne de Rythwiany, regni Poloniae marschalco fraterne et amicabiliter convenientes, posteaquam pari bona voluntate et discussione ea, quae pacem ipsam conservare aut perturbare iuxta cursus temporum deinceps possent, pertractavimus, ipso pacis auctore concedente, praesente in omnibus et approbante, venerabili et egregio domino Bartholomaeo de Massa, decretorum doctore vice et nomine reverendissimi in Christo patris domini Marci tituli S. Marci, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis, patriarchae Aquilegiensis et apostolicae sedis legati, in sequentes conclusiones et articulos devenimus mutuoque consensimus, tanquam in provisiones utiles necessarias et salutare pro conservatione dictae pacis, amicitiae et bonae fraternitatis.

In primis itaque diffinitum est et conclusum, quod deinceps et in perpetuum pax stabilis, firma et inviolata perseveret inter haec duo inclyta regna, scilicet Hungariae et Poloniae, necnon ipsos serenissimos principes et dominos, dominos Mathiam, Dei gratia praetacti regni Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae regem ac Kasimirum, eadem gratia praefati regni Poloniae regem, necnon omnes reges futuros, praelatos, barones ac incolas dictorum regnorum et quaslibet provincias, principes, dominos et incolas ad ipsas Sacras Coronas qualitercunque pertinentes seu adhaerentes ita et taliter, quod una pars in alterius partis offensam ex altero ipsorum Regnorum, aut ex terris vel provinciis ad ipsa regna pertinentibus, in alterum, aut provincias et loca ad id pertinentia, nullo modo neque quovis quaesito colore procedat, sed fraterne et amicabiliter perseverent sine omni dolo et fraude.

Secundo conclusum est, quod fiat proclamatio publica in utroque regnorum et provinciis ad ea pertinentibus, ne qui homines cuiuscunque status et conditionis existant, de altero regno proprio motu vel quacunque occasione in unum convenire vel in alterum causa nocendi et hostiliter intrare, ac in confinibus seu intra confinia utriusque regni vel alterius se ponere vel fortalitia erigere, praedas in altero vel utroque regno committere audeant et praesumant. Si qui vero huiusmodi prohibitionis contemptores reperti fuerint, ex tunc nulla excusatione admissa, tales homines in utroque regno pro hominibus infamibus et rebellibus diffidatisque hostibus habeantur, bona ipsorum ex nunc publico fisco sint applicata, et nihilominus capitanei confinium utriusque Regni hinc inde requisiti tenebuntur bona fide, quasi unus homo, contra tales homines consurgere et se mutuo iuvare usque ad extirpationem eorum. Praeterea si qui homines reperti fuerint, talibus praedonibus scienter et sponte receptacula dare et loca ac munitiones aperire, easdem poenas tanquam scelerum participes ipso facto incurrant et similiter puniantur.

Item si aliquae res per huiusmodi homines raptae et impulsae vel importatae ad quascunque munitiones, oppida vel villas susciperentur, capitanei locorum avisati in continenti sine omni dilatione debitam et exactam iustitiam damnum passis administrare tenebuntur et debeant.

Item si qua differentia orta fuerit inter aliquos regnicolas utriusque regni, cuiuscunque conditionis existant, aut illata aliquibus iniuria, non propterea pax ipsa violata intelligatur. Sed hi, qui in talibus differentiis sunt et qui se laesos putaverint, sive pro haereditatibus, sive pro iniuriis, spoliis, damnis vel rebus quibuscunque, coram iudicibus ordinariis illius, seu illorum, quem vel quos inculpaverint, iure mediante causas suas prosequi tenebuntur, illis vero deficientibus et non satisfaciendis coram capitaneis confinium. Si vero res ita ardua fuerit, quod merito ad regias celsitudines deduci debebit, ex tunc ambo reges aliquos probos viros ad certum locum destinabunt, qui litibus huiusmodi et differentiis

finem imponant, et laesis iustitiam sine dolo et fraude administrare debeant et teneantur.

Item similiter pro debitis servitiis et obligationibus quibuscunque iustitia requiratur et per ordinarios iudices rei sine dolo et fraude ac indebita fatigia administretur. Pro stipendiis vero regalibus aut obligationibus quibuscunque rex, qui fuerit debitor, si satisfacere creditoribus aut noluerit, aut distulerit, tunc alter rex ipsum admonebit, ut vel exsolvat et concordet, vel mittet ad aliquem locum utriusque parti congruentem aliquem sive aliquos, qui cum eo vel illis, quos et ipse mittet, de rebus illis cognoscant, et quod iustum fuerit, decernant cum effectu, et uterque rex ad hoc tenebitur praesentis articuli per vigorem.

Item si casu aliquo contigerit aliqua spolia vel furta occulta vel manifesta committi per incolas utriusque regni, in bonis et rebus incolarum alterius regni, tunc capitaneus illius regni et confinium unde damna comissa fuerint, tenebitur damnum passis meram iustitiam administrare et damnificatores huiusmodi iuxta demerita sua punire.

Item quod nullo modo deinceps arestationes illegitimae rerum, bonorum et personarum ab aliqua parte fiant, et praesertim mercatorum, sed quicumque alium inculpate vellet, coram suo ordinario iudice illum requiret iustitia mediante, quam ordinarius ipse administrare debeat et teneatur. Si vero contigerit aliquem de tali iudicio non contentari, non propterea faciet aliquas arestationes, guerras vel iniurias contra aliam partem, sed tolerabit patienter quousque capitanei utriusque partis coassumptis iudicibus illis de quorum iudicio adversarius contentus non extiterit, aliisque idoneis hominibus utriusque partis iudicium illud videant et discutient, pro qua re capitanei ipsi tenebuntur convenire simul ad aliquem locum et diem utriusque parti competentem.

Item quod mercatores utriusque regni, cum ex uno ad alterum cum mercantiis suis intrant, proficisci debeant, et teneantur per stratas et vias ab olim consuetas.

Item si quando inter reges vel regna ipsa orta fuerit aliqua differentia, sive super iuribus alicuius provinciae vel rebus quibuscunque, aut si alter regum ab altero sive regnum aliquid sibi deberi putaverit, si per internuncios, et literas mutuas concordare non potuerint, tunc more veteri, et praecessorum regum, praelatorum et baronum utriusque Regni consuetudine dieta in his locis consuetis teneatur, in qua praelati et barones utrinque conveniant, et bona fide, iuribus et rationibus utriusque partis inspectis amicabiliter concordent.

Quas quidem conclusiones sua articulos et provisiones nos praelati et barones supradicti nomine et vice ipsius serenissimi domini nostri regis dominorumque praelatorum et baronum regni Hungariae ac totius Sacrae Coronae fecimus, munivimus, firmavimus, laudando et approbando conclusimus, facimus, munimus, firmamus, laudamus, approbamus et concludimus per praesentes. Promittentes

nihilominus sub bona fide et honore ac humanitate nostris, praefatos articulos secundum omnia capitula, clausulas et puncta ipsorum nos firmiter observare. Quodque litteras praefati domini nostri regis, ipsos articulos et conclusiones sine ulla diminutione in se continentes et penitus acceptantes et approbantes, sub appendenti suo regali sigillo prout rex Hungariae utitur, a praesenti die usque ad decem integros dies proxime venturos, in castro Sorostin praesentabimus, seu praesentari faciemus, omni fraude et dolo semotis ac etiam similes litteras potiorum praelatorum et baronum dicti regni Hungariae cum pendentibus eorum sigillis usque ad numerum vigenarum, ad diem et festum Pentecostes proxime venturum in praefato loco similiter praesentabimus, seu praesentari faciemus, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. In quorum omnium fidem et robur et testimonium praesentes litteras fieri et sigillis nostris appendentibus communiri de certa nostra scientia et libera voluntate fecimus et mandavimus. Datum in Antiqua Villa, feria secunda proxima ante festum Cathedrae Beati Petri Apostoli, anno Domini millesimo quodringentesimo septuagesimo quarto.

Lecta et collationata per me
Iohannem Sapienski.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5582.

MH: 11512–19.

MNL OL DF: 292 996.

Közli: Dogiel, I. 69–71 o. XXVI. sz.; Katona, Tom. VIII. Ord. XV. 666–674.; Wagner, I. 16–20. o. VI. sz.; Fordítás: Magyar békeszerződések, 200–205. o. 47. sz. (ford. Szende Katalin).

Regeszta: Óváry I. 516. sz.

Pergamenen, melynek mérete kb. 50 x 22 cm. Az első sor díszített nagybetűvel. Plican egy sorban hat, címzés nélküli pergamenszalagon függő ép viaszpecsét. Négy vörös és kettő zöld viaszba nyomva. (*N. Á.*)

1474. február 21. Ófalu. Magyar és lengyel országnagyok királyaik nevében a béke és kölcsönös barátság fenntartását szolgáló intézkedéseket fogadnak el. Megállapodnak abban, hogy követek útján nyolc napos fegyverszünetre szólítják fel a Žmigródban harcolókat, a magyar félnek felmerülő sérelmeit illetően igazságot szolgáltatnak, s ezt követően, négy vagy öt napon belül, csapataival ki kell vonulnia a városból, Kázmér király pedig szabad elvonulást engedélyez neki. A magyar urak megígérik, hogy közbenjárnak uruknál Muszyna várának visszaadása ügyében, cserébe a krakkói püspök előállíttatja a várból azokat, akik rablást követtek el vagy ellenségeskedést szítottak. A két királyság képviselői az országaik közötti konfliktusokat gyűlésen fogják rendezni. A moldvai vajdával kétéves fegyverszünetet kötnek, a tizenhárom szepesi várost illető egyezségeket megtartják.

Nos Gabriel Albensis Transsilvaniae, Oswaldus Zagrabiensis ecclesiarum episcopi, Emericus de Zapolya comes perpetuus Scepusiensis, Iohannes Pangracii de Dengeleg alias wayvoda Transsilvanus, generalis capitaneus exercituum regali-um, Georgius Quinqueecclesiensis, prothonotarius apostolicus et Gaspar Sancti Martini de Scepusio ecclesiarum praepositi, memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis. Quod nos sufficienti mandato et facultate suffulti a serenissimo principe et domino domino Mathia Dei gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae Croatiae etc. rege domino nostro gratiosissimo, cum reverendissimis in Christo patribus et magnificis dominis: Iacobo archiepiscopo Gneznensi, Iohanne Cracoviensi episcopo, Dobezlao Kmytha de Wysnycze castellano Lublinensi et Iohanne de Rythwyanny marschallo Regni Poloniae, praelatis et baronibus ac consiliariis eiusdem regni Poloniae, pro bono et utili utriusque Sacrae Coronae et omnium incolarum ac debita provisione ad continuandam pacem et amicitiam inter ipsa regna serenissimos reges incolas et subditos eorum, tollendasque et penitus extirpandas quascunque materias et causas differentiarum, quae essent et oriri possent in futurum inter ipsas coronas, in unum convenimus in praesentique dieta pari voluntate et consensu, praesente in omnibus venerabili et egregio domino Bartholomeo de Massa decretorum doctore vice et nomine reverendissimi in Christo patris domini Marci, tituli sancti Marci sanctae Romanae ecclesiae cardinalis, patriarchae Aquilegiensis et apostolicae sedis legati etc., infrascriptos articulos concepimus conclusimus et mutuo fecimus, acceptavimus laudavimus et approbavimus, facimusque concludimus acceptamus laudamus et approbamus per praesentes. Quorum articulo- rum tenor sequitur de verbo ad verbum et est talis:

Primo circa articulum de Smigrod dispositum est, quod exnunc ex utraque parte mittantur nuntii ad illos homines sui iuris, qui sunt in Smigrod et

requirantur omnibus melioribus modis iuxta informationem praedictis nuntiis dandam, quatenus inducias et treugas a die requisitionis infra octo dies servent, ab omni hostilitate ac homagiis et damnorum illatione abstineant. Similiter ex parte altera verae treugae observentur et declaretur eis, quod hic per praelatos et barones utriusque regni est conclusum, ut illis secundum eorum iura, si aliquid ex rege vel regno Poloniae habere debebunt, iustitia administrabitur et satisfactio cum effectu in dieta proxime celebranda et instituenda per praetactos praelatos et barones regnorum praedictorum. Praeterea admonebuntur, quod postquam per praetactos praelatos et barones requisiti fuerint, extunc infra quatuor vel quinque integros dies a die requisitionis teneantur praetactam civitatem una cum castro exire et relinquere sicuti invenerant vero domino illius loci, dimittentes ibidem pixides et ingenia, si quae ibi reperissent, ipsi vero una cum eorum rebus libere pacifice et absque omni impedimento serenissimi domini regis et regni Poloniae abire permittentur, tum per silvam tum per alia loca, et quod nullae gentes ultra centum equites eis approximare debeant; illi tamen centum equites, qui civitatem cum castro occupabunt, habeant etiam plenam securitatem in personis et rebus. De captivis autem ex utraque parte etc. est conclusum, quod illi libere emittantur et absque solutione, etiam si pactati fuerint, dummodo solutio hactenus facta non sit.

Item de castro Musina praelati et barones regni Hungariae super se recipientes polliciti sunt, quod apud serenissimum dominum regem Hungariae talem operam impendent, quod praetactum castrum ad dominicam Reminiscere magnifico domino Prezlao nomine et in persona reverendissimi domini episcopi Cracoviensis restituetur et consignabitur una cum bombardis et ingeniis ibi repertis. Ipse vero dominus Cracoviensis promisit eos, qui ex dicto castro furta et hostilitates fecisse dicuntur, statuere et de ipsis iustitiam et satisfactionem impendere infra unum mensem, coram illo, quem serenissimus dominus rex Hungariae ad haec deputabit, et generoso domino Prezlao, in loco, de quo illi duo deputati concordaverint.

Item deliberatum est et conclusum inter reverendissimos dominos praelatos et magnificos barones regnorum Hungariae et Poloniae, quod inter praefata regna necnon super omnibus iniuriis spoliis damnis et quibuscumque controversiis utrimque illatis et inferendis usque ad diem praefatum, habeatur et celebretur dieta solemnis praelatorum et baronum utriusque regni, super festo Nativitatis Beatae Mariae ad annum Domini millesimum quadringentesimum septuagesimum quintum in loco consueto.

Item de provincia Wolahiae sive Moldaviae deliberatum est et conclusum, quod dicta provincia et wayvoda eius habeat veram treugam ab istis regibus et regnis usque ad duos annos integros a die praesentium, ita quod interea non inferatur ei ab altero regum vel regnorum bellum aut violentia, hoc tamen adiecto,

quod nec ipse praefata regna aut alterum eorum sive pertinentes ad ipsa vel alterius ipsorum invadat damnificet aut molestet; alioquin pars laesa, praemissa admonitione, ut de illatis satisfaciat, poterit se defendere et contra illum invasorem et damnificatorem absque laesione mutuae pacis istorum regnorum agere, quoad compescatur. Praeterea deliberatum est, quod super iuribus utriusque regni super dicta provincia Moldaviae in dieta instituta videatur et examinentur dicta iura aequitate requirente; et pro quacumque parte ibi diffinitum fuerit, nihilominus praetacta treuga observetur.

Item quod inscriptiones tredecim civitatum in terra Scepusiensi utrimque observentur in omnibus eorum punctis capitulis et clausulis, prout praefatae inscriptiones sunt emanatae.

Quos quidem articulos ut supra descriptos et dispositos nos praelati et barones praefati nomine et vice praedicti serenissimi domini nostri regis ac totius regni observare et per eosdem observandos pollicemur et promittimus sine omni dolo et fraude. In quorum omnium et singulorum praemissorum fidem et testimonium praesentes litteras nostras sigillis nostris propriis communiri in pendentem fecimus. Datum in Antiqua Villa, feria secunda proxima ante festum Cathedrae Beati Petri apostoli, anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto.

Lecta et collationata per me
Iohannem Sapienski.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5583.

MH: 11520–27.

MNL OL DF: 292 997.

Közli: Mon. Pol. XIV. 184–186. o. 160. sz.

Pergamenen, melynek mérete kb. 54 x 25 cm. Díszített kezdő „N” betű. Plican egy sorban hat, címzés nélküli pergamenszalagon függő ép viaszpecsét. Négy vörös és kettő zöld viaszba nyomva. (*N. Á.*)

71.

1474. február 21. Ófalu. *Mátyás magyar király és Ulászló, Kázmér lengyel király első szülött fia, megbízottaik által három évre fegyverszüneti egyezséget kötnek. Részletesen szabályozzák, hogyan járjanak el a fegyverszüneti megállapodást megsértőkkel szemben.*

Nos Gabriel Albensis Transsilvanæ, Osvaldus Zagrabienſis, eccleſiarum epiſcopi, Emericus de Zapolya comes perpetuus Scepuſienſis et Iohannes Pangracii de Dengeleg alias wayvoda Transſilvanus, generalis capitaneus exercituum regalium, Georgius Quinqueeccleſienſis, apoſtolicus protonotarius et Gaspar Sancti Martini de Scepuſio, eccleſiarum præpoſiti, praelati et barones ac conſiliarii regni Hungariæ, tenore preſentium notum facimus quibus expedit univerſis. Quod nos, poſtquam divino munere in hunc dietæ locum cum reverendiſſimis in Chriſto patribus et magnificis dominis Iacobo archiepiſcopo Gneznenſis, Iohanne Cracoviænſis, eccleſiarum epiſcopo, Dobeſlao Kmythe de Wyſnycze caſtellano Lublinenſi et Iohanne de Rythwyanny regni Poloniæ marſchalko, praelatis et baronibus ac conſiliariis regni Poloniæ, convenimus et eodem iuvante domino perpetuam pacem et concordiam inter hæc duo inclita regna concluſimus et pariter fecimus, conſiderantes plurimum ipsis regnis ac toti reipublicæ criſtianiæ conducere, ſi etiam in regno Bohemiæ treugæ pacis ad tres annos a data preſentium integros, inter ſereniſſimum principem dominum Mathiam Hungariæ Bohemiæ etc. regem dominum noſtrum gratioſiſſimum et illuſtriſſimum Wladislaum ſereniſſimi principis domini Kazimiri ſimiliter Poloniæ regis primogenitum fierent et conſervarentur ac debitiæ circa id provisiones adhiberentur, tandem poſt tractatus aliquot mutuo habitos pari voluntate et ordinatione infrascriptos articulos confecimus et concluſimus. Tenor vero ipſorum articulorum de verbo ad verbum ſequitur et eſt talis:

In primis concluſum eſt, quod abhinc uſque ad tres annos continuos et integros ſint treugæ pacis inter ſereniſſimum principem dominum Mathiam Hungariæ etc. regem ac illuſtriſſimum Wladislaum etc., ſuper differentias inter ipſos principes vertentes pro negotio regni Bohemiæ, ita et taliter, quod neuter contra alterum aliquid hoſtiliter intentet nec per alterum aut alios intentare faciat, directe vel indirecte, palam vel occulte, quacumque ex cauſa et ſub quocumque colore; ſi autem alter eorum quoquomodo contravenire vellet, ſubditi eius non teneantur nec debeant eum in tali caſu aliquo pacto iuvare.

Item, quod præfati principes et quilibet eorum omnes ſibi ſubditos obediētes et adherentes in præfato regno et provinciis ſibi adherentibus teneantur vigore huius preſentis concluſionis ad integram obſervandam prædictarum treugarum inducere et etiam cogere.

Item, quod si qui rebelles huiusmodi compositionis fuerint et ipsas treugas observare noluerint ac eas violaverint, nichilominus treugae ipsae inter istos principes et eorum subditos obedientes et adherentes non intelligantur violate, sed transgressores ipsi per utramque partem puniantur, ad quod ipsi principes tenebuntur, nisi forte tales se iuri statuere vellent aut emendam facere se legitime obligarent, quo casu pars laesa contra tales iuris ordine procedat.

Item, quod fiat proclamatio in omnibus tribus regnis, Hungariae scilicet Poloniae et Bohemiae et provinciis illis adherentibus et pertinentibus, ne qui hominum, cuiuscumque status et conditionis existant, causa nocendi et hostiliter ingrediantur ad alterum regnorum, Hungariae scilicet et Poloniae aut ad utrumque vel provincias illis subiectas, ex Bohemia, Slesia, Moravia vel Lusatia, quacumque ex causa vel sub quocumque quaesito colore, aut econtra ex regnis Hungariae et Poloniae ad regnum Bohemiae et provincias illi adherentes. Si qui vero huiusmodi prohibitionis contemptores extiterint, extunc et ipso facto intelligantur et sint hostes diffidati amborum regum et illustrissimi primogeniti et cuiuslibet illorum in solidum, et nichilominus contra tales invasores ipsi tres principes, videlicet serenissimi domini reges Hungariae et Poloniae ac etiam illustrissimus primogenitus ipsius domini regis Poloniae, bona fide contra eos quasi unus homo insurgere et se mutuo iuvare, tamquam eorum quilibet propriam rem ageret, debeant et teneantur; hoc adiecto, quod per hos tractatus et conclusiones istius treugae non receditur a tractatibus et conclusionibus inter regna Hungariae et Poloniae factis nec in aliquo illis praeiudicetur per praesentes, quin potius illa salva semper maneant atque firma.

Quos quidem articulos super dicta treuga ac mutuo auxilio ipsorum amborum serenissimorum principum necnon serenissimi principis domini Kazimiri regis Poloniae etc., ita ut praemittitur per nos et praefatos regni Poloniae praelatos et barones confectos et conclusos, totamque dispositionem, promittimus, quod si ipse illustrissimus dominus Wladislaus primogenitus supradictus ac ipse dominus rex Poloniae quantum ad eum spectat acceptabunt, etiam serenissimus dominus noster dominus Mathias Hungariae Bohemiae etc. rex praefatus acceptabit approbabit ratificabit et in omnibus eorum punctis clausulis et capitulis observabit sine dolo et fraude, litterasque suas regales pendente suo sigillo munitas super approbatione acceptatione et ratificatione omnium praedictorum in oppido Radischa Olmucensis dioecesis in praetorio deponet seu deponi faciet super die octavo Pascae proximae venturae. In quorum omnium fidem et testimonium praesentes nostras litteras fieri et sigillorum nostrorum cum subimpressione muniri fecimus. Datum in Antiqua Villa, feria secunda proxima ante festum Cathedrae Beati Petri Apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5580.

MH: 11528–35.

MNL OL DF: 292 995.

Közli: Mon. Pol. XIV. 186–187. o. 161. sz.

Regeszta: Óváry I. 516. sz.

Pergamenen, melynek mérete kb. 43 x 23 cm. Díszített kezdő „N” betű. Plican egy sorban hat, címzés nélküli pergamenszalagon függő ép viaszpecsét. Négy vörös és kettő zöld viaszba nyomva. (*N. Á.*)

72.

1474. február 27. Bártfa. *Mátyás magyar király átírja és megerősíti a megbízottai által Kázmér lengyel királlyal, Ófaluban kötött békeszerződést. Hangsúlyozza, hogy katonai erejét a katolikus hit ellenségei, a törökök ellen kívánja fordítani.*

Nos Mathias, Dei gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galitiae, Lodomeriae, Comaniae, Bulgariaeque rex, necnon Slesiae et Lucemburgensis dux, marchioque Moraviae et Lusatiae etc. ad perpetuam rei memoriam, significamus, quibus expedit universis. Quod nos cupientes ut regna et dominia nostra, prout ex cura suscepti regalis muneris nos obligatos esse censemus, nostrique subditi salubri provisione pacis dulcedine potiantur, ac exinde pacis auctori, qui bene non nisi a pacificis animis colitur, iugibus famulatibus inhereant. Considerantes etiam, quod haec nostra deliberatio non in mediocrem utilitatem totius reipublicae Christianae proventura sit, nosque liberiores futuri simus, prout Deo annuente totis conatibus intendimus adversus impios catholicae fidei hostes Thurcos et paganos properare, unionis et perpetuae pacis articulos et conclusiones, nuper et proximis diebus, per praelatos et barones regnorum Hungariae et Poloniae de communi et utriusque partis voluntate in dieta per eos habita et tenta, in locis ab antiquo consuetis inter praefata duo regna, nos reges modernos, praesentes et futuros, ac omnes principes, provincias et dominia, ad ipsas ambas coronas pertinentia, conceptos et confectos, grato animo et vultu hilari vidimus et suscepimus, quorum articulorum et conclusionum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis...⁷²

Post quorum quidem articulorum et conclusionum visionem et susceptionem nos Mathias, rex praefatus, habita desuper matura deliberatione comperito, quod aequi, iusti, honesti, utiles ac necessarii ad continuandam perfectam, perpetuam et incorruptam pacem ipsamque conservandam, necnon ad stabilimentum et vinculum mutuae amicitiae et fraterni amoris inter ipsa duo regna praefata, nos reges et successores nostros omnesque incolas et subditos nostros accedentibus ad hoc etiam consilio pariter et assensu praelatorum, baronum et procerum nostrorum et regni nostri, in praedictos articulos et conclusiones consensimus, ipsosque gratos habentes approbavimus et acceptavimus, consentimus, approbamus et acceptamus, ac de novo facimus et concludimus per praesentes, promittentes ex certa nostra scientia, perfecto et puro corde, in verbo nostro regio loco iuramenti et fide nostra Christiana mediante, pro nobis et successoribus nostris, quod abhinc in posterum toto tempore vitae nostrae et in perpetuum articulos ipsos et conclusiones per omnes distinctiones et continentias ipsorum

⁷² Lásd a 69. sz. oklevél rendelkezéseit.

in omnibus suis punctis, clausulis, sententiis et capitulis universis firmiter, inviolabiliter et effectualiter observabimus, ab omnibusque praelatis, principibus, baronibus, nobiles, incolisque et habitatoribus regnorum et provinciarum nobis subditorum, cuiuscunque status et conditionis hominibus faciemus similiter et inconcusse observari, omni dolo et fraude semotis, nec unquam contra ipsos articulos et factam dispositionem ac praedictam pacem initam, in parvo vel in magno veniemus aut venire per quempiam ordinabimus vel permittemus directe vel indirecte, occulte vel manifeste, sub quacunque occasione vel colore. In quorum omnium fidem et testimonium praesentes nostras literas fieri iussimus, et nostri sigilli appensione muniri, quo ut rex Hungariae utimur. Datum Barthffae, die Dominico proximo post festum Beati Mathiae Apostoli anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto. Regnorum nostrorum anno Hungariae etc. decimo septimo, Bohemiae vero quinto.

Ad mandatum domini regis in consilio

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5584.

MH: 11536–38.

MNL OL DF: 292 998.

Közli: Dogiel, I. 71–73 o. XXVII. sz.; Katona, Tom. VIII. Ord. XV. 674–676.

Pergamenen, melynek mérete kb. 55 x 30 cm. Az első sor díszített nagybetűkkel. Plican három színű fonott selyemzsinórón Mátyás második magyar királyi titkospecsétje. (*N. Á.*)

73.

1474. február 28. Korczyn. *Kázmér lengyel király oklevele, mellyel a Mátyás magyar és Ulászló cseh király között létrejött hároméves fegyverszüneti egyezményt elfogadja, különös tekintettel a kölcsönös segítségnyújtási megállapodásra, amennyiben külső támadás érné a három királyság valamelyikét.*

Kazimirus Dei gratia rex Poloniae magnus dux Lythwaniae, Russiae, Prussiaeque dominus et heres etc. tenore praesentium notificamus quibus expedit universis. Quod nos posteaquam articulos et conclusiones perpetuae pacis inter inclita regna Poloniae et Hungariae, nos reges modernos et futuros omnesque principes et provinciales ad ipsas sacras coronas pertinentes, per praelatos et barones utriusque regni nuper in dieta per ipsos in locis consuetis celebrata approbavimus et acceptavimus, diligenter etiam inspeximus et bene examinavimus quosdam articulos in ipsa dieta inter ipsos praelatos et barones regni nostri Poloniae ex una et praelatos ac barones regni Hungariae partibus ex altera, pro treugis triennialibus inter serenissimos principes dominum scilicet Wladislaum Dei gratia Bohemiae regem natum nostrum carissimum ac dominum Mathiam eadem gratia Hungariae regem observandis in et super differentiis inter ipsos utrosque reges vertentibus occasione praedicti regni Bohemiae, necnon pro mutuo adiutorio nostro et praefatorum regum contra et adversus quoscunque perturbatores et invasores trium praedictorum regnorum, Hungariae scilicet Poloniae et Bohemiae, invicem praestando et exhibendo, confectos et conclusos. Quorum quidem articulorum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis...⁷³

Nos igitur Kazimirus rex praefatus considerantes praedictos et praesertim articulos et conclusiones plurimum conducere ad conservationem et pacificum statum ipsorum trium regnorum incolarum et provinciarum ad illa pertinentium, necnon ad utilitatem totius religionis Christiane permaximam, habita desuper matura deliberatione, de consensu et assensu praelatorum et baronum regni nostri Poloniae consiliariorum nostrorum, in praefatos articulos consensimus eosque laudavimus, approbavimus et acceptavimus, consentimus, laudamus, approbamus et acceptamus et de novo facimus ac concludimus per praesentes, promittentes in verbo nostro regio et fide nostra Christiana mediante, quod nos ipsos articulos et conclusiones sic ut praemittitur per praedictos praelatos et barones utriusque regni Poloniae et Hungariae factos et conclusos, in omnibus eorum capitulis, clausulis et punctis, quantum nos et regnum nostrum Poloniae concernunt, et praesertim quo ad mutuum auxilium praestandum contra eos, qui alterum regnorum, scilicet Poloniae et Hungariae aut etiam Bohemiae vel

⁷³ Lásd a 71. sz. oklevél rendelkezéseit.

provincias illis subiectas, invadere et hostiliter intrare praesummerent, firmiter observabimus et a cunctis nostris subditis et quomodolibet adherentibus observari faciemus sine omni dolo et fraude, salvis semper in omnibus praedictis tractatibus pro perpetua pace et confederatione inter regna praefata Poloniae et Hungariae per praenominatos praelatos et barones conclusis et per alias nostras litteras approbatis et acceptatis, quibus per praesentes in nullo volumus derogari. In quorum omnium et singulorum praemissorum fidem et testimonium praesentes nostras litteras fieri iussimus et sigilli nostri appensione comuniri. Datum in Nowa Civitate Corczin, feria secunda proxima post Dominicam Invocavit, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto.

Sbigneus de Oleschnicza electus Wladislaviensis
regni Poloniae vicecancellarius manu propria subscripsit.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5585.

MH: 11539–41.

MNL OL DF: 292 999.

Közli: Mon. Pol. XIV. 188–189. o. 162. sz.

Regeszta: Óváry I. 517. sz.

Pergamenen, melynek mérete kb. 57,5 x 32 cm. Az oklevél kiadójának neve díszített nagybetűvel. Plican pergamenszalagon Kázmér lengyel király vörös viaszú középpecsétje. (*N. Á.*)

74.

1474. április 24. Buda. *Magyar főpapok és bárók megerősítik a magyar és lengyel király között Ófaluban kötött szerződést.*

Nos Nicolaus, Dei gratia rex Boznae etc. Iohannes Strigoniensis, Gabriel Colocensis archiepiscopi, Albertus Wesprimiensis, Iohannes Chanadiensis, Demetrius Iauriensis, Nicolaus Waciensis, Thomas Nitriensis, Benedictus Bosnenis, Nicolaus Thiminensis, Sigismundus Quinqueecclesiensis, alter Sigismundus Sirmiensis ecclesiarum episcopi, Michael Orzag de Gwth, regni Hungariae palatinus, comes Stephanus de Bathor, iudex curiae regiae, Iohannes Ernsth, regni Sclavoniae banus, Iob de Gara, Mathyus de Maroth banus Machoviensis, Stephanus de Peren, thavarnicorum regalium magister, Nicolaus Banfy de Alsolyndwa, comes Psoniensis, Iohannes Thwz de Laak, Ladislaus Banfy de Marczaly, Emericus de Palocz regiae maiestatis marschalcus, Symon de Homonna, Georgius Bebek de Pelsewcz; Emericus banus de Hederwara, ceterique praelati et barones regni Hungariae, totum idem regnum repraesentantes. Notum facimus tenore praesentium, significantes quibus expedit universis. Quod cum pridem de voluntate serenissimi principis et domini domini Mathiae Dei gratia regis Hungariae, Bohemiae, etc. domini nostri gratiosissimi ac de communi consilio et deliberatione nostra et omnium nostrorum, reverendi in Christo patres domini Gabriel Albensis Transylvaniae, cancellarius regius, et Osvaldus Zagrabiensis ecclesiarum episcopi, necnon spectabiles et magnifici Emericus de Zapolya Comes perpetuus Scepusiensis et Iohannes Pangraczy de Dengeleg alias waywoda Transylvanus, generalis capitaneus exercituum regalium. Item venerabiles et egregii Georgius Quinqueecclesiensis apostolicus prothonotarius et Gaspar Sancti Martini de Scepusio ecclesiarum praepositi, praelati et barones ac consiliarii dicti regni Hungariae, fratres nostri, ab una ac consimiliter de voluntate serenissimi principis domini Kasimiri, eadem gratia regis Poloniae, de communi quoque consilio et deliberatione praelatorum et baronum eiusdem regni Poloniae, reverendi in Christo patres necnon magnifici domini Jacobus archiepiscopus Gnesnensis, Iohannes Cracoviensis episcopus, Dobeslaus Kmythe de Wysnycze castellanus Lublinensis et Iohannes de Rythwyany ipsius regni Poloniae marschalcus consimiliter praelati et barones ac consiliarii praefati regni Poloniae ab alia partibus, pro pace concordiaque et amicitia inter ista duo regna, scilicet Hungariae et Poloniae, in perpetuum firmanda, in loco ad hoc antiquitus consueto, prope scilicet Antiquam Villam, iuxta fluvium Dwnawycz, in comitatu Scepusiensi, in confinibus praefatorum regnorum Hungariae et Poloniae sitam et existentem, in simul convenissent, resque et negotia eorundem utrorumque regnorum inter se maturius pertractassent, ac in bonam intelligentiam et unionem deduxissent praesente in omnibus, et approbante venerabili et egregio domino

Bartholomaeo de Massa decretorum doctore, vice et nomine reverendissimi in Christo patris, domini Marci tituli Sancti Marci Sanctae Romanae ecclesiae cardinalis, patriarchae Aquilegiensis, et apostolicae sedis legati etc. concluderunt inter se ac unanimi eorum voluntate atque parili consensu firmaverunt certos articulos et conclusiones super perpetua pace atque concordia inter eosdem serenissimos principes dominos Mathiam et Kasimirum reges, ac ipsorum successores reges Hungariae et Poloniae, necnon inter eadem utraquae regna ac principes, provincias ad eadem regna et Sacras Coronas eorundem pertinentes, mediantibus litteris eorundem dominorum praelatorum, baronum ac consiliariorum utrorumque regnorum sigillis ipsorum propriis impendentibus consignatis approbatos, et tandem per praefatos serenissimos dominos Mathiam et Kasimirum reges similiter vigore e efficacium eorum litterarum et litteralium instrumentorum acceptatos et ratificatos et roboratos, prout in eisdem litteris clarius continentur, quorum articulorum tenor sequitur in haec verba, et est talis...⁷⁴

Nos itaque praelati et barones praefati visis eisdem articulis quia eosdem non solum pro communi bono, bona amicitia et statu tranquilliori dictorum utrorumque regnorum et praefatorum serenissimorum regum ac eorundem successorum, verum etiam pro utilitate totius reipublicae Christianae, per praefatos dominos consiliarios eorundem utrorumque regnorum pertractatos, conclusos et approbatos esse, ac tandem per eosdem serenissimos principes acceptatos, ratificatos et roboratos fuisse, clare intelleximus, habita inter nos plena et matura deliberatione eosdem articulos et omnia in eis contenta nos quoque acceptavimus, approbavimus et ratificavimus acceptamusque, approbamus et ratificamus ac in eosdem consentimus per praesentes, promittentes in fide ac honore et humanitate nostris [...] ⁷⁵ praefatum serenissimum dominum Mathiam regem, dominum nostrum gratiosissimum ac praedictos consiliarios regni Hungariae, fratres nostros quod eosdem articulos, et conclusiones per omnes distinctiones et continentias ipsorum in omnibus suis punctis, clausulis, sententiis, et capitulis universis firmiter et inviolabiliter et effectualiter observabimus, et per omnes subditos nostros et ad nos pertinentes cuiuscunque status et conditionis aut linguae existant, omni dolo et fraude semotis faciemus inconcusse observari. In quorum omnium et singulorum praemissorum fidem et testimonium praesentes litteras nostras sigillis nostris propriis impendentibus fecimus communiri. Datum Budae in conventionem nostram generali super die festi Beati Georgii martiris ibidem habita. Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto.

⁷⁴ Lásd a 69. sz. oklevél rendelkezéseit.

⁷⁵ A szó olvasata bizonytalan.

A pecsétek hártýaszalagjain a következı nevek olvashatóak:

1. rex Bozniensis
2. d Strigoniensis
3. d Coloceniensis
4. d Wesprem[iensis]
5. d Chanadiensis
6. d Iauriensis
7. d Waciensis
8. d Waciensis
9. d Nitriensis
10. d Bozniensis
11. d Qui[...]siensis
12. d Tyminiensis
13. d palatinus
14. iudex Stephanus de Bator
15. Io Ernst
16. Iob de Gara
17. Mathus de Maroth
18. Stephanus de Peren
19. Nicolaus de Banphi
20. Io Thuz
21. Ladislaus Banphi
22. Symon de Homonna
23. Emericus de Palocz
24. Georgius de Bebek
25. Emericus de Hederwara
26. [...] ⁷⁶

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5586.

MH: 11542–68.

MNL OL DF: 293 000.

Közli: Dogiel, I. 73–75. o. XXVIII. sz.; Katona, Tom. VIII. Ord. XV. 676–679.

Pergamenen, melynek mérete kb. 65 x 31 cm. Az első sor díszített nagybetűkkel. Plicán címezzel ellátott pergamenszalagokon tizenkét vörös és tizenhárom zöld viaszba nyomott pecsét. (*N. Á.*).

⁷⁶ A szalagon nincs címzés.

75.

1479. január 7. Kassa. Mátyás király, az Ulászló cseh királlyal Olomouchban való találkozása és tárgyalása alkalmából Kázmér lengyel király név szerint felsorolt követeknek menlevelet állít ki.

Nos Mathias Dei gratia rex Hungariae Bohemiae etc. memoriae commendamus tenore praesentium, significantes quibus expedit universis: quod nos reverendissimo ac reverendis in Christo patribus nec non magnificis et honorabili Iacobo archiepiscopo Gneznensi, Iohanni Cracoviensi, Sbigneo Wladislaviensi episcopis; Iohanni Sandomiriensi, Nicolao Lanciciensi palatinis; Stanislaio Gneznensi Cracoviensi Wladislaviensi etc. canonico et regni Poloniae vicecancellario, oratoribus serenissimi principis domini Kazimiri Poloniae etc. regis fratris nostri carissimi, ad dietam seu conventionem, quam nos personaliter cum serenissimo principe domino Wladislaio Bohemiae rege etc. etiam fratre nostro carissimo, in civitate nostra Olomucensi super die sancti Sigismundi regis proxime venturo celebraturi sumus, veniendi, hunc praesentem nostrum salvum conductum dedimus et concessimus, immo damus et concedimus per praesentes, ut videlicet praefati reverendissimus et reverendi ac magnifici et honorabilis archiepiscopus, episcopi, palatini et vicecancellarius sive alii ipsorum aliquorum loco forsan constituendi et subrogandi, cuiuscunque status et condicionis existant, cum mille et quingentis equitibus pluribus vel paucioribus, ad praefatam dietam venire, stare, morari ac nobiscum vel cum oratoribus nostris seu aliis in dicta dieta tunc constitutis colloquia et tractatus habere, ipsisque tractatibus conclusis vel non conclusis ad loca propria vel alia quae maluerint redire, absque ullo nostro aut quorumcunque ad nos quomodolibet pertinendum impedimento, eorum personis rebus et bonis semper salvis sub nostra protectione et speciali tutela remanentibus, libere, tute et secure possint et valeant; promittentes in verbo nostro regio et bona fide nostra mediante hunc praesentem nostrum salvum conductum, ipsis reverendissimo et reverendis ac magnificis et honorabili archiepiscopo, episcopis, palatinis et vicecancellario sive aliis ipsorum aliquorum loco subrogandis et constituendis modo praemisso datum, per nos nostrosque subditos et ad nos qualitercunque pertinentes seu adherentes, cuiuscunque status condicionis et linguagii existant, sine omni dolo et fraude observare et facere firmiter observari, non obstante, quod si aliqua differenda et iniuria aut quaecunque controversia vel offensio etiam usque ad sanguinis effusionem vel mortem, quod deus avertat, inter familiares eorum et quosvis ad nos pertinentes seu alios quoscunque oriretur, quae tunc per viros bonos ex utraque parte eligendos satisfacto parti laese sopiri debebunt, huiusmodi nostro salvo conductu semper in suo robore permanente. Harum nostrarum quibus secretum sigillum nostrum,

quo ut rex Hungariae utimur, est appensum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Cassoviae, septima die mensis Ianuarii, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo nono, regnorum nostrorum anno Hungariae etc. vigesimo primo, Bohemiae vero decimo.

Ad mandatum domini regis in consilio.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5587.

MH: 11569–71.

MNL OL DF: 293 001.

Közli: Mon. Pol. XIV. 298–299. o. 273. sz.

Regeszta: Óváry I. 577. sz.

Pergamenen, melynek mérete kb. 46 x 25 cm. Az intitulatio díszített nagybetűkkel. Plican, pergamenszalagon Mátyás második magyar királyi titkospecsétje. (N. Á.)

76.

1479. április 2. Buda. Mátyás király oklevele a Kázmér király követével Poroszország, a warmiai püspökség és a lengyel-magyar határ dolgában tartott tárgyalásokról.

In nomine Domini, amen. Hic secuntur quidam articuli et tractatus, in quibus pro bono communi totius Christianitatis et pro bona amicitia et fraternitate servanda inter serenissimos principes dominos Mathiam Hungariae et Kazimirum Poloniae reges eorumque regnorum et terrarum pace et tranquillitate, et praesertim pro sedandis litibus in terra Prusciae convenerunt praefatorum serenissimorum regum consiliarii et oratores ad res huiusmodi specialiter deputati et destinati, quorum quidem articulorum et conventorum tenor sequitur de verbo ad verbum.

Imprimis conventum est, quod celebretur una dieta in oppido Siradiae super die festi Pentecostes, proxime venturo, ad quam pariter conveniant oratores serenissimorum dominorum regum Hungariae et Poloniae, domini generalis magister ordinis Prutenorum et Nicolaus Tungen, episcopus Warmienseis, quibus serenissimus dominus rex Poloniae interim mittere debet salvos conductus sufficientes in plenissima et bona forma, ita quod tute venire ad praefatam dietam, tam ipse magister generalis, quam dominus Nicolaus praedictus possint, tractatusque habere et concludere ipsisque conclusis vel non conclusis similiter tute et secure ad loca sua redire valeant, sine omni dolo et fraude, ac etiam quod in tali tempore dicti salvi conductus mittantur, ut ipsi magister et episcopus commode ad ipsam dietam venire possint.

Item conventum est, quod interea temporis, donec videlicet praefati domini magister generalis et episcopus Warmienseis reversi fuerint ab ipsa dieta ad loca propria, servetur pax ab omnibus partibus et abstinenceatur ab omni hostilitate, nec ulla damna inferantur alicui partium. Nichilominus si contraventum fuerit, quod illata damna reficiantur, et quod abhinc usque ad diem inventionis Sanctae Crucis, proxime venturum, utraque pars in Prussia, id est, tam serenissimi domini regis Poloniae, quam magistri et episcopi, de dicta pace certificentur. Interea quoque serenissimus dominus rex Hungariae non debet mittere aliquem exercitum in auxilium magistri vel episcopi sed neque ad regnum Poloniae, neque magister generalis aut dominus Nicolaus Tungen episcopus Warmienseis debent aliquas gentes inducere in terras Prusciae, quae bellum et hostilitatem causare possint, similiter neque serenissimus dominus rex Poloniae novas gentes ad terras Prusciae mittere debet, nec ad regna aut terras, serenissimo domino regi Hungariae subjectas, in favorem cuiuscunque.

Item conventum est, quod magister generalis sit in primo statu et iuxta pacem, conclusam medio reverendissimi patris domini Rudolphi, episcopi

Wratislaviensis, tunc Laventini, apostolicae sedis legati omnia adimpleant, quemadmodum fecerat praedecessor suus, et quod serenissimus dominus rex Poloniae dicto magistro generali et omnibus ad eum pertinentibus, qualitercunque contra maiestatem suam excessissent, indulgeat et omnem ab eisdem magistro et suis indignationem et displicentiam amoveat, et gratiose in omnibus rebus erga illos se habeat, ac si nunquam inter eos aliqua displicentia intercessisset, et quod iuxta conclusam pacem ipsum magistrum et suos iuxta omnia puncta et articulos, in illis foederibus et pactis perpetuae pacis contentos, manuteneat et conservet.

Item conventum est, quod, dum haec omnia, in his articulis contenta, complebuntur per utramque partem; ex tunc omnia loca, castra, munitiones, villae, possessiones, et quicquid occupatum sive expugnatum est hactenus per aliquam partem, mutuo et vicissim restituatur; ita quod serenissimus dominus rex Poloniae omnia loca, terras et possessiones, quae ei ex confectione pacis perpetuae cesserunt, habeat et possideat. Similiter et magister generalis. Et nichilominus omnes novae impositiones, telonia, vel quaecunque alia gravamina durante belli interceptione inducta deponantur, nec pars partem in aliquo turbet aut aggravet, sed in priori et veteri dispositione ambae partes permanebunt.

Item quo ad dominum Nicolaum Tungen, episcopum Warmiensem conventum est, quod serenissimus dominus rex Hungariae instare debet et suadere eidem, quod ad complacentiam serenissimi domini regis Poloniae condescendat de ecclesia Warmiensi, et accipiat ecclesiam Culmensis in titulum, et Pomezaniensem in commendam. Similiter oratores serenissimi domini regis Poloniae e converso instare debeant apud dictum dominum regem Poloniae, ut casu quo praefatus dominus Nicolaus Tungen de ecclesia Warmiensi nollet cedere, quod pro tam parva re nollet tantum bonum pacis, quod erit ad utilitatem totius Christianitatis, perturbare, attento quod serenissimus dominus rex Hungariae ipsum episcopum nec cogere, nec relinquere cum suo honore potest, quod si difficultas aliqua ex altera partium emergerit, tunc praelati et barones utriusque regni in ipsa dieta Siradiensi inveniant media concordandi.

Item conventum est, quod si continget ipsum dominum Nicolaum Tungen episcopum nolle cedere de ecclesia Warmiensi, et Serenissimus dominus rex Poloniae consentiat, quod habeat gratiam regiam et plenam indulgentiam de omnibus rebus, quas fecisset in displicentiam ipsius domini regis, et ipse dominus rex ab ipso omnem indignationem amoveat, et ipsum et ecclesiam praedictam in omnibus conservet iuxta articulum, in confecta pace perpetua de ecclesia et episcopo Warmiensi positum. Et nichilominus quod omnia loca, castra, munitiones, villae, possessiones, et quicquid tempore istarum differentiarum expugnatum, vel quovis modo occupatum fuit, aut alias dictae ecclesiae de iure pertinent, sine mora, aut quacunque renitentia aut gravamine, restituatur, ne occasione personae ecclesia ipsa ulteriora damna patiatur. Si vero ipsum dominum Nicolaum

Tungen episcopatui Warmiensi cedere contingat, tunc remittat integre dictam ecclesiam Warmiensem cum omnibus iuribus et pertinentiis, et e contra praescriptae duae ecclesiae sibi oblatae pleno iure, et cum omnibus iuribus, castris et pertinentis sibi similiter, integre consignentur, ita tamen, quod per oblationem ecclesiae Pomezaniensis paci perpetuae non derogabitur.

Item conventum est, quod in praefata dieta, media inveniantur et apponantur, quibus utraque pars, tam serenissimus dominus rex Poloniae, ex una, quam domini magister generalis et episcopus Warmiensis, ex alia, tuta sit de vera et firma observantia conclusorum, dummodo talia media non sint contra pacem perpetuam prius firmatam, pro quibus omnibus ibidem conclusis et confectis ipsi domini magister generalis et episcopus Warmiensis, cum oratoribus utriusque regni, ibunt ad praesentiam serenissimi domini regis Poloniae, et omnia cum sua maiestate ex utraque parte confirmabunt, et illa quae ad invicem facere et promittere tenentur, adimplebunt, et serenissimus dominus rex Hungariae illis sic perfectis exposit contra dictam pacem neque magistro, neque episcopo praefatis auxilio erit.

Item conventum est de castris et civitatibus, videlicet Culmensi, Starigrod et Brodnicza, quae serenissimus dominus rex Hungariae redemit in Prussia, quod postquam de supradictis facta fuerit plena concordia, ipse dominus rex Hungariae, accepta summa pecuniae ab illa parte, quae ipsa castra et civitates iuxta dispositionem pacis perpetuae eliberare tenetur, eadem illi parti, cui ex inscriptione pacis perpetuae debentur, sine ulla renitentia restituat.

Item conventum est, quod super omnibus differentiis, quae essent inter maiestates regias et haec duo inclita regna, videlicet Hungariae et Poloniae, praelati et barones utriusque regni convenire debeant ad loca consueta super die Sancti Martini proxime venturo, cum iuribus et viris doctis et ibi diffinire omnino debeant de omnibus differentiis quae essent inter Regias Maiestates, et ipsa Regna, ut de cetero quiete et pacifice in bona fraternitate et perpetua pace tam reges, quam regna consistere et perseverare possint, nec ulla res, quae occasio alicuius differentiae aliquando esse possit remaneat indicussa et indeterminata.

Item conventum est, quod ad festum Purificationis Mariae Virginis proxime futurum per communes oratores dieta fiet in oppido Bythom, et ibi determinetur super differentiis inter regnum Poloniae et Slesiam.

Nos Mathias Dei gratia Hungariae, Bohemiae etc. rex recognoscimus, quod de nostra voluntate et consensu consilarii nostri praelati et barones ad id deputati in praefatos articulos et tractatus cum oratoribus serenissimi principis domini Kazimiri Poloniae regis ad id etiam cum pleno mandato a praefato rege missis convenerunt et concordaverunt, quos articulos et contenta nos laudavimus approbavimus et acceptavimus laudamusque, approbamus et acceptamus per praesentes, ipsosque articulos in quantum nos concernunt ad perfectum et

complimentum prout confecti sunt deducere volumus et promittimus, in quorum omnium fidem et robur nostrum secretum sigillum quo ut rex Hungariae utimur est appensum. Datum Budae, feria sexta proxima ante dominicam Ramis Palmarum, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo nono.

Ad mandatum domini regis in consilio

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5588.

MH: 11572–74.

MNL OL DF: 293 002.

Közli: A béke lengyel országnagyok által megerősített példánya alapján: Dogiel, I. 77–79. o. XXX. sz.; Katona, Tom. XI. Ord. XVI. 187–193.; Ugyanannak fordítása: Magyar békeszerződések, 217–222. o. 49. sz. (ford. Szende Katalin).

Pergamenen, melynek mérete kb. 65 x 40 cm. Az invocatio díszített nagybetűkkel. Plican, pergamenszalagon Mátyás második magyar királyi titkospecsétje. (N. Á.)

77.

1485. június 11. Krakkó. *Kázmér, lengyel király, szolgálataiért Farnas Jánosnak és örökösének átengedi Krakkó város ügyvédje hivatalának húsz márkás évi adóját, egészen addig, amíg az így kapott jövedelem el nem éri a kétszáz márkát. Ezt követően az adóztatás joga visszaszáll a királyra.*

Kazimirus Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lythwaniae, Russiae Prussiaeque dominus heres etc. significamus tenore praesentium quibus expedit universis, quominus animum advertentes grataque admodum et continua obsequia generosi Ianusii de Farnass Hungari currentis nostri fidelis dilecti per ipsum nobis fideliter exhibita pro quibuscum utcumque consolatum reddere ad ulterioraque servitia per eum nobis exhibenda efficere inflammatiorem censum nostrum annum viginti marcarum ex advocatia Cracoviensi nobis annuatim provenientem, quem olim Baran[...]⁷⁷ tandem Obulecz et generosus Stanislaus Wisliczky de [...]vythnycza⁷⁸ habuerant et praeceperunt hactenus eidem Ianussio Hungaro in ducentis marcis pecuniarum monetae et numeri polonicae quadraginta octo grossos marcarum in quemlibet computando inscripsimus et obligavimus inscribimusque et obligamus tenore praesentium mediante per ipsum Ianussium Hungarum et successores legitimos censum nostrum viginti marcarum productum tenendum habendum possidentem et percipientem pacifice et quiete tamdiu quousque praedictae ducentae marcae pecuniarum per nos inscriptarum sibi aut successoribus ipsius legitimis per nos aut successores nostros integraliter et ex toto fuerint exsolutae quibus taliter solutis, census ipse ad nos et successores nostros convertitur plene iure. Quocirca sibi advocato Cracoviensi moderno et aliis pro tempore existentibus praesentibus requirentes mandamus quatenus de censu praedicto [...] ⁷⁹ viginti marcarum Ianussio praedicto aut successoribus ipsius respondentibus integre civibus nostris semper salvis aliter facere non ausris pro gratarum nostrarum harum, quibus sigillum nostrum est subappensum testimonio, litterarum. Datum Cracoviae, Sabbato post octavas Corporis Christi anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo quinto.

Relatio venerabilis Creslai de Curozwanki
regni Poloniae cancellarius

⁷⁷ Bizonytalan szóvégződés.

⁷⁸ A név olvasata bizonytalan.

⁷⁹ A szó olvasata bizonytalan.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 1407.

MH: 11575–76.

MNL OL DF: 288 968.

Közli: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 28 x 18 cm. Függőpecsétje leszakadt. *(N. Á.)*
(Tóth Orsolya)

1489. április 23. Prága. Ulászló cseh király oklevele, amelyben szövetséget köt Kázmér lengyel királlyal Mátyás magyar király ellen és segítséget ígér neki.

Nos Wladislaus Dei gratia Bohemiae rex, marchio Moraviae, Luxemburgensis et Slesiae dux ac Lusatiae marchio etc. Notum facimus tenore praesentium, quibus expedit universis. Animadvertentes utilitatem, et gloriam regni nostri, cui in praesentia domino ita disponente praesidemus, in eo maxime consistere, si omni studio et diligentia operam dederimus, ut subditos nostros non solum hoc tempore in pace, otio, et tranquillitate conservemus, sed etiam a futuris et imminentibus casibus, et periculis, quantum saltem humana providentia fieri potest, muniamus, quo et calamitate, et metu calamitatis liberi, commodis suis eo melius incumbere, et insistere possent. Id autem nos potissimum ea ratione efficere posse confidimus, si principes et populos regno finitimos foedere nobis, et amicitia iunxerimus, quorum ope et auxilio his, qui se nobis non culpa nostra, sed propria temeritate, et praesumptione inimicos constituent, acrius, vehementiusque resistere valeamus. Quoniam autem serenissimus princeps et parens noster carissimus dominus Casimirus Poloniae rex etc. eo nos affectu fovet, et amplectitur, his prosequitur beneficiis, ut facile appareat eum, et indulgentissimum patris, et amicissimi principis erga nos animum habere. Dignum putamus, neque tantum Regnis nostris, sed etiam universae christianae reipublicae utile et necessarium, cuius salus in concordia regum et principum maxime versatur, arc-tissimum illud naturae, quod inter nos est vinculum, solidius, et firmiter reddere, et principes, proceresque nostros, tam ecclesiasticos, quam saeculares, et populos utriusque nostrum dictorum, et imperio subiectos ita colligare, et coadunare, ut mutuo fulti praesidio, omnem hostilem vim, siqua saltem emergerit, cavere et propulsare possent. Quam ob rem matura deliberatione et consilio habito et utilitate regni nostri cum proceribus consilii nostri participibus sedulo discussa, cum memorato serenissimo domino rege Poloniae sub hac forma, et conditionibus foedus, unionem, et concordiam inivimus, imo inimus, facimus, et firmamus promittentes, quod si serenissimus princeps dominus Mathias rex Hungariae concordias, tractatus, pacta, et foedera inter utrumque nostrum et regna nostra cum praefato domino rege et regno Hungariae habita, et facta, quibus nolumus hac nova nostra concordia in aliquo derogari, prior violaret, et contra nos vel praefatum dominum regem Poloniae, aut regna nostra hostiliter insurgeret, nosque vel alterum ex nobis, aut regnum alterius nostrum per se, vel quempiam alium, aut quascunque submissas personas aggredi conaretur, vel de facto invaderet quocunque tandem colore quaesito, extunc nos cum primum a praefato domino rege Poloniae admoniti, et requisiti fuerimus, pro omnibus nostris et regni nostri

viribus, atque potentia contra praefatum Hungariae regem exercitum congregare, et copias nostras in eum ducere, ipsique domino regi et regno Poloniae in auxilium venire, et desiderio suo, atque voluntate cognita constanter, et perseveranter ei adhaerere, atque ipsi praefato regi Hungariae communi consilio, et iunctis viribus resistere, et adversari. Et ipsum dominum regem Poloniae nullo modo deferemus, et auxilia, exercitumque nostrum Deo favente ex castris, et campo minime revocabimus, neque ab eo recedere patiemur, donec huiusmodi bellum cum praefato Hungariae rege inceptum honestis mediis finitum, et ad pacem, concordiamque plene redactum fuerit. Inducias etiam et qualiacunque pacta, et tractatus sine scientia et voluntate ipsius domini regis Poloniae, cum praefato domino rege Hungariae non intrabimus, paciscemur, neque habebimus, ita tamen, quod etiam ipse dominus rex Poloniae sine scientia, et consensu nostro contra ipsum regem Hungariae consurgere, ipsumque vel dominia sua invadere, aut oppugnare nequaquam debet, quemadmodum et nos sine scientia et voluntate praedicti domini regis Poloniae similiter non faciemus, neque attentabimus quoquo modo. Casu vero, quo alter nostrum sine scientia et voluntate, ut praefertur, alterius nostrum, contra eundem dominum regem Hungariae insurrexerit, sibi bellum moverit, et intentaverit, ex tunc alter alterum, qui taliter fecerit, non tenebitur defendere, et adiuvere, foedere et concordia praesenti nihilominus in suo robore permanente, promittentes in verbo nostro regio haec omnia praefato domino regi Casimiro, qui se nobis ad similia obligavit sine omni dolo et fraude inviolabiliter observare, tam diu, donec alterum ex nobis decedere contigerit harum nostrarum, quibus sigillum nostrum regium est appensum, vigore et testimonio literarum. Datum in arce nostra Pragae die vicesima tertia, mensis Aprilis, anno salutis millesimo quadringentesimo octogesimo nono, regni nostri anno decimo octavo.

Et nos Wok de Rosenberg, Joannes de Janowicz et Petrsburg supremus burgravius Pragensis, Henricus de Nova Domo regni Bohemiae camerarius supremus, Puotha de Risenberg in Oswihow eiusdem regni supremus iudex, Joannes Zagiecz de Hafenburg, et Kost regni praetacti supremus dapifer, Jaroslaus de Osternberg, Joannes de Ofelnberg regni praenominati cancellarius, Joannes de Oswamberg in Otrakomcz, magister prioratus per regnum praedictum, Georgius Berta de Duba et Lippei, Benesius de Colowrat in Libstein, Sigismundus de Wartemberg in Dieczn praefati regni pincerna supremus, Busco de Zieberg, Zdenko, Costka, de Postupicz, Benesius de Waitumlle burgravius in Carelstein, et magister monetae in montibus Scuthinis, Joannes de Raupow, notarius supremus Terrae Tabularum regni praenominati et magister curiae regalis, Nicolaus Junior de Horzicz Hradecensis dioecesis burgravius, Albertus de Leskowecz praedicti regni Bohemiae succamerarius, Petrus Caplerz de Suleiowicz in Wintnberg, Nicolaus Zrczka Junior de Lippa in Lipnicz, Jarossius

de Sowoiewicz in Novo Otranow, Albertus Ogierz de Ogedielcz in Lobkowicz, Bohuslaus Malowecz de Paczow, Cztiborius de Wolstein, Borzko de Duhalicz, Joannes Ospetle de Prudicz in Zlebieth magistratum, et consules civitatis antiquae Pragensis magistratum et consules Novae Civitatis Pragensis, magistratum et consulatus montium Cuthnarum magistratum, et consules civitatis Zatz magistratum, et consules civitatis Hradecz, super Albeam magistratum, et consules civitatis Budweis Bohemicalis magistratus, et consules civitatis Tabor magistratus, et consules civitatis Elathomiaie, barones, proceres, et provinciales regni Bohemiae, pleno et sufficienti mandato caeterorum dominorum baronum, et provincialium regni praefati suffulti, considerantes ligam, confoederationem, et concordiam praenominatam commodo, et defensionem praefati regni plurimum conducere, et utilem esse pro praefato serenissimo principe et domino, domino Wladislao rege Bohemiae, domino nostro, et pro nobis ipsis, et caeteris baronibus, et provincialibus dicti regni data fide promittimus, quod haec omnia et singula super annotata, ipse serenissimus dominus et rex noster, nos quoque, ac totum regnum Bohemiae inviolabiliter, et inconcusse, sine omni dolo et fraude observabunt, et observabimus, facient, et faciemus per omnes, quorum interest, observari. In quorum omnium et singulorum fidem, et testimonium, sigilla nostra penes sigillum serenissimi domini regis Wladislai appendi fecimus. Datum anno, die ut supra.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. Nr. 5556.

MH: 11577–608.

MNL OL DF: 288 990.

Közli: Dogiel, I. 23–25. o. XXI. sz.

Pergamenen, melynek mérete kb. 60 x 30 cm. Plican egy sorban összesen harminc pecsét függ alá, három természetes, öt zöld és huszonhárom vörös viaszba nyomva. Az első pecsét Ulászló cseh királyé, mely fonott selyemzsinórón függ. A többi pecsét pergamenszalagon, címzésük nem olvasható a fotók alapján, ezért közlésüktől eltekintünk. (*N. Á.*)

79.

1490. szeptember 23. Németi falu alatt táborban.⁸⁰ *János Albert védelmet ígér és tanácsosává nevezi ki Rozgonyi Istvánt, mivel elismerte János Albertet választott magyar királynak.*

Iohannes Albertus Dei gratia regni Hungariae etc. generalis electus significamus tenore praesentium quibus expedit universis. Quia postquam nos magnificum et egregium virum dominum Stephanum Iunioris Rozgony de Monyoros sincere et grate nobis dilectum, unacum ceteris incolis huius incliti Hungariae regni, ad quod per gratiam Dei in novum regem sumus generaliter proclamati et vocati, habuimus requisitum et vocatum prioribus et patentibus litteris nostris ad recognoscendam et feliciter determinandam nostram praedictam electionem iuxta Dei et hominum regnicolarum voluntatem. Tandem ipse dominus Stephanus Rozgony pro sua virtute fideli, constantia et affectionis suae in nos integritate, ut filius obedientiae ac subditus huius coronae, ad nostram adveniens praesentiam et consiliariorum nostrorum, electionem et proclamationem praedictam nostram regiam veraciter et publice recognoscendo, prout ei decebat, obtulit se nobis et auctoritati nostrae subiciendum, se totaliter cum omnibus bonis suis hominibus subditis et castris, videlicet Myomoros et Berzowicze et aliis, quaecunque in sua possessione habet, tamquam probus vir et virtuosus, aliquibus tamen condictionibus interiectis videlicet istis: Quod dum nos ad castra sua praedicta gentes nostras mittemus, extunc earum praefectus sive rothmagister suo et totius suae comitive nomine fidem suam et honorem principaliter praestabit, quod in dictis castris semper fideliter stabit, nulla eis et bonis eorum penitus faciendo damna, sed alibi ex omagiis victum pro se acquirendo, et in defectu omagiorum nostra provisione vel expensis durantibus usque ad illud tempus, quo decrevimus eos ad nos viceversa revocare. Ad quam revocationem per nos specialiter requisiti debent absque aliqua contradictione et damnificatione bonorum et castrorum praedictorum exire et ad nos remeare.

Item promittimus praedicto Stephano Rozgony, quod si bona sua, quae habet circa oppidum Ghyndesch, aliquomodo, quod absit, destruerentur vel ab eo alienarentur, alia similia bona hic in Hungaria disponere et ordinare, aut si non possemus hoc efficere, extunc ratione talium bonorum pro quibuslibet quatuor temporibus anni debemus sibi de centum florenis respondere quolibet anno, ip-

⁸⁰ „In campo iuxta villam Nemethy”. János Albert seregével az ország közepe felől a „nagy hadi úton” haladt a Hernád mentén észak irányába. Feltehetően a három Németi (Fel-/Nagy-, Közép-/Kenyhec-/Miglész-, Al-/Kis-) falu valamelyikében verhetette fel táborát a mai Kenyhec/Kechnec, Tornyosnémeti, Hidasnémeti települések környékén.

sumque providere et conservare debite pro suo statu et conditione, cum honestate sua et vitae bona frutione. Et item de omagiis, quaecumque facient et habebunt nostrae gentes ex suis castris, quartam partem semper levare debet et habere, nostra praesenti adversitate et belli guerra durante. Nos autem, tanquam huius regni Hungariae etc. verus et generalis electus, praedictum Stephanum Rozgony cum omnibus rebus suis praescriptis taliter se nobis offerentem et subicientem harum serie recipimus et suscipimus in nostram omnimodam tutelam et protectionem, in quantum nobiscum constanter et fideliter videbitur stare ac integraliter adherere; promittentes sibi in verbo nostro ducali et fide christiana, eum cum suis bonis et castris ab hostibus omnibus et iniuriis universis manu tueri et defensare indesinenter tota nostra virtute et possibilitate usque ad debitam pacem et quietem modernarum adversitatum ipsumque serenissimo domino Poloniae etc. regi nostro genitori carissimo ita promovere et ad hoc cooperari apud suam serenitatem, pro omni sua integritate et indemnitate semper se offerentibus et necessitate adveniente, ut possit indemnus remanere. Et si aliquam concordiam honestam, de qua nec cogitamus, cum nostro fratre dilecto serenissimo domino Wladislao Bohemie rege aut praelatis et baronibus huius regni facere vel habere deberemus, extunc memoratum dominum Stephanum in nullo tractatu aut concordia huiusmodi actionum nostrarum debemus aliquatenus dimittere, sed eum semper in omnibus talibus rebus nostris tanquam verum consiliarium nostrum et subditum huius regni assumere. Datum in campo iuxta villam Nemethy, feria quinta post festum beati Mathei apostoli et evangelistae, anno Domini MCCCCLXXX°.

Manu propria I. d. principis electi.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5589.

MH: 11609–610.

MNL OL DF: 289 010.

Közli: Mon. Pol. XIV. 369–371. o.

Regeszta: Óváry I. 619. sz. (Velencei jelentés alapján?)

Pergamenen, melynek mérete kb. 38,5 x 23 cm. A kiadó neve díszített betűkkel. A hártya több helyen hasadt, függőpecsétje elveszett. (*N. Á.*)

1491. február 20. Kassa. II. Ulászló magyar király János Albert lengyel herceggel kötött békeszerződése.

Nos Wladislaus Dei gratia Hungariae Bohemiae Dalmatiae Croatiae Ramae Serviae Galliciae Lodomeriae Comaniae Bulgariaeque rex, necnon Slesiae et Lucemburgensis dux, marchioque Moraviae et Lusatiae etc. recognoscimus et tenore praesentium significamus quibus expedit universis, quod cum inter nos ab una, parte vero ex altera illustrissimum principem dominum Iohannem Albertum ducem fratrem nostrum uterinum et carissimum post obitum serenissimi principis quondam domini Mathiae regis Hungariae et Bohemiae etc. praedecessoris nostri clarae memoriae, occasione eiusdem regni nostri Hungariae differentia et controversia non mediocris fuisset exorta. Placuit serenissimo principi domino Kazimiro Dei gratia regi Poloniae etc. utriusque nostrum genitori carissimo partes suas inter nos, liberos suos interponere et proelium, ad quod ex utraque parte accelerabatur, dirimere et intercipere atque differentiam et discordiam eiuscemodi pro sua divina prudentia et paterna in utrumque nostrum gratia et caritate complanare. Mittens itaque in nostrum medium oratores et consiliarios suos, reverendissimum in Christo patrem dominum Andream archiepiscopum Leopoliensem et magnificum Mathiam de Bbyn palatinum Poznaniensem, qui imprimis plura inter nos et praefatum illustrissimum dominum fratrem nostrum laboraverunt, visum tandem extitit, ut ab utraque parte aliqui consiliarii ad tractandum cum eisdem deputarentur. Ad quorum exhortationem nos fideles nostros reverendos in Christo patres dominos Valentinum electum ecclesiae Waradiensis et Thomam episcopum ecclesiae Iauriensis praetacti regni nostri Hungariae cancellarium, necnon magnificos Iohannem de Schellenberg regni nostri Bohemiae similiter cancellarium et Vilhelmum Pankyrher liberum dominum de Zalonok; praefatus autem illustrissimus frater noster venerabilem dominum Nicolaum primum de Crayne praepositum Stobnicensem etc. similiter cancellarium suum, necnon magnificum Petrum Myskowczyk castellanum Wyeluniensem etc. deputavimus. Qui omnes cum praefatis oratoribus paternae maiestatis convenientes et pluribus diebus de mediis concordiae et pacis tractantes tandem, ut non dubitamus, bono assistente spiritu ad quosdam articulos pacis concordiae et unionis devenerunt et condescenderunt.

Quorum quidem articulorum primus est: Imprimis conventum et conclusum est, quod praefatus serenissimus dominus Wladislaus rex pro vero et legitimo rege regni Hungariae remaneat. Pro contentatione vero praefati illustrissimi domini ducis fratris sui carissimi et cessione iuris, quod idem illustrissimus dominus dux ad ipsum regnum Hungariae se habere asserebat, sua maiestas

in ducatu suo Slesiae castra et civitates infra scriptas, puta Glogoviam maiorem, Kozychow, Sprotaviam, Zelena Hora, Swobodyn et Ochla alio nomine Wartenberg, totum videlicet illum statum, qui illustris Iohannis ducis Sagani fuit, et quem serenissimus quondam rex Mathias ab eodem iure emptionis habuerat, simul cum universis castris, fortalitiis, civitatibus, oppidis, villis, thelo-neis, vasallis et aliis omnibusque proventibus et pertinentiis eorundem, praeterea civitatem Guora similiter cum universis suis vasallis, pertinentiis et fructibus, eidem illustrissimo domino duci dare et assignare debeat et teneatur. Quae omnia et etiam cetera castra, civitates, fortalitia, oppida et villas infra notandas idem dominus dux tamquam dominus hereditarius tenere et possidere, atque de eisdem libere disponere possit et valeat, tali conditione adiecta, quod si qua castra, civitates, oppida vel villae de statu iam expresso eiusdem ducis Sagani per ipsum quondam dominum Mathiam regem, aut post eius obitum per praefatum serenissimum dominum Wladislaum regem, quibuscumque personis et quacumque ex causa essent obligata aut inscripta, sua maiestas ad terminum infra notandum redimere et liberare atque eidem illustrissimo domino fratri suo reddere et reddi facere teneatur. Item de civitatibus Crozna et Sczyenyana oppidisque et villis, necnon ceteris earundem pertinentibus deffinitum est, quod si et in quantum non sunt pro aliqua summa pecuniarum inscripta vel obligata et debebunt devolvi ad regiam maiestatem, statim facta ipsa devolutione sua maiestas teneatur ad praedicta castra et civitates adiacere, et praefato illustrissimo domino duci cum effectu dare et exnunc in illustrissimam dominationem suam devolvenda intelligantur. Si vero inscripta et obligata sunt, liberam idem dominus illustrissimus dux redimendi habeat facultatem, hoc tamen adiecto, quod dum iuxta praesentem conclusionem dominatio sua illustrissima illos ducatus illaque castra, fortalitia, civitates et oppida, quae nunc regia maiestas dominationi suae illustrissimae usque ad promotionem eiusdem in regem etc. assignare debet, remittere et resignare debet et tenebitur, praedicta duo castra remittere iterum non teneatur; donec per ipsam regiam maiestatem aut suos successores sibi de summa illa, pro qua redemerit, satisfactum fuerit cum effectu.

Ceterum conclusum est, quod ultra praemissa etiam status et dominium illustris Conradi, ducis Albi, post eius obitum totaliter in ipsum illustrissimum dominum Iohannem Albertum ducem devolvantur et, si forte aliqua castra vel oppida aut alia bona de ipso statu essent quibuscumque titulo pignoris inscripta, demptis illis, quae iure hereditario aut per ipsum ducem Album, aut per regiam maiestatem licite sunt donata aut vendita, per serenissimum dominum regem Wladislaum post obitum eiusdem ducis Albi eidem domino illustrissimo Iohanni Alberto redimi debeant et liberari. Quodque deinceps idem dux de ipso statu, quem tenet, nihil prorsus inscribere vel aliter alienare debeat, et si aliter faceret, alienata vel inscripta debebunt cum aliis ut praemissum est, eliberari.

Item conclusum est, quod ex quo serenissimus dominus Wladislaus rex in praesentiarum ducatum Oppaviae, quem illustrissimus dominus Iohannes Corvinus, dux Sclavoniae et Liphthoviae etc. iure hereditario habet et possidet, eidem illustrissimo domino fratri suo dare commode nequit, eam ob rem interea, donec sua maiestas ab ipso domino Corvino duce, sive per viam concambii seu permutationis sive pro parata pecunia eliberare poterit, singulis annis in festo beati Iacobi apostoli tria millia florenorum eidem illustrissimo fratri suo dare, et vel in Glogovia, vel in Kozle deponi et assignari facere teneatur. Item quod interea, donec praefatus dux Albus in humanis aget, et maiestas domini regis Wladislai statum illius illustrissimo domino fratri suo reddere poterit, singulis annis tantam summam pecuniae, quantam ex illo toto statu, quem in praesentiarum idem dux Albus tenet, in pecunia parata habere potest, in loco et tempore, ut de ducatu Oppaviensi conclusum est, eidem illustrissimo domino fratri suo dare et solvere debeat et teneatur.

Praeterea ordinatum et deffinitum est, quod idem serenissimus dominus rex Wladislaus ad praefatos status et ducatus ceteraque castra, civitates, oppida et fortalitia, etiam civitatem Carnoviam et castrum Czwylin adiiciat, et quia civitas ipsa et simul etiam castrum praetactum apud alienas manus fore perhibentur. Idcirco conclusum est, quod maiestas sua tam eadem duo loca, quam etiam ducatum Thosthek ac civitatem Bythom et castrum Zwerklenecz cum suis pertinentiis, ac alia universa, quae obligata sunt et sua maiestas pro illustrissimo fratre suo redimere dareque debet, infra spatium unius integri anni a data praesentium computando eliberare et redimere debeat et teneatur. Item similiter est conclusum, quod sua regia maiestas etiam ducatum Kozle, necnon civitates Hlopezycze et Wladislaw, simul cum universis vasallis, villis et pertinentiis, eidem illustrissimo domino fratri suo pro eiusdem contentatione dare debeat et quia apud manus alienas fore dicuntur. Conventum igitur et deffinitum est, ut haec tria loca, infra spatium trium mensium a data praesentium computando pro eodem illustrissimo fratre suo redimere et eliberare teneatur. Item quod si quando steura sive berna aliqua per Slesiam generaliter imponeretur aut urgente necessitate terrigenae insurgere et servitium aliquod iussu regiae maiestatis facere deberent, vasalli ceterique subditi eiusdem illustrissimi domini ducis se non retrahant, sed omnes debitum facere et pro rata sua et contribuere et servire etiam aliaque omnia instar ceterorum terrigenarum, prout scilicet tunc ordinatum fuerit, facere teneantur. Et ad hoc, dempta tamen persona eiusdem illustrissimi domini ducis, quae in hac parte excepta et privilegiata intelligatur, ex nunc obligati sint et habeantur. Item quod vasalli et ceteri huiusmodi subditi eiusdem illustrissimi domini ducis, praeter antiquam consuetudinem, iura et privilegia eorundem, extra provinciam nusquam in iudicium trahantur, sed ibidem prout scilicet hactenus observatum exstitit, in causis iudicentur, et ex parte etiam ipsorum iustitia

causantibus ministretur. Et quod etiam alioquin universos huiusmodi vasallos et ceteros subditos idem illustrissimus dominus dux in antiquis suis iuribus libertatibus privilegiis et immunitatibus conservare debeat et teneatur.

Item conventum, conclusum et specialiter deffinitum est, quod si et postquam praefatus illustrissimus dominus Iohannes Albertus dux in regem sublimabitur seu promovebitur, universos praedictos ducatus et status universaque castra, fortalitia, oppida et villas quos et quae idem serenissimus dominus rex Wladislaus eidem illustrissimo fratri suo ex praesenti dispositione et concordia dare debet, simul cum cunctis vasallis, subditis, theloneis, proventibus et utilitatibus eorundem suae maiestati aut successoribus suis, regibus scilicet Hungariae integre et absque omni prorsus defectu et difficultate vel quaesito colore remittere et resignare debeat et teneatur eo facto. Si vero praeter omnem spem et opinionem contingeret, quod in regem non promoveretur, et filios legitimos de lumbis suis procreatos relinqueret, iidem filii in universis huiusmodi ducatibus, statibus, castris, civitatibus et ceteris bonis succedere debeant, hoc tamen adiecto, quod illi instar aliorum principum et ducum patriae illius regiae maiestati subiecti sint et habeantur et exnunc intelligantur. Casu autem quo aliquis filiorum aut nepotum eiusdem illustrissimi domini ducis tractu temporum in regem promoveretur pari ratione aequalique iure ut ab ipso illustrissimo domino patre eorundem, universi praedicti status castraque omnia ad praefatam maiestatem vel successores suos reges Hungariae ut praefertur revertantur et devolvantur, et devoluta intelligantur eo facto, et idem promotus rex reddere et remittere integre absque omni tergiversatione et defectu debeant et teneatur, nec ius ullum aut iuris vel domini proprietatis in eisdem, ipsis reservata intelligatur. Quod si aliqua castra, fortalitia, civitates, oppida vel villas praefatus illustrissimus dominus dux aut eiusdem filii vel heredes, in casibus praemissis succedentes, impignorarent vel aliter qualitercumque alienarent, redimere et eliberare debeant et teneantur.

Hoc etiam per expressum declarato, quod si praefatum illustrissimum dominum Iohannem Albertum ducem non filios, sed filias post decessum suum, si scilicet in regem, quod absit, non promoveretur, relinquere contingat, eadem filiae suae de bonis ac statibus ducatus illis dotae sua non fraudentur, sed iuxta patriae consuetudinem illam habere debeant. Ceterum, si eundem illustrissimum dominum ducem neque in regem promoveri, neque (quod absit) filios relinquere contingeret, omnes isti status et ducatus omniaque praemissa ad coronam regni Hungariae devolvantur et devoluta exnunc intelligantur eo facto. Ulterius conclusum est, quod serenissimus dominus rex Wladislaus praefatum illustrissimum fratrem suum in universis praedictis ducatibus, statibus, castris civitatibusque, fortalitiis, oppidis et villis et similiter etiam heredes suos, si et in quantum etiam ad eosdem modo et conditionibus praemissis devolvi contingat, contra quoslibet actores aut causidicos defendere et conservare debeat et teneatur.

Item conventum et conclusum est, quod si quando serenissimi principes domini Kasimirus Poloniae, aut Wladislaus Hungariae et Bohemiae reges vel etiam illustrissimus dominus Iohannes Albertus dux, etc. sive per viam et modum amicabilem et fraternae compositionis et concordiae, sive alia quacumque ex causa litteras inscriptionales et obligatorias dominorum praelatorum et baronum ceterorumque regnicolarum Hungariae, superioribus annis super ipso regno Hungariae maiestati imperiali et serenissimo Romanorum regi, eius filio, datas cum confirmationalibus, quondam pii pontificis subsecutis, vel causa pacis de novo etiam dandas, post pacem confectam a manibus earundem maiestatum communi favore, consilio et intelligentia recuperare poterunt, consentire debeant domini praelati et barones ceterique incolae eiusdem regni Hungariae, quod post obitum praefati serenissimi domini regis Wladislai, domini eorum, si et inquantum absque legitimo herede suam maiestatem decedere contingeret, praefatus illustrissimus dominus Iohannes Albertus dux in eorum regem ac dominum eligatur, et ad hoc se in aliqua generali congregatione regnicolarum obligare teneantur, prout ex nunc praesentes praelati, barones et proceres ceterique nobiles, ipsorum et reliquorum fratrum suorum absentium personis in huiusmodi casu consenserunt. Hoc adiecto, quod si eos novas inscriptiones praefatae caesariae maiestati vel serenissimo domino Romanorum regi super ipso regno Hungariae facere non continget, sed alia via pacem cum eisdem maiestatibus facere poterunt, nichilominus tamen prius recuperatis ut supra prioribus inscriptionibus, hoc idem ipsi praelati et barones ceterique incolae regni Hungariae facere teneantur.

Item: quod omnes captivi, cuiuscumque status et condicionis, et quibuscumque in locis hoc tempore guerrarum detenti existunt, absque omni penitus pactatione ab utraque parte liberi dimittantur. Quodque litterae omnes, si quibus se ad aliquid captivi huiusmodi obligassent; similiter ab utraque parte reddantur, et si forte per quoscumque retinerentur, et non redderentur, cassae et nullius prorsus vigoris censeantur. Item conclusum est, quod omnibus illis, tam scilicet baronibus, nobiles et militaribus, civitatensibus, quam aliis universis, cuiuscumque status et conditionis censeantur, qui post obitum serenissimi quondam domini Mathiae regis etc. felicitis recordationis, illustrissimo principi domino Iohanni Alberto duci, a tempore illo, quo dominatio sua illustris pro rege proclamata extiterat, in hunc usque diem adhaeserunt, serenissimus dominus Wladislaus rex etc. tam personis, quam etiam castris, fortalitiis, civitatibus, oppidis, possessionibus ceterisque omnibus bonis eorum, simul cum omnibus dominis praelatis et baronibus ac universo regno suo Hungariae gratiam facere dignetur; et si forte bona ipsorum per suam maiestatem, quibuscumque essent collata, remittat et remitti faciat, atque eosdem in suam protectionem suscipiat, et praemissae adhaesionis occasione ab omni impedimento defendat et defen-

dere teneatur. Liceat autem eis ubicumque et quibuscumque voluerint, salva tamen regni consuetudine et libertate, servire et servitiorum merita percipere. Sed ne errorem aliquem in hac parte fieri contingat, omnes tales se adhaesisse aperte confiteri et recognoscere teneantur, alioquin huiusmodi gratia minime ipsis videatur suffragari. Recognitione autem facta, sua maiestas litteras gratiae et protectionis, si habere voluerint eisdem dare et concedere debeat, et si postea eosdem, quicumque subditi suae maiestatis, praefatae adhaesionis occasione, sive in personis, sive in bonis insectari et impedire fidemque suae maiestatis, necnon praelatorum et baronum suorum in hac parte temere infringere (quod absit) non reformidarent, infidelitatis notam incurrere dinoscantur, et bona talium sua maiestas, cuicumque voluerit, liberam donandi et conferendi aut aliter de eisdem disponendi habeat facultatem. Item: quod universi praelati, barones, nobiles, comitatus, districtus, militares, nobiles et ignobiles, necnon civitatenses et oppidani ac alii, cuiuscumque status et conditionis homines, qui, ut praefertur, post obitum serenissimi quondam domini Mathiae regis praefato illustrissimo domino Iohanni Alberto duci etc. in hunc usque diem adhaeserunt, et fidelitatis homagium atque obedientiae iuramenta, et fidem praestiterunt, per eundem illustrissimum dominum ducem ab eiusmodi fidelitate fideique et iuramento ac sponsione obedientiae simpliciter absolvi et relaxari debeant, et ex nunc absoluti et relaxati sint et intelligantur.

Item: quod omnes tales, qui ut praefertur, praefato illustrissimo fratri nostro adhaeserunt, in eorum honoribus, prout prius fuerunt, salvi remaneant, sicut et remanere debent. Item conclusum est, quod omnes tales, cuiuscumque status, gradus et conditionis fuerint, qui modo praemisso, ipsi illustrissimo domino Iohanni Alberto duci adhaeserunt, per suam illustrissimam dominationem a fidelitatis iuramento, ut praefertur, absolventur, post absolutionem factam coram serenissimo principe domino Wladislao rege etc. propinquiores ex nunc et in spatio viginti dierum, remotiores vero infra unum mensem personaliter comparere et eidem instar aliorum fidelium regnicolarum fidelitatis iuramentum praestare debeant et teneantur: alioquin praesens gratia praesensque dispositio nulla ex parte eisdem suffragari intelligatur. Item: quod sub praesenti differentia et guerra percepta et consumpta tam per principes ipsos, quam eorum subditos in quibuscumque obventionibus tam ecclesiasticis quam secularibus existant, hinc inde compensentur et relaxentur, ne ab his, qui a tempore adhaesionis alicui horum principum ea receperunt, nec ab his, a quibus recepta sunt, repeti possint aut debeant, tam de iure quocumque, quam etiam de facto.

Item conclusum est, quod universa castra, fortalitia, civitates, oppida et villae aliaque omnia bona hoc tempore medio ab utraque parte violenter occupata et etiam expugnata, his de quorum manibus occupata vel expugnata sunt, simpliciter remittantur. Et si forte ius aliquod ad eiuscemodi bona habere praetendunt,

via iuris quaerant, quod eisdem absque superflua dilatione administrari debeat, via vero facti retinere nullo modo audeant. Alioquin, si qui ex adhaerentibus praefato illustrissimo domino duci contravenire praesumserint, praesens gratia eis non suffragetur: si vero ex subditis regiae maiestatis fuerint, tamquam fidei suae maiestatis praelatorumque et baronum suorum temeratores, iuxta antiquam et approbatam regni consuetudinem puniantur. Item conventum et conclusum est, quod egregiis et nobilibus Ladislao Desewfy, Eliae de Thorozko, ac Benedicto et Iohanni Weres de Farnos, quos scilicet serenissimus quondam dominus Mathias rex etc. annis superioribus ex certis causis proscrisperat et in exilium relegaverat atque bonis omnibus privaverat, serenissimus princeps, dominus Wladislaus rex contemplatione serenissimi domini regis Poloniae genitoris et praefati illustrissimi domini Iohannis Alberti ducis fratris, suorum carissimorum, apud quos scilicet post huiusmodi proscriptionem steterunt et serviverunt, quoad eorum personas gratiam et misericordiam faciat, ita et taliter quod in omnibus regnis, et dominiis suae maiestatis liberi sint, libereque manere et ambulare atque negotia sua expedire et tractare, necnon privilegiis iuribusque et consuetudinibus regni uti possint et valeant, teneantur tamen et ipsi suae maiestati fidelitatis obedientiam et iuramentum praestare, et si quid forte de bonis et possessionibus eorum praefatus quondam dominus Mathias rex aliis non donasset vel inscripsisset, sed apud manus suas tenuisset, et nunc ad manus regiae maiestatis devenisset, vel apud manus fideles quorumcunque haberentur, eisdem remitti facere dignetur. Quantum autem ad illa bona et iura possessionaria eorundem attinet, quae per ipsum serenissimum quondam dominum Mathiam regem occasione praetactae proscriptionis ab eisdem recepta et aliis donata extiterunt, deffinitum est, quod captato tempore regia maiestas vocatis partibus, cum dominis praelatis et baronibus ceterisque consiliariis quos ad hoc necessarios existimabit, examinare et cognoscere dignetur, an iuste et demeritis ipsorum exigentibus, vel via tantummodo facti et absolutae potentiae eosdem praefatus quondam dominus Mathias rex proscrispsit et bonis privavit. Et si compertum fuerit, quod iniuste et indebite proscripti et bonis privati extiterunt, iustitiam eisdem administrare dignetur. Si vero contrarium cognoscetur, nichilominus sua maiestas, si quando bona aliqua ad eam optimo iure devolventur, contemplatione praefatae paternae maiestatis et illustrissimi domini ducis fratris sui aliquam de eisdem provisionem faciat, ut saltem reliquum vitae, quod eis superest, transigere in patria valeant.

Item, quod omnia debita Cracoviensium et Cassoviensium et aliorum omnium mercatorum, horum duorum regnorum, Hungariae videlicet et Poloniae, iuxta morem, fidem et consuetudinem atque creditum eorum inter se ab utraque parte, prout concordari poterunt, persolvantur, et inhibitio ne hoc fiat, cassetur, et per publicam proclamationem relaxetur, de depositis vero mercatorum Cracoviensium in hac civitate Cassoviensi talis modus servetur, quod cives

Cassovienses illa omnia, quae ex huiusmodi depositis levaverunt, per eorum regestum levasse recognoscant, et mercatores Cracovienses, qui praesentes sunt, si regestum illud iustum eis videbitur, approbare debeant, si minus, oppugnare possint, ita et taliter, quod ex nunc illorum praesentium causa finaliter deffinitur. Mercatores vero absentes, si qui forte de ipso regesto non contentarentur sed allegarent, quod per cives Cassovienses aut ex incuria, aut ignorantia vel oblivione, aut alia quacumque ex causa non recte eorum deposita conscripta fuissent, iidem cives Cassovienses teneantur iuxta allegata et probata eorundem et item iuxta consuetudinem et morem mercatorum, et depositorii iustitiam eisdem facere. Hoc adiecto, quod si quid ex depositis Cracoviensium in hac civitate Cassoviensi extaret, quod precio non esset venditum, et etiamsi venditum esset, precium tamen non esset persolutum, Cassovienses ipsi in specie reddere teneantur. Ceterum, si mercatores Cracovienses causarentur, res suas non iusto condignoque precio per Cassovienses esse venditas, iidem Cassovienses in termino infrascripto aut de iusto precio cum effectu respondere, aut tantas res in specie, quantas exposuerunt, dare et assignare teneantur, et si haec praemissa mercatores facere recusarent, per principes ab utraque parte, sine superflua dilatione compellantur, non obstantibus quibuscumque litteris libertatis et exemptionis, de non solvendo eisdem concessis, vel in futurum concedendis, hoc adiecto, quod si creditores ob non solutionem expensas aliquas facere cogentur, debitores refundere teneantur. Ceterum conclusum est, quod media pars huiusmodi rerum et mercaturarum tam ex depositis, quam etiam a mercatoribus Cracoviensibus, tempore obsidionis huius civitatis Cassoviensis, per cives eiusdem civitatis receptarum, ad festum purificationis Beatae Mariae Virginis proxime futurum, reliqua vero medietas ad festum Sancti Iohannis Baptistae ex tunc in mediate sequens per eosdem Cassovienses ipsis Cracoviensibus persolvatur. Debita autem antiqua, more mercatorum, ut in praecedenti articulo continetur, ex utraque parte persolvantur. Item quod personae bona et merces mercatorum omnium utriusque regni, ubicumque hoc tempore belli arestata, relaxentur, et debita, ut supra, persolvere teneantur.

Item conclusum est, quod interea, donec serenissimus dominus Wladislaus rex castra et civitates, puta Glogoviam, Rozychow, Sprotaviam, Zelenahoram, Swobodyn, Wartemberg et Guoram vigore praesentis tractatus, praefato illustrissimo domino Iohanni Alberto duci, fratri suo reddere poterit, idem dominus dux civitates Eperyes et Zeven pro sua securitate apud manus suas libere retinere possit, quamprimum tamen maiestas sua reddere poterit, statim et ipse, absque omni mora et cunctatione, easdem duas civitates suae maiestati absque omni penitus difficultate et quaesita occasione, remittere et remitti facere debeat et teneatur, statim tamen et ex nunc oppidum sive incolae eorundem duorum locorum fidelitatis homagium et iuramentum suae maiestati facere teneantur.

Item quod idem illustrissimus dominus dux reliquas omnes civitates omniaque castra, oppida et fortalitia per eundem in Hungaria et partibus sibi subiectis, qualitercunque occupata, et subiugata statim et ex nunc dictae maiestati simpliciter remittere debeat et teneatur. Item, quod idem illustrissimus dominus dux promittat et se heredesque suos obliget, quod quamprimum illustrissima dominatio sua in regem promovebitur, universas praedictas terras, dominia, ducatus, status, civitates, castra, fortalia, aliaque omnia bona, quae in praesenti concordia sibi dari debebunt, iuxta continentias praeinsertorum articulorum, regiae maiestati et successoribus suis regibus Hungariae reddet, remittet et eliberabit. Ad quod etiam heredes suos, ut praefertur, obligare teneatur.

Ceterum, quod etiam praedicti domini oratores praefati serenissimi domini regis Poloniae, vigore mandati quod habent, promittere et eiusdem domini regis Poloniae maiestatem similiter obligare debeant. Quod praemissa omnia suo successorumque et heredum suorum nominibus ratificabit et observabit, ita videlicet, quod de dictis terris, dominiis, ducatus, statibus, castris, fortalitiis, civitatibus, oppidis, vasallis et theloneis, quae praefato illustrissimo domino Iohanni Alberto duci, filio suo modo quo supra dabuntur, se non intromittet, nec a iurisdictione coronae Bohemiae et potestate seu dominio coronae regni Hungariae, aliqua mundi via alienabit. Salvis tamen pecuniis, si quibus bona aliqua fuerint redempta, ut in articulis supra. Postremo, quod praefati serenissimus dominus rex Poloniae et illustrissimus dominus Iohannes Albertus dux de subditis serenissimi domini regis Wladislai se non intromittent, nec eos in protectionem ipsorum deinceps aliqua via suscipiant, et e contra.

Nos itaque Wladislaus rex praefatus, cupientes voluntati et imperio praefatae paternae maiestatis, ut par est, et filium decet obedientissimum parere et obtemperare, cupientes etiam ipsum illustrissimum fratrem nostrum sincero corde et fraterno amore amplecti et semper prosequi, sane considerantes praeterea longe honestius et melius, longe denique salubrius et utilius esse, ut vires nostras adversus hostes fidei quam in Christianos, et praecipue in fratrem convertamus, eosdem idcirco articulos, tanquam honestos, et tam paternae regiae maiestatis, quam etiam utriusque nostrum honori plurimum conducibiles quoad omnes eorum clausulas, capitula et puncta laudavimus, approbavimus, acceptavimus et ratificavimus atque in eosdem ex certa nostra scientia et animo deliberato consensimus, laudamusque approbamus, acceptamus, ratificamus et consentimus, atque universos praenominatos ducatus et status, necnon castra, fortalitia, civitates, oppida et villas simulcum cunctis eorundem vasallis, subditis et utilitatibus sub pactis modisque et conditionibus in praeinsertis articulis contentis et expressis, praefato illustrissimo domino Iohanni Alberto duci etc. fratri nostro carissimo dedimus, donavimus et contulimus damusque donamus et conferimus de consensu praelatorum et baronum nostrorum tenore praesentium

mediante, per eundem illustrissimum principem dominum Iohannem Albertum germanum nostrum carissimum et ipsius successores legitimos cum omni iure et dominio, iure perpetuo et irrevocabiliter tenendi, possidendi, habendi ac uti fruendi, necnon de eisdem disponendi et qualitercunque alienandi et obligandi, sub conditionibus tamen et clausulis in articulis supra scriptis designatis et expressis, superioritate etiam et dominio coronae regni Bohemiae in praefatis dominiis, ducatibus et statibus, salvis et integris, prout hactenus fuit, remanentibus, promittentes in verbo nostro regio et fide christiana mediante omnia et singula in praetactis articulis contenta, declarata et expressa eidem illustrissimo fratri nostro observare et adimplere, sibique omni ex parte satisfacere cum effectu, sine omni dolo et fraude, et si forte (quod absit) ante terminum satisfactionis de hoc seculo nos migrare contingeret, de neglectis per nos, successores nostros reges ad satisfaciendum eidem illustrissimo fratri nostro obligamus et obligatos esse volumus et decernimus harum nostrarum, quibus sigillum nostrum est appensum, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum inter exercitus utriusque partis, penes civitatem nostram Cassoviensem, in dominica Invocavit anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo primo, regnorum nostrorum anno Hungariae etc. primo, Bohemiae vero vigesimo.

Et nos praefati Valentinus electus ecclesiae Waradiensis et Thomas episcopus ecclesiae Iaurienis cancellarius regius etc., necnon comes Stephanus de Bathor, iudex curiae regiae et waywoda Transsilvanus, Stephanus de Zapolya comes perpetuus Scepusiensis, Ladislaus Orzag de Guth agazonum, Ladislaus de Lossoncz thavernicorum, Ladislaus de Rozgon et Bartholomaeus Draghfy de Bewlthek cubiculariorum ac Nicolaus Banfy de Lyndwa ianitorum regalium magistri; item Wilhelmus Pankyrher de Zalonok, Anthonius de Palocz, Iohannes Banfy de Lyndwa, Iohannes de Kompolth, Michael de Chak et Iohannes Bebek de Pelsewlcz, praelati et barones ceterique proceres et nobiles regni Hungariae penes praefatum serenissimum dominum nostrum Wladislaum regem constituti nostro et ceterorum dominorum praelatorum, baronum et procerum, fratrum scilicet nostrorum absentium nominibus et in personis praesentium scilicet et futurorum recognoscimus et fatemur, quod sua maiestas praeinsertam pacem, concordiam et dispositionem cum ipso illustrissimo fratre suo de nostra voluntate deque nostro consilio et expresso consensu fecit. Eam ob rem penes suam maiestatem promittimus sub fide et honore nostro, quod ad hoc eandem inducere et tenere omnibus viribus studebimus, ut iuxta praefatam dispositionem, concordiam et obligationem ipsi illustrissimo domino duci fratri suo re ipsa ad tempus praefixum satisfaciat, prout et nos quantum in nobis est, satisfacere volumus et pollicemur, ut premittitur, et si, quod Deus avertat, interea suam maiestatem mori contingat, alium regem et dominum non eligemus, donec se ad satisfaciendum strictissime obligabit, nec electum coronabimus, donec cum

effectu satisfaciet et praefatum serenissimum nostrum regem a praesenti obligatione et promissione liberabit. Datum ut supra etc.

Wladislaus rex praefatus conclusiones et articulos praecursivos approbamus, acceptamus et ratificamus, ideo nos manu propria subscripsimus.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5591.

MH: 11611–29.

MNL OL DF: 289 012.

Közli: Pray IV.219–226. o.; Katona, Tom. X. Ord. XVII. 155–178. o.; Grünhagen–Markgraf I. 39–47. o.

Regeszta: –

Három pergamen hártya rövidebb oldalánál, füzetszerűen összehajtva. A szöveg nyolc ív terjedelmű, egy egy ív 35 x 27 cm méretű. Az íveket II. Ulászló magyar királyi titkospecsétjének vörös-fehér-kék színű selyemsodrata, és egy a gerincen végigfutó pergamenszalag fűzi össze. Az első szöveges ív alján nyolc bevágásban hét beíratlan pergamenszalagon hét magyar országnagy (két vörös és öt zöld viaszú) pecsétje függ. A nyolcadik szöveges ív alján hét bevágásban hat beíratlan pergamenszalagon öt magyar országnagy (egy vörös és négy zöld viaszú) pecsétje függ. Kívül: Concordia tractum Hungaria. (*N. Á.*)

81.

1491. március 5. Kassa. II. Ulászló király egy János Alberttel kötött korábbi egyezséget módosítva a Sziléziára kivetendő rendkívüli adók egy részét átengedi öccsének.

Wladislaus Dei gracia Hungariae Boemiae Dalmaciae Croaciae etc. rex marchio Moraviae Lucemburgensis et Slesiae dux ac Lusaciae marchio etc. notum facimus harum serie significantes quibus expedit universis: quia inter alios articulos et conclusiones concordiarum inter nos et illustrissimum dominum ducem Ioannem Albertum germanum nostrum carissimum conclusum est in haec verba: quod si quando steura sive berna aliqua per Slesiam generaliter imponeretur aut urgente necessitate terrigenae insurgere et servicium aliquod iussu regiae maiestatis facere deberent, vasalli ceterique subditi eiusdem illustrissimi domini ducis se non retrahant, sed omnes debitum facere et pro rata sua et contribuere et servire, etiam aliaque omnia instar ceterorum terrigenarum prout scilicet tunc ordinatum fuerit facere teneantur. Quem articulum moderamus, videlicet ut quocienscunque huiusmodi bernam seu steuram generaliter imponi continget, ut superius exprimitur, tunc quicquam ab hominibus, qui immediate ad suam illustrem dominationem respectum habent et eidem sine medio subiciuntur, exactum atque contributum pro rata ipsorum fuerit, id totum exnunc prout extunc pro eo amore, quo fratrem complectimur, ad manus ipsius illustrissimi domini ducis assignari et in usus suos converti annuimus damus et concedimus per praesentes. Proinde mandamus atque harum serie strictissime iniungimus universis et singulis dicatoribus seu exactoribus huiusmodi steurarum sive bernarum, qui pro tempore fuerint, ut de subsidiis et pecuniis, quae a talibus hominibus ad suam dilectionem immediate spectantibus exactae et collectae fuerint, ipsi illustrissimo domino duci aut quibus personis duxerit committendum respondeant et praesentent, aliter nullo modo facturi gratiae nostrae sub obtentu. Praesentium sub nostri regalis sigilli appensione testimonio literarum datum Cassoviae quinta die Marcii anno legis gratiae millesimo quadringentesimo nonagesimo primo, regnorum nostrorum Hungariae etc. primo, Boemiae vero anno vicesimo.

Wladislaus Rex manu propria.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 560.

MH: 11630–31.

MNL OL DF: 288 965.

Közli: Grünhagen–Markgraf I. 47. o.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 43 x 27 cm. A plica több helyen sérül. Pecsétje pergamenszalagon, vékony anyaggal borítva (papír, vászon?) függ. (N. Á.)

82.

1492. december 5. Buda. II. Ulászló magyar király egyezsége János Albert lengyel királlyal, miszerint, ha valamelyikük alattvalója fellázadna és az uralkodó vagy annak javai ellenében cselekedne, az ellen kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak, a bűnöst országukba nem fogadják be és nem is védelmezik.

Wladislaus Dei gratia Hungariae Bohemiae Dalmatiae Croatiae etc. rex Marchio Moraviae Lucemburgensis et Slesiae dux ac Lusatiae Marchio etc. recognoscimus et tenore praesentium notum facimus quibus expedit universis. Quod quamvis vigore capitulorum et articulorum, inter nos regnaque et dominia ac subditos nostros ab una, parte vero ex altera serenissimum principem dominum Iohannem Albertum, regem Poloniae et germanum nostrum carissimum, et similiter dominia et subditos suos universos, medio magnifici et generosi Dobselai de Kurozwanki, palatini Lublinensis, et Raphaelis de Leszizno marsalci, consiliariorum et oratorum suorum plenum et sufficiens mandatum ad hoc habentium super perpetua pace, unione et mutua intelligentia fraterna-
naque caritate ac benivolentia, in hoc castro nostro Budensi confectorum, inter alia etiam ad mutua auxilia contra Thurcos, communes hostes spectraliter simus obligati, tamen, quia fieri et contingere posset, quod tractu temporum alicuius nostrum subditi non satis legitime, ut deceret, obedirent, eam ob rem ad cohercendam talium temeritatem per haec secreta capitula secretamque hanc intelligentiam specialiter conclusum conventumque et diffinitum exitit: quod, si qui forte alicuius nostrum subditi, quod absit, rebellarent, et non satis, ut debent, obedirent, vel proventus aut alia iura regalia seu coronae indebite extorsissent, vel de cetero extorquerent, ac contra fas, atque honestum usurparent, detinerent, vel usurpare et detinere vellent et tales pars illa, cuius forent subditi, castigare et cohercere aut huiusmodi iura sua recuperare ab eisdem statueret, requisita per eam pars altera penes eandem bona fide insurgere, et ei totis viribus et cum omni potentia, vel saltem quanta necessaria videbitur, et personaliter etiam, si opus fuerit, et rei magnitudo expostulaverit, assistere eamque adiuvare usque ad finem negotii debeat, et teneatur, quantum quod alter nostrum alterius subditum rebellem et inobedientem in suam protectionem non suscipiat, nec aliter se de tali intromittat, et neque in regnis et dominiis suis manere patiatur. Item, quod alter alterius nostrum honorem, commodum, utilitatem, prosperitatem, et omne bonum tamquam proprium, ubique locorum pro posse fideliter et sincero corde atque animo procurare et promovere, atque de adversis et nocituris rebus, prout constabit, avizare debeat et teneatur. Quos quidem articulos simul et intelligentiam atque ligam nos Wladislaus rex praefatus promissimus et promittimus bona fide et in verbo nostro regio observare, et ad observantiam eorundem nosmet ob-

ligamus, harum nostrarum vigore et testimonio literarum. Datum in arce nostra Budensi in vigilia Sancti Nicolai, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo. Regnorum nostrum Hungariae etc. tertio, Bohemiae vero vigesimo secundo.

Wladislaus rex manu propria
Commissio propria domini regis

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5590.

MH: 11632–34.

MNL OL DF: 289 011.

Közli: Dogiel, I. 86. o. XXXII. sz.; Katona, Tom. X. Ord. XVII. 526–527. o.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 44 x 23 cm. Pergamenszalagon II. Ulászló magyar királyi titkospecsétje függ. (*N. Á.*)

83.

1498. december 8. Buda. II. Ulászló király megbízó és felhatalmazó levele követei, Kálmáncsehi Domokos váradi püspök és Batthyányi Boldizsár boszniai bán számára a János Albert lengyel királlyal való béketárgyalásokra.

Nos Wladislaus Dei gratia rex Hungariae et Bohemiae etc. recognoscimus et tenore praesentium notum facimus quibus expedit universis. Quod nos cupientes cum serenissimo principe domino Johanne Alberto Poloniae rege etc. germano nostro charissimo pacem et concordiam ad commodum et utilitatem utriusque nostrum regnorumque ac dominiorum et subditorum nostrorum totiusque Christianitatis inire, vel potius reintegrare et firmare, atque cum maiestate sua ad fraternam unionem concordiamque et mutuam intelligentiam pro utriusque nostrum status conservatione et stabilimento devenire, confisi igitur de fide, fidelitate prudentiaque et rerum gerendarum experientia fidelium nostrorum reverendi in Christo patris domini Dominici episcopi ecclesiae Varadiensis, ac generosi et egregii Balthazaris de Bathyan, alias bani et capitanei castrorum regni nostri Bosnae oratorum et consiliariorum nostrorum, eosdem ad maiestatem suam misimus, dantes et concedentes ipsis plenum mandatum, plenamque et omnimodam auctoritatem et facultatem nostram, cum eodem domino rege Poloniae fratre nostro, pro rebus huiusmodi pacis et concordiae inter nostras maiestates et haec duo regna videlicet Hungariae et Poloniae partesque eisdem subiectas, in persona nostra conveniendi tractandi disponendi pacta foedera et promissiones faciendi, concludendi, et firmandi, necnon omnia et singula faciendi agendi et exequendi, quae ad huiusmodi pacem et mutuam intelligentiam necessaria videbuntur, quaeque nos ipsi facere possemus, si personaliter interestemus, etiamsi talia forent, quae mandatum exigent magis speciale, quam praesentibus est expressum, promittentes in verbo nostro regio, quicquid per dictos oratores et consiliarios nostros cum praefato serenissimo domino rege germano nostro in facto eiusmodi pacis et concordiae mutuaeque intelligentiae iuxta datam per nos eisdem instructionem actum, factum, tractatum, ordinatum, dispositum, promissum, firmatum et conclusum fuerit, ratum, gratum et firmum habere, ac inviolabiliter et inconcusse observare et facere etiam observari. Harum nostrarum, quibus secretum sigillum nostrum, quo ut rex Hungariae utimur est appensum, vigore et testimonio literarum mediante. Datum Budae in festo conceptionis beatissimae virginis Mariae, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo octavo. Regnorum nostrorum Hungariae etc. anno nono, Bohemiae vero vigesimo octavo.

Commissio propria domini regis.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5592.

MH: 11635–37.

MNL OL DF: 289 013.

Közli: Dogiel, I. 95–96. o. XXXVII. sz.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 43 x 27 cm. Pergamenszalagon II. Ulászló magyar királyi titkospecsétje függ. (*N. Á.*)

84.

1499. május 15. Buda. II. *Ulászló magyar és János Albert lengyel uralkodók követeik útján szerződést kötnek a keresztény hit védelme, vagyis a törökök elleni harc érdekében. A szerződés megújítja a békét és megerősíti az örök barátságot a két állam és uralkodói között. Ulászló közbenjárására a lengyel király békét köt István havasalföldi vajdával és Sándor litván nagyfejedelemmel. A magyar és a lengyel király, a havasalföldi vajda és a litván nagyfejedelem szövetséget kötnek a törökök ellen és vállalják egymás kölcsönös megsegítését. Az esetleges határvitákat követek útján rendezik. A négy állam kereskedői szabad kereskedési jogot kapnak egymás területén a szokásos adók megfizetésével.*

Nos Wladislaus Dei gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galliciae, Lodomeriae, Comaniae Bulgariaeque rex, nec non Slesiae et Lucemburgensis dux ac Lusatiae et Moraviae marchio significamus tenore praesentium, quibus expedit universis, tam praesentibus quam futuris praesentium notitiam habituris, quomodo nos animo revolventes et altiori mentis intuitu considerantes quanto studio, quantis conatibus divi reges Hungariae, praedecessores nostri regnum hoc inclitum Hungariae nixi sint, sicuti ab hostium quoruncumque iniuriis et vexationibus defendere, ita in bona vicinitate, amicitia et pace cum regibus et regnis finitimis, his praesertim, qui ab eorum iniuria temperassent, semper permanere recolentes, et hoc partim ex antiquissimis annalium monumentis, partim ex declaratione dominorum praelatorum et baronum huius regni nostri consiliariorum nostrorum fidelium dilectorum intelligentes olim inter reges huius regni nostri Hungariae et reges Poloniae atque inter haec duo inclyta regna sibi invicem finitima et contermina ad conservandam pacem amicitiamque mutuam atque vicinitatem optimam certas etiam inscriptiones, pacta, seu foedera firmata extitisse, ut per hoc alterum alterius adiutum praesidio, vel provocandis alternatim commodis, vel propulsandis incommodis fortior insurgere posset. Quaequidem inscriptiones et foedera tametsi succedentibus postea variis rerum temporibusque mutationibus non penitus sublata violataque fuerint, tamen hominum incuria utcunque intermissa vel neglecta videbantur, adeo, ut vetus horum regnorum amicitia et benivolentia bonaeque vicinitatis observantia iam in dissimilitudinem animorum, iam in simultates et in aperta interdum odia non sine iactura totius Reipublicae Christianae et horum regnorum evidenti detrimento processerat. Quod Deus ex alto prospiciens, rebusque christianis pia miseratione succurrens non sine manifesta suae providentiae dispositione factum esse voluit, ut duo germani fratres ex vetustissima regum caesarumque prosapia hisdem parentibus editi, nos Wladislaus antea rex Bohemiae, nunc vero Dei favente gratia Hungariae simul et Bohemiae rex etc. felicitis memoriae divi

Kazimiri Poloniae regis primogenitus, huic inclito regno Hungariae, et serenissimus princeps dominus Iohannes Albertus eadem gratia rex Poloniae, germanus noster charissimus regno Poloniae, patrio et avito, uno eodemque tempore felici regimine praeessemus, ut videlicet quos arcissimo sanguinis fraterni vinculo coniunctos esse ipsa divina miseratio voluit, auctores etiam reintegrandae reformandaeque pacis et amicitiae perpetuae inter haec duo regna non satis bene paulo ante, ut supradictum est, inter se concordantia, felici auspicio tribueret, nostrisque coeptis et adoperationibus non solum inter nos mutuae necessitudinis et benivolentiae concordia, verum et inter haec duo regna pax perpetua et intelligentia certissima, veraque mutuae vicinitatis benivolentia firmaretur, ut videlicet communi auxilio horum regnorum et nostro invicem concurrente, truculentissima rabies Thurcorum christianae fidei hostium longe lateque in fines christianos excurrentes, et nunc potissimum inclito regno Poloniae debachans, a subiectis potissimum utriusque nostrum regnis et dominiis, et a christianis cervicibus arceatur, ac per haec ista duo regna mutua pace et concordia stabilita, felici quiete et tranquillitate potiantur. Cum igitur firmandae vel potius reformandae pacis et amicitiae ac optimae vicinitatis renovandae gratia, proque innovandis foederibus et quibusvis dissensionum fomitibus sopiendis, ipse serenissimus dominus rex Poloniae frater noster fidelem suum spectabilem et magnificum dominum Petrum Kmytha de Wysznycze supremum marschalchum regni sui Poloniae oratorem suum nuper cum pleno mandato suo ad nos misisset, nos vero tandem reverendum in Christo patrem dominum Dominicum episcopum ecclesiae Waradiensis, ac generosum et egregium Balthasarem de Bathyan, alias banum et capitaneum castrorum regni nostri Boznae, necnon venerabilem Nicolaum de Bachka, praepositum Sancti Petri in castro Agriensi oratores nostros fideles dilectos ad eandem fraternam maiestatem de consilio praefatorum dominorum praelatorum et baronum huius regni consiliariorum nostrorum similiter cum pleno mandato misissemus, medio eorundem oratorum utriusque partis pacem ipsam conclusive foedera etiam et inscriptiones amicitiae perpetuae ad laudem et gloriam Dei omnipotentis pro totius fidei christianae defensione, proque regnorum nostrorum incremento, praesidio et tutela innovavimus prout et literas inscriptionis praefatae fraternae maiestatis ad nos superinde reportatas praefati oratores nostri nobis praesentaverunt, infrascriptos articulos sententialiter in se continentes, qui in haec verba sequuntur.

Imprimis quod serenissimus dominus frater noster rex Poloniae intervenientibus nobis, spectabili et magnifico Stephano wayvodae et terrae Moldaviae pacem perpetuam reliquit, omnesque differentias, offensas et damna contra maiestatem suam his praeteritis temporibus per ipsum wayvodam qualitercumque illata, intuitu nostro condonavit, ita ut inter ipsum dominum regem Poloniae et illustrissimum principem dominum Alexandrum magnum duces Lithwaniae,

similiter germanum nostrum charissimum, ac ipsum wayvodam Moldaviae, et successores eorum fiat et teneatur pax et concordia perpetua, ut videlicet a modo in antea tam ipse wayvoda, quam sui heredes et posterius tute et secure in terra Moldaviae temporibus futuris stare, morari, vivere et dominari valeant, ab omni prorsus impedimento, occasione dictorum damnorum et quarumlibet offensionum fraternae maiestatis et ipsius magni ducis Lithwaniae, vel successorum eorundem ac suorum subditorum semper salvi. E converso vero quodcumque nos et ipsum fratrem nostrum dominum regem Poloniae pari et concordie voluntate expeditionem sive apparatus contra Turcos facere contigat, prout Deo auxiliante facere intendimus, eo casu debebit et tenebitur etiam ipse wayvoda Moldaviae cum omni potentia, omnibusque suis et provinciae Moldaviae viribus concurrere, et ad eam expeditionem personaliter, nisi gravi aegritudine detineatur, penes maiestates nostras venire, nobisque fideliter assistere, et usque ad finem huiusmodi expeditionis et belli constanter perseverare. Casu vero quo gravi aegritudine occupatus venire in persona non posset, filium suum Bogdan, vel alium, quem ipse wayvoda voluerit, simulcum omni potentia sua omnibusque suis et totius Moldaviae viribus personaliter mittere tenebitur, et ad hoc omnes eiusdem Stephani wayvodae heredes et successores wayvode obligati esse debebunt, et ex nunc obligati sint et habeantur. Amicis vero nostris idem ipse wayvoda amicus, et inimicis inimicus erit, remanentibus regnorum hinc inde nostrorum iuribus, privilegiis et foederibus cum ipso wayvoda habitis, semper salvis.

Item Stephanus wayvoda superscriptus, dum et quamprimum Turcorum transitum vel versus Hungariam, vel Poloniam persenserit, statim nos utrumque regem avizare et praecustodire, Turcosque per suam terram pro posse suo et quantum in eo erit prohibere curet, et ipsis non aliquod auxilium, consilium et favorem dabit, nec aliqua victualia praebabit et ministrabit.

Item quod a modo deinceps inter nos et praefatum dominum Iohannem Albertum Poloniae regem, necnon illustrissimum dominum Alexandrum magnam ducem Lithwaniae pax eadem fiat perpetua, ita quod omnis rancor, omnis similtas et odium, omnis denique tam publica, quam privata animorum dissensio vel qualiscumque offensa deponatur, et nos hinc inde tanquam fratres charissimi, et nostrae posteritates in multa charitate atque intelligentia et sempiterno amore vivamus. Et similiter inter regna et dominia nostra, videlicet Hungariae et Poloniae ac magni ducatus Lithwaniae sit et habeatur foedus, pax et tranquillitas perpetua, bonaque et perfecta vicinitas, ita quod sicuti inter nos, ita et regna et dominia nostra deponatur omnis rancor, omnis similtas, sed vigeat amor et omnis charitas, nec sub velamine eiusmodi pacis et concordiae nostrae detur alicui subdito aliqua oppressio et offensio in persona.

Item quod neuter nostrum regum sine aperta voluntate et consensu partis alterius aliquam pacem et concordiam cum Turcis facere debeat, sed omnes si-

mul illam semper habeamus, vel non habeamus. Et si alter nostrum altero inscio Turcos provocaret, aut bellum illis absque notabili causa indiceret, in hoc casu alter alterius bellum moventi et indicenti succurrere non teneatur, quoniam sicut ambo unius cordis Deo volente effecti sumus, ita unanimi et concordi voluntate debemus omnia peragere.

Item quod uterque nostrum regum unacum praefato illustrissimo domino magno duce Lithwaniae Turcis, nominis Christi et fidei nostrae hostibus communes hostes erimus et esse debebimus, contra vero alios hostes, si qui forte aut nos, aut serenissimum regem Poloniae, vel illustrissimum dominum ducem Lithwaniae praefatos provocaverint vel irritaverint, qualiter hostes esse debebimus, et quibus conditionibus nos rex Hungariae in conventionem Budae, vel in Pesth, pro festo Sancti Georgii proxime affuturo cum consiliariis nostris, ipse vero serenissimus dominus Poloniae rex in conventionem Cracoviensi sive alibi in proximo affuturo similiter cum suis consiliariis et regnicolis habenda deliberatione, et quicquid in huiusmodi dietis seu conventionibus utriusque partis, per dominos et consiliarios atque regnicolas deliberatum fuerit in hac parte, utraque pars altera scilicet alteram avizare debet. Quaequidem partes tandem inter se quid facto opus sit, et quid rebus suis magis expediat, concludere inter se debeant.

Item si aliquando contingeret qualicumque ex causa inter subditos hinc inde nostros aliquam differentiam vel dissensionem, vel litis et controversiae materiam suboriri, per hoc pax perpetua inter nos et dominia nostra fracta non intelligatur, sed quamprimum per ambas maiestates eligantur probi homines, qui huiusmodi differentias videant, et solum Deum prae oculis habeant, et inter partes iustitiam facere debeant.

Item ut subditi mercatores utriusque nostrum, et etiam Moldavienses et ipsius domini ducis Lithwaniae liberi sint per dominia nostra ire cum suis mercibus iuxta veterem consuetudinem, solutis tamen tributis et oneribus consuetis.

Item quia sunt inter nos reges tractanda, et pro honore et gloria nostra concludenda, maxime qualiter debet fieri contra communem hostem expeditio, ideo ad unum certum terminum captato tempore congruo convenire debeamus, et super his et aliis tractare et concludere, sicuti honori et utilitati utriusque nostrum magis videbitur, expedire.

Item quia multo sunt occupationes metarum et bonorum inter regna et dominia hinc inde nostra querelae et differentiae inter subditos nostros, ideo praefigere debemus in confinibus aliquem locum et terminum, ad quem hinc inde mitemus nostros oratores, qui omnia revidere et complanare teneantur, sicuti alias fuit observatum.

Item si a principibus catholicis contra communem hostem videbuntur petenda nobis subsidia, illa per communes oratores petere debemus, ut omnia inter nos unanimi voluntate agi et tractari videantur.

Item quantum admodum subveniendi attinet, quomodo videlicet et quo pacto nobis in unum tempore necessitatis succurrere debeamus. Si Turci in aliquo numero mediocri puta in decem, vel duodecim milibus ad incursandum regnum Poloniae, vel aliquas terras vicinas praefati domini magni ducis Lithwaniae venirent, quia difficile foret ad unamquamque incursionem nos in tam remota terrarum distantia praeparare, seu movere, vel etiam gentes mittere et in tanto locorum et viarum intervallo eas fatigare, nam etiam si pervenire possent, inutiles essent ad pugnandum, nos antea debito tempore, hoc est ad minus per duos menses de hoc certitudinaliter avizati, quo citius poterimus et necessitas exposcet, debemus mittere gentes pro maiori posse nostro praefato serenissimo domino regi Poloniae et illustrissimo domino magno duci Lithwaniae in subsidium. Similiter ipse serenissimus dominus Poloniae rex unacum eodem domino magno duce Lithwaniae tempestive, hoc est ad minus per duos antea menses per nos avizatus, si Turci ad incursandum regnum nostrum Hungariae, aut Transsylvaniam et Moldaviam venirent, tenebuntur citius quo poterunt et necessitas exposcet pro maiori eorum posse mittere gentes in auxilium nostrum.

Si vero aut imperator Thurcorum per se propria in persona veniret, aut etiam bassam aliquem cum potentia causa occupandi regnum Poloniae vel vicinas terras magni ducatus Lithwaniae mitteret, vel aliquod castrum finitimum obsideret, ita quod sub illo moraretur et pausaret, in hoc casu nos semota omni excusatione in persona nostra cum universo regno nostro Hungariae insurgemus, et praefatis domino Poloniae regi et magno duci Lithwaniae cum potentiis et viribus nostris in auxilium veniemus, aut prout suae fraternae maiestati et dominis consiliariis suis commodius et utilius videbitur interea temporis, dum videlicet Thurcus illic occupabitur, cum gentibus nostris alias partes domini ipsius Thurci hostiliter aggrediemur, aut aliquem locum obsidebimus, et intantum urgebimus, ut ipse Thurcus regnum suae maiestatis fraternae deserere et ad sua tutanda redire compellatur. Similiter etiam, si imperator Thurcorum per se propria in persona veniret, aut etiam bassam aliquem cum potentia causa occupandi regnum nostrum Hungariae, vel Transsylvaniam, vel Moldaviam mitteret, vel Nandoralbam, aut aliquod castrum finitimum notabile obsideret, ita quod sub illo moraretur et pausaret, in hoc casu praefatus serenissimus dominus Poloniae rex et magnus dux Lithwaniae cum universo regno Poloniae, et universa ipsius illustrissimi domini magni ducis Lithwaniae potentia, semota omni excusatione insurgentes in auxilium nostrum venire debebunt, aut prout nobis et dominis consiliariis nostris commodius et utilius videbitur interea temporis, donec videlicet Turcus illic occupabitur, cum gentibus eorum alias partes domini ipsius Thurci hostiliter aggrediantur, aut aliquem locum obsideant, et intantum urgeant, ut ipse Turcus regnum nostrum et dominia nostra deserere et ad sua tutanda redire compellatur.

Item si contigeret contra Transalpinum wayvodam Turcum insurgere, extunc nos cum serenissimo domino Poloniae rege et domino magno duce Lithwaniae, wayvodae praefato subvenire debemus, modis et conditionibus inter nos de huiusmodi auxilio sibi ferendo posthac inveniendis.

Et si Turci non venirent, sed nos uterque pro bono Reipublicae Christianae aliquid contra Thurcos agere vellemus, extunc ita nos mutuo intelligamus, quod ambo simul et semel nos ad arma contra Turcos moveamus, et illuc quo pro temporis conditione magis necessarium videbitur, proficiscamur, et omnia unanimi voluntate et parili consilio agamus et perficiamus.

Ut autem de omnibus praemissis quidem dominus rex Poloniae et magnus dux Lithwaniae securi existant, sicuti et inquantum nostri oratores supradicti vigore mandati eis dati iuxta informationem per nos et dominos consiliarios nostros supranominatos eisdem oratoribus assignaturis promiserunt, ita et nos promittimus ipsum wayvodam servaturum omnia suprascripta et administraturum facturumque de se et de subditis suis omnem iustitiam quotiens expedierit. In cuius etiam rei testimonium firmitatemque et robur perpetuum praesentes litteras nostras reversales sigillo nostro secreto quo ut rex Hungariae utimur independenti communitas prout iustum et condecens fraternae charitatis et mutuae benivolentiae visum esse duximus praefatae fraternae maiestatis remittendi, promittentes in verbo nostro regio de haec omnia suprascripta in omnibus punctis, conditionibus et articulis rata et grata habere ac firmiter et illese per omnia observare et adimplere observarique et teneri ac adimpleri facere omni prosus subterfugio et excusatione procul motu[...]. Datum Budae feria quarta proxima ante festum Pentecostes. Anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono. Regnorum nostrorum Hungariae etc. anno nono, Bohemiae vero vigesimo nono.

Sigismundus de Thargovis[...]Vidit et manu propria⁸¹

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5593.

MH: 11638–40.

MNL OL DF: 289 014.

Közli: A Krakkóba kiküldött magyar követek oklevele alapján kisebb eltérésekkel l. Dogiel, I. 99–103. o. XXXIX. sz.

Regeszta: –

⁸¹ Bizonytalan olvasat.

Pergamenen, melynek mérete kb. 76 x 41 cm. Az első sor díszített betűkkel. Vörös és fehér sodratú selyemzsinóron II. Ulászló magyar királyi titkospecsétje függ. (N. Á.)

85.

1499. május 15. Buda. Magyar főpapok és bárók jóváhagyják a II. Ulászló magyar és János Albert lengyel király között létrejött, elsősorban a törökök elleni küzdelmet érintő kölcsönös segítségnyújtási egyezséget.

Nos Thomas archiepiscopus Strigoniensis primas regni Hungariae et legatus natus, summusque et secretarius cancellarius regius, Dominicus Waradiensis personalis praesentiae regiae maiestatis locumtenens, Franciscus Iauriensis, Lucas Chanadiensis, Nicolaus de Bathor Waciensis, Anthonius Nittriensis ecclesiarum episcopi, Gregorius comes de Frangapanibus, praepositus Albensis, Sigismundus praepositus de Lelez regius thesaurarius, Bartholomeus prior Aurane. Item Stephanus de Zapolya comes perpetuus terrae Scepusiensis ac regni Hungariae palatinus, comes Petrus Gereb de Wyngarth iudex curiae regiae, Laurentius dux de Wylak, Nicolaus Banffy de Lyndwa magister curiae regiae, Bartholomeus Dragffy de Belthewk alias waywoda Transilvanus, Iosa de Som comes Themesiensis et partium inferiorum regni Hungariae capitaneus Blasius de Raska thavernicorum, Iohannes Ernusth de Chaktornya agazonum regalium magistri, Iohannes despotus Rasciae, Georgius de Bathor comes Zatmariensis, Nicolaus de Zeech, Mathias Pongracz de Dengeleg, Ladislaus et Georgius de Kanysa, Anthonius de Palocz, Sigismundus Orzag de Gwth, Albertus de Lossoncz, Gabriel de Peren, Stephanus de Rozgon, Iohannes de Homonna, Joannes Banphy de Lyndwa, Michael de Chaak, Joannes Pethewfy de Gerse, Moises Buzlay de Gergelaka, Andreas Both de Bayna, Georgius More de Chwla capitaneus Nandoralbensis, Emericus et Martinus Czobor de Czoborzenthmyhal, et Marcus Horwath de Kamykachz ceterique praelati et barones ac proceres regni Hungariae nunc apud maiestatem regiam constituti significamus tenore praesentium quibus expedit universis, praesentibus et futuris praesentem notitiam habituris.

Quod dum serenissimus princeps et dominus, dominus Wladislaus Dei gratia Hungariae et Bohemiae rex etc. dominus noster gratiosissimus, habita ratione fraterni et debiti amoris habitoque respectu commodi, decoris, amplitudinis et integritatis regnorum suorum, universaeque christianitatis, cum serenissimo principe et domino, domino Iohanne Alberto eadem gratia Poloniae rege etc. fratre suo charissimo ad laudem omnipotentis Dei, decorem et amplitudinem domus et familiae suae per medium oratorum utriusque partis, puta ex parte ipsius serenissimi domini regis Poloniae medio spectabilis et magnifici domini Petri Kmytha de Wysnycze supremi marsalci regni sui Poloniae, a parte vero eiusdem serenissimi et gratiosissimi domini nostri regis praefati, videlicet reverendissimi domini Dominici episcopi dictae ecclesiae Waradiensis, generosique

et egregii Balthasaris de Bathyan alias bani castrorum regni Bozne, necnon venerabilis Nicolai de Bachka praepositi sancti Petri de castro Agriensi, fratrum et amicorum nostrorum, inierit tale foedus et consensum, ut sibi invicem cum dicto serenissimo domino Poloniae rege mutuo adiutorio esse debeant, et imprimis contra Thurcum commodaque et incommoda regnorum communia reputare, prout hoc latius describitur in litteris consignatis sigillo ipsius maiestatis.

Nos igitur attendentes quod ea omnia per ipsum serenissimum dominum nostrum facta, facta sunt cum voluntate et consilio nostro deponentes quamlibet, si quae hactenus fuit, simultatem, extirpantesque et perpetuo abolentes inter ipsas maiestates et regna eorum omnem discordiarum et iniuriarum materiam et occasionem, universaque haec quae in litteris nominatis eiusdem serenissimi domini nostri regis conscripta sunt, in omnibus punctis, conditionibus et articulis rata et grata habentes acceptamus, approbamus, et sub fide christiana et humanitate nostris penes praefatum serenissimum dominum nostrum regem promittimus firmiter et inviolabiter observare, harum quibus sigilla nostra sunt subappensa testimonio litterarum. Datum Budae feria quarta proxima ante festum Penthecostes. Anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5594.

MH: 11640–78.

MNL OL DF: 289 015.

Közli: Dogiel, I. 103–104. o. XL. sz.; Katona, Tom. XI. Ord. XVIII. 180–181. o.

Regeszta: Óváry I. 852. sz.

Pergamenen, melynek mérete kb. 56 x 26 cm. Az első sorban díszített szókezdő betűkkel. A plican harminchét bevágásban ugyanennyi beíratlan pergamenszalagon egy sorban harminchat magyar országnagy pecsétje (tizennégy vörös, huszonkét zöld viaszú) függ. (*N. Á.*)

86.

1507. május 28. Buda. II. *Ulászló magyar király oklevele, amely szerint szövetségi és örök barátsági szerződést köt testvérével, Zsigmond lengyel királlyal a két ország közötti kapcsolatok megerősítése érdekében. A szerződés tizenöt pontjában egyebek mellett rögzítik a törökök és a tatárok elleni fellépés összehangolását. Kimondják, hogy Moldova a magyar király hűsége alatt maradjon. Megegyeznek, hogy ha a török vagy a tatár megtámadná a Magyar Királyságot, Erdélyt, Moldvát vagy Nándorfehérvárt, Zsigmond haladéktalanul segítséget nyújt. Eltiltják egymást a törökkel való különbékétől. Az oklevelet a jelenlévő magyar országnagyok is megerősítik.*

Nos Wladislaus Dei gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. rex, necnon Slesiae et Lucemburgensis dux, marchioque Moraviae et Lusatiae etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis. Cogitantibus nobis animoque saepe repentibus, quae nam elapsis retro temporibus Hungarici pariter ac Polonici sceptri in summa imperii moderanda fuerit institutio, et quo ductu quibusve artibus utriusque res domi forisque concreverint, facile animadvertimus plerosque, immo ferme omnes, qui his potiti sunt regnis principes, singulari quadam amicitia mutuisque officiis ultro citroque fuisse devinctos, eamque copulam et fecundis in rebus decori ornamentoque, et si quid forte adversi (ut res sunt mortalium) evenerat, praesidio ac levamento extitisse. Nullae enim stabiliores ad regna propaganda opes comparari queunt, quam rectorum eadem sentientium firma indissolubilisque coniunctio. Quod si illos tam benivole inter se degisse accepimus, quos commodi dumtaxat publici ratio regionumque vicinitas in fide amoreque continebant, quo nos tandem confoederationis nexu cum serenissimo principe domino Sigismundo Poloniae rege, ac magno duce Litthwaniae etc. fratre germano nostro dilectissimo, victos consociatosque esse decet, ubi ad ea, quae superiores quoque principes mirum in modum conciliarunt, tam arctissimum sanguinis vinculum accedit, ut reliquos inter reges foedera rebus urgentibus expostulata accersitaque nobis vero propinquitatis iure legeque naturae quasi insita et innata esse videantur. Cum autem per se ipsum satis validum et velut inexplicabile sit germanitatis vinculum, ex ea tamen consuetudine, qua cum ipso serenissimo rege Sigismundo, dum hic praesertim apud nos in Pannonia degeret, dulcissime iucundissimeque fruebamur, tenacius quodammodo inhaesit, cum tali nimirum modestia, prudentia, integritate, ceterarumque virtutum agmine fuerit circumsaeptus, ut praelatorum quoque omnium procerumque nostrorum huius regni animos charitatemque in se converteret. Cui cum divina nuper providentia Poloniae habenas regendas ac moderandas tradiderit, operae pretium duximus, utrumque regnum et locorum propinquitate et principum concordia, licet antehac etiam unitum, novis tamen

foederibus magis magisque deinceps coniungere ac devincire, ut alterum alterius ope subsidioque munitum, plus indies splendoris incrementique capescat. Sic enim longe expeditius et amicis, deque christiano nomine optime meritis consulere, et hostium eorundemque infidelium vim insidiasque, quasi in commune propulsare licebit, christianae denique reipublicae (qua nil antiquius, nihil carius esse decet) dignitatem amplitudinemque pro virili tueri ac defensare.

Deo itaque ex cuius nutu reges regnaque pendere universa, ineffabili sua clementia nobis suffragante, inter nos praefatos Wladislaum Hungariae et Bohemiae regem ab una, ac ipsum serenissimum principem dominum Sigismundum Poloniae regem ab altera partibus, nostrosque heredes et successores, cum reverendissimo in Christo patre, domino Iohanne Lubransky episcopo Posnaniensi, ac spectabili et magnifico Stanislao de Chodecz regni Poloniae marscalco, Leopoliensi et Camenecensi capitaneo, necnon reverendo similiter in Christo patre domino Iohanne de Lassko praeposito Poznaniensi, regni Poloniae cancellario, necnon magnifico Cristoforo de Szydlowicz dapifero Cracoviensi, thesaurario curiae regiae maiestatis et capitaneo Siradiensi, oratoribus et consiliariis praefatae fraternae maiestatis Poloniae, cum pleno mandato, plenaque et omnimoda facultate a sua maiestate universoque regno et statibus Poloniae in infrascriptis negotiis ad nos missis, ad laudem et gloriam imprimis nominis sui sancti, ac deinde pro reipublicae christianae salute et defensione, proque statu ac regnorum, terrarum et dominiorum, omniumque subditorum utriusque nostrum conservatione, incremento, et stabilimento has confoederationis et societatis perpetuae leges, vestigiis praedecessorum nostrorum regum inhaerendo, infra insertis articulis inscriptas, eo qui sequitur tenore sancivimus.

Imprimis conclusum est quod nos cum praefato serenissimo domino rege Poloniae fratre nostro charissimo, quemadmodum antea semper, ita etiam deinceps in mutua ac fraterna charitate atque intelligentia et sempiterno amore vivamus, et similiter inter regna ac dominia nostra praesertim Hungariae et Poloniae ac magni ducatus Lythwaniae sit et habeatur foedus, pax et tranquillitas perpetua, bonaque et perfecta vicinitas, et quod nos contra quemlibet hostem cuiuscumque status, dignitatis, conditionis et praeeminentiae, paganum, schismaticum et christianum nullo excepto, seu excluso, Hungariae et Poloniae regna, principatus, terras, dominiaque nostra, quae nunc divina favente clementia uterque nostrum possidet et possessurus est, ac quae ad nos regnaque nostra nunc pertinent et in futurum pertinebunt, invadentem invadereque volentem iuxta conditiones infrascriptas, nos et regna nostra se adiuvabimus, et auxilia invicem faciemus, demptis tamen et reservatis omnibus confoederatis et cum quibus pacem pronunc habemus, quosque videlicet iidem in huiusmodi pace et con-foederatione nobiscum permanebunt.

Item quod quotiescunque dabitur opportunitas, et nos concordi ac unanimi voluntate, assistente auxilio divino contra Thurcos, aut alter nostrum, seorsum contra Thurcos vel Tartaros generalem aliquam expeditionem facere voluerimus seu voluerit, istud semper fiat cum consilio et imploratione auxilii a Sede Apostolica atque ceteris principibus christianis. Ita quod tale subsidium dum petendum erit, per communes oratores petatur, ut omnia inter nos unanimi voluntate agi et tractari videantur.

Item quia ex parte Moldaviae ac waywodarum eiusdem, variae hucusque et quidem periculosae interdum differentiae inter serenissimos praedecessores nostros reges Hungariae ac Poloniae extitere: Postquam igitur nos duo germani fratres iisdem parentibus editi habenas impraesentiarum eorundem regnorum moderamur, utpote nos Wladislaus Hungariae pariter et Bohemiae, ipse vero serenissimus princeps et dominus, dominus Sigismundus Poloniae, patrio et avito regnis praesumus et feliciter gubernamus, id quod non absque divina dispositione factum esse credimus, quo omnis occasio futurae alicuius alienationis animorum seu discordiae inter nos et regna nostra, vel etiam impediti, quod hanc sanctam expeditionem, quam contra Thurcos ac alios infideles et crucis dominicae hostes opitulante ipso Deo facere intendimus, impedire posset, e medio tollatur quoque haec nostra et regnorum nostrorum coniunctio, intelligentia et societas pro stabilimento et propagatione eorundem regnorum et dominiorum, conservationeque omnium subditorum nostrorum facilius perfici, et perfecta perpetuo etiam conservari et permanere possit, conclusum est, ut viventibus nobis, et praefata fraterna maiestate serenissimi domini Sigismundi Poloniae regis, ac utriusque nostrum heredibus et posteritatibus legitimis, in istis regnis per electionem unanimem atque concordem regnicolarum regnantibus ratione dictae terrae Moldaviae vel waywodarum eiusdem nullae unquam differentiae, lites vel discordiae inter nos et regna nostra oriantur; sed terra illa apud nos et hoc regnum sacramque coronam et regnum Hungariae maneat, ipseque waywoda pro tempore constitutus nos et heredes nostros pro domino eorum cognoscat, et fidelitatis homagium semper praestare debeat. Poterimus tamen nos reges et heredes nostri praedicti cum consilio et consensu dominorum praelatorum et baronum caeterorumque regnicolarum utrorumque regnorum de concordia facienda super terra et waywoda Moldaviae tentare. Ne propterea deficientibus heredibus nostris (quod Deus avertat), bellum aliquod proinde inter regna suboriatur. Ita tamen, quod si ipsa concordia per nos et heredes nostros non finiretur, nullae propterea differentiae et lites oriantur, sed hoc foedus habeat robur. Interea vero temporis diuturnitas iuribus utriusque regni nullum afferat nocumentum.

Item dum et quando nos aut regnum Hungariae, heredesque et successores nostri divina auxiliante clementia expeditionem aliquam generalem contra eosdem Thurcos facere voluerimus, vel etiam si imperator Thurcorum aut

Tartarorum in persona veniret, vel filios aut duces Tartarorum, vel Thurcus bassam aliquem cum omni sua potentia et viribus suis contra nos et regna nostra partesque sibi subiectas mitteret, ne praedictus waywoda Moldaviensis, tam praesens, quam etiam futurus, post tot accepta beneficia a nobis et hoc regno nostro Hungariae, defensionis Christianae Reipublicae, praesertim vero horum regnorum desit, seque a ferendo auxilio quoquomodo abstrahat: conclusum est, ut nos rex Hungariae ipsum inducere atque cogere debeamus, ut penes nos cum omni potentia sua et totis viribus suis insurgat, qui si hoc pacto insurgere noluerit, aut se nobis aliter qualitercumque rebellem ostenderit, vel etiam si propterea in tantum necessitas exigeret, ut talis rebellis waywoda etiam de regno et terra Moldaviae deturbandus et expellendus esset, in tali casu praedictus dominus rex Poloniae frater noster a nobis superinde requisitus, nobis ad hoc totis viribus suis et omni potentia sua iuvare et auxiliari tenebitur, et hoc etiam inter heredes nostros servandum intelligatur.

Item quia nos praefatum waywodam Moldaviensem successoresque suos in iustis suis limitibus et terris per eosdem ac praedecessores suos antiquitus possessis, et ad ipsam terram Moldaviae pertinentibus tanquam fidelem nostrum, et sacrae coronae Hungariae, contra quoscumque defendere et protegere debemus: si tamen idem waywoda terras dictae fraternae maiestatis et regni Poloniae, ac de iure ad ipsum et terram suam non pertinentes occupare, vel aliter qualitercumque contra voluntatem nostram praefatae fraternae maiestati bellum inferre ausu quodam temerario vellet, aut etiam Thurcos, seu Tartaros in perniciem christianitatis contra dictum dominum regem et regnum Poloniae induceret, et hoc evidenter ac probabiliter constaret, in hoc casu nolumus illi contra dictam fraternam maiestatem, sed potius eidem fraternae maiestati contra illum auxiliari, et contra eundem waywodam tanquam nostrum et regni nostri Hungariae rebellem, et regni Poloniae hostem una cum praefato domino rege Poloniae, per nos tamen prius superinde requisito agere atque eundem waywodam nos rex Hungariae ad honestam et convenientem damnorum satisfactionem compellere volumus.

Item si contingeret, quod waywodam et terram Moldaviae imperator Turcorum, aut Tartarorum, vel ambo simul invadere, ipsiusque terram occupare vellet, nosque et hoc regnum viribus et potentiae illorum impares essemus, in hoc casu ipse serenissimus dominus rex Poloniae per nos requisitus cum omni potentia sua et regnorum suorum in auxilium nostrum ad defendendum dictum waywodam insurgere et venire debeat, ut eundem ab eorundem imperatorum, et cuiuslibet eorum invasione subiectioneque paribus et coniunctis viribus liberemus. Quamprimum tamen illud a manibus et potentia dictorum hostium eliberaverimus, tenebitur ipse dominus rex Poloniae cum universo exercitu suo e

vestigio de illo exire, ac redire, et regnum illud in pace, prout nunc est, nobis et huic regno relinquere.

Item si in Turciam pro bono Reipublicae Christianae inter nos reges decerneretur generalis invasio, tunc qualitercunque et per quamcunque viam cum quantove exercitu ipse dominus Poloniae rex, frater noster proficisci et iter facere debbit; id communi consilio atque deliberatione discernatur, qua habita ipse serenissimus rex Poloniae tandem proficisci et se gerere debbit, et si aut veniendum aut mittendum gentes suae maiestati erit, nos in tali casu providebimus per hominem nostrum specialem, ut commode taxato etiam commeatu venire poterit.

Item quaecunque castra, civitates et alia quaecunque loca in eiusmodi expeditione a manibus hostium recuperata fuerint, ad eadem regna et eosdem dominos, ad quos antiquitus pertinuerunt, redeant et revertantur atque restituantur. Si vero prius aut ad nos et regna nostra, vel eiusdem serenissimi domini fratris nostri non pertinuerunt, sed de novo adempta fuerint, inter nos aequali, iusta et fraternali divisione pro magnitudine laborum et expensarum ad eadem factarum dividi debebunt.

Si vero aut imperator Turcorum, vel etiam Tartarorum per se propria in persona veniret, aut filii sive duces Tartarorum venirent, aut etiam bassam aliquem cum potentia et integro exercitu suo causa occupandi regnum nostrum Hungariae, vel terras Transylvaniae aut Moldaviae mitteret, aut Nandoralbam, vel aliquod castrum finitimum notabile obsideret, ita quod sub illo moraretur et pausaret, in hoc casu ipsa fraterna maiestas cum universo regno suo Poloniae et universa potentia, semota omni excusatione insurgens, in auxilium nobis et huic regno nostro Hungariae venire, aut prout nobis et consiliariis nostris commodius et utilius videbitur. Interea temporis dum ipse Turcus illic occupabitur, siquidem ut praefertur, Turcus venerit, ipse dominus rex Poloniae cum gentibus suis alias partes domini ipsius Turci hostiliter aggredi, aut aliquem locum obsidere, et in tantum vigere debbit, ut ipse Turcus regnum nostrum deserere et ad sua tutanda redire compellatur. Similiter etiam si imperator Turcorum, vel etiam imperator Tartarorum, aut filii, sive duces eorundem per se propria in persona venirent, aut etiam bassam aliquem cum potentia et integro exercitu suo contra regnum Poloniae mitterent, ita ut illud occuparent et in eo remanerent, vel castrum Camenecense sive Leopolim obsiderent, ita quod sub illo morarentur et pausarent, in hoc casu nos quoque vicissim cum universo regno nostro Hungariae, totaque potentia et viribus nostris, semota omni excusatione insurgentes in auxilium ipsius fraternali maiestatis venire, aut prout sibi et dominis consiliariis commodius et utilius videbitur. Interea temporis dum videlicet Turcus, siquidem Turcus venerit, illic occupabitur, cum gentibus nostris alias partes domini ipsius Turci hostiliter aggredi, aut aliquem locum obsidere, et in

tantum vigere debemus, ut ipse Thurcus regnum ipsius fraternae maiestatis et dominia sua deserere et ad sua tutanda redire compellatur.

Item si contingeret contra terram seu waywodam Transalpinum Thurcum insurgere, et illud regnum aut ad officiolatus distribuere, vel penitus aliter quam nunc per se usurpare voluerit, extunc maiestas ipsa fraterna, si per nos requisita fuerit, praefato waywodae subvenire nobiscum una debet, prout communi consilio melius videbitur. Quo quidem regno ab ipsis Thurcis eliberato, tenebitur postea ipse dominus rex Poloniae cum universo exercitu suo quam primum de illo exire, et redire, et regnum ipsum pacifice nobis et huic regno Hungariae relinquere.

Si vero hostis quicumque alius quam Thurcus, aut Tartarus regna nostra et partes sibi subiectas, vel eiusdem domini regis Poloniae, fratris nostri invaderet, pars per alteram in tali casu requisita, debet alteri parti invasae modo praemisso omni favore, consilio, etsi regnum eiusdem protunc fuerit tranquillum, aliaque gravi necessitate eo tempore non premebitur, etiam omni possibili auxilio adesse, ut omnibus et praesertim hosti illi pateat et innotescat nos esse unum, et quod alter alterum deserere non intendit.

Item quod neuter nostrum regum inconsulto altero aliquam pacem vel concordiam cum Turcis facere debeat, sed simul illam habeamus, vel non habeamus.

Et nos qui cum illustrissimo domino Venetorum una pronunc treugas cum Thurcis habemus, quam primum expirabunt, pro novis ineundis et disponendis simulcum praefato fratre nostro serenissimo, medio oratorum nostrorum laborabimus.

Et si alter nostrum altero inscio Turcos provocaret, aut bellum illis indiceret ac inferret, in hoc casu alter alteri bella moventi succurrere non teneatur.

Item si aliquando contingeret qualicumque ex causa inter nos et subditos hincinde nostros, aut ratione metarum, damnorum vel aliarum quarumcunque rerum aliquam differentiam, vel dissensionem suboriri, per hoc pax ista perpetua inter nos et dominia nostra facta, non intelligatur violata, sed quam primum per utrumque nostrum regum eligantur more alias consueto ad loca consueta certi probi homines, qui huiusmodi differentias videant, et solum Deum prae oculis habens sub firmissimo juramento iustitiam inter partes faciant, quemadmodum antiquitus semper observatum, et adhuc tempore serenissimorum quondam Kazimiri Poloniae genitoris nostri charissimi ac Mathiae Hungariae regum felicitis reminiscentiae ordinatio facta fuit, ita ut nulla unquam occasio infringendae huius pacis praestetur.

Item quod salva sint jura negociatorum in utroque regno antiquitus servata.

Item quemadmodum uterque nostrum et regna nostra invicem assistere consiliaque et auxilia contra hostes modo praemisso invicem praestare debeant, sic nullus nostrum regum in damnum, iacturam, molestiam, iniuriam vel perturbationem alterius et regnorum suorum cum aliquo principe aut homine cuius-

cunque status et conditionis existente se confoederare, aut amicitias quocunque modo contrahere debeat. Quae omnia et singula suprascripta nos Wladislaus rex suprascriptus in omnibus punctis, conditionibus et articulis rata et grata habentes in verbo nostro regio promittimus et pollicemur pro nobis et heredibus nostris firmiter et illaese observare, tenere et adimplere, observarique, teneri et adimpleri facere literarum nostrarum, quibus secretum sigillum nostrum, quo ut rex Hungariae utimur, est appensum, vigore et testimonio literarum mediante. Datum Budae feria sexta proxima ante festum Sanctae et Individuae Trinitatis. Anno Domini millesimo quingentesimo septimo. Regnorum nostrorum Hungariae etc. anno decimo septimo, Bohemiae vero tricesimo septimo.

Et nos Thomas etc. Sancti Martini in montibus sacro sanctae Romanae ecclesiae presbiter cardinalis Strigoniensis, summus et secretarius cancellarius regius ac primas regni Hungariae etc. Gregorius archiepiscopus Colocensis, Sigismundus Waradiensis, Georgius Quinqueecclesiensis cancellarius regius, Franciscus Iauriensis, Nicolaus Chanadiensis, Johannes Waciensis, Stephanus Nittriensis ecclesiarum episcopi, Bartholomeus prior Auranae, Petrus praepositus Albensis. Item Emericus de Peren comes perpetuus Abawywariensis et regni Hungariae palatinus etc., Johannes de Zapolya comes perpetuus terrae Scepusiensis, Petrus comes de Bozyn et de Sancto Georgio, iudex curiae regiae etc. et waywoda Transsilvanus, Laurentius dux de Wylak, Johannes Beryzlo regni Rasciae despotus, Josa de Som comes Themesiensis et praesentium regni inferiorum generalis capitaneus, Blasius de Raska tavernicorum regalium magister, Moyses de Bwzla curiae regiae, Michael Paloczky pincernarum, Emericus Deesy dapiferorum, Johannes Podmanyczky cubiculariorum regionum magister, Benedictus de Bathyan thesaurarius regius, Andreas Both de Bayna regnorum Dalmaciae, Croatiae et Slavoniae banus, Georgius de Kanysa et Emericus Thewrek de Ennyng Nandoralbensis banus, Stephanus de Bathor comes Zaladiensis, Johannes Bornemyza castellanus castri Budensis, Oswaldus Korlaczky castrorum regionum Thatha et Komarony castellanus et comes Komaroniensis, Stephanus Thelegdy, Emericus et Martinus Czobor comites de Bodrog, Franciscus Balassa de Gyarmath praelati et barones ac proceres praedicti regni Hungariae penes praefatam maiestatem gratiosissimi domini nostri regis constituti, praedicto serenissimo domino Sigismundo regi Poloniae etc. promittimus et pollicemur, quod nos ad observandum praedictorum [articulos pacis, et mutuae intelligentiae eidem gratio]ssimo domino nostro Wladislao regi semper fideles et sinceri consultores erimus, nosque eosdem articulos pro perpetua quiete et conservatione horum regnorum quantum ad nos attinet et in nobis erit, firmiter observabimus sine omni dolo et fraude.

Comissio domini regis in consilio.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5621.

MH: 11679–711.

MNL OL DF: 289 021.

Közli: Dogiel, I. 104–108. o., XLI. sz.; Katona, Tom. XI. Ord. XVIII. 499–514. o. (mindkettő a megerősítő záradékok nélkül).

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 75 x 57 cm. Az első sor díszített betűkkel. Plican elöl, zöld és fehér sodratú selyemzsinóron II. Ulászló magyar királyi titkospecsétje függ. Tőle jobbra egy sorban harmincnégy bevágágásban harmickét beíratlan pergamenszalagon harminc magyar országnagy vörös viaszú pecsétje függ. (*N. Á.*)

Pető Gábor

87.

1507. május 31. Buda. A Zsigmond lengyel király által küldött lengyel követek oklevele, melyben átírják és megerősítik a II. Ulászló magyar királlyal kötött szerződést.

Ioannes Lubranski episcopus Poznaniensis, Stanislaus de Chodecz marscalcus regni Poloniae ac Leopoliensis, et Camenecensis capitaneus, Ioannes de Lassko praepositus Posnaniensis, cancellarius eiusdem regni, et Christophorus de Schidlowycz dapifer Cracoviensis curiaeque regiae Poloniae thesaurarius et capitaneus Siradiensis, serenissimi principis et domini, domini Sigismundi Dei gratia regis Poloniae, magniducis Lithvaniae, Russiae Prussiaeque domini et haeredis etc. domini nostri clementissimi oratores, per ipsius maiestatem ad serenissimum principem et dominum, dominum Wladislaum eadem gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. regem, necnon Slesiae, et Lucemburgensem ducem marchionemque Moraviae et Lusaciae etc. dominum colendissimum, impraesentiarum destinati, universis quibus expedit notificamus. Quod cum omnis humanarum rerum et privata et publica actio iure quodam naturae in hunc finem dirigatur, ut hominibus prosit et eorum commodis serviat et opituletur, non immerito tamen primum sibi locum hac in parte vindicare videtur, quae publica appellatur, utpote quae auctoritate praestans et quadam quasi maiestate praedita, quicquid graviter et constanter aggreditur, non dubitat eo studio eaque fide prosequi, ut in processu strenua et in exitu magnifica et laudanda bonorum iudicio censeatur.

Imprimis autem ea fuerit potissima et omni laude praedicanda, quae bonis regibus peculiari quadam vi naturae indita est, ut mortalium paci et otio prospiciat et suffragetur, ac demum inter eos diversis artibus amicitiam, fidem et amorem conciliet. Unde posthac omnium rerum, quae ad bene beateque vivendum attinent, copia facile suppeditari solet, hinc sacrarum rerum et religionis propagandae omnis cura et sollicitudo suboritur, frequentesque fumant felicibus arae, hinc etiam bonis et iustis rectoribus supra nominis immortalitatem, coelestis vitae praemium acquiri et promereri omnium sapientum sententia perhibetur, ut eos non immerito, qui ita rebus his publicis, quibus praefuerunt, salutis, commodis, pacique et otio consuluerunt, in deorum numerum consecrare non dubitaverit antiquitas.

His itaque rebus praedictus serenissimus rex noster dominus Sigismundus persuasus, senatu regni sui non modo assentiente, verum etiam precum calcaria sponte currenti, ut dicitur, admovente, cum plena potestate et scripto mandato nos ad hanc sacram maiestatem fraternam Hungariae misit, qui ceteris regibus, qui pacis artibus populos sibi subiectos regere, quique effigiem iusti et legitimi imperii referre student, speculum praebet et exemplar, ut apud pos-

teros testatum etiam relinquerent, et germanitatis vinculum ultro citroque sibi esse charissimum et hisdem studiis cordi sibi esse de Republica Christiana bene mereri. Itaque cum sua maiestate, sapientissimoque et gravissimo inclyti regni sui Hungariae senatu, ea freti pietate ad has leges perpetuae pacis et amicitiae ac societatis et foederis inter maiestates eorum, et maiestatum suarum Hungariae et Poloniae regna, more maiorum suorum, qui his regnis feliciter praefuerunt et hunc ordinem amicitiae et communis defensionis tenuerunt contra omnes hostes, quocunque cognomine censeantur, infideles, sive sint etiam scismatici, sive christiani, devenimus, cuius tenor in haec verba sequitur.⁸²

Nos igitur qui supra dictam pacem et amicitiam perpetuam suprascriptis modis et conditionibus inter maiestates regum et regna praedicta ipsorum, legationis potestate et mandati publici officio confecimus, acceptavimus, approbavimusque praesentibus litteris bona fide promittimus et pollicemur. Quod cum primum ad maiestatem domini nostri regis revertemur, litteras suae maiestatis reversales sacrae huic maiestati regiae mittemus, et hanc fidem et obligationem nostram redimemus, terminum supremum eidem missioni diem Sancti Michaelis proximum assignantes, quibus haec omnia, quae ad huiusmodi pacem, amicitiam, foederisque societatem attinent, sua maiestas confirmabit, tenereque et perpetuo adimplere se obligabit. In fidem autem et testimonium praedictorum appendimus sigilla nostra praesentibus litteris nostris. Datum Budae feria secunda proxima post festum Sanctae Trinitatis. Anno Domini millesimo quingentesimo septimo.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5596.

MH: 11712–14.

MNL OL DF: 289 017.

Közli: Dogiel, I. 108–113. o., XLII. sz.; Katona, Tom. XI. Ord. XVIII. 514—516. o.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 63 x 49 cm. Az első sorban a kiadók díszesen szedett keresztnévei. Plican négy bevágásban, egy sorban négy beíratlan pergamenzalag, melyek közül csak az elsőn függ ma is egy vörös viaszú pecsét. (*N. Á.*)

⁸² Innentől teljes szöveggel átírja a 86. számú oklevél szövegét a magyar országnagyok megerősítő záradéka nélkül.

88.

1507. május 28. után. Krakkó. *Lengyel közjegyző oklevele, melyben teljes szöveggel átírja II. Ulászló magyar király és Zsigmond lengyel király között kötött megállapodást a magyar országnagyok megerősítésével együtt, valamint ellátja hitelesítőjegyével és záradékával.*

Nos Wladislaus Dei gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. rex, nec non Silesiae, et Lucemburgensis dux, marchioque Moraviae et Lusatiae etc. Memoria commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis (...) ⁸³

Et ego Martinus de Szdbyky clericus Gneznensis diocesis sacra imperiali auctoritate notarius publicus et coram reverendissimo in Christo patre domino Joanne Dei gratia episcopo Cracoviensi et magnificis dominis Spithkek de Jaroslavo capellano et Nicolao de Camyenyecz capitaneo et pallatino Cracoviensi praesentium confederationis litterarum et transsumpti scribaque praedictarum litterarum originalium confederationis inter serenissimos dominos reges Ungariae et Poloniae et illorum regna factae exhibitioni, praesentationi, transsumptioni praesens interfui. Ideo praesentes transsumptas litteras ad requisitionem ipsius reverendissimi domini episcopi Cracoviensis, Spythkonis capellani et Nicolai de Camyenyecz palatini Cracoviensis dominorum ex consilio serenissimi regis Poloniae suprascriptas transsumpti litterarum originalium litteras per alium notarium fidelem et legalem transcribi, transsumi procuravi easque per meipsum auscultavi collationales de verbo ad verbum prout in ipsis litteris originalibus continetur, nihil additum vel diminutum. Ideo me manu et signo meis solitis et consuetis praesentibus subscripsi et litteras nostras in publicam et autenticam formam redigi unacum appensione sigillorum praefatorum dominorum videlicet reverendissimi patris domini Joannis Dei gratia episcopi Cracoviensis, Spythkonis capellani et Nicolai palatini Cracoviensis in fidem et testimonium praemissorum praesentibus ibidem venerabilibus et honorabilibus dominis Gallo decimo Rathiboriensi ⁸⁴ ac Wladario Cracoviensi, Joanne Choyensky utriusque iuris doctore et cancellario praefati reverendissimi domini episcopi Cracoviensis, Joannis Raysky in [...] ⁸⁵ et Joanne Zanowsky in Pkonow plebanis et ipsius domini episcopi Cracoviensis capellanis testibus.

⁸³ Folytatását lásd a 86. oklevélnél.

⁸⁴ Bizonytalan olvasat.

⁸⁵ Bizonytalan olvasat.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5595.

MH: 11715–19.

MNL OL DF: 289 016.

Közli: –

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 68 x 48 cm. Szöveg élén díszes kezdőbetűk. Plican három bevágásból, három beíratlan pergamenszalagról három vörös viaszú pecsét függ. (*N. Á.*)

Pető Gábor

89.

1509. április 1. Piotrków. *Zsigmond lengyel király oklevele II. Ulászlóhoz, amelyben ratifikálja a megkötött szövetséget. Többek között kiemeli, hogy ha török vagy tatár támadás éri Moldva vagy Havasalföld területét, akkor a lengyelek a magyar király segítségére sietnek.*

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Litvaniae, Russiae, Prussiaeque etc. dominus et haeres. Significamus tenore praesentium quibus expedit universis. Quia sepenumero audivimus, omnes illos reges et principes, qui usquam post homines natos creari ceperunt, immortalitatem nomini suo, decusque aeternum, et gloriam peperisse, qui populos sibi subiectos non tam regnando quam iuste, et clementer, atque cum summa animi moderatione in pace, et in bello regendo, omnibus rebus, quae ad bene, beateque vivendum pertinent, augere, et cumulare studuerunt, quique ita vitae suae cursum tenere voluerunt, ut ec viventes, ac demum fato functi, et essent, et existimarentur digni, quorum imperio parere, et obtemperare universi non solum paterentur, sed etiam sponte appeterent. Ea vero comparari solent his artibus, quibus domi, forisque strenue exercendis republicae florentes efficiuntur. Cum igitur post mortem divi regis Alexandri germani nostri carissimi, qui proxime ante nos his regnis praefuit, quibus et nos duperis iuvantibus nunc praesumus, communi omnium consensu et voluntate ad nos summa imperii eorundem regnorum delata sit, ut pro tantis meritis grati animi voluntatem apud omnes homines testatam relinquamus, diu multumque cogitantes, ut tales principes aliqua saltem in parte aemulari, et ab eis formulam vivendi mutuari possimus, id nostro potissimum insedit animo, ut imprimis paci, et otio ipsorum prospiciamus, ac demum pro virili nostra id demus operam, ut omni cura et studio caetera peragamus, quae commodo et ornamento sint ipsis undecumque futura. Maior autem opportunitas nulla unquam ad hoc patuit, quam ut nos cum serenissimo principe domino Wladislao Hungariae, et Bohemiae rege, germano nostro carissimo, natu maiore, quem semper loco parentis colere consuevimus, regnaque item utruisque nostrum Poloniae, et Hungariae, perpetuo, et indissolubili nexu amicitiae, et societatis contra quoscunque hostes, quocumque censeantur cognomine, coniungamus, et confederemus, quemadmodum idipsum etiam antiquitus inter ipsa regna fieri literarum Monumentis memoriae proditum est. Quam quidem amicitiam, societatem, et confederationem iam superioribus his diebus opera, et industria oratorum, et consiliariorum nostrorum, et regni nostri, reverendorum videlicet in Christo patrum dominorum Iohannis Lubranski episcopi Posnaniensis, et Ioannis Laskii coadiutoris perpetui ecclesiae Gnesnensis regni que nostri cancellarii, magnificique et generosi Stanislai de Chodecz regni nostri Marschalci, Leopoliensis, et Camenecensis capitanei, et

Christophori de Szidlowicz succamerarii Cracoviensis et Siradiensis capitanei, sincere nobis dilectorum, cum pleno mandato, a nobis et toto senatu regni nostri ad ipsum serenissimum Wladislaum regem, et suae maiestatis regni Hungariae gravissimum et sapientissimum senatum missorum, divina nobis ad id gratia suffragante, ex cuius nutu reges et regna pendere universa perhibentur, sub conditionibus infrascriptis confecimus.

Inprimis itaque conclusum est, quod nos cum praefato serenissimo domino Wladislao rege Hungariae fratre nostro carissimo, quemadmodum antea semper, ita etiam deinceps in mutua, et fraterna charitate, atque intelligentia, et sempiterno amore vivamus, et similiter inter regna, ac dominia nostra, praesertim Hungariae et Poloniae, ac magni ducatus Litvaniae sit et habeatur foedus, pax, et tranquillitas perpetua, bonaque et perfecta securitas, et quod nos contra quemlibet hostem; cuiuscunq; status, dignitatis, conditionis et praeeminentiae, paganum, schismaticum, et christianum, nullo excepto, seu excluso, Hungariae et Poloniae regna, principatus, terras, dominiaque nostra, quae nunc divina favente clementia uterque nostrum possidet, et possessurus est, ac quae ad nos, regnaque nostra nunc pertinent, et in futurum pertinebunt, invadentem, invadereque volentem, iuxta conditiones infrascriptas nos et regna nostra adiuvabimus, et auxilia invicem faciemus, demptis tamen et reservatis omnibus confederatis, et cum quibus pacem pronunc habemus, quousque videlicet iidem in huiusmodi pace et confederatione nobiscum permanebunt.

Item quod quotiescunque dabitur opportunitas, et nos concordii ac unanimi voluntate, assistente auxilio divino contra Turcos, aut alter nostrum seorsum contra Turcos vel Tartaros generalem aliquam expeditionem facere voluerimus, seu voluerit, istud semper fiat cum consilio, et imploratione auxilii a Sede Apostolica, atque ceteris principibus christianis, ita quod tale subsidium dum petendum erit, tunc per communes oratores petatur, ut omnia inter nos unanimi voluntate agi et tractari videantur.

Item quia ex parte Moldaviae, ac Waywodarum eiusdem, variae huiusque, et quidem periculose interdum differentiae inter serenissimos praedecessores nostros reges Hungariae, ac Poloniae extitere, postquam igitur nos duo germani fratres, iisdem parentibus editi habenas inpraesentiarum eorundem regnorum moderamur, utpote nos Sigismundus patrio et avito Poloniae, pariter et Litvaniae, ipse vero serenissimus princeps, et dominus, dominus Wladislaus Hungariae, et Bohemiae regnis praesumus, et feliciter gubernamus, idque non absque divina dispositione factum esse credimus, quo omnis occasio futurae alicuius alienationis animorum, seu discordiae inter nos, et regna nostra vel etiam impedimenti, quod hanc sanctam expeditionem, quam contra Turcos, ac alios infideles, et crucis dominicae hostes opitulante ipso Deo facere intendimus, impedire posset, e medio tollatur quoque haec nostra, et regnorum nostrorum coniunctio,

intelligentia et societas, pro stabilimento et propagatione eorundem regnorum, et dominiorum, conservationeque omnium subditorum nostrorum facilius perfici, et perfecta perpetuo etiam conservari, et permanere possit; conclusum est, ut viventi nobis, et praefata fraterna maiestate serenissimi domini Wladislai Hungariae regis, ac utriusque nostrum haeredibus, et posteritatibus legitimis in istis regnis per electionem unanimem, atque concordem regnicolarum regnantibus, ratione dictae terrae Moldaviae, vel waywodarum eiusdem nullae unquam differentiae, lites, vel discordiae inter nos, et regna nostra oriantur, sed Terra illa apud eundem serenissimum dominum Wladislaum regem, sacramque coronam, et regnum Hungariae maneat, ipseque waywoda pro tempore constitutus ipsum dominum Wladislaum regem, haeredesque suos praedictos pro domino eorum cognoscat, et fidelitatis homagium semper praestare debeat. Poterimus tamen nos reges, et haeredes nostri praedicti, cum consilio et consensu dominorum prelatorum, et baronum, caeterorumque regnicolarum utrorumque regnorum, de concordia facienda super terra et waywoda Moldaviae tentare, ne propterea deficientibus haeredibus nostris (quod Deus avertat), bellum aliquod proinde inter regna suboriat: ita tamen, quod si ipsa concordia per nos, et haeredes nostros non finiretur, nullae propterea differentiae, et lites oriantur, sed hoc foedus habeat robur. Interea vero temporis diuturnitas iuribus utriusque regni nullum afferat nocumentum.

Item dum et quando nos, aut regnum Poloniae, haeredesque, et successores nostri divina auxiliante clementia expeditionem aliquam generalem contra eosdem Turcos facere voluerimus, vel etiam si imperator Turcorum, aut Tartarorum in persona veniret, vel filios aut duces Tartarorum, vel Turcus bassam aliquem cum omni sua potentia, et viribus suis contra nos, et regna nostra, partesque, sibi subiectas mitteret, ne praedictus waywoda Moldaviensis tam praesens, quam etiam futurus, post tot accepta beneficia ab ipsa fraterna maiestate, et regno suo Hungariae, defensionis Christianae Reipublicae, praesertim vero horum regnorum desit, seque a ferendo auxilio quoquo modo abstrahat, conclusum est, ut ipse dominus rex Hungariae ipsum inducere, atque cogere debeat, ut penes nos cum omni potentia sua, et totis viribus suis insurgat. Qui si hoc pacto insurgere noluerit, aut se aliter qualitercunque rebellem ostenderit, vel etiam si propterea in tantum necessitas exigeret, ut talis rebellis waywoda etiam de regno, et terra Moldaviae deturbandus, et expellendus esset, in tali casu nos Sigismundus rex Poloniae suam maiestatem, per eam superinde requisiti, ad hoc totis viribus cum omni potentia iuvare, et auxiliari tenebimur, et hoc etiam inter haeredes nostros servandum intelligatur.

Item quia ipse serenissimus dominus Wladislaus rex praefatum waywodam Moldaviensem, successoresque suos in suis iustis limitibus, et terris per eosdem et praedecessores suos antiquitus possessis, et ad ipsam terram Moldaviae per-

tenantibus tanquam fidelem suum, sacraeque coronae Hungariae contra quoscunque defendere, et protegere debet: si tamen idem waywoda terras nostras, et regni nostri Poloniae, ac de iure ad ipsum, et terram suam Moldaviae non pertinentes occupare, vel aliter qualitercunque contra voluntatem suae fraternae maiestatis bellum nobis inferre ausu temerario vellet, aut etiam Turcos, seu Tartaros in perniciem christianitatis contra nos et regnum nostrum Poloniae induceret, et hoc evidenter, et probabiliter constaret, in hoc casu non debet contra nos sua maiestas, sed potius nobis contra illum auxiliari, et contra eundem waywodam tanquam suum, et regni Hungariae rebellem, regnique nostri Poloniae hostem una nobiscum, prius tamen per nos superinde requisita, agere atque eundem waywodam ipse dominus rex Hungariae ad honestam, et convenientem damnorum nostrorum satisfactionem compellet.

Item si contingeret, quod waywodam et terram Moldaviae imperator Turcorum, aut Tartarorum, vel ambo simul invadere, ipsiusque terram occupare vellent, suae maiestas et regnum Hungariae viribus et potentiae illorum impares essent: in hoc casu nos Sigismundus rex Poloniae, per suam maiestatem requisiti, cum omni potentia nostra et regnorum nostrorum in auxilium suae maiestatis, ad defendendum dictum waywodam insurgere, et venire debemus, ut eundem ab eorundem imperatorum, et cuiuslibet eorum invasione, subiectioneque, paribus et iniunctis viribus liberemus. Quam primum tamen illum waywodam a manibus, et potentia dictorum hostium eliberaverimus, tenebimur nos Sigismundus rex cum universo exercitu nostro e vestigio de regno eius exire, et redire, et regnum illud, prout nunc est, fraternae maiestati, et suo regno relinquere.

Item si in Turciam pro bono Reipublicae Christianae inter nos reges decerneretur generalis invasio, tunc qualitercunque, et per quamcunque viam, cum quantove exercitu nos Poloniae rex proficisci, et iter facere debebimus, id communi consilio, atque deliberatione discernatur, qua habita tandem proficisci et se gerere debebimus. Et si aut veniendum nobis, aut mittendum gentes erit, tum sacra maiestas Hungariae fraterna, in tali casu providebit per hominem suum specialem, ut commode taxato etiam com metu venire possimus.

Item quaecunque castra, civitates et alia quaecunque loca in eiusmodi expeditione, a manibus hostium recuperata fuerint, ad eadem regna, et eosdem dominos, ad quos antiquitus pertinuerant, redeant, et revertantur, atque restituantur. Si vero prius ad nos, et regna nostra, vel eiusdem serenissimi domini fratris nostri non pertinuerunt, sed de novo adempta fuerint, inter nos aequali, iusta, et fraternali divisione, pro magnitudine laborum, et expensarum ad eadem factarum, dividi debebunt. Si vero aut imperator Turcorum, vel etiam Tartarorum per se propria in persona veniret, aut filii sui duces Tartarorum venirent, aut etiam bassam aliquem cum potentia, et integro exercitu suo, causa occupandi regnum

Hungariae, vel terras Transylvaniae, aut Moldaviae mitteret, aut Nandoralbam, vel aliquod castrum finitimum notabile obsideret, ita, quod sub illo moraretur, et pausaret, in hoc casu nos cum universo regno nostro Poloniae, et universo potentia, semota omni excusatione insurgendo, in auxilium suae maiestatis, et regno Hungariae venire, aut prout suae maiestati, et consiliariis suis commodius, et utilius videbitur. Interea temporis, dum ipse Turcus illis occupabitur, si quid ut profertur Turcus venerit, nos cum gentibus nostris alias partes domini ipsius Turci hostiliter aggredi, aut aliquem locum obsidere, et in tantum urgere debebimus, ut ipse Turcus regnum illud deferere, et ad sua tutanda redire compellatur. Similiter etiam si imperator Turcorum, vel etiam imperator Tartarorum, aut filii, sive duces eorundem per se propria in persona venirent, aut etiam bassam aliquem cum potentia, et integro exercitu suo contra regnum Poloniae, causa occupandi mitterent, et in eo remanerent, vel castrum Camenecense, seu Leopoliense obsiderent, ita, quod sub illo morarentur, et pausarent, in hoc casu sua quoque maiestas vicissim cum universo regno suo Hungariae, totaque potentia, et viribus suis, semota omni excusatione insurgendo, in auxilium nostrum venire, aut prout nobis et consiliariis nostris commodius, et utilius videbitur. Interea temporis dum videlicet Turcus (siquidem Turcus venerit) illicque occupabitur cum gentibus suis, alias partes domini ipsius Turci hostiliter aggredi, aut aliquem locum obsidere, et in tantum urgere debet, ut ipse Turcus regnum ipsum nostrum et dominia nostra deferere, et ad sua tutanda redire compellatur.

Item si contingeret contra terram, seu waywodam Transalpinum Turcum insurgere et illud regnum, aut ad officialatus distribuere, vel penitus aliter, quam nunc, pro se usurpare voluerit, extunc cum ipsa maiestate fraterna, si per eam requisiti fuerimus, praefato waywodae subvenire debebimus, prout communi consilio melius videbitur. Quo quidem regno ab ipsis Turcis eliberato tenebimur postea cum universo exercitu nostro quam primum de illo exire, et redire, et regnum ipsum praedictae maiestati fraternae, et regno Hungariae pacifice, relinquere. Si vero hostis quicumque alius quam Turcus, aut Tartarus regna nostra, et partes sibi subiectas, vel eiusdem domini regis Hungariae fratris nostri invaderet, pars per alteram in tali casu requisita debet alteri parti modo premissis invasae omni favore, consilio, et si regnum eiusdem protunc fuerit tranquillum, aliaque gravi necessitate eo tempore non premeretur, et omni possibili auxilio adesse, ut omnibus, et praesertim hosti illi pateat et innotescat, nos esse unum, et quod alter alterum deserere non intendit.

Item quod neuter nostrum regum inconsulto alter altero aliquam pacem, vel concordiam cum Turcis facere debeat, sed simul illam habeamus, vel non habeamus; et serenissimus dominus rex Hungariae, qui cum illustrissimo domino venetorum una pro nunc cum Turcis treugas habet, quam primum exspirabunt, pro novis ineundis et disponendis simul nobiscum, et nos cum sua maiestate

medio oratorum nostrorum laborabimus; et si alter nostrum altero inscio Turcos provocaret, aut bellum illis indiceret, aut inferret in hoc casu alter alteri bella moventi succurrere non teneatur.

Item si aliquando contingeret qualicumque ex causa inter nos et subditos hincinde nostros, aut ratione metarum, damnorum, vel aliarum quarumcunque rerum aliquam differentiam, vel diffensionem suboriri, per hoc pax ista perpetua inter nos, et dominia nostra facta, non intelligatur violata, sed quamprimum per utrumque nostrum regnum eligantur more alias consueto ad loca consueta certi probi homines, qui huiusmodi differentias videant, et solum Deum prae oculis habentes sub firmissimo iuramento iustitiam inter partes faciant, quemadmodum antiquitus semper observatum et adhuc tempore serenissimorum quondam Casimiri Poloniae, genitoris nostri carissimi, et Mathiae Hungariae regum felicitis reminiscentiae ordinario facta fuit, ita, ut nulla unquam occasio infringendae huius pacis praestetur.

Item quod salva sint iura negotiatorum in utroque regno antiquitus servata.

Item quemadmodum uterque nostrum, et regna nostra sibi invicem assistere, consiliaque, et auxilia contra hostes modo praemisso invicem praestare debeant, sic nullus nostrum regum in damnum, iacturam, molestiam iniuriam, vel perturbationem alterius, et regnorum suorum cum aliquo principe, aut homine cuiuscunque status, et conditionis existente se confederare, aut amicitias quocunque modo contrahere debeat.

Quae omnia supra scripta nos Sigismundus rex supra scriptus in omnibus punctis, conditionibus, et articulis, rata, et grata habentes, in verbo nostro regio promittimus, et pollicemur pro nobis, et haeredibus nostris, firmiter et illaese observare, et adimplere, observarique, et adimpleri facere harum nostrarum, quibus sigillum nostrum est appensum, vigore, et testimonio literarum mediante. Datum in consilio Piotrcoviensi generali prima die Aprilis anno Domini millesimo quingentesimo nono, regni vero nostri anno tertio.

Ego Andreas archiepiscopus Gnesnensis et regni Poloniae primas, Ioannes Cracoviensis, Vincentius Wladislaviensis, Ioannes Posnaniensis, Lucas Varmiensis, Erasmus Plocensis, et Mathias Premisliensis regnique Poloniae vicecancellarius, episcopi, Spytko de Iaroslav castellanus Cracoviensis, Nicolaus de Kamieniec Cracoviensis, Nicolaus Lubranski Calisiensis, Ambrosius Pampowski Siradiensis, et Marienburgensis capitaneus, Iaroslaus de Lasko Lanciencensis, Nicolaus de Krethkow Iunivladislaviensis, Stanislaus Kmita de Wisnicz Russiae, Otho de Chodecz Podoliae, Nicolaus Firley de Dambrowica Lublinensis, Stanislaus de Strzensko Plocensis, Prandota de Trzozana Ravensis, et Ioannes Odrowaz de Sprowa Belsensis palatinus, Ioannes Zaramba de

Kalinowa Posnaniensis, [...] ⁸⁶ et regni Poloniae Thesaurarius, Ioannes Iarand de Brudzew Calisiensis castellani, Ioannes de Lasko coadiutor perpetuus ecclesiae Gnesniensis et regni Poloniae cancellarius, Posnaniensis et Plocensis ecclesiarum praepositus, Stanislaus de Chodecz marschalcus regni Poloniae, Leopoliensis, et Camenecensis capitaneus, Ianussius Latalski Gnesnensis, Ioannes de Przeramb Siradiensis, Andreas de Zakssyn Lanciensiensis, Andreas de Oporow Brestensis, Stanislaus de Koscielec Iunivladislaviensis, Iacobus de Syekluka Woinicensis, Andreas de Koscielec Visliciensis, Ioannes de Kamieniec Leopoliensis, Nicolaus de Pidcza Premisliensis, Thomas de Bartniki Plocensis, Andreas de Radzieiowice Sochaczoviensis, Petrus de Niemiglowy Ravensis, Andreas de Cuthna Gostinensis, Stanislaus Kuropatwa de Lancuchow Chelmensis, Iacobus de Pothphilipio Camenecensis castellanus, Christophorus de Szydłwiec succamerarius Cracoviensis, et Siradiensis capitaneus, et Stanislaus Iaroczki curiae regalis marschalcus, praelati, et barones, ac proceres praedicti, regni Poloniae apud sacram regiam maiestatem gloriosissimique domini nostri regis constituti, praedicto serenissimo domino Wladislao regi Hungariae etc. promittimus, et pollicemur, quod nos ad observandos praedictos articulos pacis, et mutuae intelligentiae eidem gloriosissimo domino, domino Sigismundo regi semper fideles, et sinceri consultores erimus, et nos quoque eosdem articulos pro perpetua quiete, et conservatione horum regnorum, quantum ad nos attinet, et in nobis erit firmiter observabimus, sine omni dolo, et fraude.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5607.

MH: 11720–41.

MNL OL DF: 289 019.

Közli: Dogiel, I. 113–117. o. XLIII. sz.; Egyes részeit közreadja: Katona, Tom. XI. Ord. XVIII. 576–577. o.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 60 x 72 cm. Szöveg élén díszes kezdőbetűk. Plican elöl vörös, fehér és arany sodratú selyemzsinóron Zsigmond lengyel király nagypecsétje. Tőle jobbra egy sorban huszonzét beíratlan pergamenszalagon tizenkilenc lengyel országnagy vörös viaszú pecsétje. Leírásukat lásd a függelékben. (*N. Á.*)

⁸⁶ Bizonytalan olvasat.

90.

1509. április 1. Piotrków. *Zsigmond lengyel király oklevele, mely teljes egészében megegyezik a 89. számú oklevéllel.*

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5626.

MH: 11742–61.

MNL OL DF: 289 022.

Közl.: Dogiel, I. 113–117. o. XLIII. sz.; Egyes részeit közreadja: Katona, Tom. XI. Ord. XVIII. 576–577. o.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 75 x 52 cm. A kiadó neve díszes betűkkel. Plican elől vörös, zöld és arany sodratú selyemzsinóron Zsigmond lengyel király nagypecsétje. Tőle jobbra két sorban legalább huszónhét beíratlan pergamen-szalagon (fotó alapján pontosan nem adható meg) tizenhét lengyel országnagy vörös viaszú pecsétje. Leírásukat lásd a függelékben. (*N. Á.*)

91.

1509. november 11. Lwów. *Korlathkői Osvát komáromi ispán és tatai várnagy, továbbá Bélai Barnabás szörényi bán és királyi tanácsos, Ulászló magyar király követeinek oklevele Bogdán moldvai vajdához, melyben jelentik, hogy Zsigmond lengyel király visszatértükig fegyverszünetet rendelt el.*

Nos Oswaldus de Korlathkew comes comitatus Comaroniensis, et castellanus castrorum Thata et Komaron ac Barnabas Belay banus castrum Zewreniensis et consiliarii serenissimi principis et domini domini Wladislai Dei gratia Hungariae et Boemiae etc. regis domini nostri gratiosissimi. Significamus tenore praesencium quibus expedit universis, quod nos per eundem serenissimum principem et dominum dominum Wladislaum Dei gratia Hungariae et Boemiae etc. regem dominum nostrum gratiosissimum, dominosque praelatos et barones eiusdem regni Hungariae ad serenissimum principem et dominum dominum Sigismundum eadem gratia Poloniae regem, magnum ducem Litvaniae, Russiae Prussiaeque dominum et heredem etc. dominum gratiosissimum cum plena facultate, et mandato, ad componendum differentias dirimendumque bellum inter maiestatem eius, et spectabilem ac magnificum dominum Bogdanum woyevodam terre Moldaviensis, exortum, nec non ad tractandum et concludendum de pace et unione inter eandem maiestatem et ipsum dominum Bogdanum perpetuo firmanda, missi ac deputati, cum venissemus ad eundem serenissimum principem et dominum dominum Sigismundum Poloniae regem, dominum nostrum gratiosissimum exposuissemusque eius maiestati, vota ac desideria serenissimi domini nostri domini Hungariae regis et consiliariorum regni Hungariae, maiestas sua et domini domini Poloniae regis cupientes quemadmodum in aliis, ita et in hac quoque re, placere et obtemperare voluntati fraternae maiestatis, ac praelatorum baronumque incliti regni Hungariae, statim omnibus sue maiestatis capitaneis commisit et praecepit, ut ab omni accione belli cessaret, quousque nos a spectabili et magnifico domino Bogdano woyevoda ad eius maiestatem reverteremur. Et in premissorum omnium testimonium sigilla nostra sunt praesentibus subappensa. Datum Leopoli, Sabbato ante festum sancti Martini proximo. Anno domini millesimo quingentesimo nono.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5408.

MH: 11762–65.

MNL OL DF: 288 972.

Közli: DIR, Vol. II/2. 594–595. o., 471. sz.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 37,5 x 15 cm. Plican két beíratlan pergamen-szalagon a két magyar követ zöld viaszú függőpecsétje. *(N. Á.)*

92.

1510. január 22. Kamjanec. *Bogdan moldvai vajda követei, Ion Täutul kancellár (logofät), Toader várnagy (pârcâlab), Isac románújvári várnagy (pârcâlab), és Ivancu kenyérszótó (pitar) szláv nyelvű, cirill betűs oklevele Zsigmond lengyel király követével kötött békéről.*⁸⁷

A moldvai követek bizonyítják, hogy miután a moldvai fejedelmek és a lengyel királyok hosszú ideig békében éltek egymással, elhúzódónak ígérkező háború tört ki Bogdan vajda és Zsigmond lengyel király, Litvánia, Ruténia és Poroszország nagyfejedelme között. Látván a kárt, amit ez a viszály a kereszténységnek okozhat, mert arra bátoríthatja a pogányokat és különösen a kegyetlen törököket, hogy támadást indítsanak a keresztény országok alávetésére, II. Ulászló magyar és cseh király – a koronatanács tagjainak a biztatására – elküldte követeit: Korlátközi Osvát tatai és komáromi várnagyot, valamint Béla Barnabás szőrényi bánt, akik fáradozásukkal elérték a harcok beszüntetését és a hadak visszavonását. Ők pedig ugyanezek jelenlétében hosszas tárgyalást folytattak a lengyel király küldöttjeivel: Stanisław Chodecki koronamarsallal, lwówi, kamienici és halicsi kapitánnyal, Jan Łaski lengyel kancellárral, a gnieznói egyház adminisztrátorával, Jerzy Krupski belzi várnaggal és kapitánnyal, valamint Piotr Tomicki királyi titkárral, egyházjogi doktorral és a hadakozó felek nevében örök békét kötöttek velük, az alábbi feltételek mellett.

A rogotini és más egyházak arany-, ezüst- és ruhaneműiből, valamint harangjaiból mindent vissza kell szolgáltatni, amit sikerül megtalálni. Bogdan vajda követei útján átadja Ulászló kezébe a néhai Sándor lengyel király és tanácsa által Erzsébet hercegnő ügyében a nagypecsét alatt adott két oklevelet, és e házasságot többé nem fogja szóba hozni. A lengyel király Moldvában járt hadainak költségeit a moldvai követek semmiképpen sem akarták megfizetni, ezért e tekintetben a döntést közösen Ulászlóra és tanácsosaira bízzák. Petru Mânja trónkövetelő és a Lengyelországba menekült moldvaiak kitoloncolása felől szintén Ulászló döntsön. A háború során foglyul ejtett minden rendű-rangú és nyelvű embereket – azokat is, akiket Bogdan vajda fogott el Rohatinban és a vitatott területen, és azokat is, akiket Zsigmond hurcolt Lengyelországba vagy Litvániába – szabadon kell bocsátani.

⁸⁷ Az oklevél cirill betűs újraközlésétől eltekintünk, viszont Mihai Costăchescu kiadása és fordítása alapján Hegyi Géza jóvoltából részletes magyar nyelvű kivonatot adunk közre. A béke latin nyelvű szövegét I. II. Ulászló király oklevelében a 94. sz. alatt.

A felek által a kölcsönös pusztítás során egymásnak okozott károkat többé nem hozzák szóba. A Zsigmond király és Bogdan vajda között vitatott terület⁸⁸ ügyében szintén Ulászló és a magyar urak döntsenek oly módon, hogy követei – a felek négy-négy küldöttje jelenlétében – egy kijelölt napon vizsgálat útján megállapítják, hogy mi volt a helyzet a régi királyok idején. Aki a felek közül távol marad, jogvesztésen maradjon, kivéve, ha külső kényszer miatt nem jöhetett. Azokat a károkat, amelyeket a békekötés után a felek alattvalói elszenvednek a másik fél területén, meg kell téríteni, a tetteseket pedig meg kell büntetni.

Ha Bogdan vajda tudomást szerez arról, hogy a török vagy más ellenség Zsigmond országait akarná pusztítani, értesítse a lengyel királyt vagy a határ menti hetmanjait és kapitányait, és se nyíltan, se titokban ne nyújtson támogatást a támadóknak, sőt, amennyire lehet, szegüljön ellenük, kivéve a magyar királynak. Ugyanígy a lengyel király is értesítse Bogdant az ellene irányuló akciókról, se nyíltan, se titokban ne támogassa ezeket, és amennyire lehet, szegüljön ellenük, kivéve a magyar királynak.

Azokat, akik a király ellenében Lengyelország és Litvánia uralkodójának neveznék magukat, és Bogdanhoz vagy alattvalóihoz jönnének, ez ne fogadja be, ne biztosítson nekik menedéket vagy élelmet, és ha tudomást szerez ottlétükről, űzze el őket. Ugyanígy Zsigmond király és utódai se fogadják be a moldvai trónkövetelőket, ne biztosítsanak nekik menedéket vagy élelmet, és ha tudomást szereznek ilyenekről, űzzék el őket országukból.

Zsigmond király Moldvában bujdosó alattvalói a továbbiakban kérjenek engedélyt uruktól a hazatérésre, és ha nem nyernének bocsánatot, a vajda se fogadja be többé őket országába se nyíltan, se titokban. Ugyanez legyen az eljárás Bogdan alattvalóival szemben is, akik Lengyelországban vagy Litvániában bújdosnak.

Amennyiben Bogdan vajda ellenség nyomására kénytelen lenne elmenekülni Lengyelországba vagy a király más országaiba, Zsigmond köteles legyen őt anyjával, feleségével, gyermekeivel, nővéreivel, bojárjaival, azok családjával, szolgálóival és vagyonukkal együtt befogadni, úgy, hogy szabadon telepedhesse meg ott, ahol akarnak. Ha pedig kísérletet tenne országa visszaszerzésére, a király nyújtson neki segítséget ebben, és ha sikerrel jár, szabad legyen neki mindenestől hazatérni.

A lengyel és litván kereskedők, a jogos vám megfizetése után, szabadon közlekedhessenek Moldvában egészen Törökországig és Havasalföldig. A moldvai kereskedők is szabadon mozoghassanak Lengyelországban és Litvániában, ha a szokott vámot megfizették. A kártételek és adósságok ügyében mindenkinek igazságot kell szolgáltatni, a gonosztevőket pedig mindkét fél büntesse meg. Ha a lengyel király alattvalói közül valakinek panasza lenne Bogdan vajda országa

⁸⁸ Ti. Pokucia/Pocuția/Pokucie.

vagy alattvalói ellen, igazukat a hotini, csernovici és sorocai kapitányok előtt kereshetik, akik erre teljes felhatalmazást nyernek. Bogdan alattvalói a kamienici és halicsi kapitány előtt nyújthatják be keresetüket a király galíciai és podóliai alattvalói ellenében. A király és a vajda kapitányai között támadt nézeteltéréseket a két uralkodó által kiküldött tanácsurak rendezzék.

A fenti határozatokat Zsigmond és Bogdan egyaránt esküjével és oklevelével erősítse meg, továbbá Ulászló magyar és cseh király is állítson ki oklevelet minderről a felek számára. Mindezek csorbíthatlan megtartására az említett követek is esküt tettek, és ahogy Zsigmond király is oklevelet adott ezekről pecsétje alatt, maguk is pecsétjeik ráfüggesztésével erősítették meg oklevelüket.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5409.

MH: 11766–68.

MNL OL DF: 288 973.

Közli: Costăchescu, 454–460. o. cirill betűs szláv nyelvű átirat, 461–467. o. román nyelvű fordítás, 75. sz.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 56 x 52 cm. Egyházi szláv nyelven, cirill betűs írással. Plican négy beíratlan pergamenszalagon két zöld viaszú függőpecsét. (N. Á.)

Hegyi Géza

93.

1510. február 7. Jászvásár. *Bogdán moldvai vajda átírja és megerősíti a követei útján Zsigmond lengyel királlyal kötött békét. Az oklevelet rajta kívül bojárai, Ion Tăutul kancellár (logofăt), Ieremia karácsonkői várnagy, Toader várnagy (pârcălab), Șandru várnagy (pârcălab), Dan Bolea és Grincovici hotini kapitányok, Isac románújvári várnagy (pârcălab), Luca Arbure szucsávai főajtónálló, Moghilă, Cozma Șarpe udvarmester (vornic), Trotușan kincstartó (vistiernic), Toma Cățăleanul főlovász (comis), Ivancu kenyérosztó (pitar) is megerősítette pecsétjével.⁸⁹*

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5410.

MH: 11769–71.

MNL OL DF: 288 974.

Közli: Costăchescu, 468–475. o. cirill betűs szláv nyelvű átirat, 476–486. o. román nyelvű fordítás; 486–493. o. 1785. évi lengyel fordítás átirata, 75. sz.; Vö. a békeszerződésnek a lengyel fél által 1510. március 20-én kiállított változata: Dogiel, Vol. I. 607–610. o. VIII. sz.; Vö. a békeszerződésnek II. Ulászló király által átírt változatával a 94. sz. alatt.

Regesztá: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 58 x 52 cm. Egyházi szláv nyelven, cirill betűs írással. Plican közepén vörös sodratú selyemzsinóron a moldvai vajda nagypecsétje. Tőle jobbra és balra hat-hat zöld sodratú selyemzsinóron egy kivételével üres (kikopott) pecsétfészkek. (*N. Á.*)

Hegy Géza

⁸⁹ A 92. sz. oklevéltől alig eltérő részletek cirill betűs újraközlésétől és kivonatolásától egyaránt eltekintünk. A megerősítő bojárok neveit Mihai Costăchescu kiadása és fordítása alapján Hegyi Géza jóvoltából adjuk közre.

1510. június 20. Tata. II. Ulászló király átírja és megerősíti Bogdan moldvai vajda követei és Zsigmond lengyel király követei között kötött béke (92. sz.) oklevelét.

Nos Wladislaus Dei gratia Hungariae Bohemiae Dalmatiae Croatiae Ramae Serviae Galliciae Lodomeriae Comaniae Bulgariaeque rex, necnon Slesiae et Lucemburgensis dux, marchioque Moraviae et Lusaciae etc. memoriae commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod cum hac proxima exacta estate inter serenissimum principem dominum Sigismundum Poloniae regem, et magnum Lythvaniae ducem etc. fratrem germanum nostrum charissimum ab una parte vero ab altera, fidelem nostrum, sincere dilectum, spectabilem et magnificum Bogdanum terrae Moldaviae wayvodam, ex pacis tranquillitate, quam antea saepe inter ipsas partes, per speciales nostros oratores composueramus, exciosum rursus bellum ortum extitisset, et ad mutua arma devenissent ultro citroque regna, provinciae, regiones, dominia igne ferroque vastata et depopulata fuissent. Ne tantum bellum, non solum praedictis partibus et regnis earundem, verum etiam toti christianitati perniciosum, ulterius serperet, ad graviusque incendium evaderet. Memores usitate nostrae clementiae, quatum subditorum defectibus succurrere, tum vero omnes in universum fovere et amplecti consuevimus, memores etiam mutui fraternique et individui amoris quo perpetuo erga praefatum serenissimum dominum regem Poloniae fratrem nostrum tenemur, memores denique aviti illius regni nostri Poloniae, sed et praedicti regni nostri Moldaviae quod ramus inclitus et fidissimus sacrae huius regni nostri Hungariae coronae existit, et cuius nos non exigua cura tenebat, nobis tunc in regno nostro Bohemiae feliciter agentibus, subito cum plena nostra auctoritate et facultate, ex communi fidelium nostrorum dominorum prelatorum et baronum nostrorum eiusdem regni nostri Hungariae consilio. Oratores nostros egregios Osvaldum de Korlathkeu comitem Comaromiensem castrorumque nostrorum Thatha et Comaron castellanum, ac Barnabam Belay, banum castrum nostri Zewriniensis consiliarios nostros, fideles nobis sincere dilectos expedivimus et dimisimus, ut se inter praefatum serenissimum dominum regem Poloniae, fratrem nostrum charissimum, regnaque et dominia sua et ipsum fidelem nostrum, spectabilem et magnificum Bogdanum wayvodam Moldaviae, suosque consiliarios et boyarones, nostra regia auctoritate fulciti, nostro nomine interponant, ac tantum bellum eiusque radices funditus evellant, ac omni studio diligentia consilio et labore eradicent et extinguant, quiquidem dum in eiuscemodi legatione spacium octo mensium absumsissent, multosque labores, expensas, multa denique temporis et itineris discrimina, et varia incommoda hincinde, partim ad praefatam serenissimam fraternam maiestatem, partim vero ad praedictum fide-

lem nostrum wayvodam Moldaviensem proficiscendo sustinuissent, adiissentque, tandem utriusque partis communi consensu deliberantes, ut ad civitatem dictae fraternae maiestatis Kamenycz appellatam, tam dicti nostri et ipsius fraternae maiestatis quam etiam prefati wayvode nostri Moldaviensis oratores, infra in tenore literarum nominati, cum plena et omnimoda auctoritate et facultate dictum bellum extincturi. Atque omnia damna spolia et iniurias qualescunque et qualitercunque inter dictas partes commissas, composituri, perpetuamque pacem firmaturi, praedicti quidem oratores ipsius wayvode Moldaviensis, non tanquam ad locum ipsis debitum, consuetum seu communem, sed tanquam ad oratores nostros, per eos propterea. requisiti et petiti convenirent et congregarentur, ubi cum sic congregati fuissent, post multos tandem et pene innumeros labores ac curas, ex dei clementissimi gratia, cuius adiutorio cuncta felicem et diu duraturum sorciuntur exitum, ad hos tandem perpetuae pacis infrascriptos articulos, inter partes ipsas dei gratia perenniter duraturos devenerunt et condescenderunt, quoniam autem serenissimus princeps dominus Sigismundus, Poloniae etc. rex, frater noster charissimus et ipse fidelis noster Bogdanus wayvoda Moldaviae, quo magis ac magis pax ipsa confecta, inter eosdem dei gratia felicius, salutaris et quietius in perpetuam nostram, ipsorumque et omnium subditorum nostrorum quietem, consolationem, totiusque religionis nostrae sanctae commodum sine ulla dissensione et discordiarum aliquarum ortu durare valeat, optarunt a maiestate nostra, ut pacem et concordiam, sic per dictos universos oratores et consiliarios, initam, confectam et dispositam, atque in literas seu articulos redactam, ac eiusdem omnes et singulas clausulas de verbo ad verbum literis nostris inserere eandemque nos quoque acceptam et gratam habere dignemur, quarumquidem literarum seu articulorum tenor sequitur in haec verba:

Imprimis, diffinitum est et conclusum, quod res ecclesiae de Rohatin de auro argento ac alia ornamenta, quaecunque inveniri poterint, integre restituantur sine fraude et dolo. Idem fiat de rebus aliarum ecclesiarum et campanis, ut quaecumque reperirentur, utrinque reddantur.

Item et magnificus dominus Bogdanus wayvoda Moldaviensis binas literas sub appensis sigillis quas habuit a serenissimo olim principe domino Alexandro rege Poloniae et eius consiliaris datas super matrimonio illustrissimae virginis et reginulae Elizabeth tradat in manus serenissimi principis et domini domini Wladislai Hungariae et Bohemiae etc. regis, ac per suos nuncios transmittat, eiusdemque matrimonio nullam deinceps mentionem faciat, ita ut se iam id facturum magnificis dominis Osvaldo Charleczyky et Barnabe Belay bano Zewriniensi est pollicitus.

Item pro impensa quam serenissimus dominus Sigismundus rex Poloniae fecisse dicitur in milites mercenarios quos miserat in terram Moldaviensem, consilarii et boyary domini Bogdani wayvode nullomodo quicquam solvere

voluerunt, unde placuit id defieri cognitioni et diffinitioni serenissimi domini Wladislai regis et dominorum consiliariorum regni Hungariae.

Item de Petro qui se dicit wayvodam terrae Moldaviensis et aliis qui de terra Moldaviensi fugierunt in regnum Poloniae, si ibi servari debeant nec ne, id etiam placuit relinqui cognitioni et decisioni regiae maiestatis, et dominorum consiliariorum regni Hungariae.

Item conclusum est, quod captivi qui in proeliis et custodiis ubicumque et quibuscumque in locis sunt capti nobiles, ignobiles, coloni et pauperes homines utrinque restituantur.

Item quod dominos cives colonos et pauperes homines cuiuscumque nationis et linguae, qui de Rohatin sunt abducti, omnes dominus Bogdanus wayvoda liberos dimittat cum omnibus eorum rebus et facultatibus, quas secum habebunt.

Item quod omnes homines recepti de terris regni Poloniae, et de illa parte terrae litigiosae, pro qua est controversia regiae maiestati Poloniae cum domino Bogdano wayvoda, idem dominus Bogdanus wayvoda liberos dimittat a maximo usque ad minimum cum rebus omnibus quas habuerint.

Item conclusum est quod similiter, serenissimus princeps dominus Sigismundus rex Poloniae, omnes homines de terra Moldaviensi in Poloniam seu in Lythvaniam abductos, cuiuscumque sint nationis et linguae, liberos dimittat a maximo ad minimum cum omnibus rebus quas apud se habebunt.

Item damna per ignem et predas facta, quaevis utraque ex parte fuerint magna et multa, placuit tamen illa utrinque compensari, ita ut eadem damna una pars non repetat ab altera.

Item de terra de qua est differenda inter Regiam Maiestatem Poloniae et dominum Bogdanum wayvodam Moldaviensem ita ut antea quoque conventum erat, placuit defieri cognitioni et diffinitioni Regiae maiestatis et dominorum consiliariorum regni Hungariae, ita videlicet ut eadem maiestas statuatur partibus terminum, suosque oratores et consiliarios mittat quotquot voluerit, regia etiam maiestas Poloniae mittat pro eodem termino, quatuor consiliarios suos, et dominus Bogdanus wayvoda quatuor consiliarios et boyaros suos, iidemque oratores et consilarii regni Hungariae revisuri sunt et cognituri de differenda eiusdem terrae, ita ut fuit ab antiquo penes reges Poloniae et wayvodas ac dominos terrae Moldaviensis. Et si aliqua praesentium predictarum in termino statuto non comparuerit, perdere debeat causam suam, nisi quod absit accidat, alicui regum et dominorum predictorum aliqua gravis ac notabilis iniuria et impedimentum vel vis hostilis aut aliquis grandis casus.

Item damna in hominibus et pecoribus post treugas quas fecerunt domini oratores Hungariae, inter regiam maiestatem Poloniae et Bogdanum wayvodam Moldaviensem, tam per subditos eiusdem regiae maiestatis Poloniae, quam per servitores et subditos Bogdani wayvode facta, quaecumque iuste et sufficienter

probata fuerint, reddantur et exoluantur, et mali homines, qui eiuscemodi damna fecerunt utrinque puniantur.

Item si quando dominus Bogdanus wayvoda intellexerit de Thurcis aut aliis hostibus, qui vellent populari terras regni Poloniae, id serenissimo domino Sigismundo regi Poloniae, vel capitaneis castrorum quae sunt in limitibus significare debet, quanto celerius poterit, neque consilium aut auxilium eisdem Thurcis aut aliis inimicis maiestatis suae et regni Poloniae prebebit nec occulte nec manifeste, sed pro posse suo erit illis inimicus, excepta regia maiestate et sacra corona regni Hungariae. Similiter serenissimus dominus Sigismundus rex Poloniae si quando intelliget imminere aliquod malum a quibusvis hostibus domino Bogdano wayvode et terrae eius Moldaviensis de hoc illum certum faciet, neque consilium neque auxilium eisdem hostibus prebebit, occulte aut manifeste, sed pro posse suo erit illi inimicus excepta regia maiestate et sacra corona regni Hungariae, item serenissimus dominus Sigismundus rex Poloniae eiusque maiestatis successores ab hinc in posterum nullum inimicum Bogdani wayvode, qui se nominaret dominum terrae Moldaviensis, ad se vel subditos suos venientem suscipere debet, nec victum illi aut locum in terris suis, seu apud aliquem subditorum suorum prebere, sed illum ubicunque esse audierit aut invenerit in terris suis aut apud quemcumque subditorum suorum foras de terris suis dimittere et amovere debet, ut per nullum tempus maneat in dominiis maiestatis suae, similiter dominus Bogdanus wayvoda quemcumque inimicum regiae maiestatis Poloniae, qui nominaret se dominum regni Poloniae venientem ad se aut subditos suos, non debet suscipere, nec victum illi in terra sua, seu apud aliquem ex subditis suis prebere, sed illum ubicunque audierit aut invenerit in terra sua, aut apud aliquem subditorum suorum, foras de terra sua dimittere debet et amovere, ut per nullum tempus maneat in dominio ipsius.

Item si contingeret, quod aliquis nobilis seu servitor regiae maiestatis Poloniae fugeret ad dominum Bogdanum wayvodam vel ad quemcumque subditum aut terram ipsius, talis querat gratiam apud eandem regiam maiestatem dominum suum, vel per se ipsum vel intercessione eiusdem Bogdani wayvode, et si veniam et gratiam apud eandem maiestatem impetraverit, erit illi tutum et securum redire ad maiestatem suam, sin vero gratiam non impetraverit, ex tunc dominus Bogdanus wayvoda non debet talem servare, nec apud se, nec in terra sua, nec occulte nec manifeste.

Item si fugierit aliquis nobilis seu servitor domini Bogdani wayvode ad regiam maiestatem et regnum Poloniae talis enim debet querere gratiam apud ipsum per se ipsum vel interventu regiae maiestatis Poloniae, et si gratiam et veniam impetraverit, erit illi liberum et securum redire ad eundem dominum Bogdanum wayvodam, sin vero dominus Bogdanus wayvoda non dimiserit illi offensam,

regia maiestas Poloniae non debet illum servare nec apud se nec in terris suis nec occulte nec manifeste.

Item si accidat aliquo casu aut permissione divina (quod deus avertat) quod dominus Bogdanus wayvoda propter vim aut potentiam alicuius hostis, cui ipse resistere non posset, exiret de terra sua Moldaviensi ad regnum Poloniae terrae regiae maiestati Poloniae subiecte debent esse illi aperte, et matri uxori filiis et sororibus ipsius et bojaris ipsius et uxoribus boyaronum ipsius, ita quod ipse cum eisdem matre uxore filiis et sororibus suis cum boyaris suis cum uxoribus boyarorum suorum, cum subditis et servis, et omnibus qui eorum essent, venire possit ad regiam maiestatem et regnum Poloniae aut ad civitates, castra ubicumque in eodem regno consistentia, ibique manere, eademque maiestas Poloniae dominum Bogdanum wayvodam, matrem ipsius, uxorem, filios, sorores ipsius, boyares ipsius, una cum eorum uxoribus, omnesque subditos et servos ipsius debet diligere ac in gratia et honore tenere et dare illi libere et aperte in terris maiestatis suae viceversa patriam et terram suam Moldaviensem recuperare, quo casu eadem maiestas Poloniae debet illi esse adiutorio cum omni sua potentia et viribus, ut eandem patriam et terram suam repetere possit, et cum dominus deus adiuveret illum recuperare terram suam Moldaviensem, liberum esse debet illi et securum exire, patenter et sine quovis damno de terris maiestatis suae cum matre uxore pueris sororibus suis cum omnibus boyaris suis atque ipsorum uxoribus cum omnibus servitoribus, cum omni thesauro ipsorum et omnibusque secum habuerint, et redire in patriam et terram suam Moldaviensem.

Item mercatoribus de terra regiae maiestatis Poloniae et de Lythvania liberum esse debet et apertum ire in terram Moldaviensem, etiam in Thurciam et terram Bassarabum seu Transalpinam ibique mercari solutis vectigalibus secundum antiquas leges et dispositoria sine preiudicio vectigalium et depositiorum, similiter mercatoribus de terra Moldaviensi liberum esse debet et apertum ire et mercari in terras regni Poloniae et in Lythvaniam, solutis vectigalibus debitis secundum antiquas leges et dispositoria sine preiudicio atque iniuria vectigalium et depositiorum.

Item et fiat iusticia pro iniuriis et debitis ab utraque parte. Item malefactores et fures utrinque puniantur, neutra pars illos conservare debet in damnum et preiudicium alterius.

Item cum aliquis subditus regiae maiestatis Poloniae habuerit iniuriam de terra et a subditis vel aliquo eorum domini Bogdani wayvode, is petiturus est iustitiam a capitaneis Choczinensi Czarnoviensi et Sroczeni, qui habere debent potestatem unicuique subdito regiae maiestatis Poloniae iustitiam ministrandi, similiter subditi domini Bogdani wayvode iniuriam passi a subditis regiae maiestatis Poloniae vel aliquo eorum, de Haliciensi et Podeliae terris existentibus petituri sunt iustitiam ac capitaneis Cameneczensi et Haliciensi, qui habituri

sunt auctoritatem iustitiam ministrandi omnibus subditis domini Bogdani wayvode de hominibus qui sunt de Halicziensi et Podoliae terris.

Item si quando contingat aliqua notabilis iniuria et differenda inter capitaneos regiae maiestatis Poloniae et domini Bogdani wayvode, tam regia maiestas Poloniae quam dominus Bogdanus Wayvoda mittere debent suos consiliarios et oratores qui differentias componant, et iustitiam faciant.

Item conclusum quod omnia supradicta confirmantur literis et juramentis tam serenissimi domini Sigismundi regis Poloniae, quam domini Bogdani wayvode Moldaviensis.

Item quod regia quoque maiestas Hungariae omnes articulos suprascriptos et in eis contenta, tum et ipsam pacem perpetuam sic literis suis utrique parti dandis describat, ut iidem articuli omniaque conventa et conclusa suprascripta utrinque implerentur, paxque perpetua inter partes teneretur, inviolabiliter euterne, quos quidem articulos nos Iohannes Teutul logofieth Tador capitaneus Isaac capitaneus Novohrodensis et Iuanko Pithar suprascripti, vice ac nomine prefati domini nostri domini Bogdani wayvode terrae Moldaviensis acceptavimus et et approbavimus, acceptamusque et approbamus, tenore presentium mediante, promittentes in verbo nostro quod illos magnificentia sua in omnibus eorum punctis, clausulis sententiis et capitulis universis firmiter et inviolabiliter observabit. In quorum omnium fidem et testimonium premissorum sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum in Camyenyecz vigesima tertia ianuary, anno incarnationis Domini millesimo quingentesimo decimo.

Nos igitur, qui pacem et concordiam inter praedictas partes totu affectu semper optavimus, attendentes etiam tam ex parte dicti regni Poloniae, quam etiam regni Moldaviae ut premissum est, nostra interesse, atque eorundem regnorum quietem et tranquillitatem, felicemque conservationem ad nos multum pertinere, eandem concordiam et pacem, modo quo supra in tenore presentium literarum de verbo ad verbum insertarum, quatinus, iuri nostro quod in praedicto regno Moldaviae habemus, non preiudicat. Acceptantes et gratam habentes, cupimus ipsam, quo ad omnes eiusdem clausulas et articulos per praedictas ambas partes earundemque successores perpetuo inviolabiliter observari. Quia vero inter alios articulos praescriptos id continetur, ut si aliquando contingeret (quod Deus avertat) praedictum fidelem nostrum wayvodam, Moldaviae per aliquem principem potentem, cui resistere non posset, cum consorte, filiis ac boyaronibus, omnique familia et exercitu suo de praedicto regno Moldaviae, sive ad regnum Poloniae, sive Lythvaniam, aut castra et quascunque terras, dicioni dicti domini Poloniae regis subiectas, exire, quod terrae fraternae maiestatis sint illi, ac matri, uxori, et filiis et sororibus, boyaris et boyarorum uxoribus et cum omnibus ad ipsum spectantibus, aperte, et in tali casu teneretur ipsum wayvodam iuvare cum omni potentia sua ut ipse wayvoda possit recuperare terram et regnum suum etc.

Hunc articulum taliter duximus limitandum, quod videlicet huiusmodi auxilium dandum prefato wayvode nostro, in praedicto casu, per praefatum dominum regem Poloniae, fiat semper cum consensu atque voluntate regis et regni Hungariae, praeterea predictae partes hoc voluerunt, et medio dictorum oratorum et hominum suorum, mediantibus praedictis literis ipsorum ordinaverunt, ut infrascriptos tres articulos, super quibus ad plenum inter se concordare non potuerunt, nos diffiniremus et determinaremus.

Imprimis videlicet de quodam Petro, qui se nominat filium wayvode, et de omnibus Moldavis qui de terra Moldaviae fugierint in regnum Poloniae, si videlicet apud ipsum dominum regem Poloniae, et nusquam in terris suae maiestatis servari debent, necne, quem quidem articulum taliter duximus determinandum, quod ipse dominus rex Poloniae, in iniuriam seu detrimentum prefati wayvode Moldaviae, pretactum Petrum, in regnis suis non teneat. Illi vero alii qui de Moldavia ut profertur affugierint, ex quo non isto bello, sed antea ad regnum Polonie vel terras suas venerunt, et iam domicilia ac mansiones istic fecerunt non teneantur redire, et libere istic remanere valeant. Secundus vero articulus est super impensis, quas praefatus serenissimus dominus rex Poloniae dicit se fecisse in exercitus suos, qui profecti fuerunt in terram Moldaviensem et quas ab ipso wayvoda Moldaviensi repetebat. Hunc taliter determinavimus, quod postquam etiam ipse dominus rex Poloniae non exigua damna regno eiusdem wayvode Moldaviae intulit, ac se vindicavit, nos cooperati sumus, et summis tandem precibus a fraterna ipsa maiestate obtinuimus, ut ipsa huiusmodi universas impensas, intuitu nostri indulgeret et ipsi wayvode relaxaret. Quare ut pax ista eo firmiter et fortius inter partes observetur, decernimus eundem wayvodam nihil solvere debere, sed penitus ab ea liberum esse, tertius articulus est de terra illa litigiosa, ratione cuius predictae partes ita concluderunt, quod ad revisionem eiusdem nos ad certum terminum oratores nostros mittere dignaremur, et predictae partes similiter eorundem oratores mittent. Quem taliter diffinimus, quod ad hoc faciendum parati sumus. Ad quod autem tempus, et quos oratores mitemus, postea tam ipsi fraternae maiestati quam etiam fideli nostro wayvode Moldaviensi per literas nostras significabimus. Immo acceptamus et gratam habemus, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, salvis tamen semper iuribus nostris et huius regni nostri Hungariae super dicta terra Moldaviae habitis. Datum in arce nostra Thatha, feria quinta proxima post festum beatorum Viti et Modesti martirum, anno Domini millesimo quingentesimo decimo, regnorum nostrarum Hungariae etc. anno vigesimo Bohemiae vero quadragesimo.

Commissio propria regiae maiestatis.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5411.

MH: 11772–74.

MNL OL DF: 288 975.

Közli: DIR, Vol. II/2. 624–631. CCCCLXXXVIII. sz.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 84 x 51 cm. Díszített első sorral. Plican középben fehér és arany sodratú selyemzsinóron II. Ulászló király magyar titkospecsétje. (*N. Á.*)

1515. április 27. Pozsony. II. Ulászló király oklevelében garantálja a szabad kereskedelem és a szabad közlekedés jogát Boroszló (Wrocław) város lakóinak.

Wladislaus Dei gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galliciae, Lodomiriae, Cumaniae, Bulgariaeque rex, marchio Moraviae, dux Silesiae, et Lucemburgensis, ac marchio Lusatiae significamus tenore praesentium universis. Quod quemadmodum superiore tempore sacra maiestas fraterna, videlicet serenissimus princeps dominus Sigismundus eadem gratia Poloniae rex, et magnus dux Litvaniae, Russiae, Prussiaeque etc. dominus, et heres, germanus noster charissimus solenni edictio suo civibus, et incolis civitatis Wratislaviensis, subditis nostris in regnum suum Poloniae, aliaque dominia sibi subiecta, et subditis suis incolis eiusdem ingressum, mutuaque hinc inde commercia propter emporii Wratislaviensis de novo institutionem de certa scientia, et concessione, privilegiisque nostris specialibus, uti creditur, non sine damno incolarum regni Poloniae factam, sub paenis aresti, et confiscationis bonorum prohibere dignatus erat. In praesentia tamen ad nostram fraternam intercessionem sacra sua maiestas hoc idem edictum suum relaxare, et deponere dignata est, subditis nostris praefatis in regnum suae maiestas, suis quoque Wratislaviam liberum ingressum, et mutua utrinque commercia admittendo, et concedendo, secundum quod temporestrarum, fatrumque fraternalium maiestatum, serenissimorum olim dominorum Johannis Alberti et successive Alexandri Poloniae regum praedecessorum eis, ac felicitis huius sui regiminis, usque ad prohibitionem praefatam libere semper fuerat, utrisque subditis dominorum istorum, et consuetum, dummodo Wratislavienses eodem emporio suo contra consuetudinem praeiudicium Poloniae regni de caetero non utantur temporibus aeternis, eosdem subditos fraternalium maiestatis cum mercibus et sine, undequaque ad se venientes, [...] ⁹⁰ Wratislaviam, et per eam ad vicinas, et alias quascumque urbes, aliaque mercaturae loca libere, et sine quovis impedimento, vel gravamine negotiandi gratia totiens quotiens opus habuerint, ire, redireque permittendo, prout iidem ipsi cives et subditi nostri Wratislavienses, nulla proinde gravamina vel impedimenta superius expressa unquam se deinceps praemissorum occasione illaturos, literis suis specialibus de certa scientia nostra, eidem fraternalium maiestati, suaeque maiestatis successoribus, et regno Poloniae libere inscripserunt, obligaveruntque. Ita nos quoque fraternam ipsam maiestatem, et suae maiestatis fraternalium successoribus, volentes de praemissis omnibus perpetuo observandis efficere certiore ac certiores hoc idem emporium

⁹⁰ Bizonytalan olvasat.

Wratislaviensem per nos uti praefertur, de novo institutum deponimus, abolemus, nullumque deinceps facimus ac pollicemur, nosque et successores nostros obligamus praesentibus, quod huiusmodi concessione nostra super emporium praefatum de novo concessa ipsos cives, et incolas Wratislavienses subditos nostros, emporioque eorum praefato in damnum regni Poloniae, et incolarum eius nunquam deinde uti permittemus, neque successores nostri permittere debent, declarantes decernentesque, prout declaramus et decernimus auctoritate nostra regia, emporium ipsum Wratislaviensem eo modo, prout supra scriptum est, nullum amplius robur iam exnunc habiturum tenore praesentium mediante. In quorum omnium, et singulorum fidem, testimonium atque robur perpetuo valiturum has fieri, sigillique nostri appensione muniri praecepimus. Datum Posonii, XXVII aprilis anno Domini millesimo quingentesimo quindecimo. Regnorum autem nostrorum Hungariae vigesimo quinto, Bohemia vero quadragesimo quarto.

Wladislaus rex

Ladislau de Sternberg in Bechina supremus regni Bohemiae cancellarius.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 748.

MH: 11775–76.

MNL OL DF: –

Közli: Dogiel, I. 556–557. o. XXI. sz.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 45 x 31 cm. Plican vörös és fehér sodratú selyemzsinóron vékony anyaggal borított (papír?) és vászonnal bevart függőpecsét. (N. Á.)

96.

1515. július 22. Bécs. Közjegyzők átírják Habsburg Miksa német-római császár és II. Ulászló cseh és magyar király szerződését, melyben Ulászló lányát, Annát Miksa unokájának, Ferdinándnak ígérik feleségül. Az oklevél megerősítőinek felsorolása után három közjegyzői záradékkal.

In nomine Domini Amen. Notum sit et cunctis pateat evidenter. Quod anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quintodecimo indictione tertia, die vero vigesima secunda mensis julii, pontificatus sanctissimi in Christo patris, et domini nostri, domini Leonis divina providentia papae decimi anno tertio, sacratissimus. et invictissimus princeps, et dominus, dominus Maximilianus Romanorum imperator etc. et serenissima domina, domina Anna filia serenissimi principis, et domini, domini Wladislai Hungariae, et Bohemiae regis, principales principaliter pro se ipsis in illustrissimorum principum, et reverendorum in Christo patrum, ac generosorum, et magnificorum dominorum testium, ac notariorum nostrorum infrascriptorum pro evidentis fidei testimonio ad hoc specialiter vocatorum, et rogatorum praesentia personaliter constituti. Quondam protestationem facientes ac facere volentes illam facto et inscriptis nobis notariis infrascriptis, tunc publice alta et intelligibili voce, latino sermone perlegendam porrigi fecerunt, quam ego Nicolaus Rybeysen notarius infrascriptus ex speciali mandato, et commissione eorundem sacratissimi imperatoris et serenissimae dominae Annae palam, et publice perlegi in hanc sententiam. Quod licet ipsi sacratissimus dominus imperator et serenissima domina Anna nunc inter se facere contractum matrimonialem per verba de praesenti intendant, idemque sacratissimus dominus imperator nullam aliam ducere promittit, tamen amborum maiestatis et serenitatis suarum voluntas et animus sit atque illud hic coram nobis notariis infrascriptis solemni protestatione cavisse velint. Quod si illustrissimus princeps et dominus dominus Ferdinandus archidux Austriae, aut eius fratres serenissimus princeps, et dominus, dominus Carolus archidux Austriae, dux Burgundiae et Hispaniarum princeps, dummodo a contractu et obligatione alias inter eum, et serenissimam dominam Renatam Franciae liber, immunis, et absolutus fieret. Eandem serenissimam dominam Annam infra spatium unius anni proxime futuri legitimam uxorem ducere vellet, et per verba de praesenti matrimonium cum serenitate sua contraheret atque sanctissimus dominus noster illud interveniente opportuna dispensatione admitteret et concederet, quemadmodum maiestas et serenitas suae de his omnibus spem amplam habeat, quod extunc prout exnunc et nunc prout extunc huiusmodi contractus inter iam dictos dominum Ferdinandum, aut serenissimum principem Carolum, et dictam serenissimam dominam Annam de bona atque expressa voluntate et consensu

ipsorum sacratissimi domini imperatoris, et serenissimae dominae Annae fiet et validus haberi, alius autem contractus inter maiestatem et serenitatem suas hodie futurus, annullatus et cassatus esse debeat. Ad quam quidem protestationem sic per me lectam et publicatam idem sacratissimus dominus imperator ore proprio et latino sermone, serenissima vero domina Anna, etiam ore proprio et lingua Hungarica, ac per os reverendissimi in Christo patris et domini domini Thomae cardinalis Strigoniensis Hungariae, Poloniae, et Bohemiae legati sibi astantis similiter latino sermone per verbum placet responderunt. Super quibus omnibus et singulis nos notarii infrascripti pro parte sacratissimae maiestatis Caesareae et serenissimae dominae Annae praefatorum, ut unum aut plura publicum seu publica, quotiens opus fuerit, conficeremus instrumentum et instrumenta rogati fuimus, et requisiti. Acta fuerunt haec in arce Viennensi sub anno, indictione, die, mense, et pontificatu, quibus supra.

Praesentibus ibidem illustrissimis principibus ac reverendis in Christo patribus, ac generosis et magnificis dominis Wilhelmo, et Ludovico Bavarie ducibus, Georgio marchione Brandeburgensi, Christophoro ex ducibus Brunswain, Bremen, et Georgio Colocensi archiepiscopis, ac Wigileo Pataviensi, Ladislao Waciensi, Iohanne Posnaniensi, Petro Premisliensi, et Stanislao Olomucensi episcopis ac Claudio Carendolett Balvio Damontt ad praefatam sacratissima Caesaream maiestatem dicti serenissimi principis Caroli oratore, Christophoro Philippo de Lichtenstein barone in Castelkornu, et Caspare de Volkensdorff marsthalco provinciae Austriae inferioris, ac Moyse Wuslai comite comitatus H[...],⁹¹ Petro Carloczki magistro curiae, et Michaele Palozzi suprerno magistro camerae praefati serenissimi Wladislai Hungariae, et Bohemiae regis, Iohanne Warnamisa castellano castelli Budensis, Ambrosio Scharco libero domino in Olnatt, Nicolao Fierley palatino Sandomiriensi, Nicolao Redzmidowicz palatino Visicensi et magni ducatus Lituaniae cancellario, Luca de Gorcka castellano Posnaniensi et maioris Poloniae capitaneo generali, Zdenco Leone de Rosmittal, et in platna supremo castellano Pragensi, Adalberto ex Bernstein in Lantzchron supremo magistro curiae, et Ladislao de Sternberg, et in Bethma cancellario et Geroslao de Scheluberok supremo camerario regni Bohemiae, testibus ad praemissa pro evidenti omnium illorum fide et testimonio vocatis et specialiter requisitis.

Et ego Nicolaus Kibeisten de Udinhein clericus Spirensis dioecesis publicus Sacra Apostolica, et imperiali autoritatibus notarius, quia praemissis omnibus et singulis, dum, sic ut, praemittitur, fierent et agerentur connotariis praenominatis illustrissimis reverendissimis et magnificis dominis testibus, et providis viris feci. Ideo meis infrascriptis praesens interfui, eaque omnia et singula sic

⁹¹ A pergamen szakadása miatt a név olvasata bizonytalan.

fieri vidi et audivi, atque eiusmodi hoc praesens publicum instrumentum manu alterius fideliter scriptum, exinde confeci, subscripsi, publicavi, et in hanc publicam formam redegi, signoque, nomine et cognomine meis solitis et consuetis signavi in fidem et testimonium omnium et sigilorum praemissorum una cum connotariis meis rogatus et requisitus.

Et ego Tielmanus Creich presbyter Moguntinensis dioecesis, publicus Sacra Imperiali auctoritate notarius, quia praemissis omnibus et singulis, dum sic, ut praemittitur, fierent et agerentur una cum praenominatis illiustrissimis reverendissimis, generosis ac magnificis dominis testibus et providis viris connotariis meis supra, et infrascriptis praesens interfui, eaque omnia et singula sic fieri vidi, et audivi, ideo hoc praesens publicum instrumentum manu mea propria scriptum, exinde confeci, subscripsi, publicavi, et in hanc publicam formam redegi, signoque, nomine et cognomine meis solitis, et consuetis signavi in fidem et testimonium omnium et singulorum una cum eisdem connotariis meis rogatus et requisitus.

Et ego Volfgangus Hofman presbyter Herbipolensis dioecesis, publicus Sacra Apostolica auctoritate notarius, quia praemittis omnibus et singulis dum, sic ut praemittitur, fierent, et agerentur una cum praenominatis illustrissimis, reverendissimis, generosis ac magnificis dominis testibus, et providis viris connotariis meis suprascriptis praesens interfui, eaque omnia, et singula sic fieri vidi et audivi, ideo hoc praesens publicum instrumentum connotarii mei suprascripti fideliter scriptum exinde confeci, subscripsi, publicavi, et in hanc publicam formam redegi, signoque nomine et cognomine meis solitis et consuetis signavi in fidem et testimonium omnium et singulorum praemissorum una cum eisdem connotariis meis rogatus et requisitus.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 1372.

MH: 11777–78.

MNL OL DF: 288 967.

Közli: Dogiel, I. 175–177. o. XXII. sz.

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 55,5 x 39 cm. Az invokáció nagybetűvel szedve. A hajtások mentén és a szélein hasadt, hiányos. (N. Á.)

97.

1521. január 18. Buda. II. Lajos magyar király levele Frigyes legnicai herceg, Brandenburgi György örgróf, valamint Ákosházi Sárkány Ambrus zalai ispán és királyi tanácsos számára, melyben megbízást kapnak, hogy Zsigmond lengyel király és Brandenburgi Albert, a Német Lovagrend nagymestere között egyengessék el a viszályt és teremtsenek békét.

Nos Ludovicus Dei gracia rex Hungarie et Bohemie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit universis, quod nos fide, industria ac prudentia fidelium nostrorum illustrium Friderici ducis Lignicensis, inferioris Slesie capitanei, Georgii marchionis Brandenburgensis, affinium nostrorum necnon magnifici Ambrosii Sarkan de Akoshaza liberi domini de Onnod comitis Zaladiensis, oratorum et consiliariorum nostrorum ad plenum confisi dedimus eis plenum mandatum ac omnimodam facultatem damusque per presentes serenissimum Sigismundum regem Polonie patruum nostrum charissimum ac reverendum illustremque principem dominum Albertum supremum in Prussia ordinis Teutonici magistrum, marchionem Brandenburgensem, consanguineum nostrum nostro nomine, coniunctim vel divisim, adeundi et conveniendi omnemque inter eosdem regem et magistrum discordiarum et bellorum materiam, originem et causam ac progressum investigandi, sciscitandi et inquirendi omnique studio, diligentia et opera inter eosdem principes de concordia agendi et tractandi ac pacem firmissimis quibusque vinculis, voluntate et consensu praefatorum serenissimi regis Polonie et magistri Prussie ad hoc accedendi, componendi et confirmandi, sive si ita res postularet, inducias ponendi et conficiendi, ceterum obligandi nos et pro nobis promittendi de ferendo auxilio illi parti et eam omnibus viribus iuvandi, que pacem vel inducias, quecumque inter predictos principes composite fuerint vel quas ipsimet ultro amplectentur, observabit, contra partem alteram, que huiusmodi pacem vel inducias quocunque modo violaverit, aliaque omnia et singula quecumque circa premissa vel necessaria vel oportuna videbuntur, dicendi, faciendi et transigendi, definiendi et concludendi perinde ac si nosipsi eadem omnia si adessemus, dicere, facere, transigere, desinere ac concludere possumus aut deberemus, etiam si quid eiusmodi foret, quod mandatum exigeret magis speciale. Ea vero omnia, que per dictos oratores nostros simul aut separatim in negotiis premissis de voluntate atque consensu praefatorum regis Polonie ac magistri Prussie acta, gesta, transacta, definita et conclusa confirmataque nostro nomine fuerint, rata et firma nos habituros in verbo nostro regio spondemus et promittimus harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude in festo beate prisce Virginis anno Domini millesimo vigesimo primo.

Ludovicus rex
manu propria

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 5597.

MH: 11779–80.

MNL OL DF: 289 018.

Közli: –

Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 37 x 46 cm. Szöveg alá nyomott pecsét töredékével. (*N. Á.*)

Pető Gábor

98.

1521. április 10. Toruń. II. Lajos magyar király követei, Brandenburgi György örgróf, Frigyes legnicai herceg, valamint Ákosházi Sárkány Ambrus zalai ispán kijelentik, hogy a császári parancsot Liegnitzi Frigyes hercegnél letétbe helyezték, hogy az Zsigmond lengyel király és Brandenburg Albert Poroszország nagymestere rendelkezésére álljon.

Nos, Georgius Dei gratia marchio Brandeburgensis, Stetিনensis, Pomeraniae, Cassuborum ac Sclavorum dux, burggravius Nurembergensis atque Rugorum princeps et Fridericus eadem gratia dux Lignicensis et Brigensis, inferioris Slesiae, capitaneus supremus ac Ambrosius Sarkan de Akos haza liber dominus in Onnod, comes Zaladiensis, serenissimi Hungariae ac Bohemiae regis oratores manifestum facimus. Quia dum a serenissimo principe et domino domino Ludovico rege Hungariae et Bohemiae etc. ad regiam celsitudinem serenissimum principem dominum et dominum Sigismundum Dei gratia Poloniae missi fuisset ad componendum crudele bellum ac totius reipublicae Christianae exitiale, quod inter praefatum serenissimum Sigismundum regem Poloniae etc. et illustrem dominum Albertum in Prussia magistrum Sanctae Mariae Virginis Theutonicorum ordinis ac eius ordinem gerebatur, dumque domino Deo favente post multos tractatus pacem insinuit cum oratoribus Cesareae maiestatis inter memoratos Sigismundum regem Poloniae et Albertum in Prussia magnum magistrum confecissemus, ab omnibus partibus, tam regie celsitudinis Polonie, quam Cesaree et catholice maiestatis ac Hungarie et Bohemie regis oratoribus et illustris domini Alberti magistri in Prussia ac totius sui ordinis mandatariis conventum et conclusum est et litterae Cesareae et catholicae maiestatis, mandatum eiusdem maiestatis in personas magnifici domini Georgii de Rogendorff baronis in Mollenburg, venerandi domini Sebastiani Sperantii ecclesiae Brixiensis prepositi, oratorum Cesareae maiestatis presentium et Joannis Maraxii absentis concessum apud illustrem dominum Fridericum in Slesia Legnicensem et Brigensem ducem ad fideles manus traderetur, ad illud mandatum Cesareae et catholicae maiestatis conservandum pro utriusque partis tam serenissimi principis regis Poloniae, quam domini magni magistri in Prussia et eius ordinis necessitate. Ita videlicet quod si aliqua pars praefatorum dominorum videlicet serenissimus princeps rex Poloniae et dominus magnus magister Prussiae generalis cum ordine suo eis litteris mandata Cesareae maiestatis in se continentibus ad causam et ad differentias inter se tam planandas egerentur, exin necessitaverint, quas ad requisitionem utriusque partis tam coniunctim quam divisim praefatus dux Fridericus Lignicensis parti easdem petenti extradere tenebitur cum ea securitate easdem receptas apud se reponendi, quidque illud conservabit,

tam diu donec per unasque celsitudines tam Cesaream et catholicam maiestatem quam Hungariae et Bohemiae regem super prefatis differentiis decum aut compositum fuerit aut donec Cesarea maiestas utriusque partium litteras similis tenoris mandatum Cesareae maiestatis simile in se continentes in manus prefati Friderici Legnicensis et Brigensis ducis miserit. Quas tandem ipse dux Fridericus alteras sacrae regiae maiestati Poloniae alias vero illustri domino magno magistro in Prussia et eius ordini mittere debet. Quas litteras Cesareae maiestatis nos Fridericus Legnicensis et Brigensis dux id fatemur et recognoscimus ad nos recepisse, quas fideliter conservare promittimus, atque easdem ad necessitatem utriusque partis tam serenissimi principis regis Poloniae quam domini magni magistri in Prussia et eius ordinis cum eisdem aliqua pars ipsarum sigillatim vel coniunctim ad causam prefatam aut componendas differentias egerentur, necessitarentur, requisiti ab aliqua parte ipsarum recepta securitate ab eisdem partibus aut parte que hoc ipsum peteret, super repositione et restitutione earundem litterarum facienda, et non aliter extradare pollicemur verbo nostro dominali. In cuius rei testimonium litteras presentes conscribi fecimus, quibus se manu propria subscripsimus et eisdem sigilla nostra subappendi et subimprimi fecimus datis Thorunii decima mensis Aprilis anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo.

Georgios marchio Brandenburgensis etc.
manu propria scripsit

Fridericos dux Legnicensis
manu propria

Ambrosius Sarkan de Acoshaz
liber dominus de Olnad et comes Zaladiensis

Oratores regis Hungariae Ludovici testificantur, quod mandatum Caesareum depositum ad fideles manus Friderici ducis Legnicensis, ut eius copias faciat tam regi Poloniae quam magistro Prussiae.

Jelzete: AGADW, Dok. Perg. 163.
MH: 11781–85.
MNL OL DF: 288 964.
Közli: –
Regeszta: –

Pergamenen, melynek mérete kb. 60 x 27 cm. Plican, az aláírásokkal egyvonalban három beíratlan pergamenszalagon három vörös viaszú függőpecsét. (N. Á.)

Pető Gábor

Földrajzinév-mutató

Az alábbi mutatóban ábécé sorrendben listáztunk mindazon földrajzi nevet, melyek az oklevélszövegekben találhatóak. Szerepelnek egyúttal az államalakulatok, és nagyobb területek (járás, vajdaság, megye) amennyiben azok terület jelentéssel tűnnek fel a dokumentumokban. A szövegben fellelhető betűhű névalakokat alanyesetbe helyeztük, és ha tudtuk, megadtuk feloldásukat kurzíván. A több nyelven eltérő névalakokkal bíró földrajzi neveket abban az alakban és nyelven adtuk meg, ami a korszaknak a leginkább megfeleltethető. Így értelemszerűen Bártfát és nem Bardejovot adtunk meg, viszont Kraków és nem Krakkó, Lwów és nem Lemberg feloldásokat választottunk. Szilázia esetében sok tekintetben nehéz volt dönteni a cseh és a lengyel nevek között, de igyekeztük ezeket egyesével megvizsgálni. A félkövérrel szedett feloldott helynevek után természetesen szerepel a mai név, a forrásban szereplő megnevezés (pl. város), és a meghatározás, melyik egykori ország területén kell keresnünk. Ezt követően szerepelnek a feltűnésük *oldalszámai*.

- Abauj** (vármegye, magyar): 69.
Alba Regalis, l. *Székesfehérvár*
Antiquavilla, l. *Ófalu*
- Bârlad** (település, moldvai): 68.
- Bártfa** (ma: Bardejov, város, magyar): 152.
Barthffa, l. *Bártfa*
Bassarab, l. *Besszarábia*
- Belathon** (vár, lengyel): 33.
Belegrod, l. *Dnyeszterfehérvár*
Berleth, l. *Bârlad*
- Berzevice** (ma: Brezovica, vár, magyar): 169.
Berzowicze, l. *Berzevice*
- Besszarábia**: 227.
- Bochna** (település, lengyel): 26.
- Brodnica** (város, lengyel): 162.
Brodnicza, l. *Brodnica*
Bucowina, l. *Bukovina*
- Buda** (város, magyar): 1, 4–5, 6–10, 16, 34–35, 43, 73, 76, 78–79, 112–113, 116, 118–119, 124, 132–133, 138, 156, 156, 163, 185–186, 191, 193, 196, 202, 206, 236.
- Bukovina**: 68.
Byczeyn, l. *Byczina*
- Byczina** (város, lengyel): 3.
Bythom, l. *Bytom*
- Bytom** (város, lengyel): 162, 173.
Camenec, l. *Kamianec-Podilskij*
Carnovia, l. *Krnov*
Cassovia, l. *Kassa*
- Chelm** (város, lengyel): 162.
Constantia, l. *Konstanz*
Conyn, l. *Konin*
Corczin, l. *Korczyn*
Cracovia, l. *Kraków*
Creutzeburg, l. *Kružberk*
Crozna, l. *Krasna*
Culmen, l. *Chelm*
- Cvilín** (vár, cseh): 173.
Czorsten, l. *Czorsztyń*
- Czorsztyń** (vár, lengyel): 58, 144.
Czwylin, l. *Cvilín*

- Cseh Királyság:** 108, 137–139, 147, 153.
- Dnyeszterfihérvár/Cetatea Albă** (ma: Bilhorod-Dnyisztrovszkij, város, moldvai): 68.
Dobrcze, l. *Dobrzec*
- Dobrzec** (település, lengyel): 18.
Ducatus Jaurensis, l. *Jawori Hercegség*
Ducatus Ploczenis, l. *Płocki Hercegség*
Ducatus Swidnicensis, l. *Świdnicai Hercegség*
- Dunajec** (folyó): 155.
Dwnawycz, l. *Dunajec*
- Eperjes** (ma: Prešov, város, magyar): 139, 178.
Eperyes, l. *Eperjes*
- Erdély:** 192, 201, 213.
- Esztergom** (város, magyar): 110.
Ferrea Civitas, l. *Vasvár*
Feyeruar, l. *Dnyeszterfihérvár*
Foro Inferiorum, l. *Tărgul de Jos*
Forum Caseorum, l. *Késmárk*
- Ghyndesch** (?): 169.
Glogovia, l. *Glogów*
- Glogów** (város, lengyel): 172–173, 178.
- Głubczyce** (város, lengyel): 173.
- Gnézda** (ma: Hniezdne, város, magyar): 17.
Gnezna, l. *Gniezno*
Gneznia, l. *Gnézda*
- Gniezno** (város, lengyel): 38.
- Góra** (város, lengyel): 172, 178.
Guora, l. *Góra*
Gylawa, l. *Iłowa*
- Gyurgyevó** (ma: Giurgiu, település, havasalföldi): 53.
- Halicsi Fejedelemség:** 1, 67–68, 72, 80, 228.
- Havasalföldi Fejedelemség:** 193, 202, 213, 220.
Hlopezycze, l. *Głubczyce*
Iglavia, l. *Igló*
- Igló** (ma: Spišská Nová Ves, város, magyar): 46, 47, 56–57, 67, 72.
- Iłowa** (vár, lengyel): 134.
Imoiow, l. *Gyurgyevó*
Jasuasarher, l. *Jászvásár*
- Jászvásár** (ma: Iași, város, moldvai): 68, 222.
- Jawori Hercegség:** 5.
Kalis/Kalyss, l. *Kalisz*
- Kalisz** (város, lengyel): 17–18, 22–23.
Kamenycz, l. *Kamieniec Podolski*
- Kamieniec Podolski** (ma: Kamianec-Podilszkij vár, lengyel): 201, 213, 220, 224, 228.
- Kandřín-Kozlí**, (ma: Kędzierzyn-Koźle, város, cseh): 173.
- Kassa** (ma: Košice, város, magyar): 22, 73, 74, 89, 159, 177–178, 180, 182.
Kesmarg, l. *Késmárk*
- Késmárk** (ma: Kežmarok, város, magyar): 14, 57, 89, 91, 99.
Kesmark, l. *Késmárk*
- Kilia, l. *Kilija*
- Kilija/Chilia Nouă** (település, moldvai): 68.
- Kisszeben** (ma: Sabinov, város, magyar): 178.
- Klášterní Hradisko** (város, cseh): 149.
Klimontow, l. *Klimontów*
- Klimontów** (település, lengyel): 24–25, 28–29.
- Konin** (vámhely, város, lengyel): 22–23.

- Konstanz** (város, német): 84, 87.
Korczyń (város, lengyel): 154.
 Kozle, l. *Kandřín-Kozlí*
Koźuchów (város, lengyel): 172, 178.
 Kozychow, l. *Koźuchów*
Kraków (város, lengyel): 13, 20, 25–26, 29–30, 36–37, 42, 59, 81, 113–114, 119, 133–134, 164, 177–178, 191.
Krasna (ma: Cieszyn része város, cseh): 172.
Krnov, (város, cseh): 173.
Kružberk (város, cseh): 3.
 Kurlandia, l. *Kurzeme*
Kurzeme: 80.
 Landek, l. *Lándok*
Lándok (ma: Lendak, település, magyar): 14.
Lausitz: 149.
Leibic (ma: Lublica, város, magyar): 89.
Lengyel Királyság: 1, 3, 36–37, 39, 45, 61, 80, 85, 87, 92, 94, 105, 108, 114, 118, 139, 142, 149, 153–154, 162, 188–190, 192, 197–198, 200–201, 209–210, 212, 219–220, 223–225, 227–229, 231.
 Leopolis, l. *Lwów*
 Leucze, l. *Lőcse*
 Lewczovia, l. *Lőcse*
 Libicze, l. *Leibic*
 Lipche Zolien, l. *Zólyomlipcse*
Liptó (vármegye, magyar): 6.
Litván Nagyfejedelemség: 63–64, 80, 92, 95, 192, 210, 220, 225, 227–228.
Lőcse (ma: Levoča, város, magyar): 69, 100.
Lubló (ma: Stará Ľubovňa, város, magyar): 57, 61, 63–64, 70, 72, 98.
Lubocza (település, lengyel): 41.
 Lubowla, l. *Lubló*
Luboźnia (település, lengyel): 32.
 Lubuznya, l. *Luboźnia*
 Lusatia, l. *Lausitz*
Lwów (ma: Lviv, város, lengyel): 201, 213.
 Lyptov, l. *Liptó*
 Lythwania, l. *Litván Nagyfejedelemség*
Magyar Királyság: 1, 3, 37, 39, 41, 45, 54, 61, 64, 68, 76, 85–87, 92, 94–95, 105, 108, 113–114, 118–119, 139, 142, 149, 153–154, 188, 190, 192, 197–202, 206, 209–213, 223, 226, 229.
Maków (település, lengyel): 26.
 Makow, l. *Maków*
 Marienburg, l. *Marienburg*
Marienburg (ma: Malbork, vár, Német Lovagrend): 77.
 Mazovia, l. *Mazóviai Hercegség*
Mazóviai Hercegség: 3, 80.
 Medica, l. *Medyka*
Medyka (település, lengyel): 104.
 Milcovicze, l. *Milkovice*
Milkovice, (ma: Zelenecká Lhota része város, cseh): 30.
 Misłowice, l. *Mysłowice*
Mistrovice (település, cseh): 30.
 Mistrzovicze, l. *Mistrovice*
Mogyoróska (vár, magyar): 169.
 Moldavia, l. *Moldvai Fejedelemség*
Moldvai Fejedelemség: 36, 67–68, 72, 146–147, 189–190, 192, 199–201, 210–213, 217, 219–220, 223–229,
 Moravia, l. *Morvaország*
Morvaország: 149.
Mosina (város, lengyel): 38.
 Mossina, l. *Mosina*
 Musina, l. *Muszyna*

- Muszyna** (vár, lengyel): 146.
Myomoros, l. *Mogyoróska*
- Mysłowice** (város, lengyel): 24.
Namslaw, l. *Namysłów*
- Namysłów** (város, lengyel): 107, 108.
Nandoralba, l. *Nándorfehérvár*
- Nándorfehérvár** (ma: Beograd, vár, magyar): 201, 213.
- Nechanice** (település, cseh): 30.
Neczew, l. *Nieczęw*
Neczynice, l. *Nechanice*
- Nemethy, l. *Németi*
- Németi** (Fel-/Nagy-, Közép-/Kenyhec-/Miglész-, Al-/Kis-, település, magyar): 169.
- Niecw** (település, lengyel): 20.
Nissa, l. *Nysa*
- Nova Curia, l. *Nowy Dwór*
- Nova Villa, l. *Igló*
- Nowawess, l. *Igló*
- Nowy Dwór** (település, lengyel): 32.
- Nysa** (város, lengyel): 135, 137,
Ochla alio nomine Wartenberg, l. *Syców*
- Ófalu** (ma: Spišská Stará Ves, település, magyar): 56, 59, 62, 67, 69, 72, 90, 92–95, 100, 144, 147, 149, 155.
- Olomouc** (város, cseh): 158.
- Opava** (város, cseh): 137.
- Opavai Hercegség**: 173.
- Ostrzeszów** (vámhely, lengyel): 22.
Ostrzesszow, l. *Ostrzeszów*
- Ószandec** (ma: Nowy/Stary Sącz, település, lengyel): 9, 12, 20, 57, 69.
Oven, l. *Buda*
- Pannonia, l. *Magyar Királyság*
- Pielgrzymowice** (település, lengyel): 24.
Piotrcov, l. *Piotrków*
- Piotrków** (város, lengyel): 214.
- Płocki Hercegség**: 3.
Podolia, l. *Podólia*
- Pokucia/Pocučia/Pokucie**: 220.
- Podólia**: 67, 228,
Pomerania, l. *Pomeránia*
- Pomeránia**: 80.
- Poroszország** (a Német Lovagrend állama): 41, 80, 160.
Pozon, l. *Pozsony*
- Pozsony** (ma: Bratislava, város, magyar): 109, 232.
Praga, l. *Praha*
- Praha** (város, cseh): 167.
Provincia Wolahia, l. *Moldvai Fejedelemség*
- Pruscia, l. *Poroszország*
- Pрут** (folyó): 68.
Pruth, l. *Prut*
- Przemsza** (folyó, lengyel): 25.
Pysdri, l. *Pyzdry*
- Pyzdry** (település, lengyel): 18.
Radischa, l. *Klásterň Hradisko*
- Regnum Bohemiae, l. *Cseh Királyság*
- Regnum Hungariae, l. *Magyar Királyság*
- Regnum Poloniae, l. *Lengyel Királyság*
- Regnum Russcia/Russiae, l. *Halicsi Fejedelemség*
- Regnum Ruthenorum, l. *Ruténia*
- Rohatin** (város, lengyel): 219, 224–225.
Rohatyn, l. *Rohatin*
- Rozychow, l. *Koźuchów*
- Ruténia**: 7.
Sandecz, l. *Ószandec*
- Sandomierz** (vajdaság, lengyel): 31.
Sandomirien, l. *Sandomierz*
- Sáros** (ma: Veľký Šariš, város, magyar): 6.
- Sáros** (vármegye, magyar): 69.

- Sarus, l. *Sáros*
 Scepusien, l. *Szepes*
 Schramowiche/Stramowice, 1. *Sromowce*
Sromowce
 Sczyenyana, l. *Těšín*
 Sedlecz, l. *Siedlec*
 Sepenicensa, l. *Șipeniț*
 Sereth, l. *Szeret*
Siedlec (település, lengyel): 24–25, 28–29.
Sieradz (város, lengyel): 160–161.
Șipeniț (település, moldvai): 68.
 Siradia, l. *Sieradz*
 Slesia, l. *Szilézia*
 Smigrod, l. *Żmigród*
 Sociavia, l. *Szucsáva*
 Sorostin, l. *Czorsztyń*
 Sprotavia, l. *Szprotawa*
Sromowce (település, lengyel): 45, 56–59, 69, 90–91–92, 94.
 Starigrod, l. *Starogard Gdański*
Starogard Gdański (város, lengyel): 162.
 Stawiszino, l. *Starwiszyn*
Stawiszyn (város, lengyel): 23.
 Strigonium, l. *Esztergom*
 Swescoviz, l. *Swieszkowice*
Świdnicai Hercegség: 3, 5.
Świebodzin (város, lengyel): 172, 178.
Świerklaniec (vár, lengyel): 173.
Swieszkowice (település, lengyel): 31.
 Swobodyn, l. *Świebodzin*
Syców (város, lengyel): 172, 178.
Szalatnok (Slatina, város, magyar): 40.
Szamogitia: 80.
Székesfehérvár (város, magyar): 127.
Szepes (vármegye, magyar): 6, 15, 69, 90, 100, 147.
 1. **Szeret** (folyó): 68.
Szilézia: 149, 172, 182.
Szprotawa (város, lengyel): 172, 178.
Szucsáva (Suceava, város, moldvai): 36–37.
Târgul de Jos (település, moldvai): 54.
Tata (vár, magyar): 229.
Těšín (ma: Cieszyn, város, cseh): 172
 Thatha, l. *Tata*
Thorn (ma: Toruń, város, Német Lovagrend): 77, 239.
 Thorun, l. *Thorn*
 Transalpinum, l. *Havasalföldi Fejedelemség*
 Transsylvania, l. *Erdély*
Vasvár (település, magyar): 102.
 Veliczka, l. *Wieliczka*
 Vienna, l. *Wien*
Visegrád (vár, magyar): 125.
 Vislicie, l. *Wiślica*
 Wayniciensis, l. *Wojnicz*
Wieliczka (település, lengyel): 26.
Wien (város, osztrák): 234.
Wiślica (település, lengyel): 33.
 Wladislaw, l. *Wodzisław Śląski*
Wodzisław Śląski (város, lengyel): 173.
Wojnicz (település, lengyel): 69.
 Wratislavia, l. *Wrocław*
Wrocław (város, lengyel): 105, 231–232.
 Wyschegrod, l. *Visegrád*
 Wyuar, l. *Abauj*
 Zadoch, l. *Szandec*
 Zagrab, l. *Zágráb*
 Zaklicino, l. *Zakliczyn*

Zakliczyn (település, lengyel): 27,
34.

Zalatnak, l. *Szalatnok*

Zasonia (település, lengyel): 20.

Zassona, l. *Zasonia*

Zeben, l. *Kisszeben*

Zelena Hora, l. *Zielona Góra*

Zemplén (vármegye, magyar): 69.

Zempliniensis, *Zemplén*

Zielona Góra (város, lengyel): 172,
178.

Žmigród (város, lengyel): 145.

Zólyomlipcse (ma: Slovenská Ľupča,
település, magyar): 32.

Zunduch, l. *Ószandec*

Zwerklenecz, l. *Świerklaniec*

Személynév- és pecsétmutató

Az alábbi mutatóban (ha ismerjük) – az uralkodók kivételével – családnév szerint ábécé sorrendben listáztuk mindazon személyek neveit, akik az oklevélszövegekben, a pecsétzalagokon névvel szerepelnek, vagy pecsétjük azonosítható. A szövegben fellelhető betűhű névalakokat alanyesetbe helyeztük, és ha tudtuk, megadtuk feloldásukat kurzívan. Törekedtünk arra, hogy az adott ország nyelvének megfelelően, azzal a betűkészlettel adjuk meg a személyek neveit, amelyik államalakulathoz tartoztak. Így például a «Petrus» keresztnévet lengyelül Piotr, magyarul Péter alakban oldottuk fel. Minden tisztség- és méltóságviselő esetében feltüntettük hivatalviselésének időszakát, de csak annak a hivatalét, amelyiket meg is nevezi az oklevéltár. A tisztséget magyarul adtunk meg, de zárójelben közöltük az adott ország nyelvén is a hivatalt. Az uralkodókat (király, császár, herceg, vajda, fejedelem, pápa) keresztnév szerint listáztuk, és dinasztiájuk – pápák esetében eredeti nevük – megadása mellett két, vagy három nyelven is feltüntettük ragadványnevüket. Esetükben az életükben viselt összes címet és annak időintervallumát is kigyűjtöttük. A magyar személyek családnevei esetében vezérfonálként a korszakra vonatkozó archontológiai és geneológiai munkákat használtuk (Engel Arch.; Arch. 1458–1526. I–II.; Engel Gen.). Zárójelben megadtuk az azonos családokon belül az egyes ágak neveit. Megegyező család és keresztnév esetén feltüntettük az adott személy édesapját is. A mutató egyúttal listázza az okleveleken található pecséteteket is, mivel a Memoria Hungariae (MH) adatbázisban minden pecsét külön jelzettel szerepel, amit ha be tudtuk azonosítani, akkor szerepeltettük a névmutatóban. E helyütt érdemesnek találjuk listázni azokat a tanulmányainkat, melyek az egyes oklevelekkel, kiadóikkal, és pecsétjeikkel foglalkoznak:

Novák Ádám: [Vizsgálati szempont egy 15. századi arisztokrata működéséhez: Perényi János tárnokmester pecsétjei](#). In: Tóber Márta, Maléth Ágnes (szerk.): *Középkortörténeti tanulmányok 8.: A VIII. Medievisztikai PhD-konferencia (Szeged, 2013. június 17–19.) előadásai*. Szeged, 2015. 181–200. Angolul: [The Seal Usage of János Perényi \(†1458\), Master of the Treasury. Történeti Tanulmányok XXVI.](#) (2014) 78–96.

Novák Ádám: [Polisigillic charters of the 1411–1412 Polish-Hungarian peace negotiations](#). In: Forisek Péter, Schrek Katalin, Szendrei Ákos (szerk.): *Rejuvenating Scholarship: Collection of Graduate School Studies in History. Hallgatói Műhelytanulmányok 3.* (2015) 34–52.

Novák Ádám: [Az 1440. januári királyválasztó országgyűlés oklevelének megerősítői](#). In: Farkas Csaba, Ribí András, Veres Kristóf György (szerk.): *Micae Mediaevales VII.: Fiatal történészek dolgozatai a középkori Magyarországról és Európáról*. Budapest, 2018. 121–138. Angolul: [The Seals of the Monarch Electing Lords from the beginning of 1440](#). *Történeti Tanulmányok* XXVIII. (2020) 67–89.

Novák Ádám: [Középkori magyar pecsétek Varsóból](#). *Történeti Tanulmányok* XXVI. (2018) Supplementum 1–100. (Acta Universitatis Debreceniensis. Series Historica 74.)

Novák Ádám: [Főpapi pecsétek az 1439 és 1457 között kelt sokpecsétetes okleveleken](#). *Debreceni Déri Múzeum Évkönyve* LXXX. (2019) 79–88.

Novák Ádám, Fedeles Tamás: [Újlaki Miklós pecséthasználata](#). *Turul* 93 (2020) 11–17.

Novák Ádám: [Diplomats and Supporters of Matthias Corvinus – Seals of the Treaty of Ófalu/Spišská Stará Ves 1474](#). *Zapiski Historyczne* 87 (2022) 5–21.

Abraham, Nowy Dwór örököse: 32.

Abram, Nowy Dwór örököse: 32.

Adalbertus ex Bernstein in Lantzkrone, l. *Pernštejna, Vojtěch z*

Agárdi Tőke Péter, zempléni küldött (1440): 122, 129. Pecsét: MH 11418.

Albert (Habsburg), osztrák herceg (V., 1404–1439), magyar király (I., 1437–1439), német király (II., 1438–1439): 105, 108, 109, 110, 118, 120, 124, 125. Pecsét: MH 11332, 11335.

Albert (Hohenzollern), a Német Lovagrend nagymestere (1510–1525), porosz herceg (1525–1568): 236, 238.

Albert (Jastrzębiec), poznańi vagy gnieźńi prépost (1427): 104.

Albertus Cracoviensis, l. *Jastrzębiec, Wojciech*

Albertus de Leskowecz, l. *Leskowce a na Církvici, Albrecht z*

Albertus de Lossoncz, l. *Losonci Albert*

Albertus de Marchal/Atphy, l. *Marcali Albert*

Albertus de Orros/Varbocz, l. *Orros Albert*

Albertus in Prussia magistrum l. *Albert (Hohenzollern)*

Albertus Ogierz de Ogedielcz in Lobkowicz, l. *Ojierz z Očedělic, Albrecht*

Albertus Othira, közjegyző, poznańi klerikus: 50.

Albertus Posnaniensis, l. *Wojciech*

Albertus Wesprimiensis, l. *Vetési Albert*

Alexandrus alias Witoldow, podóliai kapitány (starosta podolski, 1411): 56, 59.

Alexandrus, l. *Sándor*

Alphonsus Burgensis, l. *Cartagena, Alfonso de*

Alsáni János, pohárnokmester (1406–1417): 63, 69, 98. Pecsét: MH 11109, 11198, 11297.

- Alsólendvai Bánfi János:** 180, 195. Pecsét: MH 11628, 11671.
- Alsólendvai Bánfi Miklós,** pozsonyi ispán (1466–1487), ajtónálló-, udvarmester (1491–1500): 155, 157, 180, 195. Pecsét: MH 11561, 11625, 11654.
- Alsólendvai Bánfi Pál:** 121, 128. Pecsét: MH 11392, 11478.
- Ambrosius Pampowski, l. *Pampowski, Ambroży*
- Ambrosius Sarkan/Scharco de Acoshaz/Akoshaza l. *Sárkány Ambrus*
- András** (Anjou), calabriai herceg (1344–1345): 11.
- András fia Miklós,** varasdi küldött (1440): 130.
- Andrea Zarnoviensi,** żarnowski várnagy (kasztelan żarnowski, 1373): 20.
- Andreas archiepiscopus Gnesnensis, l. *Boryszewski, Andrzej*
- Andreas Both de Bayna, l. *Bajnai Bot András*
- Andreas de Cuthna,** gostynini várnagy (kasztelan gostyniński, 1509): 215.
- Andreas de Koscielec, l. *Kościelecki, Andrzej*
- Andreas de Oporow, l. *Oporowski, Andrzej*
- Andreas de Radzieiowice, l. *Rabsztyński, Andrzej*
- Andreas de Thamasfalwia, l. *Tamásfalvi András*
- Andreas de Zakssyn,** łęczycai várnagy (kasztelan łęczycycki, 1509): 215.
- Andree de Domaborz, l. *Danaborski, Andrzej*
- Anna** (Jagelló), osztrák főhercegné (1521–1547), magyar, cseh királyné (1526–1547), német királyné (1531–1547): 233.
- Anna, l. *Anna*
- Anthonius de Palocz, l. *Pálóci Antal*
- Anthonius Nittrienensis, l. *Sánkfalvi Antal*
- Bacskai Miklós,** egri kispépost (1497/1498–1500), szerémi püspök (1500), nyitrai püspök (1501–1503), erdélyi püspök (1503–1504): 189, 196.
- Bajmóci Noffri János:** 123, 129. Pecsét: MH 11445, 11482.
- Bajnai Bot András,** dalmát-horvát-szlavón bán (1504–1507, 1511): 195, 203. Pecsét: MH 11675, 11702.
- Bakóc Tamás,** győri püspök (1487–1492), egri püspök (1492–1498), esztergomi érsek (1497–1521), magyar királyi fő- és titkoskancellár (1490–1521): 171, 180, 195, 203, 234. Pecsét: MH 11618, 11643, 11682.
- Balai János,** borsodi küldött (1440): 122, 129. Pecsét: MH 11423.
- Balassa Ferenc** (gyarmati): 203. Pecsét: MH 11711.
- Balthasarus de Bathyan, l. *Battyányi Boldizsár*
- Barius Miklós,** borsodi küldött (1440): 122, 129. Pecsét: MH 11423.
- Barnabe Belay, l. *Bélai Barnabás*
- Bartholomaeus de Massa, l. *Rovere, Bartolomeo della*
- Bartholomeus Dragffy de Belthewk, l. *Bélteki Drágfi Bertalan*

Bartholomeus Fanchi, l. *Fáncsi Bertalan*

Bartholomeus prior Auranae, *Beriszló Bertalan*

Bátori György, szatmári ispán (1499–1505): 195. Pecsét: MH 11660.

Bátori István, asztalnokmester (1417–1432), országbíró (1435–1440): 98, 111, 130. Pecsét: MH 11304.

Bátori István, országbíró (1471–1493), erdélyi vajda (1479–1493): 155, 157, 180. Pecsét: MH 11556, 11619.

Bátori István, zalai ispán (1501–1530): 203.

Bátori Miklós, váci püspök (1474–1504): 155, 157, 195. Pecsét: MH 11550.

Bátori Tamás: 121.

Battyányi Benedek, kincstartó (1506–1509): 203. Pecsét: MH 11701.

Battyányi Boldizsár: boszniai bán (1494–1496): 186, 189, 196.

Baumkircher Vilmos: 171, 180.

Bebek (Pelsőci) Detre (vámosi), nádor (1397–1402): Pecsét: MH 11075.

Bebek (Pelsőci) György (pelsőci): 155, 157. Pecsét: MH 11566.

Bebek (Pelsőci) Imre (vámosi), székelyispán (1438–1441): 116, 120. Pecsét: MH 11362, 11382.

Bebek (Pelsőci) István (pelsőci): 121. Pecsét: MH 11400.

Bebek (Pelsőci) János (id., pelsőci), tárnokmester (1410–1419): 45, 48, 61, 63, 69. Pecsét: MH 11157, 11174, 11196.

Bebek (Pelsőci) János (ifj., pelsőci): 180.

Bebek (Pelsőci) Miklós (pelsőci): 120. Pecsét: MH 11383.

Bebek (Pelsőci) Miklós (vámosi): 94.

Bebek (Pelsőci) Péter (vámosi): 70. Pecsét: MH 11216.

Bebek János (csetneki): 70. Pecsét: MH 11226.

Bebek Miklós (csetneki): 70. Pecsét: MH 11787.

Bebek Zsigmond (csetneki): 70. Pecsét: MH 11786.

Beckensloer János, esztergomi érsek (1473–1476): 155, 157. Pecsét: MH 11545.

Béla (Árpád), magyar király (IV., 1235–1270): 14.

Bela, l. *Béla*

Bélai Barnabás, szörényi bán (1503–1522), királyi tanácsos: 217, 219, 223–224. Pecsét: MH 11764.

Béltcki Drágfi Bertalan, kamarás-mester (1491–1492), erdélyi vajda (1493–1498): 180, 195. Pecsét: MH 11624, 11655.

Béltcki Drágfi Miklós: 123, 130. Pecsét: MH 11493.

Benedek (Mihály fia), fehérvári prépost (1410–1438), győri püspök (1439–1440): 106, 108, 116. Pecsét: MH 11328.

Benedictus Bosnenis, l. *Lövői Benedek*
Benedictus de Bathyan, l. *Battyányi Benedek*

Benedictus de Macra, l. *Makrai Benedek*

Benedictus praepositus Albensis/Jauriensis, l. *Mihály fia Benedek*

- Benedictus Weres de Farnos, l. *Farnasi Veres Bertalan*
 Benedictus Zudar/Czudar, l. *Cudar Benedek*
 Benesius de Colowrat in Libstein, l. *Kolovrat a na Libštejně, Beneš z*
 Benesius de Waitumlle, l. *Vajtmile, Beneš z*
Berendi Bak Gáspár, szepesi prépost (1464–1493): 139, 141, 145, 148, 155. Pecsét: MH 11519, 11527, 11535.
Berisló Bertalan, vránai perjel (1475–1512): 195, 203.
Berisló János, rác despota (1504–1511): 203. Pecsét: MH 11693.
Berisló Péter, fehérvári prépost (1507–1511): 203. Pecsét: MH 11690.
Berka z Dubé a Lipého, Jiří: 167.
Berzevici Péter, szepesi ispán (1411–1433), tárnokmester (1419–1433): 56, 59, 61, 63, 70, 94, 98. Pecsét: MH 11177, 11210, 11293, 11788.
Berzevici Pohárnok István, zólyomi kapitány (1439): 108, 110.
Bethlen Gergely: 123. Pecsét: MH 11446.
 Blasius de Raska, l. *Ráskai Balázs*
 Blasius Janossy, l. *Jánosi Balázs*
 Blasius Wani/Vany, l. *Ványi Balázs*
Bogdán (Muşat), moldvai fejedelem (III., 1504–1517): 190, 217, 219–228. Pecsét: MH 11771.
 Bogdanus, l. *Bogdán*
Bogorii i Skotnik, Jarosław z, gnieznói érsek (arcybiskup metropolita gnieźnieński, 1342–1374): 18.
 Boguslaum Stolpensem, l. *Bogusław (Gryfici) VIII*
Bogumilovicze, Michael, sandomierzi várnagy (kasztelan sandomierski, 1411): 56.
Bogusław (Gryfici) VIII., pomerániai herceg (1395–1418): 75.
 Bohuslaus Malowecz de Paczow, l. *Malovec z Pacova, Bohuslaw*
Bolko (Piast), „Kis/Mały/Schweidnitz”, świdnicai herceg (II., 1326–1368): 3.
Bornemissza János, alkincstartó (1485–1490), kincstartó (1500–1504), budai várnagy és udvarbíró, pozsonyi ispán (1514–1527): 203, 234. Pecsét: MH 11706.
Boryszewski, Andrzej, gnieznói érsek prímás (arcybiskup metropolita gnieźnieński, 1503–1510): 214. Pecsét: MH 11723, 11745.
 Borzko de Duhalicz, l. *Dobalic, Bořek z*
 Branda cardinalis Placentinus, l. *Branda da Castiglione*
Branda da Castiglione, bíboros, mindkét jog doktora, pápai diplomata, Piacenza-Bobbio püspöke (1404–1408): 63.
Brankovics János, rác despota (1486–1503): 195. Pecsét: MH 11659.
Bral Niatedul, moldvai bojár: 36.
Braunschweig-Wolfenbüttel, Christoph von, a brémai érsek (Erzbischof von Bremen, 1511–1558): 234.
Brzezia, Zbigniew z, koronamarsall (marszałek wielki koronny, 1399–1425): 56, 90.
Budai László, zarándi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11419.

- Buondelmonte János**, kalocsai érsek (1425–1435, 1438–1447): 120. Pecsét: MH 11368.
Busco de Zieberg, l. *Žéberka, Bušek z*
- Buzlai Mózes** (gergelylaki), tolnai ispán, ajtónállómester (1500–1519): 195, 203, 234. Pecsét: MH 11674, 11696.
Carolus, l. *Károly*
- Carondelet, Claude**, Solre-sur-Sambre bárója (1501–1518): 234.
- Cartagena, Alfonso de**, burgosi püspök (Obispo de Burgos, 1434–1456): 108.
Casimirus, l. *Kázmér*
- Caspere de Volkensdorff, l. *Volkenstorfer, Caspar*
- Chodecki z Chodcza, Stanisław**, koronamarsall (marszałek wielki koronny, 1506–1529) lwówi, kamienici kapitány (starosta kamieniecki, 1495–1510): 198, 205, 209, 215, 219. Pecsét: MH 11759.
- Chodecki, Otto**, podoliai vajda (wojewoda podolski 1509–1515): 214.
Christophorus de Szydłwiec, l. *Szydłowiecki, Krzysztof*
- Christophorus ex ducibus Brunswain, Bremen, l. *Braunschweig-Wolfenbüttel, Christoph von*
- Christophorus Philippo de Lichtenstein barone in Castelnornu l. *Liechtenstein von Kastelnorn*
- Cillei Herman**, zagoriai gróf (1399–1435): 50, 63, 69, 71, 98–99. Pecsét: MH 11167, 11289.
- Cillei Ulrik**: Pecsét: MH 11342.
- Ciołek, Erazm**, plocki püspök (biskup plocki, 1504–1522): 214. Pecsét: MH 11726.
- Ciołek, Stanisław**, lengyel királyi alkancellár (podkanclerzy koronny, 1423–1428): 104.
- Claudius Carendolett Balvio Damont, l. *Carondelet, Claude*
- Clemens de Salgo, l. *Salgói Kelemen*
- Clemens dictus Thapan/Tuplay de Harazth, l. *Haraszi Tapán Kelemen*
- Clementis Jauriensis, l. *Molnári Kelemen*
- Coborszentmihályi Cobor Imre**, bodrogi ispán (1498–1507): 195, 203. Pecsét: MH 11677, 11709.
- Coborszentmihályi Cobor Márton**, bodrogi ispán (1498–1513): 195, 203. Pecsét: MH 11677, 11710.
- Colomannus, l. *Kálmán*
- Comes Johannes de Korogh, l. *Kórógyi János*
- Conradi dux Albus, l. *Konrad (Piast) X. „Biały/Albus/Fehér”*
- Conradus Kettener, l. *Konrad (Piast) V. „Kącki/Kettener”*
- Conradus Wratislaviensis, l. *Oleśnický, Konrád*
- Cordebog, Macieja**, kanonok, poznani tisztségviselő (oficyała poznańskiego): 104.
- Corvin János**, Szlavónia és Liptó hercege: 173.
- Cramer Miklós**, iglói kereskedő: 48.
- Creslai de Curozwanki, l. *Kurozwęcki, Krzesław*
- Cristinus de Ostrow, l. *Ostrowa, Krystyn z*
- Cudar Benedek** (ónodi): 56, 59, 70. Pecsét: MH 11220.
- Cudar Simon** (ónodi): 121, 129. Pecsét: MH 11403, 11483.

- Cztiborius de Wolstein, l. *Volfštejna, Ctibor z*
- Csáki Ferenc**, székelyispán (1439, 1440): 120, 128. Pecsét: MH 11384, 11471.
- Csáki Mihály**: 180, 195.
- Csáki Miklós** (id.), erdélyi vajda (1402–1403, 1415–1426): 63, 69, 94, 98. Pecsét: MH 11074, 11173, 11200, 11271, 11291.
- Csáki Miklós** (ifj.), csanádi püspök (1500–1514): 203. Pecsét: MH 11687.
- Cselenfi János**, csongrádi ispán (1348–1355), gimési és szendrői várnagy (1355): 11.
- Csulai Mór György**, nándorfehérvári bán (1494–1507): 195. Pecsét: MH 11676.
- Dan Bolea**, hotini kapitány (moldvai, pârcâlab, 1510): 222.
- Danaborski, Andrzej**, kamianeci várnagy (kasztelan kamieniecki, 1427): 104.
- Danch de Macedonia, l. *Macedóniai Dancs*
- Daniel de Custan/Kwstan, l. *Kustáni Dániel*
- Daniel Feles de Seryen, l. *Serjéni Dániel*
- David Laczk de Zantow, l. *Szántói Lack Dávid*
- Děčinský z Vartenberka, Zikmund**, cseh királyi pohárnok (nejvyšší číšník, 1487–1506): 167, 193.
- Dembiński, Jakub**, lengyel kancellár (kanclerz wielki koronny, 1469–1473): 134.
- Demetrius de Pan, l. *Pányi Demeter*
- Demetrius Iauriensis, l. *Monoszlói Csupor Demeter*
- Demetrius Rengy/Dacho de Nenyé, l. *Nényei Dacsó Demeter*
- Dengelegi Pongrác János**, erdélyi vajda (1462–1465, 1467–1472, 1475–1476): 139, 141, 145, 148, 155. Pecsét: MH 11517, 11525, 11533.
- Dengelegi Pongrác Mátyás**: 195. Pecsét: MH 11662.
- Derencsényi Imre**: 70. Pecsét MH 11231.
- Ders filius Martini Bani de Zerdahel, l. *Szerdahelyi Ders*
- Desev/Desew de Gara, l. *Garai Dezső*
- Dionisius filius bani de Lochonch, l. *Losonci Dénes*
- Dobeslaus castellano Cracoviensi, l. *Kurozwęcki, Dobiesław*
- Dobeslaus de Blöge**, gnieznói várnagy (kasztelan gnieźniński, 1413): 82.
- Dobeslaus de Kurozwanki, l. *Kurozwęcki, Dobiesław*
- Dobeslaus, l. *Dobiesław*
- Dobeslaus/Dobezlao Kmythe/Kmita de Wysnycze/Wisnicze, l. *Kmita z Sobienia i Wiśnicza, Dobiesław*
- Dobiesław**, lwówi kapitány (starosta lwowski, 1423): 90.
- Dobrogostio de Schamotuli, l. *Szamotuł, Dobrogost z*
- Dohalic, Bořek z**: 167.
- Dombai Frank**: 115. Pecsét: MH 11364.
- Dominicus Waradiensis, l. *Kálmán-csehi Domokos*
- Dominiszi János**, zenggi püspök (1434–1441): 105–106, 108, 111,

- 113, 119, 127. Pecsét: MH 11323, 11339, 11353.
- Döbrentei Tamás**, nyitrai püspök (1459–1481): 155, 157. Pecsét: MH 11551.
- Dragasius**, lovag, moldvai bojár: 36.
- Drogossius**, krakkói bíró (sędzia ziemski krakowski): 26, 31.
- Drzewicki, Maciej**, lengyel királyi alkancellár (podkanclerzy koronny, 1501–1511), przemysli püspök (biskup przemyski, 1503–1514): 214. Pecsét: MH 11731.
- Dubrogozius**, a jog doktora, krakkói dékán (dziekan krakowski): 32.
- Dymitrus thesaurarius regni Polonie, l. *Goraja, Dymitr z*
- Dyonisius Strigoniensis, l. *Szécsi Dénes*
- Eberhardus, l. *Eberhard*
- Eberhard**, Szt. Erzsébet késmárki templom plébánosa: 15.
- Eliae de Thorozko, l. *Torockói Ehellős*
- Elizabeth, l. *Erzsébet*
- Emericus Czobor de Czoborzenthmyhal, l. *Coborszenthmihályi Cobor Imre*
- Emericus de Hederwara, l. *Hédervári Imre*
- Emericus de Marczali, l. *Marcali Imre*
- Emericus de Pakos, l. *Paksi Imre*
- Emericus de Palocz, l. *Pálóci Imre*
- Emericus de Pelsulcz//Pelseulcz/Pelsewcz, l. *Bebek (Pelsőci) Imre*
- Emericus de Pereni/Peremi/Peren, l. *Perényi Imre*
- Emericus de Zapolya, l. *Szapolyai Imre*
- Emericus Deesy, l. *Temeshelyi Dés(i) Imre*
- Emericus filius Johannis de Derenchen, l. *Derencsényi Imre*
- Emericus filius Johannis de Kanisa, l. *Kanizsai Imre*
- Emericus Thewrek de Ennyng, l. *Enyingi Török Imre*
- Endrédi József**, somogyi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11420.
- Enyingi Török Imre**, nándorfehérvári bán (1507–1520): 203.
- Erasmus Plocensis, l. *Ciolek, Erazm*
- Erdódi István**, nyitrai püspök (1504–1512): 203. Pecsét: MH 11689.
- Ernuszt János**, szlavón bán (1474–1476): 155, 157. Pecsét: MH 11557.
- Ernuszt János** (csáktornyai) lovászmester (1493–1505): 195. Pecsét: MH 11658.
- Ernuszt Zsigmond**, pécsi püspök (1473–1505): 155, 157. Pecsét: MH 11553.
- Erzsébet** (Árpád-házi, Szent) magyar hercegnő (1207–1231), türingiai tartomány grófné (1221–1231): 15.
- Erzsébet** (Habsburg), Lengyelország királynéja és Litvánia nagyfejedelemnéja (1454–1492): 219, 224.
- Erzsébet** (Łokietek), magyar királyné (1320–1342), anyakirályné (1342–1380), lengyel régens királynő (1370–1380): 9, 11, 18–20, 22, 23, 25, 28, 30, 34. Pecsét: MH 11033.
- Erzsébet** (Kotromanic), magyar királyné (1353–1382), lengyel királyné (1370–1382); magyar régens királynő (1382–1387): 34.
- Erzsébet** (Luxemburgi), magyar, cseh, német királyné (1437–1439), magyar régens királyné (1439–1442): 113, 118, 119, 124, 125.

- Essegvári Pál**, veszprémi küldött (1440): 129.
- Esztergomi János**, esztergomi prépost (Szent István első vértanú káptalan, 1399–1417), birodalmi alkancellár (1411–1417): 84.
Eugenius, l. *Jenő*
- Fajzi Anyos Mihály**, veszprémi küldött (1440): 129.
- Fáncsi Bertalan** (gordovai): 70.
Pecsét: MH 11218.
- Farkas Bálint**, váradi püspök (1491–1494): 171, 180.
- Farkasfalvi László**, knini püspök (1397–1401, 1409–1412), a szepesi Szent Szűz savniki ciszterci apát-ság kormányzója: 56, 59, 61, 63, 69.
Pecsét: MH 11154, 11166, 11192.
- Farnasi Veres Bertalan**: 177.
- Farnasi Veres János**: 164, 177.
- Ferdinánd** (Habsburg), osztrák főherceg (I., 1521–1564), magyar, cseh király (I., 1526–1564), római király (I., 1531–1564), német-római császár (I., 1556–1564): 233.
Ferdinandus, l. *Ferdinánd*
- Firlej, Mikołaj**, lublini vajda (wojewoda lubelski 1507–1514) sandomierzi vajda (wojewoda sandomierski, 1514–1520): 214, 234. Pecsét: MH 11736, 11754.
Florianus Wisliciensis, l. *Korytnicy, Florian z*
- Franciscus Balassa de Gyarmath, l. *Balassa Ferenc (gyarmati)*
- Franciscus de Chaak, l. *Csáki Ferenc*
- Franciscus Iauriensis, l. *Szatmári Ferenc*
- Franciscus praepositus Strigoniensis, l. *Gewitz Ferenc*
- Frangepán Gergely**, fehérvári prépost (1495–1501), veszprémi püspök (1501–1503), kalocsai-bácsi érsek (1503–1520), titkoskancellár (1515–1516): 195, 203, 234. Pecsét: MH 11649, 11683.
Franko de Dombo, l. *Dombai Frank*
- Fridericus dux Lignicensis l. *Frigyes (Legnica/Leignitz Piast)*
- Frigyes** (Piast) Legnica/Liegnitz hercege (II., 1498–1547), Brzeg/Brieg hercege (II., 1498–1505, 1521–1547), Wołowie/Wohlau hercege (II., 1516–1526): 236, 238–239.
Pecsét: MH 11784.
- Fröschl, Wiguleus** (von Marzoll), passauai püspök (Fürstbischof von Passau, 1500–1517): 234.
- Fugyi Gergely**, a jog doktora, váradi órkanonok (1343–1359): 11.
- Fülöp**, váci püspök (1408–1419): 63, 69. Pecsét: MH 11164, 11191.
- Fülpösi Szatmár Mihály**: 122, 130.
Pecsét: MH 11444.
Gabriel Albensis Transylvaniae, l. *Rangoni (Veronai) Gábor*
- Gabriel Colocensis, l. *Matucsinai Gábor*
- Gabriel de Peren, l. *Perényi Gábor*
- Galla**, a jog doktora: 207.
Gallus de Zeech, l. *Szécsi Gál*
- Garai Dezső**, királynéi lovászmester (1408–1415), macsói bán (1419–1427): 63, 69, 94, 98. Pecsét: MH 11178, 11209, 11273.
- Garai János**: 98. Pecsét: MH 11296.

- Garai Jób:** 155, 157. Pecsét: MH 11558.
- Garai László,** macsóí bán (1431–1441, 1445–1447): 120, 128. Pecsét: MH 11343, 11374, 11463.
- Garai Miklós,** nádor (1402–1433): 45, 48, 63, 69, 71, 94, 98. Pecsét: MH 11127, 11168, 11193, 11237, 11270, 11290.
- Gaspar de Sligk/Holicz, l. *Schlick, Kaspar*
- Gaspar praepositus, l. *Berendi Bak Gáspár*
- Gatalóci Mátyás,** veszprémi püspök (1440–1457): 120, 127. Pecsét: MH 11340, 11370, 11460.
- Georgius alias Sedigoth/Gedigoth/Gedigoldus,** litván nagyfejedelmi tanácsos podóliai kapitány (starosta podolski, 1411): 56, 59, 90.
- Georgius Bebek de Pelsewcz, l. *Bebek (Pelsőci) György*
- Georgius Berta de Duba et Lippei, l. *Berka z Dubé a Lipého, Jiří*
- Georgius comes de Bozen, l. *Szentgyörgyi és Bazini György*
- Georgius comes de Frangapanibus/Colocensi archiepiscopus, l. *Frangepán Gergely*
- Georgius de Bathor, l. *Bátori György*
- Georgius de Ilsua, l. *Jolsvai György*
- Georgius de Kanysa, l. *Kanizsai György*
- Georgius de Rogendorff baro in Mollenburg l. *Rogendorf, Georg von*
- Georgius de Rozgon, l. *Rozgonyi György*
- Georgius filius Bani de Marczaly, l. *Marcali György*
- Georgius Jakch de Kwsal, l. *Jakcs György*
- Georgius marchio Brandenburgensis l. *György (Hobenzollern)*
- Georgius More de Chwla, l. *Csulai Móré György*
- Georgius Pataviensis, l. *Hobenlohe, Georg von*
- Georgius Quinqueecclesiensis apostolicus prothonotarius, l. *Handó György*
- Georgius Quinqueecclesiensis, l. *Szatmári György*
- Georgius Reheny/Vecini, l. *Reheny/Vecini György*
- Georgius Sworc:** 133.
- Georgius,** litteratus: 132.
- Gergely** (Pierre Roger de Beaufort), pápa (IX., 1371–1378): 26.
- Geroslaus de Scheluberok, l. *Šelmberka na Kosti, Jaroslav ze*
- Gersei Pető János:** 195. Pecsét: MH 11673.
- Gersei Pető Péter:** 115, 121. Pecsét: MH 11402.
- Geszi László:** 121. Pecsét: MH 11412.
- Gewitz Ferenc,** esztergomi prépost (Szent Adalbert káptalan, 1421–1426): 93, 100, 102. Pecsét: MH 11269, 11285.
- Gombos János,** sárosi küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11442.
- Goraja, Dymitr z,** királyi udvar kincstárnoka (podskarbi nadworny koronny, 1365–1370, 1374–1391): 25.
- Górka, Łukasz,** lengyel királyi kapitány (starosta generalny Wielkopolski, 1508–1535), poz-

- nańi várnagy (wojewoda poznański, 1511–1535): 234.
- Gorzkowa, Mikołaj z**, wilnoi püspök (biskup wileński, 1408–1414): 56, 59.
- Gosławic, Paska z**, tanú: 107.
- Gosztonyi János**, váci püspök (1507–1509): 203. Pecsét: MH 11688.
- Gömöri László**: 70. Pecsét: MH 11233.
- Gönyüi Tamás**, ajtónállómester (1353–1358), csókakői várnagy: 11.
- Grabi i Brudzewa, Jarand z**, inowrocławwi vajda (wojewoda inowrocławski, 1426–1439): 104.
- Gregorij, l. *Gergely*
 Gregorius Betlehem, l. *Bethlen Gergely*
 Gregorius custos Waradiensis, l. *Fugyi Gergely*
 Gregorius Pethene, l. *Petneházi Gergely*
 Gregorius Zekyel, l. *Székely Gergely*
- Grincovici**, hotini kapitány (moldvai, párcálab, 1510): 222.
- Gultów, Przecław z**, kaliszi vajda (wojewoda kaliski, 1360–1379): 18.
- Gúti Ország János**: 121, 128. Pecsét: MH 11396.
- Gúti Ország László**, lovászmester (1484–1492): 180. Pecsét: MH 11621, 11666.
- Gúti Ország Mihály**, nádor (1458–1484): 121, 128, 155, 157. Pecsét: MH 11394, 11555.
- Gúti Ország Zsigmond**: 195. Pecsét: MH 11672.
- Gyarmati János**: 123. Pecsét: MH 11448.
- Gyepi János**, pozsegai küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11440.
- György** (Hohenzollern) Brandenburg-Ansbach-Kulmbach örgrófja (I. 1515–1543): 234, 236, 238–239. Pecsét: MH 11783.
- György fia Bálint**, megyei küldött (1440): 130.
- Hagymás László**: 121. Pecsét: MH 11398.
- Handó György**, pécsi prépost (1465–1478): 139, 141, 145, 148, 155. Pecsét: MH 11518, 11526, 11534.
- Hangonyi Pál**, gömöri küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH: 11421, 11491.
- Hankon**, Zakliczyn örököse: 26, 33. Hankonis, l. *Hankon*
- Haraszi Tapán Kelemen**, vasi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11434. vagy 11435.
- Hatvani Mátyás**: 115.
- Hédervári Imre**: 155, 157. Pecsét: MH 11567.
- Hédervári István**: 115.
- Hédervári János**, győri püspök (1386–1415): 45, 63, 69. Pecsét: MH 11071, 11126, 11190.
- Hédervári László**, pannonhalmi apát kommandátora (1439–1447): 115–116, 120, 128. Pecsét: MH 11376, 11467.
- Hédervári Lőrinc**, nádor (1437–1447): 115–116, 120, 128. Pecsét: MH 11373, 11359, 11462.
- Hédervári Miklós**, királynéi ajtónállómester (1409–1412): 69. Pecsét: MH 11206.

- Hedvig** (Anjou), lengyel királynő (1384–1399): 34, 36, 37, 38.
 Henricus de Nova Domo, l. *Hradce, Jindřich z*
 Henricus de Plaven, l. *Plauen, Heinrich von*
 Henricus de Thomasi, l. *Tamási Henrik*
 Henricus filius waywodae de Thamasy, l. *Tamási Henrik*
Henricus Remer de Bylueth cancellarius ecclesiae Amerfordensi, (1411) 50.
 Hermannus Cyliae/Ciliae, l. *Cillei Herman*
Hideu, moldvai bojár: 36.
Hofman, Volffgandus, Würzburg egyházmegyei presbiter (közjegyző): 235.
Hohenberg, Stephan von (V.): 106, 108. Pecsét: MH 11329.
Hohenlohe, Georg von, passauai püspök (Fürstbischof von Passau, 1390–1423): 93–94, 98–100. Pecsét: MH 11268, 11284.
Homonnai (Druget) István: 115, 121. Pecsét: MH 11406.
Homonnai (Druget) János (id.): 56, 59, 61, 63, 70. Pecsét: MH 11160, 11181, 11211.
Homonnai (Druget) János (ifj.): 195. Pecsét: MH 11669.
Homonnai (Druget) Simon: 155, 157. Pecsét: MH 11564.
Homonnai (Druget) Zsigmond: 94.
Hořický na Pecce, Mikuláš: 167.
Hradce, Jindřich z, cseh királyi főkamrás (nejvyšší komorník, 1485–1503): 167.
Hrozea, lovag, moldvai bojár: 36.
Hunyadi János, szörényi bán (1439–1446): 121. Pecsét: MH 11397.
 Iacobus de Pothphilipio, l. *Podfilipski, Jakub*
Iacobus de Syekluka, wołyńi várnagy (kasztelan wołyński, 1509) 215.
 Iacobus Gneznensi, l. *Sienna, Jakub z*
Iacussiis Ilinski: 25.
Iacussius Cztan, lovag: 25.
 Ianussius Latalski, l. *Latalski, Jan*
 Iaroslau de Lasko, l. *Łaski, Jarostaw*
 Iaroslau Gneznensis, l. *Bogorii i Skotnik, Jarostaw z*
 Iascones de Bezlicz: 26.
Ieremia, karácsonkői várnagy (moldvai, pârcâlab, 1510): 222.
Illésfalvi Erdély László, aradi küldött (1440): 129.
 Ioannes Cracoviensis (1474/1479), l. *Rzeszowski, Jan*
 Ioannes Cracoviensis (1507), l. *Konarski, Jan*
 Ioannes de Kamieniec, l. *Kamieniecki, Jan*
 Ioannes de Lasko, l. *Łaski, Jan*
 Ioannes de Przeramb, l. *Przerębski, Jan*
 Ioannes Iarand de Brudzew, l. *Jarand Brudzewski, Jan*
 Ioannes Odrowaz de Sprowa, l. *Odrowąż ze Sprowy, Jan*
Ioannes Stravicius, moldvai bojár: 36.
 Ioannes Zaramba de Kalinowa, l. *Kalinowcy, Jan z*
Ioannes, Swieszkowice örököse: 30.
 Iob de Gara, l. *Garai Jób*
 Iohannes Bebek de Polsewcz/Pelschewcz/Pelsewcz/Pelsewlcz, l. *Bebek (Pelsőci) János*

- Iohannes Chanadiensis, l. *Szakolyi János*
 Iohannes Corvinus, l. *Corvin János*
 Iohannes Cracoviensis (1373/1379), l. *Melsztyna, Jan z*
 Iohannes de Humenna/Homonna, l. *Homonnai (Druget) János*
 Iohannes de Kompolth, l. *Kompolti János*
 Iohannes de Oleschnicza, l. *Oleśnicki, Jan Głowacz*
 Iohannes de Rythwyany, l. *Rytwiański, Jan*
 Iohannes de Schellenberg, *Šelmerka na Kosti, Jan II. ze*
 Iohannes despotus Rasciae, l. *Bran-kovics János*
 Iohannes ducis Sagani, l. *János (Piast), sagani herceg (II.)*
 Iohannes Ernsth, l. *Ernuszt János*
 Iohannes Ernsth de Chaktornya, l. *Ernuszt János (csáktornyai)*
Iohannes Erstos Satrbinius: 26.
Iohannes Iantuszko, tanú: 107.
 Iohannes Pangraczy/Pangracii de Dengeleg, l. *Dengelegi Pongrác János*
 Iohannes Posnaniensi, l. *Lubrański, Jan*
 Iohannes Radlicie, l. *Radlica, Jan*
 Iohannes Sapienski, l. *Sepieński, Jan*
 Iohannes Strigoniensis, l. *Beckensloer János*
 Iohannes Teutul, l. *Tăutul, Ioan*
 Iohannes Thwz de Laak, l. *Laki Tűz János*
 Iohannes Warnamisa, l. *Bornemissza János*
 Iohannes Weres de Farnos/Ianusius de Farnass, l. *Farnasi Veres János*
Iohannes, kaliszi várnagy (kasztelan kaliski, 1372): 18.
 Iohannes, l. *Jan*
Iohannes, sandomierzi vajda (wojewoda sandomierski, 1479): 158.
 Isaac, l. *Isac*
Isac, románújvári várnagy (moldvai, pârcâ-lab, 1510): 219, 222, 228.
István (Anjou), horvát-szlavón herceg (1350–1354): 1, 9, 11.
István (Árpád-házi, Szent), magyar fejedelem (997–1000), magyar király (I., 1000–1038): 125.
István (Lazarevics), szerb fejedelem (III., 1389–1405), szerb despota (1405–1427): 98–99. Pecsét: MH 11288.
István (Muşat), moldvai vajda (I., 1391–1392, 1394–1399): 36. Pecsét: MH 11060.
István (Muşat), moldvai vajda (III., 1457–1504): 189–190.
 Iuanko, l. *Ivanco*
Ivancu, kenyérosztó (moldvai, pitar): 219, 222, 229.
Ivanisius, Michaël lovag, moldvai bojár: 36.
Iwanus, lovag: 25.
 Iacobus de Dambno, l. *Dembiński, Jakub*
 Iacobus de Zantho, l. *Szántói Lack Jakab*
 Iacobus Plocensis, l. *Korzkwi, Jakub z*
 Iacobus Sirmiensi, l. *Szalánkeméni Mikola Jakab*
Iacobus Stanislai de Pyantek, közjegyző, gnieznói klerikus: 50.
Jakcs György (kusalyi, Jakcs fia): Pecsét: MH 11079.
Jakcs György (kusalyi, János fia): 121, 129. Pecsét: MH 11411, 11485.

- Jakcs István** (kusalyi, Jakcs fia): Jarando de Grabye, l. *Grabi i Brudzewa, Jarand z*
Pecsét: MH 11079.
- Jakcs Jakab** (kusalyi): 98.
- Jakcs János** (kusalyi, András fia): **Jarocki, Stanisław**, királyi udvar marsallja (marszałek nadworny koronny, 1509–1518): 215. Pecsét: MH 11761.
- Jakcs László** (kusalyi, id., András fia): 121, 128. Pecsét: MH 11389, 11475. Jaroslaus de Osternberg, l. *Šternberka, Jaroslav ze*
- Jakcs László** (kusalyi, ifj., János fia): 121, 129. Pecsét: MH 11411, 11485. **Jarosławski, Spytek**, krakkói várnagy (kasztelanem krakowska 1501–1519): 207, 214. Pecsét: MH 11718.
- Jakcs Mihály** (kusalyi): 70, 121, 128. Pecsét: MH 11229, 11348, 11388, 11474. Jarossius de Sowoiewicz in Nowo Otranow, l. *Sovojojovic na Novém Stránově, Jaroš ze*
- Jan** (Přemysl), II. „Opavský/Želazný”, ratiboři herceg (Szilézia, 1382–1424): 50. **Jastrzębiec, Wojciech**, poznanai püspök (biskup poznański, 1399–1412), krakkói püspök (biskup krakowski, 1412–1423), lengyel kancellár (kancelerz wielki koronny, 1412–1423): 56, 59, 81, 90.
- Janina, Maciej**, przemysli püspök (biskup przemyski, 1392–1419): 56, 59.
- Jánki János** (nagylaki): 70. Pecsét: MH 11224. **Jenec z Janovic a z Petršpurka, Jan**, cseh királyi főkapitány (nejvyšších purkrabí, 1470–1503): 167.
- János** (Anjou), szlavón herceg (István herceg fia): 9, 11.
- János** (Piast), saganı herceg (II.): 172. **Jenő** (Gabriele Condulmer), pápa (IV., 1431–1447): 107–108.
- János Albert** (Jagelló), lengyel király (I., 1492–1501): 169, 171, 174–180, 182, 184, 186, 189–190, 195, 231. Joannes [filius] Gregorii de Alssan, l. *Alsáni János*
- Jánosi Balázs**: gömöri küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH: 11421, 11491. Joannes Banphy de Lyndwa, l. *Alsólendvai Bánfi János*
- Janussius dux Rathiboriensi, l. *Jan (Přemysl), II. „Opavský/Želazný”*
- Janusz** (Mazóviai Piast) I. „Straszy/Öreg”, krakkói herceg (1374–1429): 75. **Joannes Choyensky**, a jog doktora: 207.
- Jarand Brudzewski, Jan**, kaliszi várnagy (kasztelan kaliski, 1509): 215. Johannes de Bamberg (1410): 44.
- Johannes de Gara, l. *Garai János*
- Johannes de Humena, l. *Homonnai (Druget) János*
- Johannes de Janowicz et Petersburg, l. *Jenec z Janovic a z Petršpurka, Jan*
- Joannes de Maronth/Marott/Maroth, l. *Maróti János*

Joannes de Melsteyn: 82.

Joannes de Oswamberg in Otrakomcz,
l. *Strakonický ze Švamberka, Jan*

Joannes de Raupow, l. *Rouпова, Jan z*

Joannes de Rosgon/Rozgon, l.
Rozgonyi János

Joannes de Schzczecoczin/
Szczekociny, l. *Szczecin, Jan z*

Joannes de Tremosnicz, zsinati
(Konstanz) írnok: 87.

Joannes Jakch de Kwsal, l. *Jakcs Jakab*

Joannes Kompolt, l. *Kompolt János*

Joannes Liganza, l. *Ligéza, Jan*

Joannes Ligeza, łęczycái várnagy
(kasztelan łęczyccki, 1411): 59.

Joannes Maraxii, l. *Maraxi, Johannis*

Joannes Mazoviae, l. *Janusz*
(Mazóviai Piast) I. „Strasz/Öreg”

Joannes Ospetle de Prudicz in
Zlebieth, l. *Špetle z Prudic a na*
Žlebích, Jan

Joannes Pethewfy de Gerse, l. *Gersei*
Pető János

Joannes Raysky, plébános: 207.

Joannes Zagiec de Hafenburg et
Kost, l. *Zajíc z Hazmburka a na Kosti,*
Jan

Joannes Zanowsky, plébános: 207.

Joannes, krakkói bíró (sędzia ziem-
ski krakowski, 1411): 56, 59.

Jobaházi Jakab, soproni küldött
(1440): 122, 130. Pecsét: MH 11417.

Johanne Radlicza de Radliczicze, l.
Radlica z Pęczniewa, Jan

Johannes Alberti, l. *János Albert*

Johannes alias comes Marama-
rosiensis/filius Petri, l. *Perényi János*
(ifj., nyalábi)

Johannes Allexandri comes
Czwngradiensis, l. *Cselenfi János*

Johannes Bala/Balay, l. *Balai János*

Johannes Beryzlo, l. *Beriszló János*

Johannes Colocensis, l. *Buondelmonte*
János

Johannes de Chetnek, l. *Bebek János*

Johannes de Coneczpole, l. *Taszka*
Konieczpolski, Jan

Johannes de Hwnyad, l. *Hunyadi*
János

Johannes de Lossoncz, l. *Losonci*
János

Johannes de Paztoh/Paztho, l. *Pásztói*
János

Johannes de Perin/Peren, *Perényi*
János (id., terebesi)

Johannes de Peslath, a Rátót nem
tagja Kakas/Pásztói/Putnoki/Serkei/
Feledi János: 129. Pecsét: MH 11488.

Johannes de Rozgon filius Stephani,
l. *Rozgonyi János*

Johannes de Tharnow, l. *Tarnowski, Jan*

Johannes de Vadach, l. *Vadacsi János*

Johannes de Wecz/Weech, l. *Vécsi*
János

Johannes de Wrбно: 134.

Johannes de Zapolya, l. *Szapolyai János*

Johannes de Zentlwrycz/
Zenthlerench, l. *Szentlőrinci János*

Johannes de Zredna, l. *Vitéz János,*
zrednai

Johannes decano Cracoviensi, l.
Szafraniec, Jan

Johannes filius Emerici de Zerdahel,
l. *Szerdahelyi János*

Johannes filius Henrici, l. *Tamási János*

Johannes filius Jacobi de Nathmichal/
Magnomichal/Nagmihal/Nag-
myhal, l. *Nagymihályi János*

Johannes filius Jacobi de Zeretwa, l.
Szeretvai Ramocsa János

- Johannes filius Rikalf de Tarkv, l. *Tarkői Rikalf János*
- Johannes filius waiwodae de Marczaly, l. *Marcali János*
- Johannes filius waywodae de Gyarmath, l. *Gyarmati János*
- Johannes Gepy, l. *Gyepi János*
- Johannes Gombus, l. *Gombos János*
- Johannes iudex cognomine dictus Rudger, l. *Rudger János*
- Johannes Jank, l. *Jánki János*
- Johannes Jauriensis, l. *Hédervári János*
- Johannes Jobahazy, l. *Jobaházi Jakab*
- Johannes Magnus, l. *Bebek (Pelsőci) János*
- Johannes Nemerze:** 32.
- Johannes Noffry de Baimocz/ Baymucz, l. *Bajmóci Noffri János*
- Johannes Olyueri,** királynéi asztalnokmester (1355): 11.
- Johannes Orsag de Gwth, l. *Gúti Ország János*
- Johannes Pethe, l. *Köte János*
- Johannes Pethene, l. *Petneházi János*
- Johannes Podmanyczky, l. *Podmanicki János*
- Johannes praepositus veteris Buden[is], l.
- Johannes praepositus veteris Buden[is], l. *Szászi János*
- Johannes prepositus Strigoniensis, l. *Esztergomi János*
- Johannes Segniensis, l. *Dominiszi János*
- Johannes Strigoniensis, l. *Kanizsai János*
- Johannes Varias de Kemen, l. *Kemeni Varjas János*
- Johannes Waciensis, l. *Gosztonyi János*
- Johannes Wladislawiensis/Wladislawiensis, l. *Pella, Jan*
- Johannes Warschowsky:** 48.
- Jolsvai György,** királynéi pohárnokmester (1409–145): 69. Pecsét: MH 11207.
- Josa de Som, l. *Somi Józsa*
- Josephus Bosnensis, l. *Zelai József*
- Josephus de Endred, l. *Endrédi József*
- Jungingen, Ulrich von,** a Német Lovagrend nagymestere (26., 1407–1410): 43.
- Kalinowy, Jan z,** poznańi várnagy (kasztelan poznański, 1508–1511): 214. Pecsét: MH 11738, 11714.
- Kálmán** (Árpád), magyar király (1095–1116): 14.
- Kálmáncsehi Domokos,** váradi püspök és királyi személynök (1495–1501): 186, 189, 195. Pecsét: MH 11644.
- Kamicsáci Horvát Márk:** 195. Pecsét: MH 11678.
- Kamieniecki, Jan,** lwówi várnagy (kasztelan lwowski, 1508–1513): 215.
- Kamieniecki, Mikołaj,** krakkói vajda (wojewoda krakowski, 1507–1515): 207, 214. Pecsét: MH 11719, 11732, 11750.
- Kanizsai György,** nándorfehérvári bán (1499–1507): 195, 203. Pecsét: MH 11663, 11703.
- Kanizsai Imre:** 121. Pecsét: MH 11387.
- Kanizsai István,** pohárnokmester (1497–1500): Pecsét: MH 11667.

- Kanizsai János**, esztergomi érsek (1387–1418): 45, 63, 69, 71. Pecsét: MH 11067, 11125, 11187, 11236.
- Kanizsai László**: 195. Pecsét: MH 11664.
- Kanizsai Miklós** (János fia): Pecsét: MH 11078.
- Kanizsai Miklós** (László fia): 121. Pecsét: MH 11387.
- Kaplír ze Sulevic na Vimperku, Petr**: 167.
- Karantai Miklós**, valkói küldött (1440): 123, 130. Pecsét: MH 11495.
- Károly** (Anjou), magyar király (I., 1301–1342): 1, 9, 11.
- Károly** (Habsburg), burgundi herceg (II., 1506–1555), osztrák főherceg (I., 1519–1521), spanyol király (I., 1516–1556), német-római császár (1519–1556): 233.
- Károly** (Luxemburgi), cseh király (I., 1346–1378), német király (IV., 1346–1378), német-római császár (IV., 1355–1378): 3, 4, 5, 16.
- Kátai László**, külső-szolnoki küldött (1440): 123, 129.
Kazimirus, l. *Kázmér*
- Kázmér** (Jagelló), lengyel herceg (1458–1484): 134.
- Kázmér** (Jagelló), litván nagyfejedelem (1440–1492), lengyel király (IV., 1447–1492): 105, 106, 108, 134, 135, 137, 141, 142, 145, 148, 149, 151, 153, 154, 155, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 167, 171, 175, 189, 214. Pecsét: MH 11541.
- Kázmér** (Piaśt), lengyel király (III., 1333–1370): 1, 3– 9, 11, 13, 16–18, 22, 29–30, 39.
- Kemeni Varjas János**, solti küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11427. vagy 11428.
- Keřanów, Spytek**: 26.
- Kéri László**, abaújívári küldött (1440): 129. Pecsét: MH 11489. Pecsét: MH 11422.
- Kiczka, Mikołaj**, gnieźnoi főesperes (archidiakon gnieźnieński): 104.
- Kiełbasa z Tymieńca, Mikołaj**, bydgoszczi várnagy (kasztelan bydgoski, 1426–1444): 104.
- Kmita z Sobienia i Wiśnicza, Dobiesław**, lublini várnagy (kasztelan lubelski, 1464–1474): 141, 145, 148, 155.
- Kmita z Wiśnicza, Piotr**, koronamarsall (marszałek wielki koronny, 1494–1505): 189, 195.
- Kmita z Wiśnicza, Stanisław**, orosz vajda (wojewoda ruski, 1507–1511): 214.
- Kolovrat a na Libštejně, Beneš z**: 167.
- Kompolt István** (nánai): 56, 59, 61, 63, 70. Pecsét: MH 11159, 11180, 11213.
- Kompolt János** (nánai, István fia): 116. Pecsét: MH 11363.
- Kompolt János** (nánai, Miklós fia): 180. Pecsét: MH 11627.
- Kompolt László** (nánai), pohárnokmester (1421–1428): 94, 98. Pecsét: MH 11305.
- Konarski, Jan**, krakkói püspök (biskup krakowski 1503–1524): 207, 214. Pecsét: MH 11717, 11724, 11746.

- Konrad** (Piast) V. „Kački/Kantner”, oelsi/oleśnicai herceg: 106. Pecsét: MH 11325.
- Konrad** (Piast) X. „Biały/Albus/Fehér”, oelsi/oleśnicai herceg: 106, 172–173. Pecsét: MH 11326.
- Korbáviai György**, korbáviai gróf (1434–1442): Pecsét: MH 11345.
- Korczbok, Piotr**, poznani alkamarás (podkomorzy poznański, 1426–1438): 104.
- Korlátkói Osvát** (ifj.), komáromi és tatai várnagy, komáromi ispán (1498–1511): 203, 217, 219, 223–224. Pecsét: MH 11670, 11707, 11765.
- Korlátkói Péter**, komáromi és tatai várnagy, komáromi ispán (1512–1525), udvarmester (1515–1526): 234.
- Kórógyi Fülöp**: 63, 69. Pecsét: MH 11110, 11205, 11176.
- Kórógyi János**: 120, 128. Pecsét: MH 11344, 11381, 11470.
- Korytnicy, Florian z**, wiślicai várnagy (kasztelan wiślicki, 1414–1430): 90.
- Korytnicy, Piotr z**, małogoskai várnagy (kasztelan małogoski 1373–1388): 20.
- Korzkwi, Jakub z**, płocki püspök (biskup płocki, 1396–1425): 56, 59.
- Kościelecki, Andrzej**, wiślicai várnagy (kasztelan wiślicki, 1508–1513): 215. Pecsét: MH 11749.
- Kościelecki, Stanisław**, inowrocławai várnagy (kasztelan inowrocławski 1501–1511): 215. Pecsét: MH 11741.
- Kostka z Postupic, Zdeněk**: 167.
- Köte János**, zarándi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11419.
- Kretkowski, Mikołaj**, inowrocławai vajda (wojewoda inowrocławski, 1501–1510): 214. Pecsét: MH 11753.
- Krupski, Jerzy**, belzi várnagy (kasztelania bełska, 1509–1515): 219.
- Krzczonkone de Ostrow**: 29.
- Kuopatwa, Stanisław**, chełmi várnagy (kasztelan chełmski, 1483–1503): 215.
- Kurowski, Mikołaj**, gnieźnoi érsek (arcybiskup gnieźniński, 1402–1411): 48, 56.
- Kurowski, Piotr**, szandeci várnagy (kasztelan sandecki, 1432–1440): 111, 113.
- Kurozwęcki, Dobiesław**, krakkói vajda (wojewoda krakowski, 1367–1380), krakkói várnagy (kasztelanem krakowska 1380–1389): 18, 20, 31, 33.
- Kurozwęcki, Dobiesław**, lublini vajda (wojewoda lubelski 1484–1494): 184.
- Kurozwęcki, Krzesław**, lengyel kancellár (kanclerz wielki koronny, 1503–1510): 164.
- Kurozwęcki, Stanisław**, lengyel királyi alkancellár (podkanclerzy koronny, 1476–1479): 158.
- Kurozwęcki, Zawisza**, lengyel királyi alkancellár (podkanclerzy koronny, 1371–1373), lengyel kancellár (kanclerz wielki koronny, 1373–1379), krakkói püspök (biskup krakowski, 1380–1382): 19, 25–26, 29, 31, 33.
- Kustáni Dániel**, zalai küldött (1440): 122, 129.
- Kutna, Mikołaj z**, łęczycza vajda (wojewoda łęczycycki, 1467–1493): 158.

- Łabiszyna, Maciej z**, inowrocławai vajda (wojewoda inowrocławski, 1409–1411), breszti vajda (wojewoda brzeskokujawski, 1412–1429): 90, 104.
- Lackfi Mihály** (kerekegyházi): 70. Pecsét: MH 11223.
- Ladislau Banfy de Marczaly, 1. *Marcali László*
- Ladislau Buda, 1. *Budai László*
- Ladislau de Gara, 1. *Garai László*
- Ladislau de Kanysa, 1. *Kanizsai László*
- Ladislau de Keer, 1. *Kéri László*
- Ladislau de Kompolt, 1. *Kompolt László*
- Ladislau de Lossoncz, 1. *Losonci László*
- Ladislau de Maroth, 1. *Maróti László*
- Ladislau de Nabna, 1. *Palinai László*
- Ladislau de Nadasd, 1. *Nádasdi László*
- Ladislau de Palocz/Paloucz/Pallocz, 1. *Pálóci László*
- Ladislau de Rozgon, 1. *Rozgonyi László*
- Ladislau de Sternberg in Bechina/Bethma, 1. *Šternberka, Ladislav ze*
- Ladislau de Teteus/Thyrews, 1. *Töttös László*
- Ladislau de Thapalocz/Thaplocza, 1. *Tapalóci László*
- Ladislau de Zechen, 1. *Szécsényi László*
- Ladislau Desewfy, 1. *Losonci Dezsőfi László*
- Ladislau Erdely de Elleffalwa, 1. *Illésfalvi Erdély László*
- Ladislau filius Michaelis, 1. *Gömöri László*
- Ladislau filius Petri Cheh de Leva, 1. *Lévai Cseh László*
- Ladislau filius Waywodae, 1. *Tamási László*
- Ladislau Frank wayvoda, 1. *Szécsényi László*
- Ladislau frater Michaelis de Gezth, 1. *Geszti László*
- Ladislau Haghmas, 1. *Hagymás László*
- Ladislau Hedervara abbas Sancti Martini, 1. *Hédervári László*
- Ladislau Jakch de Kwsal, 1. *Jakcs László*
- Ladislau Orzag de Guth, 1. *Gúti Ország László*
- Ladislau praepositus Chazmensis, 1. *Zsámboki László*
- Ladislau Swlyok, 1. *Sulyok László*
- Ladislau Tiliensis/Tininiensis, 1. *Farkasfalvi László*
- Ladislau Waciensi, 1. *Szalkai László*
- Ladislau Zogyos de Katha, 1. *Kátai László*
- Lajos** (Anjou), magyar király (I., 1342–1382), lengyel király (I., 1370–1382): 1–3, 5–11, 13–14, 16–17, 23, 27, 32–33, 39, 118. Pecsét: MH 11019, 11025–26.
- Lajos** (Jagelló), magyar király (II., 1516–1526), cseh király (II., 1516–1526): 236–237, 238–239.
- Lajos** (Wittelsbach), bajor herceg (X., 1514–1545): 234.
- Laki Tüz János**: 155, 157. Pecsét: MH 11562.
- Łaski, Jan**, lengyel kancellár (kancelerz wielki koronny, 1503–1510), gnieznói érsek (arcybiskup gnieźnieński, 1510–1531): 198, 205, 209, 215, 219. Pecsét: MH 11740.

- Łaski, Jarosław**, łęczycai vajda (wojewoda łęczycy, 1507–1510): 214. Pecsét: MH 11734, 11752.
- Lasocki, Mikołaj**, királyi titkár (sekretarz królewski): 133.
- László** (Árpád), magyar király (I., 1077–1095): 118.
- László** (Habsburg), osztrák herceg (1440–1457), magyar király (V., 1440–1457), cseh király (I., 1453–1457): 118.
- Latałski, Jan**, gnieźnói várnagy (kasz-telan gnieźnieński, 1503–1515): 215.
- Laurencius**, poznanai várnagy (kasz-telan poznański): 18.
Laurentius de Hedervara/Hederwara, l. *Hédervári Lőrinc*
Laurentius de Rozgon, l. *Rozgonyi Lőrinc*
Laurentius dux de Wylak, l. *Újlaki Lőrinc herceg*
- Laurentius Michaelis Monsterberg de Stum**, közjegyző: 107.
- Lengyel Mihály**, (egyházasszabványi) komáromi küldött (1440): 130.
- Leó** (Giovanni di Lorenzo de' Medici), pápa (X., 1513–1521): 233.
Leonis, l. *Leó*
- Leskovce a na Církvici, Albrecht z**, cseh királyi alkamarás (královský podkomoří, 1486–1507): 167.
- Lévai Cseh László**: 115.
- Lévai Cseh Péter**, lovászmester (1404–1415): 69. Pecsét: MH 11199.
- Liechtenstein von Kastelkorn, Christoph Philipp**: 234.
- Ligęza, Jan**, łęczycza vajda (wojewoda łęczycy, 1374–1418): 56.
- Losonci Albert**: 195.
- Losonci Dénes**: 70.
- Losonci Dezsőfi László**: 177.
- Losonci János**: 121. Pecsét: MH 11409.
- Losonci László**, tárnokmester (1490–1493): 180. Pecsét: MH 11622.
- Lövői Benedek**, boszniai püspök (1467–1484): 155, 157. Pecsét: MH 11552.
- Lubrański, Jan**, płocki püspök (biskupi płoccy, 1497–1498), poznanai püspök (biskup poznański, 1498–1520): 198, 205, 209, 214, 234. Pecsét: MH 11714, 11727, 11748.
- Lubrański, Mikołaj**, kaliszi vajda (wojewoda kaliski, 1501–1511): 214. Pecsét: MH 11733.
- Luca Arbure**, szucsávai főajtónálló (moldvai, vornic): 222.
Lucas Chanadiensis, l. *Szegedi Lukács*
Lucas de Gorka, l. *Górka Łukasz*
Lucas Varmiensis, l. *Watzzenrode, Łukasz*
- Łuczyc Szafraniec, Piotr**, krakkói alasztalnok: 24, 28.
- Ludányi Tamás**, egri püspök (1401–1403, 1422–1424): 94, 98–99. Pecsét: MH 11070, 11286.
Ludovici/Ludovicus/Ludovico, l. *Lajos*
- Macedóniai Dancs**: 121. Pecsét: MH 11407.
- Makrai Benedek**, teológia és polgárjog doktora, egyetemi tanár, diplomata: 80–82. Pecsét: MH 11073.
- Malovec z Pacova, Bohuslav**: 167.
- Mántai Miklós**, pozsegai küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11440.
- Maraxi, Johannes**: 238.
- Marcali Albert**, nógrádi küldött (1440): 122, 129. Pecsét: MH 11431.

- Marcali György:** 121. Pecsét: MH 11347, 11391.
- Marcali Imre,** asztalnokmester (1440), somogyi és verőcei ispán (1427–1443): 111, 113, 119.
- Marcali János:** 121. Pecsét: MH 11350, 11390, 11477.
- Marcali László:** 155, 157. Pecsét: MH 11563.
- Marcali Miklós,** erdélyi vajda (1402–1403): 45, 48. Pecsét: MH 11076, 11130.
- Marco Barbo,** aquileiai pátriárka (1470–1491): 135, 137, 141, 145, 156. Pecsét: MH 11505.
- Marcus Horwath de Kamychacz, l. *Kamicsáci Horvát Márk*
- Marcus patriarchae Aquilegiensis, l. *Marco Barbo*
- Mária** (Anjou), magyar királynő (I., 1382–1395): 34.
- Marienwerder, Nikolaus von,** császári közjegyző: 50.
- Marócsuk,** királynéi lovászmester (1353–60) beregi ispán (1343–1360): 11.
- Maróti János** (István fia): 121. Pecsét: MH 11414.
- Maróti János** (János fia): 45, 48, 94, 98. Pecsét: MH 11131.
- Maróti László:** 115–116, 120, 128. Pecsét: MH 11361, 11385, 11468.
- Maróti Mátyus,** macsói bán (1468–1476): 155, 157. Pecsét: MH 11559.
- Martinus Czobor de Czoborzenthmyhal, l. *Coborszenthmihályi Cobor Márton*
- Martinus de Luthoniae,** közjegyző, poznani klerikus: 50.
- Martinus de Slawsko, l. *Slawaska, Martin ze*
- Martinus de Szdbyky,** a gnieznói egyházmegye klerikusa: 207.
- Matheus/Matthaeus de Palecz/Paloth/Palowcz, l. *Pálóci Mátyus*
- Mathias cancellarii Dobrinensis, l. *Mathias, dobrzany-i kancellár*
- Mathias Cordebog, l. *Cordebog, Maciej*
- Mathias de Hatwan, l. *Hatvani Mátyás*
- Mathias de Labischin Brestensi, l. *Łabiszyna, Maciej z*
- Mathias de Labisczin, l. *Łabiszyna, Maciej z*
- Mathias de Wansosz/Wansosche, l. *Wąsosza, Maciej z*
- Mathias Pongracz de Dengeleg, *Dengelegi Pongrácz Mátyás*
- Mathias Premisliensis (1411), l. *Janina, Maciej*
- Mathias Premisliensis (1509), l. *Drzewicki, Maciej*
- Mathias Wespremiensis, l. *Gatalóci Mátyás*
- Mathias,** dobrzany-i kancellár, krakói kanonok (1379): 30.
- Mathko de Tallowcz/Thalloucz/regni Sclavoniae banus, l. *Tallóci Matkó*
- Mathyus de Maroth, l. *Maróti Mátyus*
- Matucsinai Gábor,** kalocsai érsek (1471–1478): 155, 157. Pecsét: MH 11546.
- Mátyás** (Hunyadi), magyar király (I., 1458–1490), cseh király (I., 1469–1490), osztrák herceg (1487–1490): 134, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 145, 148, 149, 151, 152, 153,

- 155, 156, 158, 159, 160, 162, 163, 166, 171–172, 175–177, 202, 214.
Pecsét: MH 11508, 11511, 11538, 11571, 11574.
Maximilianus, l. *Miksa*
Melsztyna, Jan z, krakkói várnagy (kasztelan krakowska 1366–1380): 20, 31.
Melsztyński, Spytek, krakkói vajda (wojewoda krakowski, 1351–1399): 33.
Michael Anyos de Fayz, l. *Fajzi Anyos Mihály*
Michael de Chaak, l. *Csáki Mihály*
Michael de Monah, l. *Monaji Mihály*
Michael de Sandorhaza, l. *Sándorházi Mihály*
Michael filius Pauli de Kerekeghaz, l. *Lackfi Mihály*
Michael filius Steffani, l. *Szendi Mihály*
Michael filius Stephani de Zend, *Szendi Mihály*
Michael Jakch de Kwsal, l. *Jakcs Mihály*
Michael Lassothsky, l. Lasocki, Mikołaj
Michael Lengel de Eghazas Batyan l. *Lengyel Mihály*
Michael Orsag/Orzag de Gwth, l. *Gúti Ország Mihály*
Michael Palozi, l. *Pálóci Mihály*
Michael Philpes/Fil[pes] Zathmar/Zakmar, l. *Fülpösi Szatmár Mihály*
Michaël, frater voyevodae, l. *Mihail (Muşat)*
Michael, l. *Mikotaj*
Michałowa i Kurozwek, Mikołaj z, vajda (wojewoda sandomierski, 1410–1430), krakkói kapitány (starosta krakowski, 1418–1431): 48, 56, 90.
Mihail (Muşat), István (I.) moldvai vajda testvére: 36.
Miklós, szepesi prépost (1349–1356): 11.
Mikola Mihály (István fia): Pecsét: MH 11102.
Mikołaj, sandomierzi várnagy (kasztelan sandomierski): 48, 90.
Miksa (Habsburg), burgund herceg (I., 1477–1482), német király (I., 1486–1519), német-római császár (I., 1508–1519): 233.
Mircea (Basarab), havasalföldi fejedelem (I., 1386–1394, 1397–1418): 52. Pecsét: MH 11141.
Moghilă, Cozma Şarpe, udvarmester (moldvai, vornic): 222.
Molnári Kelemen, győri püspök (1417–1438): 102.
Monaji Mihály, abaújvári küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11422.
Monoszloi Csupor Demeter, győri püspök (1466–1480): 155, 157. Pecsét: MH 11549.
Morothwe, l. *Marócsuk*
Mosciczonem de Stanssewo, l. *Stęszewa, Mościc ze*
Moyses/Moises Wuslai/de Bwzla/Buzlay de Gergelaka, l. *Buzlai Mózes Nad Janusch*, l. *Nagymihályi János*
Nádasdi László, tornai küldött (1440): 122, 129. Pecsét: MH 11429.
Nagymihályi János: 48, 56, 59, 61, 63, 70. Pecsét: MH 11161, 11182, 11227.
Narzymski z Bartnik, Tomasz, plocki várnagy (kasztelan plocki, 1504–1519): 215.

- Nassis, Zoelus de**, kincstartó (1410–1412): 69. Pecsét: MH 11202.
- Naweykone de Lankawa**: 26.
- Nemerza de Krzelow**, krakkói örkanonok: 82.
- Nényei Dacsó Demeter**, honti küldött (1440): 122, 129. Pecsét: MH 11425.
- Nevnai Treutel Miklós**: 63, 69. Pecsét: MH 11172, 11204.
- Nicolao Nicolai de Marienwerder, 1. *Marienwerder, Nikolaus von*
- Nicolaus primus de Crayne**, stobnicai prépost: 171.
- Nicolaus Banfy/Banffy de Lyndwa/Alsolyndwa, 1. *Alsólendvai Bánfi Miklós*
- Nicolaus Barius/Balius, 1. *Barius Miklós*
- Nicolaus Bertholdi dicti Cramer, 1. *Cramer Miklós*
- Nicolaus Binczonis**, krakkói kanonok: 82.
- Nicolaus Chanadiensis, 1. *Csáki Miklós*
- Nicolaus Chernel de Zenthjakab, 1. *Szentjakabi Miklós*
- Nicolaus de Bachka, 1. *Bacsikai Miklós*
- Nicolaus de Bathor Waciensis, 1. *Bátori Miklós*
- Nicolaus de Blociszkow**, sanoki várnagy (kasztelan sanocki, 1411): 56, 59.
- Nicolaus de Chetnek, 1. *Bebek Miklós*
- Nicolaus de Czak/Chaak, 1. *Csáki Miklós*
- Nicolaus de Gara, 1. *Garai Miklós*
- Nicolaus de Hederuar, 1. *Hédervári Miklós*
- Nicolaus de Kamieniec, 1. *Kamieniecki, Mikotaj*
- Nicolaus de Krethkow, 1. *Kretkowski, Mikotaj*
- Nicolaus de Marchali, 1. *Marcali Miklós*
- Nicolaus de Michalow, 1. *Michałowa i Kurozwek, Mikotaj z*
- Nicolaus de Pelsewcz, 1. *Bebek (Pelsőci) Miklós*
- Nicolaus de Peren, 1. *Perényi Miklós*
- Nicolaus de Pidcza, 1. *Pilecki, Mikotaj*
- Nicolaus de Warda, 1. *Várdai Miklós*
- Nicolaus de Wylak/rex Boznae, 1. *Újlaki Miklós*
- Nicolaus de Zawady**, tanú: 107.
- Nicolaus de Zeech, 1. *Szécsi Miklós*
- Nicolaus Fierley/Firley, 1. *Firlej, Mikotaj*
- Nicolaus filius Andreae, 1. *András fia Miklós*
- Nicolaus filius Beke de Welike, 1. *Velikei Miklós*
- Nicolaus filius Drag, 1. *Bélteki Drágfi Miklós*
- Nicolaus filius Dyetrici palatini de Pelsewcz, 1. *Bebek (Pelsőci) Miklós*
- Nicolaus filius Johannis de Manczem, 1. *Mántai Miklós*
- Nicolaus filius Ladislai de Kanisa, 1. *Kanizsai Miklós*
- Nicolaus filius Stephani de Karatna/de Mathos, 1. *Karantai Miklós*
- Nicolaus Gnesnensem, 1. *Kurowski, Mikotaj*
- Nicolaus Halicensem archiepiscopus, 1. *Trąba, Mikotaj*
- Nicolaus Junior de Horzicz, 1. *Hořický na Pecce, Mikuláš*
- Nicolaus Kelbasa, 1. *Kietbasa z Tymieńca, Mikotaj*

Nicolaus Kibeisten de Udinhein (közjegyző): 234.

Nicolaus Kiczka, l. *Kiczka, Mikotaj*

Nicolaus Krzelowski: 29.

Nicolaus Lanciensi, l. *Kutna, Mikotaj z*

Nicolaus Lubranski, l. *Lubrański, Mikotaj*

Nicolaus olim Andreae de Vyslicia, közjegyző, krakkói klerikus: 82.

Nicolaus Penanskonis, krakkói prépost: 81.

Nicolaus praepositus Scepcziensis, l. *Miklós, szepesi prépost*

Nicolaus Redzmidowicz, l. *Radziwiłł, Mikotaj*

Nicolaus Rybeysen, l. *Ribeisen, Niklas*

Nicolaus Salgo de Zechny, l. *Szecsényi Salgó Miklós*

Nicolaus Sapyensky, l. *Sepieński, Mikotaj*

Nicolaus Strigoniensis, l. *Vásári Miklós*

Nicolaus Thiminensis, l. *Nyújtódi Székely Miklós*

Nicolaus Treutel de Nemma/Newna, l. *Nevnai Treutel Miklós*

Nicolaus Tungen, l. *Tungen, Mikotaj*

Nicolaus Vilnensis, l. *Gorzkowa, Mikotaj z*

Nicolaus Zassona, l. *Zasonia, Mikotaj z*

Nicolaus Zrczka Junior de Lippa in Lipnicz, l. *Trčka z Lípy, Mikuláš (mladší)*

Nicolaus, lengyel kancellár (kanclerz wielki koronny): 18–19.

Nieorza, Piotr, sandomierzi vajda (wojewoda sandomierski, 1366–1376): 20.

Nyújtódi Székely Miklós, knini püspök (1467–1489): 155, 157. Pecsét: MH 11554.

Odrowąż ze Sprowy, Jan, bélski vajda (wojewoda bélski, 1507–1511): 214.

Ojjeř z Očedělic, Albrecht: 167.

Oleśnicki Czerwony, Zawisza, lublini tribunus (wojski lublini, 1411): 48, 56.

Oleśnicki, Jan Głowacz, sandomierzi várnagy (kasztelan sandomierski, 1440–1442): 132.

Oleśnicki, Zbigniew, wrocławai püspök (biskup wrocławski, 1473–1481): 154, 158.

Oleśnicki, Konrad, boroszlói püspök (vratislavských biskup, 1417–1447): 106. Pecsét: MH 11324.

Oporowski, Andrzej, breszti várnagy (kasztelan brzeski kujawski, 1507–1514): 215. Pecsét: MH 11755.

Órévi Lukács, váradi püspök (1397–1406): Pecsét: MH 11069.

Orros Albert, tornai küldött (1440): 122, 129. Pecsét MH 11429.

Ostroróg, Sędziwój, poznani vajda (wojewoda poznański, 1406–1441): 90, 104.

Ostrowa, Krystyn z, krakkói várnagy (kasztelanem krakowska 1410–1430): 48, 56, 59.

Osvaldus Charleczyk/de Korlathkeu, l. *Korlátközi Osvát (ifj.)*

Osvaldus Zagradiensis, l. *Szentlászlói (Túz) Osvát*

Otho de Chodecz, l. *Chodecki, Otto*

Otta, wiślicai várnagy (kasztelan wiślicki, 1373): 20.

Ottone Sandomiriensi, l. *Pilczy, Otton z*

- Ozorai Pipo** (Filippo Scolari), temesi ispán (1404–1426): 69, 98. Pecsét: MH 11195, 11294.
- Özdögei Besenyő Pál:** 69, 94, 98. Pecsét: MH 11203, 11274, 11298.
- Pakości, Tomasz z,** poznani várnagy (kasztelan poznański, 1426–1428): 104.
- Paksi Imre:** 123. Pecsét: MH 11447.
- Palinai László,** valkői küldött (1440): 123. Pecsét: MH 11495.
- Pálóci Antal:** 180, 195. Pecsét: MH 11626, 11665.
- Pálóci Imre,** lovászmester (1471–1483): 155, 157. Pecsét: MH 11565.
- Pálóci László,** ajtónállómester/udvarmester (1439–1446): 110–111, 119–120, 128. Pecsét: MH 11356, 11378, 11473.
- Pálóci Mátyus,** titkos kancellár (1419–1423), borsodi (1405, 1409–1425), abaújtári (1409–1425) és beregi ispán (1423–1430), diósgyőri várnagy (1410–1425): 56, 59, 63, 70, 94, 98. Pecsét: MH 11179, 11212, 11301.
- Pálóci Mihály,** kamarásmester (1514–1515), pohárnokmester (1501–1508, 1510–1514): 203, 234. Pecsét: MH 11697.
- Pálóci Péter:** 121.
- Pálóci Simon,** lovászmester (1438–1439, 1440–1455): 115–116, 120, 128. Pecsét: MH 11380, 11469.
- Pálóci Zsigmond,** szerémi püspök (1474–1478): 155.
- Pałuka, Sędziwój,** krakkói kapitány (starosta krakowska, 1378–1381): 24, 26, 28, 33.
- Pampowski, Ambroży,** sieradzi várnagy a (wojewoda sieradzki, 1509) malborki kapitány (starosta malborski, 1509): 214.
- Pányi Demeter,** zempléni küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11418. Paszek de Goslawicze, l. *Gostawic, Paska z*
- Pásztói János,** hevesi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11438.
- Paulo Vladimír,** krakkói klerikus: 82. Paulus bani de Lindwa, l. *Alsólendvai Bánfi Pál*
- Paulus Bissenus/de Ezdege, l. *Özdögei Besenyő Pál*
- Paulus de Esegwar, l. *Essegvári Pál*
- Paulus de Kwthetyncz,** verőcei küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11439.
- Paulus Hangony, l. *Hangonyi Pál*
- Paulus Hergey de Zekchew, l. *Szekcsői Herceg Pál*
- Pella, Jan,** włocławi püspök (biskup włocławski, 1421–1428): 94, 104.
- Perényi Gábor:** 195. Pecsét: MH 11668.
- Perényi Imre** (terebesi, id.), titkos kancellár (1405–1418): 56, 59.
- Perényi Imre** (terebesi, if.), abaújtári örökös ispán (nádor (1504–1519): 203. Pecsét: MH 11691.
- Perényi István,** tárnokmester (1471–1478): 155, 157. Pecsét: MH 11560.
- Perényi János** (id., terebesi), tárnokmester (1438–1458): 108, 111, 113, 119–120, 128. Pecsét: MH 11355, 11377, 11466.
- Perényi János** (if., nyalábi): 115, 120. Pecsét: MH 11379, 11471.

- Perényi Miklós**, lovászmester (1420–1428): 94, 98. Pecsét: MH 11276, 11302.
- Perényi Péter**, (nyalábi) országbíró (1415–1423): 45, 48, 56, 59, 61, 63, 69, 94, 98. Pecsét: MH 11132, 11158, 11175, 11201, 11272.
- Pernštejna, Vojtěch z**, cseh királyi udvarmester (nejvyšší zemský hofmistr, 1514–1523): 234.
- Péter**, (Muşat), moldvai fejedelem (IV., 1527–1538, 1541–1546): 219, 225, 229.
- Petew/Pethew de Gerse, l. *Gersei Pető Péter*
- Petneházi Gergely**: 129. Pecsét: MH 11486.
- Petneházi János**: 129. Pecsét: MH 11486.
- Petrum Myskowczyk**, wilnoi várnagy (kasztelan wileński, 1491): 171.
- Petrus alias Wladimirus Petri de Szychlino**, közjegyző, gnieznói klerikus: 82.
- Petrus Bebek filius Detrici, l. *Bebek (Pelsőci) Péter*
- Petrus Caplerz de Suleiowicz in Wintberg, l. *Kapliř ze Sulevic na Vimperku, Petr*
- Petrus Carloczki, l. *Korlátközi Péter*
- Petrus Cheh, l. *Lévai Cseh Péter*
- Petrus Chekhe de Agard, l. *Agárdi Tőke Péter*
- Petrus comes de Bozyn et de Sancto Georgio, l. *Szentgyörgyi és Bazini Péter*
- Petrus Corbaviensis, l. *Szécsi Péter*
- Petrus Corczbog, l. *Korczbok, Piotr*
- Petrus de Brizovicz/Brzezowiec/Brzezowicze, l. *Berzevici Péter*
- Petrus de Kurow, l. *Kuroowski, Piotr*
- Petrus de Niemiglowy**, rawai várnagy (kasztelan rawski, 1509): 215.
- Petrus de Palocz, l. *Pálóci Péter*
- Petrus de Pereni/Peremi/Peren, l. *Perényi Péter*
- Petrus de Szczekocin, l. *Szczekocin, Piotr ze*
- Petrus de Varyad, l. *Varjadi Péter*
- Petrus filius Henrici, l. *Berzevici Péter*
- Petrus filius Pouzae, l. *Pósafi Péter*
- Petrus Gereb de Wyngarth, l. *Vingárti Geréb Péter*
- Petrus Kmytha de Wysnycze, l. *Kmita z Wiśnicza, Piotr*
- Petrus Malogostensi castellani, l. *Korytnicy, Piotr z*
- Petrus Meze**, csongrádi küldött (1440): 129. Pecsét: MH 11432.
- Petrus Polak de Wilfin, l. *Polak z Wilfina (z Lichwina), Piotr*
- Petrus praepositus Albensis, l. *Beriszló Péter*
- Petrus Premisliensi, l. *Tomicki, Piotr*
- Petrus Sandomiriensi palatini, l. *Nieorza, Piotr*
- Petrus Urbani de Michow**, közjegyző, krakkói klerikus: 82.
- Petrus Woda, l. *Woda ze Szczekocin, Piotr*
- Petrus**, csanádi küldött (1440): 122, 130. MH 11436. v. 11437.
- Petrus, l. *Péter*
- Petrus**, sieradzi bíró (sędzia ziemski sieradzki): 56, 59.
- Petrus**, ungi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11430.
- Philippus Vaciensis, l. *Fülöp, váci püspök*

- Philippus/Filpes de Gorogh/Corogh, l. *Kórógyi Fülöp*
- Pilczy, Otton z**, lengyel főkapitány (starosta generalny wielkopolski, 1371–1372), sandomierzi vajda (wojewoda sandomierski, 1375–1385): 19, 24–25, 31, 33.
- Pilecki, Mikołaj**, przemysli várnagy (kasztelan przemyski, 1509): 215.
- Pipo/Philippus de Ozora, l. *Ozorai Pipo (Filippo Scolari)*
- Plané a ze Žéberka, Bušek z**: 167.
- Plauen, Heinrich von**, a Német Lovagrend nagymestere (27., 1410–1414): 74–75, 78, 80.
- Podfilipski, Jakub**, kamianeci várnagy (kasztelan kamieniecki, 1506–1517): 215.
- Podmanicki János**, kamarásmester (1503–1514): 203. Pecsét: MH 11700.
- Polak z Wilfina (z Lichwina), Piotr**: 133.
- Pósafi Péter** (szeri): 70. Pecsét: MH 11222.
- Potrasius dicti Safranec/Safrancz, l. *Łuczyc Szafranec, Piotr*
- Potrassius de Roznow**, lovag: 24–25.
- Prandota de Trzozana, l. *Prędota Trzciński z Trzciany, Piotr*
- Prędota Trzciński z Trzciany, Piotr**, rawai vajda (wojewoda rawski, 1504–1518): 214. Pecsét: MH 11737, 11756.
- Prezlao**: 146.
- Przecslaus Kalyssiensi, l. *Guttów, Przectaw z*
- Przerębski, Jan**, sieradzi várnegy (kasztelan sieradzki): 215.
- Przerębski, Wincenty**, włocławi püspök (biskup włocławski, 1503–1513): 214. Pecsét: MH 11725, 11747.
- Puotha de Risenberg in Oswihow, l. *Rýzemberka a na Švihově, Půta z*
- Rabsztyński, Andrzej**, zawichos-ti várnagy (kasztelan zawichojski, 1509): 215.
- Rádi Tamás**, bácsi küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11433.
- Radlica z Pęczniewa, Jan**, gnieznói érsek nótáriusa, császári közjegyző: 50.
- Radlica, Jan**, lengyel kancellár (kancelerz wielki koronny, 1380–1386): 33.
- Radziwiłł, Mikołaj**, wilnoi vajda (wojewoda wileński, 1507–1521), litván nagykancellár (kanclerz wielki litewski, 1507–1521): 234.
- Rafael Herczogh, l. *Szekcsői Herceg Rafael*
- Rafał Jakub Jarosławski**, koronamarsall (marszałek wielki koronny, 1477–1494): 184.
- Rangoni (Veronai) Gábor**, erdélyi püspök (1472–1476): 139, 141, 145, 148, 155. Pecsét: MH 11514, 11522, 11530.
- Raphael de Leszizno, l. *Rafał Jakub Jarosławski*
- Ráskai Balázs**, tárnokmester (1498–1517): 195, 203. Pecsét: MH 11657, 11695.
- Reheny/Vecini György**, nógrádi küldött (1440): 122, 129. Pecsét: MH 11431.
- Renáta** (Valois), francia királyi hercegnő (1510–1574): 233.
- Renata, l. *Renáta*
- Ribeisen, Niklas**: 233.

- Rogendorf, Georg von**, Mollenburg bárója: 238.
- Rohonci (Kakas) András**, (Henrik fia): Pecsét: MH 11085.
- Romanus Costea**, moldvai bojár: 36.
- Roupova, Jan z**, cseh királyi udvarmester (královský hofmistr, 1480–1490): 167.
- Rovere, Bartolomeo della**, massa marittimai püspök (1472–1474): 141, 145, 155–156.
- Rozgonyi György**, pozsonyi ispán (1425–1450): 115.
- Rozgonyi István** (ifj.), pozsonyi ispán (1421–1443): 98, 108, 115. Pecsét: MH 11307.
- Rozgonyi István** (monyorósi): 169–170, 195.
- Rozgonyi János** (István fia): 121. Pecsét: MH 11395.
- Rozgonyi János** (Lőrinc fia, id.), (fő) kincstartó (1412–1436), sárosi ispán (1410–1435): 56, 59, 70, 94, 98. Pecsét: MH 11214, 11275, 11299.
- Rozgonyi László**, kamarásmester (1490–1492): 180. Pecsét: MH 11623.
- Rozgonyi Lőrinc**: 121, 128. Pecsét: MH 11405, 11481.
- Rozgonyi Rénold**: 121. Pecsét: MH 11404.
- Rozgonyi Simon** (id.), országbíró (1409–1414): 45, 48, 56, 59, 61, 63, 69. Pecsét: MH 11129, 11156, 11170, 11194.
- Rozgonyi Simon** (ifj.), veszprémi püspök (1428–1439), egri püspök (1440–1444): 115, 120, 127. Pecsét: MH 11369, 11458.
- Rožmberka, Vok z**, Rožmberk ura (II., 1475–1493): 167. Pecsét: MH 11580.
- Rožmitálu, Zdeněk Lev z**, cseh királyi főkapitány (nejvyšších purkrabí, 1525–1530): 234.
- Rubertus/Ropertus de Tar, l. *Tari Rupert*
- Rudger János**, késmárki bíró: 14.
- Rudolphus, episcopus Wratislaviensis, l. *Rüdesheim, Rudolf von*
- Rupolyi János** (Tamás fia): Pecsét: MH 11091.
- Ruszkowa, Szymon z**, lengyel királyi alkancellár (podkanclerzy koronny, 1377–1381): 29.
- Rüdesheim, Rudolf von**, boroszlói püspök (vratislavských biskup, 1468–1482): 160–161.
- Rynoldus de Rozgon, l. *Rozgonyi Rénold*
- Rytwiański, Jan**, koronamarsall (marszałek wielki koronny, 1462–1477): 141, 145, 148, 155.
- Rýzemberka a na Švihově, Půta z**, cseh királyi főbíró (nejvyšší zemský sudí, 1479–1504): 167.
- Rzeszowski, Jan**, krakkói püspök (biskup krakowski, 1471–1488): 145–146, 148, 155, 158.
- Salgói Kelemen**, solti küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11427. vagy 11428.
- Salveslaus, l. *Tornai Szilveszter*
- Sandiwogio de Ostrorog, l. *Ostroróg, Sędziwój*
- Sándor** (Jagelló), litván nagyfejedelem (I., 1492–1506) lengyel király (I., 1501–1506): 189–190, 209, 219, 224, 231.

- Sándor** (Muşat), moldvai vajda (I., 1400–1432): 54, 67. Pecsét: MH 11122.
- Sandor de Gerk**, aradi küldött (1440): 129.
- Sándorházi Mihály**, középső-szolnoki küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11426.
- Şandru**, várnagy (moldvai, pârcâlab, 1510): 222.
- Sandzivogius**, l. *Pałuka, Sędziwój*
- Sánkfalvi Antal**, nyitrai püspök (1492–1500): 195. Pecsét: MH 11648.
- Sárkány Ambrus** (ákosházi), zalai ispán, országbíró (1524–1525), soproni, pozsonyi ispán (1501–1510): 234, 236, 238–239. Pecsét: MH 11785.
- Sbigneus de Brzzcze/Brzeze, l. *Brzeczia, Zbigniew z*
- Sbigneus de Oleschnicza/Wladislaviensi, l. *Oleśnicki, Zbigniew*
- Schlick, Kaspar**, birodalmi kancellár (Reichskanzle, 1433–1449): 106, 108. Pecsét: MH 11327.
- Schpanfya Myklus, l. *Szécsi Miklós*
- Sebastiani Sperantii, l. *Speranti, Sebastian*
- Šelmberka na Kosti, Jan II. ze**, cseh királyi főkancellár (nejvyšší kancléř, 1479–1503): 167, 172.
- Šelmberka na Kosti, Jaroslav ze**, cseh királyi főkamrás (nejvyšší zemský komorník, 1515–1523): 234.
- Semovitum Mazoviae, l. *Ziemoŵit (Mazóviai Piast) IV*
- Sepieński, Jan**, poznani bíró (wojski poznański, 1473–1483): 144, 147.
- Sepieński, Mikołaj**, poznani bíró (sędzia ziemski poznański, 1426–1430): 104.
- Serjéni Dániel**, csanádi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11436. vagy 11437.
- Sienna, Jakub z**, gnieznói érsek prímás (arcybiskup metropolita gnieźniński, 1473–1480): 141, 145, 148, 155, 158.
- Sigismundus de Chetnek, l. *Bebek Zsigmond*
- Sigismundus de Hamona, l. *Homonnai (Druget) Zsigmond*
- Sigismundus de Wartenberg in Dieczn, l. *Děčtinský z Vartenberka, Zikmund*
- Sigismundus Orzag de Gwth, l. *Gúti Ország Zsigmond*
- Sigismundus praepositus de Lelez, l. *Vémeri Zsigmond*
- Sigismundus Quinqueecclesiensis, l. *Ernuzt Zsigmond*
- Sigismundus Sirmiensis, l. *Pálóci Zsigmond*
- Sigismundus Waradiensis, l. *Turzó Zsigmond*
- Sigismundus, l. *Zsigmond*
- Simon de Palocz, l. *Pálóci Simon*
- Simon de Rozgon Wesprimiensis/Agriensis, l. *Rozgonyi Simon*
- Simon de Ruscow, l. *Ruszkowa, Szymon z*
- Simon Zwdar, l. *Cudar Simon*
- Simone/Symon de Rosgon/Rozgon, l. *Rozgonyi Simon*
- Sławska, Marcin ze**, kaliszi várnagy (kasztelan kaliski, 1426–1428): 104.

Somi Józsa, temesi ispán és az Alsó részek főkapitánya (1494–1508): 195, 203. MH 11656, 11694.

Somosi István: 56, 59, 70. Pecsét: MH 11230.

Sovojovic na Novém Stránově, Jaroš ze: 167.

Sövényházi István, csongrádi küldött (1440) (1440): 122, 129. Pecsét: MH 11432.

Speranti, Sebastian, bresciai prépost: 238.

Špetle z Prudic a na Žlebích, Jan: 167.

Spitko Cracoviensi palatinus, 1. *Melsztyński, Spytek*

Spitko de Kampanowo, 1. *Kępanów, Spytek*

Spytko de Iaroslaw, 1. *Jarostawski, Spytek*

Stanislaus Czolek, 1. *Ciołek, Stanisław*

Stanislaus de Chodecz, 1. *Chodecki z Chodcza, Stanisław*

Stanislaus de Koscielec, 1. *Kościelecki, Stanisław*

Stanislaus de Strzensko, 1. *Szreński, Stanisław*

Stanislaus Gneznensi, 1. *Kurozwęcki, Stanisław*

Stanislaus Iaroczka, 1. *Jarocki, Stanisław*

Stanislaus Kmita, 1. *Kmita z Wiśnicza, Stanisław*

Stanislaus Kuropatwa de Lancuchow, 1. *Kuropatwa, Stanisław*

Stanislaus 1. *Stanisław*

Stanislaus Olomucensi, 1. *Thurzo, Stanisław*

Stanislaus Wisliczky, 1. *Stanisław, Wisliczky*

Stanislaus, moldvai bojár: 36.

Stanisław, wiślicai várnagy (kasztelán wiślicki, 1379): 31.

Stanisław, Wisliczky: 164.

Stascones, wiślicai várnagy (kasztelán wiślicki, 1378): 26.

Stefanus Transsilvanus, 1. *Upori István*

Steffanus regni Rasciae despotus, 1. *István (Lazarevics)*

Stephanus Bothka de Zeplak, 1. *Széplaki Botka István*

Stephanus de Bator/Bathor, 1. *Bátori István*

Stephanus de Hohemberg, 1. *Hohenberg, Stephan von (V.)*

Stephanus de Homonna, 1. *Homonnai (Druget) István*

Stephanus de Nana/Compolth, 1. *Kompolt István*

Stephanus de Pelsewcz, 1. *Bebek (Pelsőci) István*

Stephanus de Peren, 1. *Perényi István*

Stephanus de Rozgon, 1. *Rozgonyi István*

Stephanus de Rozgon/Iunioris Rozgony de Monyoros, 1. *Rozgonyi István (monyorósi)*

Stephanus de Seuenhaza/Sevenhaza, 1. *Sövényházi István*

Stephanus de Wrбно: 134.

Stephanus de Zana, 1. *Szantai István*

Stephanus de Zapolya, 1. *Szapolyai István*

Stephanus filius Laurentii palatini, 1. *Hédervári István*

Stephanus filius Pauli de Somosch/Somus, 1. *Somosi István*

Stephanus Morchart de Zantho, 1. *Szántói Morhát István*

- Stephanus Nittriensis, l. *Erdődi István*
 Stephanus Poharnok de Berzevicz, l. *Berzevici Pohárnok István*
 Stephanus Thelegdy, l. *Telegdi István*
 Stephanus, l. *István*
Stephanus, megyei küldött (1440) (1440): 130.
Šternberka, Jaroslav ze: 167.
Šternberka, Ladislav ze, cseh királyi főkancellár (nejvyšší kancléř, 1510–1521): 232, 234.
Stęszewa, Mościc ze: 38.
Stiborici Stibor (id.), erdélyi vajda (1395–1401, 1409–1414): 45, 48, 61, 63, 69. Pecsét: MH 11128, 11155, 11169.
Stiborici Stibor (ifj.), egri püspök (1411–1420): 61, 63, 69. Pecsét: MH 11153, 11189.
 Stiborius, l. *Stiborici Stibor*
Strakonický ze Švamberka, Jan, perjel (mistr převorství): 167.
Strzepiński, Tomasz, egyházjogi doktor: 107.
 Styborius de Styboricz/Styborzicze, l. *Stiborici Stibor*
Suchywilk, Janusz, lengyel kancellár (kanclerz wielki koronny, 1355/1357–1573): 2, 6–8, 10, 12.
Sulyok László, bodrogi küldött (1440): 122.
 Symon de Homonna, l. *Homonnai (Druget) Simon*
Szafraniec, Jan, lengyel királyi alkancellár (podkanclerzy koronny, 1418–1423): 90.
Szakolyi János, csanádi püspök (1466–1492): 155, 157. Pecsét: MH 11548.
Szalánkeméni Mikola Jakab, szerémi püspök (1419–1457): 120, 128. Pecsét: MH 11341, 11372, 11461.
Szalkai László, váci püspök (1513–1523), egri püspök (1523–1524), esztergomi érsek (1524–1523), titkos kancellár (1517–1524), fő- és titkoskancellár (1524–1526): 234.
Szamotoł, Dobrogost z, kaliszi alkamarás (podkomorzy kaliski, 1423–1436): 104.
Szanai István, zalai küldött (1440): 122, 129.
Szántói Lack Dávid: 70. Pecsét: MH 11208
Szántói Lack Jakab: 98. Pecsét: MH 11300.
Szántói Morhát István, bodrogi küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11441.
Szapolyai Imre, szepesi örökös ispán (1465–1487): 149, 141, 145, 148, 155. Pecsét: MH 11516, 11524, 11532.
Szapolyai István, szepesi örökös ispán (1465–1499), nádor (1492–1499): 180, 195. Pecsét: MH 11620, 11651.
Szapolyai János, szepesi örökös ispán (1499–1527): 203.
Szászi János, alkancellár (1411–1426), budai prépost (Szent Péter, 1419–1425): 94. Pecsét: MH 11278.
Szatmári Ferenc, győri püspök (1495–1508): 195, 203. Pecsét: MH 11645, 11686.
Szatmári György, titkoskancellár (1503–1521), pécsi püspök (1505–1521): 203. Pecsét: MH 11685.

- Szczekocin, Jan z**, lublini várnagy (kasztelan lubelski, 1410–1433): 48, 56, 59.
- Szczekocin, Piotr ze**, lublini várnagy (kasztelan lubelski, 1375–1384): 29.
- Szécsényi László** (id.): 70. Pecsét: MH 11215.
- Szécsényi László** (if.): 115–116, 129. Pecsét: MH 11484.
- Szécsényi Salgó Miklós**: 94. Pecsét: MH 11279.
- Szécsi Dénes**, esztergomi érsek (1440–1465): 120. Pecsét: MH 11338 11367, 11457.
- Szécsi Gál** (gálszécsi): 70. Pecsét: MH 11219.
- Szécsi János**: Pecsét: MH 11080.
- Szécsi Miklós** (lovászmester fia): 195.
- Szécsi Miklós** (nádor fia): 48.
- Szécsi Péter**, korbáviai püspök (1419–1428): 98–99. Pecsét: MH 11287.
- Szegedi Lukács**, csanádi püspök (1492–1500): 195. Pecsét: MH 11646.
- Szekcsői Herceg Pál**: 121. MH 11408.
- Szekcsői Herceg Rafael**: 128. Pecsét: MH 11408, 11480.
- Székely Gergely**: 129. MH 11487.
- Szendi Mihály**, nógrádi ispán (1421–1423): 98, 128. MH 11308, 11479.
- Szentgyörgyi és Bazini György**: 70. Pecsét: MH 11217.
- Szentgyörgyi és Bazini Péter** gróf, erdélyi vajda (1498–1510), ország-bíró (1500–1517): 203. Pecsét: MH 11692.
- Szentjakabi Miklós**, somogyi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11420.
- Szentlászlói (Tűz) Osvát**, zágrábi püspök (1466–1499): 139, 141, 145, 148, 155. Pecsét: MH 11515, 11523, 11531.
- Szentlőrinci János**, külső-szolnoki küldött (1440): 123, 129.
- Szepesi János**, kalocsai érsek (1401–1403): Pecsét: MH 11068.
- Széplaki Botka István**, vasi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11492, MH 11434. vagy 11435.
- Szerdahelyi Ders**: 121. Pecsét: MH 11413.
- Szerdahelyi János**: 121. Pecsét: MH 11410.
- Szeretvai Ramocsa János**, ungi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11430.
- Szreński, Stanisław**, płocki vajda (wojewoda płocki 1507–1511): 214.
- Szydłowiecki, Jakub**, sandomierzi várnagy (kasztelan sandomierski, 1506–1509): Pecsét: MH 11739, 11758.
- Szydłowiecki, Krzysztof**, lengyel királyi udvar kincstárnoka (podskarbi nadworny koronny, 1507–1510), sieradzi várnagy (kasztelan sieradzki, 1507, 1509): 198, 205, 210, 215. Pecsét: MH 11760.
- Tador, l. *Toader*
- Tallóci Matkó**, horvát-dalmát-szlávon bán (1436–1445): 111, 113, 119–120, 128. Pecsét: MH 11354, 11375, 11465.
- Tamásfalvi András**, sárosi küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11442.

- Tamási Henrik**, udvarmester (1423–1430): 94, 98, 120. Pecsét: MH 11277, 11303, 11346, 11386.
- Tamási János**, udvarmester/ajtó-nállómester (1409–1416): 63, 69. Pecsét: MH 11171, 11197.
- Tamási László**: 120. 128. Pecsét: MH 11476.
- Tapalóci László**, verőcei küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11439.
- Tari Rupert**, királynéi lovászmester (1438–1440): 115, 121. Pecsét: MH 11399.
- Tarkői Rikalf János**: 70. Pecsét: MH 11232.
- Tarnowski, Jan**, sandomierzi várnagy (kasztelan sandomierski, 1379), krakkói vajda (wojewoda krakowski, 1410–1432): 29, 31, 33, 48, 56, 90.
- Taszka Koniecpolski, Jan**, lengyel kancellár (kanclerz wielki koronny, 1434–1454): 111, 113.
- Tăutul, Ion**, kancellár (moldvai, logofăt): 219, 222, 228.
- Telegdi István**: 203. Pecsét: MH 11699.
- Temeshelyi Dész(i) Imre**, asztalnokmester (1504–1508): 203. Pecsét: MH 11698.
- Thomas Agriensis, l. *Ludányi Tamás*
 Thomas de Bartniki, l. *Narzymiski z Bartnik, Tomasz*
 Thomas de Bathor, l. *Bátori Tamás*
 Thomas de Molya/Zolyo, l. *Zólyomi Tamás*
 Thomas de Pakost, l. *Pakości, Tomasz z*
 Thomas de Rad, l. *Rádi Tamás*
 Thomas de Strzempyno, l. *Strzępiński, Tomasz*
- Thomas Iacobi de Radomske**, közjegyző, gnieznói klerikus: 83.
 Thomas Iaurienis/Strigoniensis, l. *Bakóc Tamás*
 Thomas Nitriensis, l. *Döbrentei Tamás*
 Thomas Petri, l. *Gönyüi Tamás*
 Thomas Thompafalua/Magnus de Tompaffalwa, l. *Tompafalvi Nagy Tamás*
- Thurzo, Stanislav**, olomouci püspök (olomouckých biskup, 1497–1540): 234.
- Tielmanus**, mainzi egyházmegyei presbiter (közjegyző): 235.
- Toader**, várnagy (moldvai, pârcălab, 1510): 219, 222, 228.
- Toma Căţăleanul**, főlovász (moldvai, comis): 222.
- Tomicki, Piotr**, przemysli püspök (biskup przemyski, 1514–1520), poznani püspök (biskup poznański, 1520–1525): 219, 234.
- Tomislaus**, Swieszkowice örököse: 30.
- Tompafalvi Nagy Tamás**, hont küldött (1440): 122, 129. Pecsét: MH 11425.
- Tornai Szilveszter**: 122. Pecsét: MH 11443.
- Torockói Ehellős**: 177.
- Töttös László** (bátmonostori, id.): 70. Pecsét: MH 11101, 11225.
- Töttös László** (bátmonostori, ifj.): 121. Pecsét: MH 11349, 11401.
- Trąba, Mikołaj**, lengyel királyi alkancellár (podkanclerzy koronny, 1403–1412), lwówi érsek (arcybiskup lwowski, 1410–1412): 42, 48, 56.
- Trčka z Lípy, Mikuláš (mladší)**: 167.
- Trotuşan**, kincstartó (moldvai, vistiernic): 222.

- Tuliszkowa, Jan z**, kaliszi vajda (wojewoda kaliski, 1403–1426): 90.
- Tungen, Mikołaj**, varmiai püspök (biskup warmiński, 1467–1489): 160–162.
- Turzó Zsigmond**, váradi püspök (1505–1512): 203. Pecsét: MH 11684.
- Újlaki Lőrinc** herceg: 195, 203. Pecsét: MH 11653.
- Újlaki Miklós**, macsói bán (1438–1458), Bosznia királya (1471–1477): 115–116, 128, 155, 157. Pecsét: MH 11360, 11464, 11544.
- Ulászló** (Jagelló), cseh király (II., 1471–1516), magyar király (II., 1490–1516): 135, 137, 148–149, 153, 158, 166, 168, 170–182, 184–186, 188, 195, 197–199, 203, 205, 207, 209–211, 217, 219–221, 223–224, 231–232, 233, 234. Pecsét: MH 11579, 11617, 11634, 11637, 11640, 11681, 11774.
- Ulászló** (Jagelló), lengyel király (III., 1434–1444), magyar király (I., 1440–1444): 105, 108, 110–111, 113–115, 118–119, 124–125, 132–133. Pecsét: MH 11498.
- Ulászló** (Jagelló), litván nagyfejedelem (1377–1381, 1382–1392), lengyel király (II., 1386–1434): 34–38, 41–43, 45–46, 48–49, 52, 54, 56–61, 63–64, 66–69, 71, 73–75, 78, 80, 84–85, 87–90, 92, 94–95, 97–98, 100, 102, 104. Pecsét: MH 11116, 11149–50, 11243, 11315,
- Upori István**, erdélyi püspök (1401–1419): 63, 69. Pecsét: MH 11072, 11165, 11188.
- Vadacsi János**, esztergomi küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11416.
- Vajtmile, Beneš z**, cseh királyi főkincstartó (nejvyšší mincmistr, 1471–1496): 167.
- Valentinus filius Georgii, l. *Györgyfia Bálint*
- Valentinus Waradiensis, l. *Farkas Bálint*
- Ványi Balázs**, pesti küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11424.
- Várdai Miklós**: 121. Pecsét: MH 11415.
- Varjadi Péter**, bácsi küldött (1440): 122. Pecsét: MH 11433.
- Vásári Miklós**, esztergomi érsek (1350–1358): 11.
- Vécsi János**, hevesi küldött (1440): 122, 130. Pecsét: MH 11438.
- Velikei Miklós**: 70. Pecsét: MH 11221.
- Vémeri Zsigmond**, leleszi prépost (1494–1499), kincstartó (1496–1500): 195. Pecsét: MH 11650.
- Vencel** (Luxemburgi), német király (I., 1376–1400), cseh király (IV., 1378–1419): 43, 80.
- Vetési Albert**, veszprémi püspök (1458–1486): 155, 157. Pecsét: MH 11547.
- Vilmos** (Wittelsbach), bajor herceg (IV., 1508–1550): 234.
- Vincentius Wladislaviensis, l. *Przerębski, Wincenty*
- Vingárti Geréb Péter**, országbíró (1494–1500): 195. Pecsét: MH 11652.
- Vitéz János** (zrednai), kancelláriai protonotárius (1437–1453): 114.
- Vladus**, bíró, moldvai bojár: 36.

- Volffgandus Hofman, l. *Hofman*, *Volffgandus*
- Volfštejna, Ctibor** z: 167.
- Volkenstorfer, Caspar**, Felső-Ausztria marsallja (Burggraf von Steyr, 1515): 234.
- Vytautas/Vitold/Alexander** (Gediminas), litván nagyfejedelem (1392–1430): 41, 56–59, 63–64, 66–67, 73, 75, 78, 80–81, 85–86, 88, 90, 97–98.
- Wąsosza, Maciej** z, kaliszi vajda (wojewoda kaliski, 1406–1423): 56, 59.
- Watzenrode, Łukasz**, warmiai püspök (biskup warmiński, 1489–1512): 214. Pecsét: MH 11730.
- Wigileus Pataviensi, l. *Fröschl*, *Wiguleus*
- Wilhelmus Pankyrher de Zalonok, l. *Baumkircher Vilmos*
- Wilhelmus, l. *Vilmos*
- Wladarius**, jog doktora: 207.
- Wladislaus/Vladislaus, l. *Ulászló*
- Woda ze Szczekocin, Piotr**, lengyel királyi alkancellár (podkanclerzy koronny, 1438–1454): 132.
- Wok de Rosenberg, l. *Rožmberka*, *Vok* z
- Zajíc z Hazmburka a na Kosti, Jan**: 167.
- Zasonia, Mikołaj** z: 20.
- Zawissius Cracoviensi, l. *Kurozwęcki*, *Zawisza*
- Zawyssy/Zavissium de Oleschnicza, l. *Oleśnicki Czerwony*, *Zawisza*
- Zdencius Leone de Rosmittal, l. *Rožmitálu*, *Zdeněk Lev* z
- Zdenius Costka de Postupicz, l. *Kostka* z *Postupic*, *Zdeněk*
- Zelai József**, boszniai püspök (1428–1442): 120, 127. Pecsét: MH 11371, 11459.
- Ziemowit** (Mazóviai Piast) IV., rawai és plocki herceg (1381–1426): 75.
- Zólyomi Tamás**: 121, 130. Pecsét: MH 11393, 11490.
- Zuborius, l. *Nassis*, *Zoelus de*
- Zsámboki László**, császári prépost, kápolnaispán (1351–1358): 11.
- Zsigmond** (Jagelló), litván nagyfejedelem (I., 1506–1548), lengyel király (I., 1507–1548): 197–199, 203, 205, 209–212, 214, 217, 219–226, 228, 231, 236, 238. Pecsét: MH 11722, 11744.
- Zsigmond** (Luxemburgi), magyar király (I., 1387–1437), német király (I., 1410–1437), cseh király (I., 1419–1437), német-római császár (I., 1433–1437): 35, 41–46, 48–49, 52, 56–59, 61, 63–64, 66–68, 70–71, 73–78, 80, 82–85, 88–95, 97–100, 102, 104. Pecsét: MH 11119, 11186, 11240, 11252–53, 111258, 11261, 11265, 11283.

Rövidítésjegyzék

AGADW, Dok. Perg. = Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie – Zbiór Dokumentów Pergaminowych

AOKt. = *Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia.* I–XV. (1301–1331), XVII–XXXVIII. (1333–1354), XL. (1356), XLII. (1358), XLVI–LII. (1362–1368). Szerk. Almási Tibor, Blazovich László, Géczi Lajos, B. Halász Éva, Kőfalvi Tamás, Kristó Gyula, Makk Ferenc, Papp Róbert, Piti Ferenc, Rábai Krisztina, Sebők Ferenc, Teiszler Éva, Tóth Ildikó. Bp.–Szeged, 1990–.

AÖG = *Archiv für Kunde österreichischer Geschichtsquellen.* Hrsg. von der zur Pflege vaterländischer Geschichte aufgestellten Commission der kais. Akademie der Wissenschaften. Bd. 1–33. Wien, 1848–1865. *Archiv für österreichische Geschichte.* Bd. 34–109. Wien, 1865–1922.

Arch. 1458–1526. I. = *Magyarország világi archontológiája, 1458–1526. I. Főpapok és bárók.* Szerk. C. Tóth Norbert, Horváth Richárd, Neumann Tibor, Pálosfalvi Tamás. Budapest, 2016.

Arch. 1458–1526. II. = *Magyarország világi archontológiája 1458–1526. II. Megyék.* Szerk. C. Tóth Norbert, Horváth Richárd, Neumann Tibor, Pálosfalvi Tamás, W. Kovács András. Budapest, 2017.

Costăchescu = Mihai Costăchescu: Documentele moldovenești dela Bogdan Voevod: 1504–1517. București, 1940.

DKM = *Dokumenty kujawskie i mazowieckie przeważnie z XIII wieku.* Edd. Bolesław Ulanowski. (Archiwum Komisji Historycznej Tomus 4.) Kraków, 1887.

DIR = *Documente privitoare la istoria românilor.* Culese de Eudoxiu de Hurmuzaki. Vol. I/1–2, II/1–3. 1346–1527. București, 1887–1892.

Dogiel = *Codex diplomaticus regni Poloniae et magni ducatus Litvaniae in quo pacta, foedera, tractatus pacis... aliaque omnis generis publico nomine actorum et gestorum monumenta nunc primum ex archivis publicis eruta ac in lucem protracata, rebus ordine chronologico dispositis, exhibentur.* Tomus I–V. Edd. Matthias Dogiel. Vilnae, 1758–1764.

Engel Arch. = Engel Pál: *Magyarország világi archontológiája 1301–1457. I–II.* Budapest, 1996.

Engel Gen. = Engel Pál: Középkori magyar genealógia. In: *Magyar középkori adattár* (DVD), Bp., 2001.

Fejér, CDH = *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. Tomus. I–XI.* Edd. Georgius Fejér. Budae, 1829–1844.

Grünhagen–Markgraf = Colmar Grünhagen, Hermann Markgraf: Lehns- und Besitzurkunden Schlesiens und seiner einzelnen Fürstenthümer im Mittelalter. Bände 1–2. Hirzel–Leipzig, 1881–1883.

KDM = *Kodeks dyplomatyczny Matopolski. Tomus I–IV*. Edd. Franciszek Piekosiński. (Monumenta medii aevi res gestas Poloniae illustrantia. Tomus 3, 9, 10, 17.) Kraków, 1876–1905.

KDW = *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski. Tomus I–XI*. Edd. Ignacy Zakrzewski, Franciszek Piekosiński, Antoni Gąsiorowski, Henryk Kowalewicz, Ryszard Walczak, Tomasz Jasiński, Tomasz Jurek, Izabela Skierska. Poznań–Warszawa, 1879–1999.

Katona = *Historia critica regum Hungariae. Ex fide domesticorum et exterorum scriptorum concinnata*. Edd. Stephanus Katona. Tomus VI–VIII. Ordine XIII–XV. Pest–Kalocsa, 1790–1792.

Lites = *Lites ac Res gestae inter Polonos ordinemque Cruciferorum. Editio altera Tomus II. Comprehendit causam actam anno 1412, pag. 1–360, additamentum, pag. 361–482*. Posnaniae, Sumptibus Bibliothecae Kornicensis, 1892.

MH = Memoria Hungariae. „Magyarország a középkori Európában” online adatbázis. <https://lendulet.memhung.unideb.hu/>

MNL OL DF = Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár Diplomatikai Fényképgyűjtemény

Mon. Pol. = *Monumenta medii aevi historica res gestas Poloniae illustrantia. Pomniki dziejowe wieków srednich do objasnienia rzeczy polskich sluzace. Tom. I–XLX*. Cracoviae, 1874–1927.

Nehring = Karl Nehring: Quellen zur ungarischen Aussenpolitik in der zweiten Hälfte des 15. Jahrhunderts I. *Levéltári Közlemények*, 47. (1976) 87–120.

Óváry = Óváry Lipót: *A Magyar Tudományos Akadémia történelmi bizottságának oklevélmásolatai 1. füzet. A Mohácsi vész előtti okiratok kivonatai*. Budapest, 1890.

Pray = *Annales regum Hungariae. Ab anno Christi CMXCVII. ad annum MDLXIV. Deducti ac maximam partem ex scriptoribus coevis, diplomatibus, tabulis publicis et id genus litterariis instrumentis congesti*. Opera et studio Georgii Pray. Pars I–V. Bécs, 1763–1770.

Prochaska = Antoni Prochaska: W sprawie zajęcia rusi przez Kazimierza Wielkiego. In: *Kwartalnik Historyczny* 6. (1892). 1–33.

SRP = *Scriptores rerum Prussicarum. Die Geschichtsquellen der preussischen der preussischen Vorzeit bis zum Untergang der Ordensherrschaft. Volume 1–6*. Hrsg. Theodor Hirsch, Max Toeppen, Ernst Strehlke, Walther Hubatsch. Leipzig, 1861–1968.

Süttő = Süttő Szilárd: *Anjou–Magyarország alkonya. Magyarország politikai története Nagy Lajostól Zsigmondig, az 1384–1387. évi belviszályok okmánytárával. II.* (Belvedere-monográfiák 2.) Szeged, 2003.

Wagner = Carolus Wagner: *Analecta Scepusii sacrii et profani*. Pars I. Viennae, 1774.

ZDM = Zbiór dokumentów małopolskich I–VIII. Szerk. Irena Sułkowska-Kuraś, Stanisław Kuraś; Wrocław–Warszawa–Kraków, 1962–1975.

ZsO = *Zsigmondkori oklevéltár*. I–II/1–2 (1387–1410). Összeállította Mályusz Elemér; III–VII. (1411–1420). Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette Borsa Iván; VIII–IX. (1421–1422). Borsa Iván, C. Tóth Norbert; X. (1423). C. Tóth Norbert; XI. (1424) Neumann Tibor, C. Tóth Norbert; XII. (1425). Közzéteszi C. Tóth Norbert, Lakatos Bálint; XIII. (1426) Közzéteszi C. Tóth Norbert, Mikó Gábor, Lakatos Bálint közreműködésével; XIV. (1427) Közzéteszi C. Tóth Norbert, Lakatos Bálint, Mikó Gábor; XV. (1428) Közzéteszi C. Tóth Norbert, Lakatos Bálint, Péterfi Bence közreműködésével. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II: Forráskiadványok 1, 3–4, 22, 25, 27, 32, 37, 39, 41, 43, 49, 52, 55, 59, 61.) Bp. 1951–.

